

သက္ကတအမေးအဖြေ

(စိုးပညာဝံသ)

ဒီပဲယင်းမြို့။

ဆရာတော် ဦးပညာဝံသ အရှင်မြတ်

ရေးသားစီရင်အပ်သော

သရုပ်ခွဲ

သင်္ဂြိုဟ်အမေးအဖြေ

(မူပိုင်)

ဝံသဝန-ဦးပျိုင်း။

အမှတ် ၃၇-၃၈၊ ရွှေတိဂုံဘုရားကြီးဈေး၊

ရန်ကုန်မြို့။

— ၀ —

အဘိုး ၄-ကျပ် ၅၀-ပြား။

— —

မြန်မာ့သိပ္ပံစာပုံနှိပ်တိုက်။

အမှတ်- ၄၄-မင်္ဂလာလမ်း၊ စမ်းချောင်းရပ်၊

ရန်ကုန်မြို့။

နုစ

မူရိုစိၵ်း - ဝံသးနုဉ်းပျိုဉ်

၁ = နံပါတ်
၂ = နံပါတ်
၃ = နံပါတ်

}

အရောစိမိုဉ်သက် နိုးယုး
ရနိုဉ်ပါသည်။

မာတိကာ။

အမှတ်စဉ်။	အကြောင်းအရာ။	စာမျက်နှာ။
၁။	ပဏာမ	၁။
၂။	စိတ်ပိုင်း	၂။
၃။	ကုသိုလ်စိတ်ကို ပြခြင်း	၇။
၄။	အဟိတ်စိတ်ကိုပြခြင်း။	၁၁။
၅။	ကာမာဝစရစိတ်ကိုပြခြင်း	၁၆။
၆။	ရူပါဝစရစိတ်ကိုပြခြင်း	၂၅။
၇။	အရူပါဝစရစိတ်ကိုပြခြင်း	၂၈။
၈။	လောကုတ္တရာစိတ်ကိုပြခြင်း	၃၀။
၉။	ဇာတိဘောဒကိုပြခြင်း	၃၂။
၁၀။	ဘူမိဘောဒကိုပြခြင်း	၃၂။
၁၁။	စေတသိတ်ပိုင်းကိုပြခြင်း	၃၈။
၁၂။	အညသမာန်စေတသိက်ကိုပြခြင်း	၃၉။
၁၃။	အကုသိုလ်စေတသိက်ကိုပြခြင်း	၄၄။
၁၄။	သောဘဏစေတသိက်ကိုပြခြင်း	၅၀။
၁၅။	သမ္ပယောဂနည်းပြခြင်း	၆၀။
၁၆။	သညာ-ဝိညာဏ်-ပညာတို့၏ အထူးကိုပြခြင်း	၅၉။
၁၇။	အညသမာန်စေတသိတ်၊ သမ္ပယောဂနည်း ၇ပါးကိုပြခြင်း	၆၁။
၁၈။	ဝိပ္ပယောဂနည်းကိုပြဆိုခြင်း	၆၄။

အပိုင်းစဉ်	အကြောင်းအရာ	ဘေဒနီနံ
၁၉။	အကုသိုလ်စေတသိက်၊ သမ္ပယောဂ နည်းငါးပါးကိုပြခြင်း	၆၅။
၂၀။	သောဘဏ္ဍာစေတသိက်သမ္ပယောဂ နည်းကိုပြခြင်း	၆၆။
၂၁။	သင်္ဂဟနည်းအကျဉ်းကိုပြခြင်း	၆၉။
၂၂။	လောကုတ္တရာစိတ်၌ သင်္ဂဟ နည်းငါးပါးကိုပြဆိုခြင်း	၇၀။
၂၃။	မဟဂ္ဂုတ်စိတ်၌ သင်္ဂဟ နည်း ၅ ပါးကို ပြခြင်း	၇၂။
၂၄။	ကာမာဝဇရစိတ်၌ သင်္ဂဟ နည်း ၁၂ ပါးကိုပြခြင်း	၇၄။
၂၅။	ဝိတက်အစရှိသောစေတသိတ်တို့၏ အထူးပြုပုံကိုပြခြင်း	၇၈။
၂၆။	အကုသိုလ်စေတသိတ်၌ သင်္ဂဟ နည်း ၇ ပါးကိုပြခြင်း	၈၀။
၂၇။	အဟိတ်စိတ်သင်္ဂဟနည်း လေးပါး ကို ပြခြင်း	၈၃။
၂၈။	တဒုဘယမိဿကနည်း အညသမာန် ရာသီကိုပြခြင်း	၈၅။
၂၉။	အကုသလ ရာသီကိုပြခြင်း	၈၆။
၃၀။	သောဘဏ္ဍာရာသီကိုပြခြင်း	၈၈။
၃၁။	ပကိဏ္ဍက သင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၉၀။

အမှတ်စဉ်။	အကြောင်းအရာ။	စာမျက်နှာ။
၃၂။	ဝေဒနာသင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၉၀။
၃၃။	ဟောတုသင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၉၃။
၃၄။	ကိစ္စသင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၉၆။
၃၅။	ဒွါရသင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၁၀၃။
၃၆။	အာလမ္ပဏသင်္ဂဟကိုပြဆိုခြင်း	၁၀၇။
၃၇။	ယထာသမ္ဘဝ၏အဓိပ္ပါယ်	၁၁၁။
၃၈။	ဝတ္ထုသင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၁၁၇။
၃၉။	ဝိထိသင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၁၂၄။
၄၀။	ကာမဇောဝါရမနောဒွာရ ဝိထိကိုပြခြင်း	၁၃၁။
၄၁။	အပ္ပနာ ဇောဝါရ မနောရဝိထိကို ပြခြင်း	၁၃၂။
၄၂။	ဒုက္ခိ သဿုဓပုညမှာအရကို ပြခြင်း။	၁၃၇။
၄၃။	ဒွါဒသောပေက္ခကာပရုံကို ပြခြင်း	၁၃၇။
၄၄။	သုခိတာကြိယာ တောအဋ္ဌကို ပြခြင်း	၁၃၈။
၄၅။	ဆဿန္တောန္တိဥပက္ခေကာကို ပြခြင်း	၁၃၈။
၄၆။	တဒါရမ္ပဏဝါရကိုပြခြင်း	၁၃၈။
၄၇။	ဇဝနဝါရကိုပြခြင်း	၁၄၁။

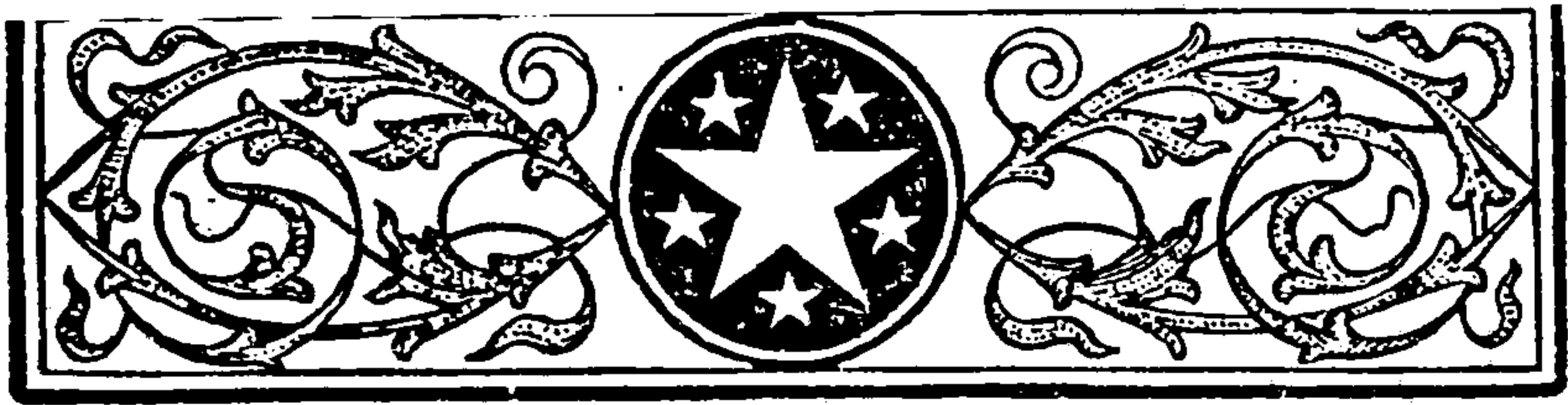
အဒ္ဓါတ်ခြံး	အကြောင်းအရာ	●အမှတ်နှုန်း
၄၈။	ပုဂ္ဂလဘောဒကိုပြခြင်း	၁၄၈။
၄၉။	ဘူမိဝိပါကပြခြင်း	၁၄၈။
၅၀။	ဝိတိပုတ္တသင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၁၄၉။
၅၁။	ဘူမိစတုတ္ထကိုပြခြင်း	၁၄၉။
၅၂။	ပဋိသန္ဓိစတုတ္ထကိုပြခြင်း	၁၅၃။
၅၃။	အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကိုပြခြင်း	၁၅၃။
၅၄။	သဟိတ်ကာမဝစရပဋိသန္ဓေကို ပြခြင်း	၁၅၄။
၅၅။	ရူပါဝစရပဋိသန္ဓေကိုပြခြင်း	၁၅၈။
၅၆။	အရူပါဝစရပဋိသန္ဓေကိုပြခြင်း	၁၆၂။
၅၇။	ကမ္မစတုတ္ထကိုပြခြင်း	၁၆၅။
၅၈။	ကေဓိဝါဒကိုပြခြင်း	၁၇၈။
၅၉။	မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကံကိုပြခြင်း	၁၇၉။
၆၀။	စက်ပဋိသန္ဓိတ္တမကိုပြခြင်း	၁၈၀။
၆၁။	ရူပသင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၁၉၂။
၆၂။	ရူပသမုဒ္ဓေသကိုပြခြင်း	၁၉၃။
၆၃။	ရူပဝိဘာဝကိုပြခြင်း	၂၀၆။
၆၄။	ရူပ သမုဋ္ဌာနကိုပြခြင်း	၂၁၁။
၆၅။	ရူပ ကလာပကိုပြခြင်း	၂၁၉။
၆၆။	ရူပ ပဝတ္တိတ္တမကိုပြခြင်း	၂၂၆။
၆၇။	နိဗ္ဗာနအရကိုပြခြင်း	၂၃၃။
၆၈။	သမုတ္တယသင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၂၃၆။

(c)

အမှတ်စဉ်။	အကြောင်းအရာ။	စာမျက်နှာ။
၆၉။	အကုသလသင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၂၃၆။
၇၀။	ဝိဿကသင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၂၄၄။
၇၁။	သဗ္ဗသင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၂၅၉။
၇၂။	ပစ္စယသင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၂၇၁။
၇၃။	ပဒိုစ္စသမုဗ္ဗါဒနည်းကိုပြခြင်း	၂၇၂။
၇၄။	ပဋ္ဌာန်းနည်းကိုပြခြင်း	၂၈၄။
၇၅။	ဆခါနာမန္တနာမဿကိုပြခြင်း	၂၈၇။
၇၆။	ပဉ္စခါနာမရူပိနိအရကိုပြခြင်း	၂၉၀။
၇၇။	ဇကခါပုနရူပဿကိုပြခြင်း	၂၉၄။
၇၈။	ပညတ္တိနာမရူပါနိ နာမဿဒုပိခါ အရကိုပြခြင်း။	၂၉၇။
၇၉။	ဒွယံ ဒွယဿ နဝခါအရကိုပြခြင်း	
၈၀။	ပညတ္တိအရကိုပြခြင်း	၃၁၅။
၈၁။	ဝစီဃောဿာနုဿာရေနအရကို ပြခြင်း	၃၂၁။
၈၂။	ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ဂဟကိုပြခြင်း	၃၂၃။
၈၃။	အသုဘဆယ်ပါးပွားများပုံ	၃၂၈။
၈၄။	အနုဿတိဆယ်ပါး ပွားများပုံ	၃၃၁။
၈၅။	သပ္ပာယဘောဒကိုပြဆိုခြင်း	၃၄၇။
၈၆။	ဘာဝနာအပြားကိုပြခြင်း	၃၅၂။
၈၇။	ဂေါစရာဘောဒကိုပြခြင်း	၃၆၄။
၈၈။	ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနကိုပြခြင်း	၃၆၇။

(၈)

အမှတ်စဉ်၊	အကြောင်းအရာ၊	စာမျက်နှာ
၈၉၊	လက္ခဏာကိုပြခြင်း	၃၇၃၊
၉၀၊	ဉာဏဘေဒကိုပြခြင်း	၃၇၅၊
၉၁၊	ဝိမောက္ခဘေဒကိုပြခြင်း	၃၇၉၊
၉၂၊	အနုပဿနာကိုပြခြင်း	၃၈၀၊
၉၃၊	သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အပြားကို ပြခြင်း	၃၈၅၊
၉၄၊	အရိယာဟုတ်မဟုတ် စမ်းနည်း	၃၈၇၊
၉၅၊	ပလသမာပတ်ကိုပြခြင်း	၃၈၉၊
၉၆၊	နိရောဓသမာပတ်ကိုပြခြင်း	၃၉၀၊
၉၇၊	နိဂုံး	၃၉၃၊
၉၈၊	အာရုံပြုသံပေါက်လင်္ကာ	၃၉၆၊
၉၉၊	ဘုံပုဂ္ဂိုလ်ရဘေးတပ်	၃၉၉၊
၁၀၀၊	ဘုံပုဂ္ဂိုလ်ရသံပေါက်	၄၀၀၊
၁၀၁၊	ကာမဘုံစိတ်ရသံပေါက်	၄၀၀၊
၁၀၂၊	ရူပဘုံစိတ်ရသံပေါက်	၄၀၀၊
၁၀၃၊	အရူပဘုံစိတ်ရသံပေါက်	၄၀၁၊
၁၀၄၊	ကာမဝစရပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရ သံပေါက်	၄၀၁၊
၁၀၅၊	ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရ သံပေါက်	၄၀၃၊
၁၀၆၊	အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရသံပေါက်	၄၀၃၊
၁၀၇၊	သတ္တဝါသ၊ ဘုံကိုးဝ၊ သံပေါက်	၄၀၄၊

သပြိုင်ဟ်အမေး-အဖြေကျမ်း။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဝန္တိတွာ ရတနတ္ထယံ၊ မနုဿဒေဝပူဇိတံ။
သင်္ဂဟဿာဘိဓမ္မတ္ထ၊ လိခိဿံ ပဉ္စတောတ္ထရံ။
အဟံ၊ ခန္ဓာငါးခု၊ ပေါင်းစုသမုတ်၊ အက္ခန္ဓ်သည်။
မနုဿဒေဝပူဇိတံ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။
ကြည်သာလေးမြတ်၊ ပူဇော်အပ်တော်မူသော။ ရတနတ္ထ
ယံ၊ ဘုရားအစ၊ မြတ်မွန်လှသည်။ ဓမ္မသံဃာ၊ ရတနာ
မြတ်၊ သုံးပါးနတ်ကို။ ဝန္တိတွာဝန္ဓာမိ၊ နဖူးထိပ်ပြင်၊ လက်
ရှက်တင်လျက်၊ ကြည်လင်သဒ္ဓါ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဝန္တိတွာ၊ နဖူး
ထိပ်ပြင်၊ လက်ရှက်တင်လျက်၊ ကြည်လင်ညွတ်ကျိုး၊ ရှိခိုး
ဦး၍။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဿ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသပြိုင်ဟ်ခေါ်ဆို
မည်မှန်း၊ လက်သန်းအဋ္ဌကထာကျမ်း၏။ ပဉ္စတောတ္ထရံ၊
ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာ - မည်သာရှင်လန်း မေး ဖြေ ကျမ်းကို။
လိခိဿံ၊ ကရုဏာရှေ့သွား၊ စိတ်ကိုထား၍၊ အားပါး
ထုတ်ခါ၊ ရေးသားပါအံ့။

ဓမ္မဒိပိကအာရောမေ၊ ဝသန္တေနယောကတံ။
ဣမံပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနံ၊ မဿန္တုတရုဏာဇနာ။

ဓမ္မဒိဋ္ဌိကအာရောမေ၊ ဓမ္မဒိဋ္ဌိကာရမ နာမမည်၏။
ကျောင်းတိုက်ကြီး၌။ ဝသန္တေန၊ ငွေ့ောင်းထိုင်ရပ်သွား၊
လေးပါးအရိယာ၊ သာယာကြည်ဖြူ၊ နေ့တော်မှသော၊
မပာ၊ သံသရာဘေး ကင်းလွတ်ရေးကို၊ ထောက်တွေးရှု
စာ၊ ရဟန်းဘိသည့်၊ ကတံ၊ ကရုဏာရှေးရှု၊ ရေးသားပြုစု
အပ်သော၊ အနံ၊ အနာဒိဿန္တနံ၊ ဤသင်္ဂြိုဟ်အမေး အဖြေ
ကျမ်းကို။ တရုဏာ၊ ပျိုပြစ်နှုနယ်၊ ငယ်ရွယ်သူဖြစ်ကြ
ကုန်သော၊ ဇနာ၊ ပညာရှိလား၊ စာသင်သားတို့သည့်၊
ပဿန္တိ၊ ရှေ့ညွှတ်စေ၊ အားအံ့စေ၍၊ စွမ္မိမက္ခာ၊ ပူကြည်
ကြပါကုန်လော။

ဒိဋ္ဌိသိဒ္ဓိ။

- အမေး။ ပရမတ္ထတရားကား အဘယ်မျှအရေအတွက်
ရှိပါသနည်း။
- အဖြေ။ စိတ် - စေတသိက် - ရုပ် - နိဗ္ဗာန်အားဖြင့် - လေး
ပါးအရေအတွက်ရှိပါသည်။
- အမေး။ ထိုလေးပါးသော တရားတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့်
ပရမတ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။
- အဖြေ။ မပေါက်မပြန် မြတ်သောသဘော ရှိသော
ကြောင့် ပရမတ်ဟုခေါ်ပါသည်။
- တနည်း။ မြတ်သော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်၏ အာရုံ
ဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ်ဟုခေါ်ပါသည်။
- အမေး။ ဘယ်လိုမပေါက်မပြန်သည်ကို မြတ်သည်ဟု
ဆိုပါသနည်း။

အဖြေ။

စိတ်သည် အာရုံကိုသိခြင်းဝိဇ္ဇာနန္ဒလက္ခဏာမှ
အာရုံကိုတွေ့ထိခြင်း ဖုသနစသော လက္ခဏာ
သို့ ပြောင်းလွဲအောင် - ဖေါက်ပြန်ခြင်း မရှိ
သည်၎င်း-စေတသိက်တို့တွင်-ဖဿစေတ
သိက်သည်-အာရုံကို တွေ့ထိခြင်းသဘောမှ-
ခံစားခြင်း အနုဘဝန စသော-လက္ခဏာသို့-
ပြောင်းလွဲအောင်-ဖေါက်ပြန်ခြင်း မရှိသည်
ကို၎င်း-ရုပ်တို့တွင် ပထဝီဓာတ်သည်-ခိုင်မာ
ခြင်း ကဏ္ဍဠလက္ခဏာမှ-ဖွဲ့စီးခြင်း အာဗန္ဓန
စသောလက္ခဏာသို့ပြောင်းလွဲအောင်ဖေါက်
ပြန်ခြင်း မရှိသည်ကို၎င်း-နိဗ္ဗာန်သည်-ငြိမ်းင
ခြင်းသန္တိသုခ လက္ခဏာမှ-ဝေဒယိတ သုခ
လက္ခဏာသို့ ပြောင်းလွဲအောင် - ဖေါက်ပြန်
ခြင်း မရှိသည်ကို၎င်း မြတ်သည်ဟု ဆိုပါ
သည်။

တနည်း။

မြတ်သောသဗ္ဗညုတဉာဏ်၏အာရုံဖြစ်သော
ကြောင့်ပရမတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

အစမ်း။

မြတ်သောသဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အာရုံဖြစ်သော
တရားကို-ပရမတ်ဟု ခေါ်ခဲ့ပါလျှင်- ပညတ်
တရားသည်လည်းမြတ်သောသဗ္ဗညုတဉာဏ်
၏အာရုံဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ်ဟုခေါ်သင့်
ပါသည်မဟုတ်ပါလော။

အေးဖြူ။ ပညတ် တရားသည် မြတ်သော သမ္မညတ ဉာဏ်၏ အာရုံဖြစ်သော်လည်း - ပရမတ္ထသမ္ဗုဒ္ဓါ သည်ပညတ်၌မသင် - စိတ်အစရှိသော - လေး ပါးသော တရားတို့၌ သာလျှင် ထင်သော ကြောင့် - အထင်ရရှိအားဖြင့် စိတ်စေတသိက် ရုပ် နိဗ္ဗာန် တို့ကို သာလျှင် ပရမတ်ဟုခေါ်ပါ သည် - ပညတ်တရားကို ပရမတ်ဟု မခေါ် သင့်ပါ။

အေးမေး။ အဘွဲ့ကြောင့် စိတ်ဟုခေါ်ဝေါ်ပါသနည်း။

အေးဖြူ။ ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံခြောက်ပါးကို သိ တတ်သောကြောင့် စိတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

အေးမေး။ အဘွဲ့ကြောင့် စေတသိက်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

အေးဖြူ။ စိတ်၌ယှဉ်တတ် - ဖြစ်တတ်သောကြောင့် စေ တသိက်ဟုခေါ်ပါသည်။

အေးမေး။ အဘွဲ့ကြောင့် ရုပ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

အေးဖြူ။ အချမ်းအပူ အစရှိသော - ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ် သော အကြောင်းတို့ကြောင့် ပေါက်ပြန်တတ် သည်ဖြစ်၍ ရုပ်ဟုခေါ်ပါသည်။

အေးမေး။ ပေါက်ပြန်တတ်သောကြောင့် ရုပ်ဟု ခေါ်ခဲ့ ပါလျှင် - မပေါက်မပြန် မြတ်သောသဘောရှိ သောကြောင့် ပရမတ်ဟု ဆိုသော အဖြေ စကားနှင့် ပုဗ္ဗာပရဝိရောဒိဒေါသ ဖြစ်သင့် သည်မဟုတ်ပါလော။

အဖြေ။ ရုပ်သည် ဖေါက်ပြန်၏ဟု ဆိုသော်လည်း—
ပညတ်ကဲ့သို့မိမိ၏ ကက္ခဠစသောသဘောကို
စွန့်၍ ဖေါက်ပြန်သည် မဟုတ်-အချင်း အပူ
စသော ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင့်တို့၏ အညှိ
အညွတ်ပေါင်းမိခြင်းကြောင့် ရှေ့ရုပ်အစဉ်မှ
တူသော-နောက်ရုပ် အစဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းမျှကို
သာလျှင် ဖေါက်ပြန်သည်ဟု ဆိုသောကြောင့်
အထက်ပါ အဖြေနှစ်ရပ်တို့သည် ညီညွတ်ကြ
သည်ဖြစ်၍ ပုဗ္ဗာပရ ဝိရောဓိဒေါသ မဖြစ်
သင့်ပါ။

အမေး။ အဘွဲ့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ခေါ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ကုန်ဆုံးရာ-ငြိမ်းရာဖြစ်သော
ကြောင့်၎င်း-ရာဂ ဒေါသ အစရှိသော တဆွဲ
တပါးသောမီးတို့၏ငြိမ်းရာ-ချုပ်ရာဖြစ်သော
ကြောင့်၎င်း-နိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်ပါသည်။

အမေး။ ထိုလေးပါးသော တရားတို့တွင်- စိတ္တံအရ—
အဘယ်မျှပြားပါသနည်း။

အဖြေ။ ကာမာဝစရစိတ် ရူပါဝစရစိတ် အရူပါဝစရ
စိတ် လောကုတ္တရာစိတ်ဟု စိတ္တံအရလေးပါး
ပြားပါသည်။

အမေး။ အဘွဲ့ကြောင့် ကာမာဝစရ စိတ်ဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

အဖြေ၊ အာရုံပြုသည်အစွမ်းအားဖြင့်-ကာမတဏှာ၏ ကျင်လည်ရာ ဖြစ်သောကြောင့်-ကာမာဝစရ စိတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

တနည်း။ ကာမတဏှတဘုံတို့၌ များသောအားဖြင့် ကျင် လည်တတ်ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ကာမာဝစ ရစိတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

အမေး။ အဘွဲ့ကြောင့်ရူပါဝစရစိတ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

အဖြေ၊ အာရုံပြုသည့် အစွမ်းအားဖြင့်-ရူပ တဏှာ၏ ကျင်လည်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် ရူပါဝစရ စိတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

တနည်း။ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဏှ ငါးဘုံတို့၌ များသောအားဖြင့် ကျင်လည်တတ် ဖြစ်တတ် သောကြောင့် ရူပါဝစရစိတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

အမေး။ အဘွဲ့ကြောင့် အရူပါဝစရ စိတ်ဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

အဖြေ။ အာရုံပြုသည် အစွမ်းအားဖြင့် အရူပတဏှာ၏ ကျင်လည်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် အရူပါဝစရ စိတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

တနည်း။ အရူပလေးဘုံတို့၌ များသောအားဖြင့် ကျင် လည်တတ်ဖြစ်တတ်သောကြောင့်အရူပါဝစရ စိတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

အမေး။ အဘွဲ့ကြောင့် လောကုတ္တရာ စိတ်ဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

အဖြေ။ ဥပါဒါန်၏အာရုံဖြစ်သော-သင်္ခါရလောကမှ-
လွတ်ဆဲ လွတ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် လော
ကုတ္တရာစိတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

အမေး။ ကာမာဝစရစိတ်သည် အဘယ်မျှပြားပါသေး
သနည်း။

အဖြေ။ အကုသိုလ်စိတ်- အဟိတ်စိတ်- ကာမာဝစရ
စိတ်အားဖြင့် သုံးပါးပြားပါသေးသည်။

အကုသိုလ်စိတ်ကိုပြခြင်း။

အမေး။ အကုသိုလ် စိတ်ကား အဘယ်မျှ အရေတွက်
ရှိပါသနည်း။

အဖြေ။ လောဘမူစိတ်ရှစ်ပါး- ဝေါသမူစိတ်နှစ်ပါး-
မောဟမူစိတ်နှစ်ပါးအားဖြင့် ၁၂-ပါးရှိပါ
သည်။

အမေး။ အကုသိုလ်စိတ်သည် အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါ
သနည်း။

အဖြေ။ အပြစ်နှင့်တကွမကောင်းသောအကျိုးကိုပေး
ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

အမေး။ လောဘမူစိတ်ရှစ်ပါး၏ သရုပ်ကို ရေတွက်၍
ပြပါ။

အဖြေ။ သောမနဿ-သဟဂုတ်-ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်-
အသင်္ခါရိကစိတ်တခု-သသင်္ခါရိကစိတ်တခု-
သောမနဿ သဟဂုတ်-ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်-အ

သင်္ခါရိက စိတ်တခု—သသင်္ခါရိက စိတ်တခု—
ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် အ
သင်္ခါရိကစိတ်တခု-သသင်္ခါရိက စိတ်တခု-ဥ
ပေက္ခာသဟဂုတ် ဒိဋ္ဌိဂတသိပ္ပယုတ် အသင်္ခါရိ
ကစိတ်တခုအားဖြင့် ရှစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။

အမေး။ ဒေါသမူ စိတ်နှစ်ပါး၏ သရုပ်ကို ရေတွက်၍
ပြပါ။

အဖြေ။ ဒေါသသဟဂုတ်·ပဋိဂသမ္ပယုတ်·အသင်္ခါ
ရိကစိတ်တခု-သသင်္ခါရိက စိတ်တခုအားဖြင့်
ဒေါသမူစိတ်နှစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။

အမေး။ မောဟမူ စိတ်နှစ်ပါး၏ သရုပ်ကို ရေတွက်
ပြပါ။

အဖြေ။ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်-ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ်စိတ်
တခု-ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ်စိတ်
တခု အားဖြင့် မောဟမူ စိတ်နှစ်ပါး ဖြစ်ပါ
သည်။

အမေး။ မောဟမူ စိတ်သည်-သင်္ခါရ နှစ်ပါး တို့တွင်
အဘယ်သင်္ခါရဖြစ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ အချို့ဆရာတို့က-သင်္ခါရဝိမုတ်စိတ်ဟု ပြော
ကြပါသည်-အချို့ဆရာတို့က-သဘောအား
ဖြင့် ထက်သည်ဖြစ်၍-တိုက်တွန်းအပ်သည်၏
အဖြစ် မရှိသောကြောင့် အသင်္ခါရိက စိတ်ဟု
ပြောကြပါသည်။

မေး။ အကုသိုလ် စိတ်၌ သောမနဿ - ဥပေက္ခာ-
သမ္ပယုတ်-ဝိပ္ပယုတ်-အသင်္ခါရိက-သသင်္ခါရိက
အားဖြင့် အရေအတွက်အဘယ်မျှစီရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သောမနဿ လေးပါး-ဥပေက္ခာ ခြောက်ပါး-
သမ္ပယုတ် ရှစ်ပါး-ဝိပ္ပယုတ် လေးပါး- အသင်္ခါ
ရိကခုနစ်ပါး-သသင်္ခါရိကငါးပါးအရေအတွက်
ရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်မျှသောအကြောင်းတို့နှင့် ညွတ်ပါလျှင်
သောမနဿဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သဘောအားဖြင့် ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်ခြင်း-အနိဋ္ဌာရုံကို-
ပေါက်ပြန်သောအားဖြင့်-ဣဋ္ဌာရုံဟု မှတ်ထင်
ခြင်း-သောမနဿစိတ်ဖြင့်-ပဋိသန္ဓေ နေခဲ့ခြင်း
အနည်းငယ်သော ဝတ္ထုကို ရသည်ရှိသော်-
ဝမ်းမြောက် နှစ်သက် လွယ်ခြင်း- အစရှိသော
အကြောင်းတို့နှင့် ညွတ်လျှင် လောဘမူသော
မနဿစိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အကြောင်းတို့နှင့် ညီညွတ်လျှင် လောဘ
မူဥပေက္ခာစိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥပေက္ခာစိတ်နှင့် ပဋိသန္ဓေ နေခဲ့ခြင်း-ဣဋ္ဌမဏ္ဍ
တာရုံဖြစ်ခြင်း - အနည်းငယ်သော- ဝတ္ထုကိုရ
သော်လည်း ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ခြင်းမရှိဘဲ အလို
ကြီးခြင်းစသော အကြောင်းတို့နှင့် ညီညွတ် ပါ
လျှင်-လောဘမူဥပေက္ခာစိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အကြောင်းတို့နှင့်ညီညွတ်လျှင် ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒေါက်ပြန်သော အယူရှိသောသူကို ဒွိဝံဆည်း ကပ်ခြင်း-သဿကအယူ-ဥစ္ဆေဒအယူ ကိန်း ခြင်း-သူတော် ကောင်းတို့၏ တရားနှင့် ဝေး ကွာခြင်း-ဒိန္နာ ဝိတက်များခြင်း အစရှိသော အကြောင်းတို့နှင့် ညီညွတ်လျှင်-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်စိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အကြောင်းတို့နှင့်ညီညွတ်လျှင် အသင်္ခါ ရိက အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လျှောက်ပတ်သော-ဥတု-ဘောဇဉ် - ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ - ကျမ်းမာခြင်း - အစ ရှိသော- အကြောင်းတို့နှင့် ညီညွတ်လျှင် အသင်္ခါရိက- အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အကြောင်းတို့နှင့်ညီညွတ်လျှင် သသင်္ခါ ရိကအကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မလျှောက်ပတ်သော-ဥတု-ဘောဇဉ်-ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ-မကျန်းမာခြင်း အစရှိသော အကြောင်းတို့နှင့်ညီညွတ်လျှင် သသင်္ခါရိက အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါမနဿ-ပဋိဃာနှစ်ပါးတို့သည်- အဘယ်သို့ သဘောထူးကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒေါမနဿကား - အနိဋ္ဌာရုံကို ခံစားခြင်း လက္ခဏာရှိသော - ဝေဒနက္ခန္ဓာ၌ အကြီးဝင်သော - ဒေါမနဿ ဝေဒနာတည်း။ ပဋိဗ္ဗာန်ကား - ကြမ်းထန်းသော သဘောရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ အကြီးဝင်သော ဒေါသစေတသိက်တည်း။ ဤသို့ သဘောထူးကြပါသည်။

မေး။ အဘယ်အကြောင်းတို့နှင့် ညီညွတ်လျှင်၊ ဒေါမနဿစိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သဘာဝဖြစ်သော အနိဋ္ဌာရုံ - ဣဋ္ဌဇ္ဈတ္တာရုံကို - အနိဋ္ဌာရုံဟု - ကြံဆအပ်သော ပရိကပ္ပအာရုံဖြစ်ခြင်း၊ အာသမာတဝတ္ထုကိုးပါးတို့တွင် တပါးပါး ဖြစ်ခြင်းအစရှိသော အကြောင်းတို့နှင့် ညီညွတ်လျှင် ဒေါမနဿစိတ်ဖြစ်ပါသည်။

အဟိတ်စိတ်ကိုပြခြင်း။

မေး။ အဟိတ်စိတ်ကား အရေအတွက် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသလဝိပါက်စိတ်ခုနစ်ပါး၊ အဟိတ်ကုသလဝိပါက်စိတ်ရှစ်ပါး - အဟိတ်ကြိယာစိတ် သုံးပါး၊ အားဖြင့် အဟိတ်စိတ်ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ပါး အရေအတွက်ရှိပါသည်။

မေး။ အကုသလဝိပါက်စိတ် ခုနစ်ပါးအရ - သရုပ်ကို ရေတွက်၍ပြစမ်းပါ။

ဖြေ။ ဥပေက္ခာသဟာဂုတ် - စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်တခု -
 သောတဝိညာဏ်စိတ်တခုသာနဝိညာဏ်စိတ်တ
 ခုဒိဌာဝိညာဏ်စိတ်တခု - ဗုဒ္ဓသဟာဂုတ် - ကာယ
 ဝိညာဏ်စိတ်တခု - ဥပေက္ခာသဟာဂုတ် - သမ္မုဒ္ဓိ
 နှိုင်းစိတ်တခု - ဥပေက္ခာသဟာဂုတ် - သန္တိရဏ
 စိတ်တခု - အားဖြင့် အကုသလဝိပါက် စိတ် ခုနှစ်
 ပါးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဟိတ်ကုသလဝိပါက်စိတ်ရှစ်ပါးအရသရုပ်ကို
 ရေတွက်ပြစမ်းပါ။

ဖြေ။ ဥပေက္ခာသဟာဂုတ် - စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်တခု -
 သောတဝိညာဏ်စိတ်တခုသာနဝိညာဏ်စိတ်တ
 ခု - ဒိဌာဝိညာဏ်စိတ်တခု - သုခသဟာဂုတ် ကာယ
 ဝိညာဏ်စိတ်တခု - ဥပေက္ခာသဟာဂုတ် - သမ္မုဒ္ဓိ
 နှိုင်းစိတ်တခု - သောမနဿသဟာဂုတ် သန္တိရ
 ဏစိတ်တခု - ဥပေက္ခာသဟာဂုတ် သန္တိရဏစိတ်
 တခုအားဖြင့် အဟိတ်ကုသလဝိပါက်စိတ်ရှစ်ပါး
 ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဟိတ် ကြိယာစိတ် သုံးပါး၏ သရုပ်ကို ရေ
 တွက်ပြပါ။

ဖြေ။ ဥပေက္ခာသဟာဂုတ် - ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်း စိတ်တခု -
 မနောဒွါရဝဇ္ဇန်းစိတ်တခု - သောမနဿ သဟာ
 ဂုတ် - ဟသိတုပ္ပါဒ် စိတ်တခု အားဖြင့် အဟိတ်
 ကြိယာစိတ် - သုံးပါးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဟိတ်စိတ်ကို - သမ္ပယုတ်စိတ်-ဝိပ္ပယုတ်စိတ်
တို့တွင် အဘယ်စိတ်ဟု ပြောကြပါသနည်း။

ဖြေ။ အချို့ဆရာတို့က ဝိပ္ပယုတ်စိတ်ဟူ၍၎င်း၊ အချို့
ဆရာတို့က သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ်မှ လွတ်သော
စိတ်ဟူ၍၎င်း နှစ်မျိုးနှစ်ဌာန ပြောကြပါသည်။

မေး။ အဟိတ်စိတ်ကို အသင်္ခါရိကစိတ်- သသင်္ခါရိက
စိတ်တို့တွင် အဘယ်စိတ်ဟု ပြောကြပါသနည်း။

ဖြေ။ အချို့ဆရာတို့က အသင်္ခါရိက စိတ်ဟူ၍၎င်း-
အချို့ဆရာတို့က သင်္ခါရဝိပုတ်စိတ်ဟူ၍၎င်း-
နှစ်မျိုးနှစ်ဌာန ပြောကြပါသည်။

မေး။ အဟိတ်ကုသလဝိပါက်စိတ်၌ - ကုသလဝိပါကံ
ဟူသော-ဝိသေသနပုဒ်ကို အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ဆရာ
သည်-အဘဲကြောင့် ဆိုတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ်စိတ်၏အခြားမဲ့ ဆိုသည့်ဖြစ်၍၊ အကု
သိုလ်၏အကျိုး ဝိပါက်စိတ်ဟု-ထင်မှတ်ဖွယ်ရှိ
သောကြောင့်-ကုသလဝိပါကံဟူသော ဝိသေ
သနပုဒ်ကိုဆိုပါသည်။

မေး။ စက္ခုဝိညာဏ်ဇွေး-သောတဝိညာဏ်ဇွေး ဃာန
ဝိညာဏ်ဇွေး-ဇိဝှိဝိညာဏ်ဇွေး တို့သည် အ
ဘယ်ကြောင့် ဥပေက္ခာဖြစ်ကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥပါဒါန်ရုပ်တို့၏-အချင်းချင်း ထိကြခြင်းသည်၊
ဝါဂ္ဂမ်းစု နှစ်ခုတို့၏ ထိခြင်းကဲ့သို့-အားနည်း
သောကြောင့် ဥပေက္ခာဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ကာယာဝိညာဏ် နွေးသည်၊ အဘွဲ့ကြောင့် - သုခ-
ဒုက္ခသဟဂုတ် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာယပသာဒ၏ ဖိုရာဖြစ်သော - မဟာဘုတ် -
ပေါဋ္ဌဗ္ဗရုံဖြစ်သော မဟာဘုတ်တို့ - အချင်းချင်း
ထိခြင်းသည် - အားကြီးသောကြောင့် - သို့သ
ဟဂုတ် - ဒုက္ခသဟဂုတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ သမ္ပဒိုန္တိုင်းစိတ်သည် - အဘွဲ့ကြောင့် ဥပေက္ခာ
ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တူသောဖိုရာရှိသောစိတ်မှ - အနန္တရပစ္စည်းကို -
မရသည်ဖြစ်၍ - အားနည်းသည်ဖြစ်၍၎င်း။ အာ
ရုံအရသာကို အခြင်းခပ်သိမ်း မခံစားနိုင်၍၎င်း
သံသမ္ပဒိုန္တိုင်းသည် ဥပေက္ခာဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အကုသလဝိပါက် သန္တီရဏ စိတ်သည်၊ အဘွဲ့
ကြောင့် ဥပေက္ခာဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ အနိဋ္ဌ မဇ္ဈိတာရုံကို အာရုံ ပြု သော ကြောင့်
ဥပေက္ခာဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဟိတ် ကုသလ ဝိပါက်သန္တီရဏ စိတ်သည်၊
အဘွဲ့ကြောင့် သောမနဿဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ဣဋ္ဌာရုံကိုသာ အာရုံပြုသောကြောင့် သောမ
နဿ ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဟိတ် ကုသလ ဝိပါက်သန္တီရဏ စိတ်သည်၊
အဘွဲ့ကြောင့် ဥပေက္ခာဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ဣဋ္ဌမဏ္ဍိအာရုံကိုအာရုံပြုသောကြောင့်ဥပေက္ခာ ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ကုသိုလ်၏ အကျိုးဖြစ်သော သန္တိရဏစိတ်ကို အဘွဲ့ကြောင့် နှစ်ပါးဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ဣဋ္ဌာရုံ-ဣဋ္ဌမဏ္ဍိအာရုံတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝေ နနာအထူး ဖြစ်သင့်သောကြောင့် ကုသိုလ်၏ အကျိုး၊ သန္တိရဏစိတ်ကို နှစ်ပါးဆိုပါသည်။

မေး။ ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်၊ အဘွဲ့ကြောင့်ဥပေက္ခာ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တစုံတခုသော စိတ်သည်၊ မယူဘူးသေးသော အာရုံ၌ တကြိမ်သာဖြစ်၍၊ အာရုံကို ခံစားခြင်း ကင်းသောကြောင့် ဥပေက္ခာဖြစ်ပါသည်။

မေး။ မနော ဒွါရဝဇ္ဇန်း စိတ်သည်၊ အဘွဲ့ကြောင့် ဥပေက္ခာဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရှေ့စိတ်နှင့် မတူသော နောက်စိတ် အစဉ်ကို လည်စေတတ်သည် အစွမ်းအားဖြင့် ဗျာပါရ တပါးကိုဲ့သည်ဖြစ်၍၊ အချင်းခပ်သိမ်း အာရုံ၏ အရသာကိုခံစားခြင်း မရှိသောကြောင့်၊ မနော ဒွါရဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်၊ ဥပေက္ခာဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဟသိတုပ္ပါဒ် စိတ်သည်၊ အဘွဲ့ကြောင့် သောမ နဿ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ မရုံရင်းသောအာရုံ၌၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား
ရှင်သော အချင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်
သောမနဿဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဟိတ်စိတ်၌ သောမနဿ၊ ဥပေက္ခာဝိပ္ပယုတ်၊
အသင်္ခါရိကအားဖြင့် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သောမနဿနှစ်ပါး၊ ဥပေက္ခာတဆဲ့လေးပါး၊
ဝိပ္ပယုတ်တဆဲ့ရှစ်ပါး၊ အသင်္ခါရိကတဆဲ့ရှစ်ပါး
ရှိပါသည်။

မေး။ အသောဘဏစိတ်ကား၊ အရေအတွက်အဘယ်
မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ်စိတ်တဆဲ့နှစ်ပါး၊ အဟိတ်စိတ်တဆဲ့
ရှစ်ပါးအားဖြင့် သုံးဆယ်ရှိပါသည်။

မေး။ သောဘဏစိတ်ကား၊ အရေအတွက် အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမာဝစရစိတ်၊ ရူပါဝစရစိတ်၊ အရူပါဝစရ
စိတ်၊ လောကုတ္တရာစိတ်အားဖြင့် သောဘဏ
စိတ်ပေါင်း ငါးဆယ်ကိုးပါး ရှိပါသည်။

ကာမာဝစရစိတ်ကိုပြခြင်း။

မေး။ ကာမာဝစရစိတ်ကား၊ အရေအတွက်အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။

ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်ရှစ်ပါး၊ သဟိတ် ကာ
မာဝစရဝိပါက်စိတ်ရှစ်ပါး သဟိတ်ကာမာဝစ

ရကြိယာစိတ် ရှစ်ပါးအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်ရှစ်ပါးအရ၊ ရေတွက် ချိပြပါ။

ဖြေ။ သောမနဿသဟဂုတ်ဉာဏသမ္ပယုတ်အသင်္ခါ ရိက ကုသိုလ်စိတ်တခု၊ သသင်္ခါရိက ကုသိုလ် စိတ်တခု၊ သောမနဿ သဟဂုတ် ဉာဏဝိပ္ပ ယုတ်၊ အသင်္ခါရိကကုသိုလ်စိတ်တခု၊ သသင်္ခါ ရိက ကုသိုလ်စိတ်တခု၊ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ်၊ အသင်္ခါ ရိက ကုသိုလ်စိတ် တခု၊ သသင်္ခါရိကကုသိုလ်စိတ်တခု၊ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ဉာဏဝိပ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကကုသိုလ် စိတ်တခု၊ သသင်္ခါရိကကုသိုလ်စိတ်တခုအားဖြင့် ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်သည် ရှစ်ပါး ဖြစ်ပါ သည်။ (ကုသိုလ်စိတ်ကဲ့သို့ ဝိပါက် ကြိယာစိတ် တို့ကိုလည်း၊ ရှစ်ပါးစီရအောင်ရတွက်ပါလေ။)

မေး။ ကုသိုလ်စိတ်ကား၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါ သနည်း။

ဖြေ။ အပြစ်မရှိခြင်း၊ ကောင်းသောအကျိုးကို ပေး ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ ကာမာဝစရစိတ်၌ သောမနဿ၊ ဥပေက္ခာ၊ သမ္ပယုတ်ဝိပ္ပယုတ်၊ အသင်္ခါရိက၊ သသင်္ခါရိက ကား၊ အဘယ်မျှ အရေအတွက် ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သောမနဿတဆွဲနှစ်ပါး၊ ဥပေက္ခာတဆွဲနှစ်ပါး၊ သမ္ပယုတ်တဆွဲနှစ်ပါး၊ ဝိပ္ပယုတ်တဆွဲနှစ်ပါး-အသင်္ခါရိကတဆွဲနှစ်ပါး၊ သသင်္ခါရိကတဆွဲနှစ်ပါး စီရှိပါသည်။

မေး။ ဥာဏ်သင်္ခါရတို့သည်ဘယ်ကဲ့သို့အထူးပြုတတ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မိဃ်းသည် တခုတည်းသာ ဖြစ်သော်လည်း- မိဃ်းကောင်းလျှင်၊ သုဘိက္ခ-ဝပြောခြင်း၊ မိဃ်းခေါင်လျှင်-ဒုဒ္ဓိက္ခ-ငတ်မွတ်ခြင်း နှစ်ပါးကို ပြုသကဲ့သို့-ဥာဏ်သည်လည်း မိမိနှင့် ယှဉ်လျှင်-ဥာဏသမ္ပယုတ်-မိမိနှင့် မယှဉ်လျှင် ဥာဏဝိပ္ပယုတ်ဟူ၍၎င်း-သင်္ခါရသည်လည်း တိုက်ထွန်းခြင်းနှင့်တကွ မဖြစ်လျှင် - အသင်္ခါရိက - တိုက်ထွန်းခြင်းနှင့် တကွဖြစ်လျှင် သသင်္ခါရိကဟူ၍၎င်း အထူးကိုပြုတတ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အကြောင်းတို့နှင့်ညီညွတ်လျှင်-မဟာကုသိုလ်သောမနဿစိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လွန်ကဲသောသဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၊ လှူဒါန်းပူဇော်ခြင်း စသည်၌-အကျိုးရှိ၏ဟု-ကံ-ကံ၏အကျိုးကိုယုံကြည်ခြင်းတရားသဖြင့်ရအပ်သော အလှူ ဝတ္ထုဖြစ်ခြင်း၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းတို့နှင့်

ညီညွတ်လျှင်-မဟာကုသိုလ် သောမနဿစိတ်
ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အကြောင်းတို့နှင့်ညီညွတ်လျှင် ကာမာ
ဝစရကုသိုလ်ဥပေက္ခာစိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နည်းသော သဒ္ဓါတရားရှိခြင်း-လှူဒါန်း ပူဇော်
ခြင်းစသည်၌၊ အကျိုးရှိ၏ဟု-ကံ-ကံ၏ အကျိုး
ကို မယုံကြည်ခြင်း၊ တရားသဖြင့် ရအပ်သော
အဋ္ဌာဝတ္ထုမဖြစ်ခြင်း၊ အဋ္ဌာဝတ္ထုလုံးတို့ကို ရခဲ
ခြင်းစသော အကြောင်းတို့နှင့် ညီညွတ်လျှင်-
မဟာကုသိုလ်ဥပေက္ခာစိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အကြောင်းတို့နှင့်ညီညွတ်လျှင် မဟာ
ကုသိုလ်ဥာဏသမ္ပယုတ်စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပညာဉာဏ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို အလိုရှိ၍-တရား
ဟောခြင်း - စာပေကျမ်းဂန် ပို့ချခြင်း-အပြစ်
ကင်းသောဂဏန်းသင်္ချာအတတ် ဗေဒင်အတတ်
ဆေးအတတ် - လက်သွားအတတ် စသည်ကို
သင်ပေးခြင်း-ဒေါသကင်းသော-ရှုပသ်၌ ဖြစ်
ခြင်း - ပညာဒဿက အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း-
ကိလေသာတို့ကို-ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနိဖြင့်ပယ်ခြင်း
ပညာဉာဏ်ကို ဆုတောင်း၍ - ဒါန စသည်ကို
ပြုခြင်းအစရှိသောအကြောင်းတို့နှင့် ညွတ်ခဲ့လျှင်
မဟာ ကုသိုလ် ဥာဏ သမ္ပယုတ်စိတ် ဖြစ်ပါ
သည်။

မေး။ အဘယ်အကြောင်းတို့နှင့် ညီညွတ်လျှင် မဟာ ကုသိုလ်ဉာဏဝိပဿုတ်စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပညာ ဉာဏ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို အလိုမရှိဘဲ၊ လာဘ်စသည့်ကိုဠု-တရားဟောခြင်း စာချပို့ခြင်း စာသင်ခြင်း ကမ္မဋ္ဌာန်း နည်းပေး ဆရာ လုပ်ခြင်း - အပြစ်ကင်းသော ဗေဒင် အတတ် ဂဏန်းသင်္ချာ အတတ်တို့ကို သင်ပေးခြင်း-ရှုပ ဘုံ၌မဖြစ်ခြင်း-ပညာ ဒဿက အရွယ်မှ လွန်ခြင်း - ကိလေသာ တို့ကို-ဝိက္ခန္ဓာနပဟာန်ဖြင့် မပယ်နိုင်ခြင်း - ပညာဉာဏ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို ဆုတောင်း၍၊ ဒါနစသောကုသိုလ်ကို မပြုခြင်း အစရှိသောအကြောင်းတို့နှင့် ညီညွတ်ပါလျှင်- မဟာကုသိုလ်ဉာဏဝိပဿုတ်စိတ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အကြောင်းတို့နှင့် ညီညွတ်လျှင် မဟာ ကုသိုလ်အသင်္ခါရိကစိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လျှောက်ပတ်သော ကျောင်းအိမ်-အိပ်ရာနေရာ ဥတု-ဘောဇဉ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်အစွမ်းဖြင့်- ကိုယ်စိတ်တို့၏ ခိုင်ခန့် ကျန်းမာ သောကြောင့် အမှုကိစ္စတို့ကို ရှုက်ဆောင်နိုင်ခြင်း၊ ရှေးရှေး သောဘဝတို့က-ဒါနသီလအစရှိသော ကုသိုလ် တရားတို့၌၊ အားထုတ်လို့ လပြုခဲ့ဘူးခြင်း၊ ယခု ဘဝ၌လည်း ဒါနသီလစသော ကုသိုလ်တရား တို့ကိုအားထုတ်ခြင်း၊ ဘုရားအလောင်းသူတော်

ကောင်းတို့၏ ပုဗ္ဗာစရိယကို အောက်မေ့ခြင်း အစရှိသော အကြောင်းတို့နှင့် ညီညွတ်လျှင်- မဟာကုသိုလ်အသင်္ခါရိကစိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အကြောင်းတို့နှင့် ညီညွတ်လျှင်- မဟာကုသိုလ်အသင်္ခါရိကစိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အာဝါသအစရှိသော အကြောင်းတို့နှင့် - မညီညွတ်သောကြောင့် - ကိုယ်စိတ်တို့၏ မခိုင်ခံ့သဖြင့်- အမှုကိစ္စတို့ကို - မရှုက်ဆောင်နိုင်ခြင်း- ရှေးရှေးသောဘဝတို့က ဒါနသီလ အစရှိသော ကုသိုလ် ကောင်းမှုတို့၌ အားထုတ်မှု နည်းပါးခဲ့ခြင်း၊ လာဘဘဝမှလည်း ဒါန-သီလစသော ကုသိုလ်တရားတို့၌ အားထုတ်မှု နည်းပါးခြင်း၊ ဘုရားအလောင်းသူတော်ကောင်းတို့၏ ပုဗ္ဗာစရိယကို မေ့လျော့စွာ နေခြင်း အစ ရှိသော အကြောင်းတို့နှင့် ညီညွတ်ပါလျှင်၊ မဟာကုသိုလ်၊ အသင်္ခါရိကစိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ကာမစိတ်ကား၊ အရေအတွက် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသ၊ အဟိတ်စိတ်အဋ္ဌာရသ၊ ကာမာဝစရစိတ်၊ စတုရိသအားဖြင့် ကာမစိတ်ပေါင်း ငါးဆယ်လေးပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ကာမစိတ် ငါးဆယ်လေးပါးတို့တွင် သောမနဿစိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ လောဘမူစိတ်က သောမနဿ လေးပါး၊ အ
 ဟိတ်စိတ်က သောမနဿ သန္တရဏစိတ်က
 တပါး၊ သောမနဿဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ် တပါး၊
 ကာမာဝစရစိတ်က၊ သောမနဿစိတ် တဆွဲ
 နှစ်ပါးအားဖြင့် သောမနဿစိတ်ပေါင်း တဆွဲ
 ရှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး၊ ဥပေက္ခာစိတ်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။
 ဖြေ၊ အကုသိုလ်စိတ်က ဥပေက္ခာစိတ် ခြောက်ပါး၊
 အဟိတ်စိတ်က ဥပေက္ခာစိတ် တဆွဲလေးပါး၊
 ကာမာဝစရစိတ်က ဥပေက္ခာစိတ်တဆွဲနှစ်ပါး
 အားဖြင့် ဥပေက္ခာစိတ်ပေါင်း သုံးဆွဲနှစ်ပါးရှိ
 ပါသည်။

မေး၊ သောမနဿ၊ ဥပေက္ခာမှလွတ်သောစိတ်ကား၊
 အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဒေါသမူစိတ်နှစ်ပါး၊ သုခဒုက္ခကာယဝိညာဏ်
 စိတ်နှစ်ပါးအားဖြင့် လေးပါးရှိပါသည်။

မေး၊ ထိုငါးဆွဲလေးပါးသောစိတ်တို့တွင် သမ္ပယုတ်
 စိတ်ပေါင်းကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ အကုသိုလ်စိတ်က သမ္ပယုတ်စိတ်ရှစ်ပါး၊ ကာ
 မာဝစရစိတ်က သမ္ပယုတ်စိတ် တဆွဲနှစ်ပါး
 အားဖြင့် သမ္ပယုတ်စိတ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ရှိပါ
 သည်။

မေး။ ဝိပ္ပယုတ် စိတ် ပေါင်းကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ်စိတ်က ဝိပ္ပယုတ်စိတ် လေးပါး၊ အဟိတ်စိတ်က ဝိပ္ပယုတ်တဆွဲရှစ်ပါး၊ ကာမာဝစရစိတ်က ဝိပ္ပယုတ်စိတ် တဆွဲနှစ်ပါး အားဖြင့် ဝိပ္ပယုတ်စိတ်ပေါင်း သုံးဆွဲလေးပါး ရှိပါသည်။ အဟိတ်စိတ်ကို မထိလျှင် တဆွဲခြောက်ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ အသင်္ခါရိက စိတ်ပေါင်းကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ်စိတ်က အသင်္ခါရိကစိတ် ခုနှစ်ပါး၊ အဟိတ်စိတ်က အသင်္ခါရိကစိတ်က တဆွဲရှစ်ပါး၊ ကာမာဝစရစိတ်က အသင်္ခါရိကစိတ် တဆွဲနှစ်ပါးအားဖြင့် အသင်္ခါရိက စိတ်ပေါင်း သုံးဆွဲခုနှစ်ပါး ရှိပါသည်။
(မောဟမူစိတ်၊ အဟိတ်စိတ်ကို မထိလျှင် တဆွဲခုနှစ်ပါးသာရှိသည်။)

မေး။ သသင်္ခါရိကစိတ်ပေါင်းကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ်စိတ်က သသင်္ခါရိက စိတ်ငါးပါး၊ ကာမာဝစရ စိတ်က သသင်္ခါရိကစိတ် တဆွဲနှစ်ပါးအားဖြင့် သသင်္ခါရိကစိတ်ပေါင်း တဆွဲခုနှစ်ပါး ရှိပါသည်။

မေး၊ ကာမဝိပါက် စိတ်ပေါင်းကား၊ အရေအတွက် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဟိတ်စိတ်က ဝိပါက်စိတ် တဆုံငါးပါး၊ ကာမာဝစရစိတ်ကဝိပါက်စိတ်ရှစ်ပါးအားဖြင့်ကာမဝိပါက်စိတ်ပေါင်းနှစ်ဆုံသုံးပါးအရေအတွက် ရှိပါသည်။

မေး၊ ကုသိုလ်-အကုသိုလ်စိတ်ပေါင်းကား၊ အရေအတွက် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်စိတ်ရှစ်ပါး၊ အကုသိုလ် စိတ်တဆုံနှစ်ပါးအားဖြင့် နှစ်ဆယ်ရှိပါသည်။

မေး၊ ကာမကြိယာစိတ်ပေါင်းကား၊ အဘယ်မျှအရေအတွက် ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဟိတ် ကြိယာစိတ် သုံးပါး၊ သဟိတ် ကြိယာစိတ်ရှစ်ပါးအားဖြင့် တဆုံတပါး ရှိပါသည်။

မေး၊ အဘယ်စိတ်တို့ကို ဇွိပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဇွေး၊ သောတဝိညာဏ်ဇွေး၊ ဃာန ဝိညာဏ်ဇွေး၊ ဇိဌာဝိညာဏ်ဇွေး၊ ကာယာဝိညာဏ်ဇွေးတို့ကို ဇွိပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်စိတ်တို့ကို မနောဇာတ်သုံးပါးဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဉ္စဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်း သမ္ပဒိန္နိန္ဒြင်းဒွေးတို့ကို မနော
ဓာတ်သုံးပါးဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် စိတ်တို့ကို အာဝဇ္ဇန်းဒွေးဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ပဉ္စဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်းစိတ်၊ မနောဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်းစိတ်တို့ကို
အာဝဇ္ဇန်းဒွေးဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်ကို ဝုဋ္ဌောစိတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဉ္စဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော မနောဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်း စိတ်ကို
ဝုဋ္ဌောစိတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ရှုပါဝစရစိတ်ကိုပြခြင်း။

မေး။ ရှုပါဝစရစိတ်ကား၊ အဘယ်မျှ အရေအတွက်ရှိ
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရှုပါဝစရ ကုသိုလ်စိတ် ငါးပါး၊ ရှုပါဝစရ
ဝိပါက်စိတ် ငါးပါး၊ ရှုပါဝစရ ကြိယာစိတ်
ငါးပါးအားဖြင့် ရှုပါဝစရစိတ် တဆဲ့ငါးပါးအ
ရေအတွက် ရှိပါသည်။

မေး။ ရှုပါဝစရ ကုသိုလ်စိတ် ငါးပါးကို ရေတွက်ပြ
စမ်းပါ။

ဖြေ။ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝီတိ၊ သုခဧကဂ္ဂတာ - တည်းဟူ
သော ဈာန်အင်္ဂါ ငါးပါးနှင့် တကွ ဖြစ်သော
ပထမဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ရှုပါဝစရကုသိုလ်စိတ်
တချို့ ဝိစာရ-ဝီတိ-သုခ-ဧကဂ္ဂတာတည်း ဟူ

သော ဈာန်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ ဖြစ်သော
 ဒုတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ရူပါဝစရ ကုသိုလ်
 စိတ်တရားတို့ သုခ ဧကဂ္ဂတာတည်းဟူသော
 ဈာန်အင်္ဂါသုံးပါးနှင့်တကွ ဖြစ်သော တတိယ
 ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ်စိတ်တရား
 သုခ-ဧကဂ္ဂတာတည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါနှစ်
 ပါးနှင့်တကွဖြစ်သော စတုတ္ထဈာန်နှင့်ယှဉ်သော
 ရူပါဝစရ ကုသိုလ်စိတ်တရား ဥပေက္ခာ-ဧကဂ္ဂ
 တာတည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့်တကွ
 ဖြစ်သော ပဉ္စမဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ရူပါဝစရ
 ကုသိုလ်စိတ် တရားအားဖြင့် ရူပါဝစရကုသိုလ်
 စိတ်ငါးပါးဖြစ်ပါသည်။

(ကုသိုလ်စိတ်ကဲ့သို့ ဝိပါက်ကြိယာ စိတ်တို့
 လည်း ငါးပါးစီရအောင် ရေတွက်ကြပါ။)

မေး။ ရူပါဝစရစိတ်သည် ဈာန်အင်္ဂါအားဖြင့် အဘယ်မျှ
 ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဉ္စဂ္ဂိကဈာန်စိတ်၊ စတုရဂ္ဂိကဈာန်စိတ်၊ တိဝဂ္ဂိ
 ကဈာန်စိတ်၊ ဒုဝဂ္ဂိကဈာန်စိတ်၊ ပုနဒုဝဂ္ဂိကဈာန်
 စိတ်ဟု ဈာန်အင်္ဂါအားဖြင့် ငါးပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဗဿ-အစရှိသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ ရှိကုန်
 လျက်၊ ဝိတက်စသော ငါးပါးသောတရားတို့ကို
 သာလျှင် ဈာန်အင်္ဂါ၏အဖြစ်ဖြင့် အဘွဲ့ကြောင့်
 ဟောတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ သမထအာရုံသို့ကပ်၍၊ ရှုတတ်သောကိစ္စရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ကာမတ္ထန္တ စသည်တို့၏ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်း၊ ဤဝိတက်စသော ငါးပါးသော တရားတို့ ကိုသာလျှင် ဈာန်အင်္ဂါ၏အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော် မူပါသည်။

မေး။ ရူပစိတ်တဆဲ့ငါးပါးတို့တွင် အဘယ်စိတ်သည် ဥပေက္ခာစိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကုသိုလ်ဝိပါက်ကြိယာအားဖြင့် ပဉ္စမဈာန်စိတ် သုံးပါးသည် ဥပေက္ခာဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ရူပစိတ်တဆဲ့ငါးပါးတို့တွင် အဘယ်စိတ်သည် သောမနဿစိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကုသိုလ်-ဝိပါက်-ကြိယာ-ပထမဈာန် စသော တဆဲ့နှစ်ပါးသောစိတ်ကား၊ သောမနဿစိတ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ရူပါဝစရစိတ်သည် သမ္ပယုတ်-ဝိပ္ပယုတ်စိတ် နှစ်ပါးတို့တွင် အဘယ်စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပညိန္ဒြေစေတသိက်နှင့် ယှဉ်သောကြောင့် သမ္ပယုတ်စိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အသင်္ခါရိကစိတ်၊ သသင်္ခါရိက စိတ်နှစ်ပါးတို့ တွင် အဘယ်စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရှေ့အတို့၌အားထုတ်သော ပုဗ္ဗဘိသင်္ခါရနှင့် ကင်း၍မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရူပစိတ်တဆွဲငါးပါး ကား၊ သသင်္ခါရိကစိတ်ဖြစ်ပါသည်။

အရူပါဝစရစိတ်ကိုပြခြင်း။

မေး။ အရူပါဝစရစိတ်ကား၊ အရေအတွက် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အရူပါဝစရကုသိုလ်စိတ်လေးပါး၊ ဝိပါက်စိတ်လေးပါး၊ ကြိယာစိတ်လေးပါးအားဖြင့် အရေအတွက် တဆွဲ နှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ အရူပါဝစရ ကုသိုလ်စိတ် လေးပါးအရ၊ ရေတွက်၍ပြစမ်းပါ။

ဖြေ။ အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်စိတ် တခု၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ်စိတ်တခု၊ အာကိဉ္စာည-ယတနကုသိုလ်စိတ်တခု၊ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်စိတ်တခု အားဖြင့် အရူပါဝစရကုသိုလ်စိတ်လေးပါး ရှိပါသည်။
(အရူပါဝစရကုသိုလ်စိတ်ကဲ့သို့ဝိပါက်ကြိယာစိတ်တို့ကိုလည်း ရေတွက်ပါလေ)

မေး။ အရူပါဝစရ စိတ်သည်-အာလမ္ဗဏဘောဒ အားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကသိုဏ်းကိုခွါ၍ ရအပ်သော - ကောင်းကင်ပညတ်လျှင် အာရုံရှိသော ပထမာရုပ္ပဝိညာဏ်

စိတ် - ထိုပထမာရုပ္ပဝိညာဏ်လျှင် အာရုံရှိသော
ဒုတိယာရုပ္ပ ဝိညာဏ်စိတ် - ထိုပထမာ ရုပ္ပ
ဝိညာဏ်၏မရှိခြင်း တည်းဟူသော - နတ္ထိဘော
ပညတ်လျှင် အာရုံ ရှိသော - တတိယာ ရုပ္ပ
ဝိညာဏ်စိတ် - ထို တတိယာရုပ္ပ ဝိညာဏ်လျှင်
အာရုံရှိသောစတုတ္ထာရုပ္ပဝိညာဏ်စိတ်အားဖြင့်
အရူပါဝစရစိတ်သည် - လေးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အရူပါဝစရစိတ်သည် - သောမနဿ - ဥပေက္ခာ
နှစ်ပါးတို့တွင် အဘယ်စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါဝစရ ပဉ္စမဈာန်စိတ်နှင့် ဈာန်အင်္ဂါ တူမျှ
သောကြောင့် ဥပေက္ခာစိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ သမ္ပယုတ်စိတ် - ဝိပ္ပယုတ်စိတ် နှစ်ပါးတို့တွင်
အဘယ်စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပညိန္ဒြေစေတသိက်နှင့် ယှဉ်သောကြောင့် သမ္ပ
ယုတ်စိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အသင်္ခါရိကစိတ် - သသင်္ခါရိကစိတ် နှစ်ပါး တို့
တွင် အဘယ်စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရှေ့အဘို့၌ အားထုတ်သော ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရနှင့်
မကင်းသောကြောင့် အရူပါဝစရစိတ် တဆဲ့နှစ်
ပါးကား သသင်္ခါရိကစိတ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ရူပါဝစရစိတ် - အရူပါဝစရစိတ်နှစ်ဆဲ့ခုနှစ်ပါး
တို့ကို အဘယ်စိတ်ဟု ခေါ်ကြပါသနည်း။

ဖြေ။ မြတ်သော ဈာနလာဘိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ ရသော
စိတ်ဖြစ်သောကြောင့် မဟဂ္ဂုတ်စိတ်ဟု ခေါ်ပါ
သည်။

မေး။ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်စိတ်ကား၊ အရေအတွက်အ
ဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါဝစရ ကုသိုလ်စိတ် ငါးပါး - အရူပါဝစရ
ကုသိုလ်စိတ် လေးပါး အားဖြင့် ကိုးပါး ရှိပါ
သည်။

မေး။ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် စိတ်ကား၊ အရေ အတွက်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါဝစရ ဝိပါက်စိတ် ငါးပါး - အရူပါဝစရ
ဝိပါက်စိတ်လေးပါးအားဖြင့် ကိုးပါးရှိပါသည်။

မေး။ မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ စိတ်ကား-အရေ အတွက်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါဝစရကြိယာစိတ်ငါးပါး- အရူပါဝစရကြိ
ယာစိတ်လေးပါးအားဖြင့် ကိုးပါးရှိပါသည်။

လောကုတ္တရာစိတ်ကိုပြခြင်း။

မေး။ လောကုတ္တရာစိတ်ကား၊ အရေအတွက်အဘယ်
မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်စိတ် လေးပါး - ဝိပါက်
စိတ်လေးပါးအားဖြင့် ရှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ လောကုတ္တရာကုသိုလ်စိတ်လေးပါး၏ သရုပ်ကို
ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ သောတာပတ္တိမဂ်စိတ် - သကဒါဂါမိ မဂ်စိတ် - အနာဂါမိမဂ်စိတ် - အရဟတ္တမဂ်စိတ် - အားဖြင့် လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်စိတ် လေးပါး ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ လောကုတ္တရာဝိပါက်စိတ်လေးပါး၏ သရုပ်ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ သောတာပတ္တိဖိုလ်စိတ် - သကဒါဂါမိ ဖိုလ်စိတ် အနာဂါမိဖိုလ်စိတ်အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်အားဖြင့် လောကုတ္တရာဝိပါက်စိတ်လေးပါးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ လောကီစိတ်တို့၌၊ ကြိယာစိတ်ကို ဆိုသကဲ့သို့ လောကုတ္တရာ စိတ်မှာလည်း ကြိယာစိတ်ကို ဆိုသင့်ပါသည်မဟုတ်လော။

ဖြေ။ မဂ်စိတ်သည် တကြိမ်သာ ဖြစ်သောကြောင့် - လောကုတ္တရာစိတ်၌ ကြိယာစိတ်ကိုမဆိုသင့်ပါ။

မေး။ မဂ်စိတ်သည် အဘွဲ့ကြောင့် တကြိမ်သာဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တကြိမ်တည်းဖြင့် - ဆိုင်ရာကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းကိစ္စပြီးစီးစေနိုင်သောကြောင့် မဂ်စိတ်သည် တကြိမ်သာဖြစ်ပါသည်။

မေး။ လောကုတ္တရာစိတ်သည် သောမနဿ ဥပေက္ခာ စိတ်တို့တွင် အဘယ်စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သောမနဿ - ဥပေက္ခာ နှစ်ပါးနှင့် ဆက်ဆန်သောစိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ သမ္ပယုတ်စိတ်-ဝိပ္ပယုတ်နှစ်ပါးတို့တွင် အဘယ်စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပညိန္ဒြေစေတသိက်နှင့် ယှဉ်သောကြောင့် သမ္ပယုတ်စိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အသင်္ခါရိကစိတ် - သသင်္ခါရိကစိတ်နှစ်ပါးတို့တွင် အဘယ်စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ၅၅ အဘို့၌ အားထုတ်အပ်သော-ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရနှင့် မကင်းသောကြောင့် သသင်္ခါရိကစိတ်ဖြစ်ပါသည်။

ဇာတိဘေဒကိုပြခြင်း။

မေး။ စိတ်သည် ဇာတိဘေဒအားဖြင့် အဘယ်မျှ ပြားပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ်ဇာတ်(၁၂)ပါး ကုသိုလ်ဇာတ်(၂၁)ပါး၊ ဝိပါက်ဇာတ်(၃၆)ပါး၊ ကြိယာဇာတ်(၂၀) ဤသို့ဇာတိဘေဒအားဖြင့် လေးပါး-စိတ်အရေတွက်(၈၉)ပါး ပြားပါသည်။

ဘူမိဘေဒကိုပြခြင်း။

မေး။ စိတ်သည် ဘူမိဘေဒအားဖြင့် အဘယ်မျှပြားပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမဘုံ၌များသောအားဖြင့်ဖြစ်သောစိတ်ကား (၅၄)ပါး- ရူပဘုံ၌များသောအားဖြင့်ဖြစ်သောစိတ်ကား(၁၅)ပါး။ အရူပဘုံ၌ များသောအား

ဖြင့်ဖြစ်သောစိတ်ကား(၁၂)ပါးလောကုတ္တရာ
အဝတ္ထဘုံ၌ဖြစ်သောစိတ်ကား(၈)ပါး၊ ဤသို့
ဘူမိဘောဒအားဖြင့်လေးပါး-စိတ်အရေအတွက်
အားဖြင့် (၈၉)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ စိတ်သည် အကျဉ်း အားဖြင့် အရေ အတွက်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမစိတ်(၅၄)ပါး-မဟဂ္ဂုတ်(၂၇)ပါး-လော
ကုတ္တရာစိတ် (၈)ပါးအားဖြင့် စိတ်အကျဉ်းတခု
ယုတ်ကိုးဆယ်ရှိပါသည်။

မေး။ လောကုတ္တရာစိတ်ကို-ဈာန်အင်္ဂါတို့နှင့် ဝေဘန်
လျှင်-အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ မဂ်စိတ်နှစ်ဆယ် - ဖိုလ်စိတ်နှစ်ဆယ် အားဖြင့်
လေးဆယ်ရှိပါသည်။

မေး။ မဂ်စိတ်နှစ်ဆယ်ကို ရေတွက်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ဝိတက်-ဝိစရ-ဝီတိ-သုခ-ဇောဂ္ဂတာ တည်းဟူ
သော-ဈာန်အင်္ဂါ ငါးပါးနှင့်တကွ ဖြစ်သော-
ပထမဈာန်နှင့်ယှဉ်သော သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်
တခု-ဝိစာရ-ဝီတိ-သုခ-ဇောဂ္ဂတာ တည်းဟူ
သော ဈာန်အင်္ဂါ လေးပါးနှင့် တကွဖြစ်သော-
ဒုတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သော - သောတာပတ္တိမဂ်
စိတ်တခု-ဝီတိ သုခ-ဇောဂ္ဂတာတည်းဟူသော၊
ဈာန်အင်္ဂါ သုံးပါးနှင့် တကွဖြစ်သော-တတိယ
ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော-သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်တခု၊

သုခ-ဧကဂ္ဂတာ တည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါ နှစ်ပါးနှင့် တကွဖြစ်သော-စတုတ္ထ ဈာန်နှင့် ယှဉ်သော-သောတာပတ္တိ မဂ်စိတ်တခု၊ ဥပေက္ခာ-ဧကဂ္ဂတာ တည်းဟူသော-ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် တကွဖြစ်သော-ပဉ္စမဈာန်နှင့် ယှဉ်သော-သောတာပတ္တိမဂ်စိတ် တခုအားဖြင့် ငါးပါးဖြစ်ပါသည်။(သောတာပတ္တိ မဂ်စိတ်တဲ့သို့ ကြွင်းမဂ်သုံးပါးကိုလည်း ငါးပါးစီ ရအောင်ပွားလျှင်-မဂ်စိတ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။)

မေး။ ဖိုလ်စိတ်နှစ်ဆယ်ကိုရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ ဝိတက်-ဝိစာရ-ဒီတိ သုခ-ဧကဂ္ဂတာတည်းဟူသော-ဈာန်အင်္ဂါ ငါးပါးနှင့် တကွ ဖြစ်သော-ပထမဈာန်နှင့် ယှဉ်သော သောတာပတ္တိဖိုလ်စိတ်တခု၊ ဝိစာရ-ဒီတိ-သုခ-ဧကဂ္ဂတာ တည်းဟူသော-ဈာန်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွဖြစ်သော ဒုတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သော သောတာပတ္တိဖိုလ်စိတ်တခု၊ ဒီတိသုခ-ဧကဂ္ဂတာတည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါသုံးပါးနှင့် တကွဖြစ်သော-တတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သော၊ သောတာပတ္တိဖိုလ် တခု၊ သုခ-ဧကဂ္ဂတာ တည်းဟူသော၊ ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် တကွ ဖြစ်သော - စတုတ္ထဈာန်နှင့် ယှဉ်သော၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်တခု၊ ဥပေက္ခာ-ဧကဂ္ဂတာတည်းဟူသော-ဈာန်အင်္ဂါ နှစ်ပါးနှင့်တကွ

ဖြစ်သော၊ ပဉ္စမဈာန်နှင့် ယှဉ်သော သောတာပတ္တိဖိုလ်စိတ်တခုအားဖြင့် သောတာပတ္တိဖိုလ်စိတ်ငါးပါးဖြစ်ပါသည်။ (ကြွင်းသောဖိုလ်စိတ်သုံးပါးကိုလည်း ငါးပါးစီပွားလျှင် - ဖိုလ်စိတ်နှစ်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။)

မေး။ အဘယ်စိတ်တို့ကို၊ ပထမဈာန်စိတ်ဧကာဒသဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါဝစရ ပထမဈာန် သုံးပါး - လောကုတ္တရာ ပထမဈာန်စိတ် ရှစ်ပါးအားဖြင့် တဆွဲတပါးသောစိတ်တို့ကို၊ ပထမဈာန်စိတ် ဧကာဒသဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်တို့ကို ဒုတိယဈာန်စိတ် ဧကာဒသဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါဝစရ ဒုတိယဈာန်စိတ်သုံးပါး၊ လောကုတ္တရာဒုတိယဈာန်စိတ်ရှစ်ပါးအားဖြင့် တဆွဲတပါးသောစိတ်တို့ကို၊ ဒုတိယဈာန်စိတ်ဧကာဒသဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်တို့ကို တတိယဈာန်စိတ်ဧကာဒသဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါဝစရ တတိယ ဈာန်စိတ်သုံးပါး၊ လောကုတ္တရာ တတိယဈာန်စိတ် ရှစ်ပါးအားဖြင့် တဆွဲတပါးသော စိတ်တို့ကို - တတိယ ဈာန်စိတ်ဧကာဒသဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်တို့ကို စတုတ္ထဈာန် ကောဒသဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန်စိတ်သုံးပါး - လောကုတ္တရာ စတုတ္ထဈာန်စိတ်ရှစ်ပါးအားဖြင့် တဆွဲတပါး သောစိတ်တို့ကို၊ စတုတ္ထဈာန်စိတ် ကောဒသဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်တို့ကို ပဉ္စမဈာန်တေဝိသဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါဝစရစိတ်က၊ ပဉ္စမဈာန်စိတ်သုံးပါး အရူပါဝစရစိတ် တဆွဲနှစ်ပါး၊ လောကုတ္တရာစိတ်က၊ ပဉ္စမဈာန်စိတ် ရှစ်ပါးအားဖြင့် နှစ်ဆွဲသုံးပါး သောစိတ်တို့ကို၊ ပဉ္စမဈာန်စိတ် - တေဝိသဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အရူပါဝစရစိတ်ကို - အဘွဲကြောင့် ပဉ္စမဈာန် အဖြစ်ဖြင့် ရေတွက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါဝစရပဉ္စမဈာန် အင်္ဂါတူမျှသောကြောင့် ရေတွက်ပါသည်။

မေး။ ကုသိုလ်စိတ်ကား အကျဉ်းအကျယ်အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ လောကီကုသိုလ်စိတ်တဆွဲခုနစ်ပါး၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ်စိတ် - အကျဉ်းလေးပါး၊ အကျယ်နှစ်ဆယ်အားဖြင့် ကုသိုလ်စိတ်ပေါင်း အကျဉ်းနှစ်ဆွဲတပါး အကျယ်သုံးဆွဲခုနစ်ပါးရှိပါသည်။

- မေး။ ဝိပါက်စိတ်အကျဉ်းအကျယ်အားဖြင့် အရေ အတွက် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကာမဝိပါက်(၂၃)ပါး၊ မဟာဂ္ဂုတ်ဝိပါက်(၉)ပါး၊ လောကုတ္တရာဝိပါက် အကျဉ်း(၄)ပါး၊ အကျယ်(၂၀) အားဖြင့်၊ ဝိပါက်စိတ်ပေါင်း အကျဉ်း(၃၆)ပါး၊ အကျယ်(၄၀)ပါးရှိပါသည်။
- မေး။ သမ္ပယုတ်စိတ်ပေါင်း အကျဉ်းအကျယ် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကာမ သမ္ပယုတ်စိတ်(၂၀) မဟာဂ္ဂုတ် စိတ်က သမ္ပယုတ်(၂၇)ပါး၊ လောကုတ္တရာစိတ်က သမ္ပယုတ် အကျဉ်း(၈)ပါး၊ အကျယ်(၄၀)အားဖြင့် သမ္ပယုတ်စိတ်အကျဉ်း(၅၅)ပါး၊ အကျယ်(၈၇)ပါး၊ အရေအတွက်ရှိပါသည်။
- မေး။ သသင်္ခါရိကစိတ်ပေါင်းအကျဉ်းအကျယ် အားဖြင့် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကာမစိတ်ကသသင်္ခါရိကစိတ်ပေါင်း(၁၇)ပါး၊ မဟာဂ္ဂုတ်စိတ်ကသသင်္ခါရိကစိတ်ပေါင်း(၂၇) လောကုတ္တရာစိတ်က သသင်္ခါရက အကျဉ်း(၈)ပါး၊ အကျယ်(၄၀)အားဖြင့်၊ သသင်္ခါရိကစိတ်ပေါင်းအကျဉ်း (၅၇)ပါး၊ အကျယ်(၈၄)ပါး၊ ရှိပါသည်။
- မေး။ သောမနဿစိတ်ပေါင်းအကျဉ်းအကျယ် အားဖြင့်၊ အဘယ်မျှ အရေအတွက်ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမစိတ်က သောမနဿစိတ် (၁၈)ပါး၊
မဟဂ္ဂုတ်စိတ်က သောမနဿစိတ် (၁၂)ပါး၊
လောကုတ္တရာစိတ်က သောမနဿစိတ်အကျဉ်း၊
(၈)ပါး၊ အကျယ် (၃၂)ပါး၊ အားဖြင့်၊ သောမ
နဿစိတ်ပေါင်း အကျဉ်း (၃၈)ပါး၊ အကျယ်
(၆၂)ပါး၊ အရေအတွက်ရှိပါသည်။

မေး။ ဥပေက္ခာ စိတ်ပေါင်းကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ကာမစိတ်ကဥပေက္ခာစိတ်(၃၂)ပါး၊ မဟဂ္ဂုတ်
စိတ်က ဥပေက္ခာစိတ်(၁၅)ပါး၊ လောကုတ္တရာ
စိတ်ကဥပေက္ခာစိတ်(၈)ပါး၊ အားဖြင့် ဥပေက္ခာ
စိတ်ပေါင်း(၅၅)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ စိတ္တံအရ၊ စိတ်ပေါင်းအကျယ်ကား၊ အရေအ
တွက် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ လောကီစိတ် (၈၁) ပါး၊ လောကုတ္တရာစိတ်
(၄၀)အားဖြင့်၊ စိတ်အကျယ် (၁၂၁)ပါး ရှိပါ
သည်။

စိတ်ပိုင်းအမေးအဖြေကားပြီး၏။

~~~~~
စေတသိက်သိန်းကိုပြခြင်း။

မေး။ စေတသိက် သမ္ပယောဂ လက္ခဏာကား၊ အ
ဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ စိတ်နှင့်အတူတကွ ဖြစ်ခြင်း၊ စိတ်နှင့်အတူတကွ
ချုပ်ခြင်း၊ စိတ်နှင့် တူသော အာရုံ၊ စိတ်နှင့် တူ
သော ဖြိရာအားဖြင့် စေတသိက်၏ လက္ခဏာ
ကား၊ လေးပါးရှိပါသည်။

မေး။ စေတသိက်အရ၊ စေတသိက်ကား၊ အရေ အ
တွက် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ စေတသိက်အရေအတွက်ကား၊ ငါးဆယ်နှစ်ပါး
ရှိပါသည်။

မေး။ စေတသိက်ကား၊ အမည်အားဖြင့် အဘယ်မျှ
ပြားပါသေးသနည်း။

ဖြေ။ အညသမာန်း စေတသိက်၊ အကုသိုလ် စေတ
သိက်၊ သောတဏှာ စေတသိက်အားဖြင့်၊ စေတ
သိက်သည် အမည်အားဖြင့် သုံးပါးပြားပါသေး
သည်။

အညသမာန်းစေတသိက်ကိုပြခြင်း။

မေး။ အညသမာန်းစေတသိက်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ သဗ္ဗစိတ္တသာ ဓာရဏ စေတသိက် ခုနှစ်ပါး၊
ပင်္ကဏ်းစေတသိက် ခြောက်ပါးအားဖြင့် အည
သမာန်းစေတသိက်တဆွဲသုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ သဗ္ဗစိတ္တသာ ဓာရဏစေတသိက် ခုနှစ်ပါး၏
သရုပ်ကိုရေတွက်ပြစမ်းပါ။

ဖြေ၊ ဖဿစေတသိက်၊ ဝေဒနာစေတသိက်၊ သညာစေတသိက်၊ စေတနာစေတသိက်၊ ကေဂ္ဂတာစေတသိက်၊ ဇိဝိကိန္ဒြေစေတသိက်၊ မနသိကာရစေတသိက်အားဖြင့် သဗ္ဗစိတ္တ၊ သာဓာရဏစေတသိက် ခုနစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဖဿစေတသိက်သည် အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဖဿစေတသိက်သည် အာရုံ၏သဘောကိုတွေ့ခြင်း လက္ခဏာရှိပါသည်။
ဝေဒနာစေတသိက်သည် အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝေဒနာ စေတသိက်သည် အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ သညာစေတသိက်သည် အဘယ်လက္ခဏာ သဘောရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သညာစေတသိက်သည် အာရုံကိုအမှတ်၍ပြုသိခြင်း လက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ စေတနာစေတသိက်သည် အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အာရုံ၌ သဗ္ဗယုတ် တရားတို့ကို တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ကောဂ္ဂတာ စေတသိက်သည် အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ တခုတည်းသော-အာရုံကိုယူသည်ဖြစ်၍-တည်ကြည်ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ ဇိဝိတိန္ဒြေ စေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သဟဇာတ်ဖြစ်သော-နာမ် တရားတို့ကို-စောင့်ခြင်း၊ အစိုးရခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ မနသိကာရစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ်၌အာရုံကို အညီအညွတ်ပြုခြင်း လက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ သဗ္ဗစိတ္တသာ ဓာရဏစေတသိက်ဟု - အဘွဲ့ကြောင့်ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ 'အလုံးစုံသော-စိတ်တို့နှင့်ဆက်ဆံသောကြောင့် သဗ္ဗစိတ္တသာ ဓာရဏ စေတသိက်ဟု-ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ပကိဏ္ဍိယစေတသိက် ခြောက်ပါး၏ သရုပ်ကို ရေးတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ ဝိတက်စေတသိက် - ဝိစာရစေတသိက် - အနိမောက္ခစေတသိက်-ဗိရိယစေတသိက် ဝီတိစေတသိက်-ဆန္ဒစေတသိက်အားဖြင့် ခြောက်ပါး ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဤခြောက်ပါးသော စေတသိက်တို့ကို - အဘွဲ့ကြောင့် - ပကိဏ်း စေတသိက်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အလုံးစုံသောစိတ်တို့၌၊ ပျိုး၊ ငွှမ်းယဉ်တတ်သောကြောင့် ပကိဏ်းစေတသိက်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဝိတက်စေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အာရုံသို့သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို - ရှေးရှုတင်ခြင်း၊ လက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ ဝိစာရစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အာရုံကို အဘန်တလဲ့လဲ သုံးသပ်ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ အဓိမောက္ခစေတသိက်သည်အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အာရုံကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ဝိရိယစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သဟဇာတ်တရားတို့ကို ထောက်ပံ့နိုင်စေခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ ဝီတိစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝီတိသည် အာရုံကိုနှစ်သက်ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ ဝီတိသည် အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ခုဒ္ဒကဗီတိ၊ ခဏိကဗီတိ၊ ဩက္ကန္တိကဗီတိ၊ ဥဗ္ဗေဂါဗီတိ၊ ဗရဏာဗီတိဟု ဝီတိငါးပါး အပြားရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဗီတိကို ခုဒ္ဒကဗီတိဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကိုယ်၌ကြက်သီးမွေးညှင်းထရုံမျှဖြစ်သော ဗီတိကို - ခုဒ္ဒကဗီတိဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဗီတိကို ခဏိကဗီတိဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လျှပ်စစ်ပျက်သကဲ့သို့ ခဏခဏဖြစ်သော ဗီတိကို - ခဏိကဗီတိဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဗီတိကို - ဩက္ကန္တိက ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သမုဒ္ဒရာ ယိုင်းထန်ပိုးသည်၊ ကမ်းသို့ ရောက်လျှင်၊ ပျက်သကဲ့သို့ သက်၍သက်၍ - ချုပ်ပျက်သောဗီတိကို ဩက္ကန္တိကဗီတိဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဗီတိကို ဥဗ္ဗေဂါဗီတိဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လေဖြင့်ပြည့်သော - သားရေလုံးကို မြေ၌ပေါက်သောအခါ၊ ကောင်းကင်သို့တက်ဘိသကဲ့သို့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ကောင်းကင်သို့ရောက်အောင်တင်ပို့နိုင်သောဗီတိကို ဥဗ္ဗေဂါဗီတိဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဒီတိကို ဗရဏာဒီတိဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လေဖြင့်ပြည့်သောသားရေအိပ်၊ ဆီဖြင့်ထိသော ဝါဂွမ်းဆိုင်ကဲ့သို့ တကိုယ်လုံးကို ပြန့်နှံ့၍ ဖြစ်သောဒီတိကို - ဗရဏာဒီတိဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဆန္ဒစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆန္ဒစေတသိက်သည်၊ အာရုံကိုလိုခြင်ကာမျှသာ လက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ ဤတဆွဲသုံးပါးသောစေတသိက်တို့ကို၊ အညသမာန်း စေတသိက်ဟု အဘွဲ့ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အသောဘဏစိတ်ကိုဌ်ခိုက် - သောဘဏစိတ်မှတပါး၊ အသောဘဏစိတ်နှင့် တူသည်၏အဖြစ် သောဘဏစိတ်ကိုဌ်ခိုက် - အသောဘဏစိတ်မှတပါး၊ သောဘဏစိတ်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အညသမာန်း စေတသိက်ဟု ခေါ်ပါသည်။

အကုသိုလ်စေတသိက်ကိုဖြေခြင်း။

မေး။ အကုသိုလ်စေတသိက်ကား၊ အဘယ်မျှ အရေအတွက်ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ မောဟစေတသိက်၊ အဟိရိကစေတသိက်၊ အနောတ္တပ္ပစေတသိက်၊ ဥဒ္ဓစ္စစေတသိက်၊ လော

ဘစေတသိက်၊ ဒိဋ္ဌိစေတသိက်၊ မာနစေတသိက်၊
ဒေါသစေတသိက်၊ ဣဿစေတသိက်၊ မစ္ဆာရိယ
စေတသိက်၊ ကုက္ကုပ္ပစေတသိက်၊ ထိနစေတ
သိက်၊ ဗိဒ္ဓစေတသိက်၊ ဝိစိကိစ္ဆာ စေတသိက်
အားဖြင့် အကုသိုလ်စေတသိက်-တဆယ်လေး
ပါးရှိပါသည်။

မေး။ မောဟ စေတသိက်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အာရုံ၏သဘောကို မသိမမြင်အောင် ဖုံးလွှမ်း
ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ အဟိရိက စေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာယဒုစရိုက်အစရှိသောဒုစရိုက်ဆယ်ပါးတို့၌
မရှက်ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ အနောတ္တပ္ပစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့မှ - မကြောက်ခြင်း၊
မထိပ်လန့်ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ ဥဒ္ဓစ္စစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ စိတ်၏ မငြိမ်သက်ခြင်း၊ ပြန့်လွှင့်ခြင်း သဘော
လက္ခဏာ ရှိပါသည်။

- မေး၊ လောဘ စေတသိက်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။
- ဖြေ၊ အာရုံကို တပ်မက်ခြင်း အလိုရှိခြင်း သဘော လက္ခဏာရှိပါသည်။
- မေး။ ဒိဋ္ဌိစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါ သနည်း။
- ဖြေ၊ ပေါက်ပြန် မှားရှင်းသော အားဖြင့် နှလုံးသွင်း ခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။
- မေး။ မာနစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါ သနည်း။
- ဖြေ၊ မိမိကိုယ်ကို ငါသာလျှင် မြတ်၏ဟု နှလုံးသွင်း ခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။
- မေး။ ဒေါသစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာရှိပါ သနည်း။
- ဖြေ၊ လွှသွားကဲ့သို့ ကြမ်းထန်းခြင်း-ပြစ်မှားခြင်း သ ဘောလက္ခဏာရှိပါသည်။
- မေး။ ဣဿစေတသိက်သည် အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါ သနည်း။
- ဖြေ၊ သူ့ဘဝါးတို့၏ စည်းစိမ်ကို ငြူစုခြင်း သဘော လက္ခဏာ ရှိပါသည်။
- မေး။ မစ္ဆရိယ စေတသိက်သည် အဘယ် သဘော လက္ခဏာရှိပါသနည်း။

ဗြေ။ မိမိစည်းစိမ်ကို လျှို့ဝှက်ခြင်း၊ မိမိ၌ရအပ်သော အံ့ဘွယ်သရဲကို သူတပါးတို့အား၊ မရစေလိုခြင်း သဘောလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ထိုမစ္ဆရိယစေတသိက်သည် အဘယ်မျှအပြား ရှိပါသနည်း။

ဗြေ။ အာဝါသမစ္ဆရိယ၊ ကုလမစ္ဆရိယ၊ လာဘမစ္ဆရိယ၊ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယ၊ ဓမ္မမစ္ဆရိယအားဖြင့် မစ္ဆရိယ စေတသိက်သည် ငါးပါးပြားပါသည်။

မေး။ အဘယ်မစ္ဆရိယကို အာဝါသမစ္ဆရိယ ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ မိမိနေရာကျောင်းတိုက်တာ ပရဝုဏ်အတွင်း၌ လာဘ် လာဘ်ကိုငဲ့၍၊ ဝတ်အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကောင်း၊ ရဟန်းမြတ်တို့၏ ကြွလာသည်ကိုအလိုမရှိခြင်း၊ ကြွရောက်လာသော်လည်း၊ လျှင်မြန်စွာ၊ ပြန်သွားပါစေ သတည်းဟု ကြံစည်အောက်မေ့ခြင်းကို အာဝါသမစ္ဆရိယဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်မစ္ဆရိယကို ကုလမစ္ဆရိယဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ မိမိအား ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် လှူဒါန်းကြသော ဒကာ-ဒကာမ၊ ဆွေမျိုးညာတိ စသောသူတို့၏ အထံသို့ မိမိမှတစ်ပါး၊ အခြားသော အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထွက်ဝင်သည်ကို မြင်လျှင်၊ မနာလို

သည်းမခံနိုင်ခြင်းကို ကုလမစ္ဆရိယဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်မစ္ဆရိယကို လာဘမစ္ဆရိယဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို မိမိမှတစ်ပါးသောသူရှိလ်တို့အား၊ မရပါစေသတည်းဟု ကြံစည်အောက်မေ့ခြင်းကို လာဘမစ္ဆရိယဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ် မစ္ဆရိယကို ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ ကြည်ညိုဘွယ်ရှိခြင်း၊ အဆင်းလှပခြင်း၊ သီလဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ ဂုဏ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းအစရှိသောဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းပြောဆိုခြင်းငှါ အလိုမရှိခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့က ချီးမွမ်းစကား ပြောကြသည်ကို မကြားလိုခြင်း စသည်ကို ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ် မစ္ဆရိယကို ဓမ္မမစ္ဆရိယ ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အကြင်သူသည် လောကီ—လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော စာပေကျမ်းကို သင်ယူအံ့၊ ထိုသူသည် ငါတို့၏အယူဝါဒကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်လတ္တံ့ဟု စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ၍ မိမိ

တတ်သော အတတ်ပညာကို လျှို့ဝှက်ခြင်းကို
မေ့မစွဲရိယာဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ မိမိပစ္စည်းကို သူတပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံလို၍
လျှို့ဝှက်၍ပြောဆိုလျှင်မစွဲရိယာဖြစ်ပါသလော။

ဖြေ။ မိမိမှာပစ္စည်းရှိသူက၊ သူတပါးတို့နှင့် မဆက်
ဆံလို၍မရှိဟုပြောဆိုခြင်းမှာမစွဲရိယာမဖြစ်ပါ၊
အပ္ပသာဝဂ္ဂမုသာဝါဒသာ ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ကုက္ကုစ္စ စေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ပြုအပ်ပြီးသောဒုစရိုက်၊ မပြုမိသောသုစရိုက်ကို
အာရုံပြု၍၊ အဘန်တလဲလဲစိုးရိမ်ခြင်း၊ ပူပန်ခြင်း
သဘောလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ မပြုလိုက်မိသောဒုစရိုက် - ပြုအပ်ပြီးသော သုစ
ရိုက်တို့ကို အာရုံပြု၍၊ အဘန်တလဲလဲစိုးရိမ်ခြင်း
သည် ပူပန်ခြင်းကုက္ကုစ္စပင် ဖြစ်ပါသလော။

ဖြေ။ ကုက္ကုစ္စမဖြစ်ပါ၊ ပူပန်စိုးရိမ်တတ်သော၊ သော
ကသာဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ထိနစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ စိတ်၏ ဆုတ်နစ်ခြင်း၊ စိတ်၏မခံ့ခြင်း သဘော
လက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ မိစ္ဆစေတသိက်သည်၊ အဘယ်သဘောလက္ခဏာ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ စေတသိက်၏ဆုတ်နစ်ခြင်း၊ စေတသိက်၏မခံခြင်းသဘောလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး၊ ဝိဇ္ဇကိန္ဒြာစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ အာရုံကို မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း သဘောလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး၊ ဆန္ဒစေတသိက်-လောဘစေတသိက် နှစ်ပါးတို့ကား အဘယ်သို့ ထူးကြပါသနည်း။

ဖြေ၊ အာရုံကို အလိုရှိကာမျှသည် ဆန္ဒမည်၏-အာရုံကို အလွန်အလို ရှိခြင်းသည်-လောဘ မည်၏ ဤသို့စေတသိက်နှစ်ပါးသဘောထူးကြပါသည်။

သောတာဏစေတသိက်ကိုဖြေ၊

မေး၊ သောတာဏစေတသိက်သည်၊ အဘယ်မျှ အရေအတွက် ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ သောတာဏ သာဓာရဏ စေတသိက် တဆွဲကိုးပါး၊ ဝိရတိစေတသိက်သုံးပါး၊ အပ္ပမညာစေတသိက်နှစ်ပါး၊ ပညိန္ဒြေ စေတသိက် အားဖြင့် နှစ်ဆယ့်ငါးပါးရှိပါသည်။

မေး၊ သောတာဏသာဓာရဏ စေတသိက် တဆွဲကိုးပါးအရ ရေတွက်ပြစမ်းပါ။

ဖြေ၊ သဒ္ဓါစေတသိက်-သင်္ကစေတသိက်-ဧကိရိစေတသိက်၊ ဩတ္တပ္ပစေတသိက်၊ အလောဘစေတသိက်၊ အဒေါသစေတသိက်၊ တဩမဇ္ဈတ္တဘိစေတသိက်

ကာယပဿဒ္ဓိစေတသိက်၊ စိတ္တပဿဒ္ဓိစေတသိက်
 ကာယလဟုတာ စေတသိက် - စိတ္တလဟုတာ
 စေတသိက်-ကာယမုဒုတာ စေတသိက်-စိတ္တမု
 ဒုတာစေတသိက်၊ ကါယကမ္မညတံ၊ စေတသိက်
 စိတ္တကမ္မညတံ စေတသိက် - ကာယပါရုည
 တံစေတသိက်-စိတ္တပါရုညတံ စေတသိက်-
 ကာယုဒုကတံ စေတသိက်-စိတ္တုဒုကတံ စေ
 တသိက် အားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း တဆွဲကိုး
 ပါးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ သန္တုအစရှိသောစေတသိက်တို့၌၊ နှစ်ပါးစီတွဲ၍
 မဟောတဲ-ဤပဿဒ္ဓိစသော စေတသိက်တို့ကို
 သာလျှင် အဘယ်ကြောင့် နှစ်ပါးစီတွဲ၍ ဟော
 တော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ္တပဿဒ္ဓိ-စိတ္တလဟုတာ စသည်တို့ကြောင့်၊
 စိတ်၏ငြိမ်းမှု ပေါ့ပါးမှုစသည်သာဖြစ်၏။ စေ
 တသိက်၏ငြိမ်းမှုပေါ့ပါးမှုမဖြစ်နိုင်ပါ။ ကာယ
 ပဿဒ္ဓိ၊ ကါယလဟုတာစသည်တို့ကြောင့်ကား
 စေတသိက် အပေါင်း ဟူသော-နာမကာယ၏
 ငြိမ်းမှု ပေါ့ပါးမှုစသည်လည်း ဖြစ်နိုင်၏။ ခူပ
 ကာယ၏ငြိမ်းမှု-ပေါ့ပါးမှုစသည်လည်း ဖြစ်
 နိုင်သေး၏ ထို့ကြောင့် ပဿဒ္ဓိစသော စေတ
 သိက်တို့ကိုသာလျှင် နှစ်ပါးစီတွဲ၍ ဟောတော်
 မူပါသည်။

- မေး။ သဗ္ဗါစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ဖြစ်သနည်း။
- ဖြေ။ ဘုရားအစရှိသော၊ ရတနာသုံးပါးတို့၏ရူဇင်္ဂတို့ကြည်ညိုခြင်း၊ ကံ - ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ခြင်း လက္ခဏာရှိပါသည်။
- မေး။ ထိုသဒ္ဓါသည်၊ အဘယ်မျှပြားပါသေးသနည်း။
- ဖြေ။ အာဂမသဒ္ဓါ၊ အဓိဂမသဒ္ဓါ၊ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ၊ ပသန္နသဒ္ဓါ၊ မုဒ္ဓပသန္နသဒ္ဓါဟု - ငါးပါး ပြားပါသည်။
- မေး။ အဘယ်သဒ္ဓါကို အာဂမသဒ္ဓါဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဘုရားအလောင်းသူတော်ကောင်းတို့သည်၊ နိဗ္ဗာန်တရားကို ရတော်မူပြီး သည်နောက်၊ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း အဏုတ္တသန္တတန်ခိုး ကိန်းသော သဗ္ဗါကို အာဂမသဒ္ဓါဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ အဘယ်သဒ္ဓါကို အဓိဂမသဒ္ဓါဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရသည်မှစ၍၊ ကိန်းသော သဒ္ဓါကို အဓိဂမသဒ္ဓါဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ အဘယ် သဒ္ဓါကို ဩကပ္ပန သဒ္ဓါဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကြံဆသောအားဖြင့် ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုသောသဒ္ဓါကို ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သဒ္ဓါကို ပသန္နသဒ္ဓါဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တိမ်တိုက်မှထွက်သော လျှပ်စစ်ကဲ့သို့၊ ရတနာသုံးပါး၌၊ ကြည်လင်သော သဒ္ဓါကို ပသန္နသဒ္ဓါဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် သဒ္ဓါကို မုဒ္ဒပသန္န သဒ္ဓါဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တိတ္ထိတို့၏ တပည့်သားသည်၊ ဗိမိတို့၏ ဆရာတိတ္ထိတို့ကို ကြည်ညို နှစ်သက် ဖြတ်နိုးခြင်းကို မုဒ္ဒပသန္နသဒ္ဓါဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုမုဒ္ဒပသန္နသဒ္ဓါသည်၊ သဒ္ဓါစေတသိက်အစစ်ပင်ဖြစ်ပါသလော။

ဖြေ။ သဒ္ဓါစေတသိက် မဟုတ်ပါ။ တရားကိုအားဖြင့် အနုဋီကာအလို - မောဟစေတသိက်ဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂီရ ဋီကာအလို - ဗိစ္ဆာ အဓိမောက္ခ ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ သင်္ကီစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘုရားအစရှိသောကောင်းသော အာရုံ၌ အောက်မေ့ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ မကောင်းသောအနိဋ္ဌဖြစ်သော အာရုံကိုအောက်မေ့လျှင် သင်္ကီစေတသိက်ဖြစ်ပါသလော။

- ဖြေ၊ သတိစေတသိက်မဖြစ်ပါ။ မိစ္ဆာသတိသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမိစ္ဆာသတိသည်လည်း တရားကို အားဖြင့် အကုသိုလ်မိတ္တုပွင့်သာဖြစ်ပါသည်။
- မေး။ ဟိရိစေတသိက်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကာယဒုစရိုက်သည်တို့မှ - ရှက်ခြင်းစက်ဆုတ်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။
- မေး။ ဩတ္တပ္ပစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကာယဒုစရိုက်သည်တို့မှ ကြောက်ခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။
- မေး။ အလောဘစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ အာရုံ၌ မကပ်ငြိခြင်း၊ မတပ်ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။
- မေး။ အဒေါသ စေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ အာရုံ၌ မကြမ်းထမ်းခြင်း - မပြစ်မှားခြင်း လက္ခဏာရှိပါသည်။
- မေး။ တဗြာ မဇ္ဈိက္ခတာ စေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ မိမိနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရားတို့၌၊ လစ်လျူရှုခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ကာယ ပဿတိ စေတသိက်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝေဒနာ အစရှိသော ခန္ဓာသုံးပါး အပေါင်း၏ ငြိမ်းခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ဝိတ္တပဿတိ စေတသိက်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ ပူပန်ခြင်းမှ ငြိမ်းခြောင်း လက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ကာယလဟုတာစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝေဒနာ အစရှိသော ခန္ဓာသုံးပါး အပေါင်း၏ ပေါ့ပါးခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ဝိတ္တလဟုတာ စေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ ပေါ့ပါးခြင်းလျှင်မြန်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ကာယမုဒုတာစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝေဒနာ စသော ခန္ဓာသုံးပါး အပေါင်း၏ နူးညံ့ ခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ဝိတ္တမုဒုတိစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

- ဖြေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ နူးညံ့ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။
မေး။ ကာယကမ္မညတာ စေတသိက်သည်၊ အဘယ်
လက္ခဏာ ရှိပါသည်။
- ဖြေ။ ဝေဒနာစသော ခန္ဓာသုံးပါး အပေါင်း၏ အမှု၌
ကောင်းခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။
- မေး။ စိတ္တကမ္မညတာစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခ
ဏာရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏အမှု၌၊ ကောင်းခြင်းလက္ခဏာ
ရှိပါသည်။
- မေး။ ကာယပါရုညတာ စေတသိက်သည်၊ အဘယ်
လက္ခဏာရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဝေဒနာစသော ခန္ဓာသုံးပါးအပေါင်း၏ ကြင်နာ
ခြင်းမှ ငြိမ်းခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။
- မေး။ စိတ္တပါရုညတာ စေတသိက်သည်၊ အဘယ်
လက္ခဏာရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏၊ ကြင်နာခြင်းမှ ငြိမ်းခြင်း
လက္ခဏာရှိပါသည်။
- မေး။ ကာယုဇုကတာစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခ
ဏာရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဝေဒနာစသောခန္ဓာသုံးပါး၏ ဖြောင့်စွာဖြစ်ခြင်း
လက္ခဏာရှိပါသည်။
- မေး။ စိတ္တုဇုကတာစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခ
ဏာရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ ဖြောင့်စွာဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာ
ရှိပါသည်။

မေး။ ဝိရတိစေတသိက်သုံးပါး၏ သရုပ်ကို ရေတွက်
ပြပါ။

ဖြေ။ သမ္မဝါစာစေတသိက်၊ သမ္မာကမ္မန္တစေတသိက်၊
သမ္မာအဇီဝ စေတသိက်အားဖြင့် ဝိရတိစေတ
သိက်သုံးပါး ရှိပါသည်။

မေး။ သမ္မာဝါစာစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အသက်မွေးခြင်းကိုမငဲ့ဘဲ၊ ဝစီဒုစရိုက်လေးပါး
မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း လက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ သမ္မာကမ္မန္တ စေတသိက်သည်၊ အဘယ် လက္ခ
ဏာရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အသက်မွေးခြင်းကိုမငဲ့ဘဲ၊ ကာယဒုစရိုက် သုံး
ပါးမှ၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ သမ္မာအဇီဝ စေတသိက်သည်၊ အဘယ် လက္ခ
ဏာရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အသက်မွေးခြင်း၏ အကြောင်းကိုငဲ့၍ - ကာယ
ဒုစရိုက်သုံးပါး၊ ဝစီဒုစရိုက်လေးပါးတို့မှ ရှောင်
ကြဉ်ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ ဝိရတိသည်၊ အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သမ္ပတ္တိဝိရတိ၊ သမာဒါနဝိရတိ၊ သမုစ္ဆေဒဝိရတိ
ဟုသုံးပါးပြားပါသည်။

မေး။ အဘယ် ဝိရတီကို သမုတ္တ ဝိရတီဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ သိက္ခာပုဒ်ကို မဆောက်တည်ဘဲ၊ မိမိ၏ ဇာတိ ဂုဏ်၊ ဝယဂုဏ်၊ ဗဟုဿုတဂုဏ်စသည်ကိုဉ်၍၊ ငါ့အား ဤသို့ သဘောရှိသော ဒုစရိုက်အမှုကို ပြုခြင်းငှါ မသျှောက်ပတ်ဟု အောက်ဓေ့ ဆင် ခြင်၍၊ ဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထုကို မလွန်ကြူးဘဲ၊ ရှောင် ကြဉ်ခြင်းကိုသမ္ပန္န ဝိရတီဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဝိရတီကို - သမာဒါနဝိရတီဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ ခံယူ ဆောက်တည် ပြီးသော သီလ ရှိသောသူ သည်၊ အသက်ကိုသော်လည်းစွန့်၍ တွေ့ကြုံသော ဝိရမိတဗ္ဗ ဝတ္ထုကို မလွန်ကြူးဘဲ၊ ရှောင်ကြဉ် ခြင်းကို သမာဒါနဝိရတီဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဝိရတီကို သမုစ္ဆေဒ ဝိရတီဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ မဂ်စိတ္တက္ခဏ၌၊ ဒုစရိုက်ဒုရာဇိဝတို့ကိုအကြွင်း နှဲပယ်ခြင်းကြောင့်၊ မဂ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ဝိရ တီကို-သမုစ္ဆေဒဝိရတီဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အပ္ပမညာစေတသိက်နှစ်ပါးအရ သရုပ်ကို ရေ တွက်ပြစမ်းပါ။

ဖြေ။ ကရုဏာ စေတသိက်၊ မုဒုတာ စေတသိက်ဟု နှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း၌ အပ္ပမညာလေးပါးဟု ဆိုလတံ့ ဖြစ်လျက်၊ အဘွဲ့ကြောင့် ဤစေတသိက်ပိုင်း၌၊ အပ္ပမညာစေတသိက်ကို နှစ်ပါးသာဆိုတော်မူ ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဒေါသစေတသိက်ဖြင့် မေတ္တာသို့သွင်း၍၎င်း၊ တဏှိမဇ္ဈတ္တတာ စေတသိက်ဖြင့်၊ ဥပေက္ခာသို့ သွင်းယူ၍၎င်း၊ ဤစေတသိက်ပိုင်း၌ အပ္ပမညာ ကို နှစ်ပါးသာဆိုပါသည်။

မေး။ ကရုဏာစေတသိက်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သူတပါးတို့၏ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းငှါ အလို ရှိ သောလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ မုဒုတာစေတသိက်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာရှိပါ သနည်း။

ဖြေ။ သုခတသတွာပညတ်ကိုအာရုံပြု၍ - ဝမ်းမြောက် ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ ပညိန္ဒြေ စေတသိက်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အနိစ္စအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ထိုးထွင်း ၍သိခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

သညာ - ဝိညာဏ် - ပညာတို့၏ အထူးကို ဖြစ်ခြင်း။

မေး။ သညာသိ - ဝိညာဏ်သိ - ပညာသိ သုံးပါးတို့သည်၊ အဘယ်သို့ ထူးကြပါသနည်း။

ဧပြီ။ သညာသည်။ အညို - အရွှေစသောအဆင်းကိုသာ
 သိတတ်ပါသည်။ အာရုံ၏၊ သဘောလက္ခဏာကို
 သိခြင်းငှါသော်၎င်း၊ လုံ့လပြု၍ မဂ်သို့ရောက်
 အောင်သော်၎င်း၊ မတတ်နိုင်ပါ။ ဝိညာဏ်သည်၊
 အညိုအရွှေအစရှိသော အဆင်းကို၎င်း၊ အာရုံ၏
 လက္ခဏာကို၎င်း၊ သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါသည်။
 မဂ်သို့ရောက်အောင်သော်ကား - မတတ်နိုင်ပါ။
 ပညာသည်ကား - အညိုအရွှေအစရှိသောအဆင်း
 ကို၎င်း၊ အာရုံ၏ လက္ခဏာကို၎င်း လုံ့လအား
 ထုတ်၍ - မဂ်ဖိုလ်သို့ရောက်အောင်ကို၎င်း၊ တတ်
 နိုင်ပါသည်။ ဤသို့ သညာ - ဝိညာဏ် - ပညာတို့
 အသိအမြင်ထူးကြပါသည်။

သဗ္ဗမေဓနနည်းအကျဉ်းကိုပြခြင်း။

မေး။ သဗ္ဗမိတ္တ သာဓာရဏ စေတသိက် ခုနှစ်ပါးတို့
 သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သနည်း။

ဧပြီ။ အလုံးစုံသောစိတ် (၈၉) ပါးတို့နှင့် ယှဉ်ကြပါ
 သည်။

မေး။ ပကိဏ်းစေတသိက် ခြောက်ပါးတို့သည်၊ အ
 ဘယ်စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သနည်း။

ဧပြီ။ အလုံးစုံသောစိတ် (၈၉) ပါးတို့နှင့် ယှဉ်သင့်
 သည်အားလျော်စွာ ယှဉ်ကြပါသည်။

မေး။ တဋ္ဌလေးပါးသော အကုသိုလ် စေတသိက်တို့
 သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ် တဆဲ့ နှစ်ပါး တို့နှင့် ယှဉ်သင့်သည် အားလျော်စွာ ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ သောဘဏ္ဍာ စေတသိက် နှစ်ဆဲ့ငါးပါးတို့သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ပါကုန်သနည်း။

ဖြေ။ သောဘဏ္ဍာစိတ် (၅၉) ပါးတို့နှင့် ယှဉ်သင့်သည် အားလျော်စွာ ယှဉ်ပါသည်။

အညသမ္ဘန်းစေတသိက်သမ္ဘာသမ္ဘာနည်း
ရနစ်ပါးကို ခြုံခြင်း။

မေး။ သဗ္ဗဒိတ္တ သာဓာရဏ စေတသိက် ခုနှစ်ပါးတို့ သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သနည်း။

ဖြေ။ အလုံးစုံသောစိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်တို့နှင့် ယှဉ် ပါသည်။

မေး။ ဝိတက်စေတသိက်သည်၊ အဘယ်မျှသော စိတ်တို့ နှင့် ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နိပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်ကြဉ်သော၊ ကာမစိတ် (၂၄) ပါး၊ ပထမချာန်စိတ်၊ ဧကာဒသအားဖြင့် ငါးဆဲ့ငါးပါးသော စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဝိတက်စေတသိက်သည်၊ အဘွဲ့ကြောင့် နိပဉ္စ ဝိညာဏ်တဆယ်ကြဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ချာန်နင်ကင်းသောကြောင့် နိပဉ္စ ဝိညာဏ် တ ဆယ်ကိုကြဉ်ပါသည်။

မေး။ ဝိစာရ စေတသိက်သည်၊ အဘယ် စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသနည်း။

ဧပြီ။ ပိတက်ယှဉ်သော စိတ်ငါးဆယ်ငါးပါး၊ နုတ်သ
 ဖျာန်စိတ် ကောဒသအားဖြင့် ခြောက်ဆဲ့ခြောက်
 ပါးသောစိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ အဓိမောက္ခ စေတသိက်သည်၊ အဘယ် စိတ်
 တို့နှင့်ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇိပဉ္စညာဏ် တဆယ် ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော
 ခုနစ်ဆယ်ငါးပါးသောစိတ်တို့နှင့်ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ အဓိမောက္ခ စေတသိက်သည်၊ ဇိပဉ္စဝိညာဏ်
 ဝိစိကိစ္ဆာတို့ကို အဖွဲ့ကြောင့်ကြဉ်ပါသနည်း။

ဧပြီ။ ဇိပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်တို့သည်၊ အာရုံကိုဆုံး
 ဖြတ်ခြင်းကင်းသောကြောင့်၎င်း၊ ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်
 သည်၊ အဓိမောက္ခစေတသိက်နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်
 ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ ကြဉ်ပါသည်။

မေး။ ဝီရိယစေတသိက်သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့နှင့်ယှဉ်
 ပါသနည်း။

ဧပြီ။ ပဉ္စဒါရဝဇ္ဇန်း၊ ဇိပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်၊ သမ္ပန္နိ၊ ငါး
 ခွေ၊ သန္တိ၊ ရုဏစိတ်ဆုံးခုအားဖြင့် တဆဲ့ခြောက်
 ပါးကြဉ်သော၊ ခုနစ်ဆယ်ဆုံးပါးသော စိတ်တို့
 နှင့်ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဝီရိယစေတသိက်သည်၊ တဆဲ့ခြောက်ပါးသော
 စိတ်တို့ကို အဖွဲ့ကြောင့်ကြဉ်ပါသနည်း။

ဧပြီ။ ဝီရိယစေတသိက်သည် (၁၆) ပါးသောစိတ်တို့၌
 ဗိုလ်ကင်းသောကြောင့်ကြဉ်ပါသည်။

မေး။ ဝိတိစေတသိက်သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒေါသမူဒွေ၊ ဥပေက္ခာငါးဆုံငါး၊ ကာယာရိညာဏ်ဒွေ၊ စတုတ္ထဈာန် ကောဒသအားဖြင့် ခုနစ်ဆယ်ကြည့်သော၊ ငါးဆုံတပါးသောစိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဝိတိစေတသိက်သည်၊ ခုနစ်ဆယ်သောစိတ်တို့ကို အဆုံကြောင့် ကြည့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒေါသမူဒွေ၊ ကာယာရိညာဏ်ဒွေတို့သည်၊ ဝိတိစေတသိက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်း၊ ဝိတိစေတသိက်သည်၊ သောမနဿစိတ်နှင့်သာယှဉ်သည်ဖြစ်၍၊ ဥပေက္ခာစိတ်မှာ မယှဉ်သောကြောင့် ၎င်း။ စတုတ္ထဈာန်ကို ဘာဝနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပယ်သောကြောင့် ၎င်း။ ခုနစ်ဆယ်သောစိတ်တို့ကို ကြည့်ပါသည်။

မေး။ ဆန္ဒစေတသိက်သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဟိတ်စိတ်အဋ္ဌာရသ၊ မောဟမူဒွေကြည့်သော တရုယုတ် ခုနစ်ဆယ်သော စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဘဒ္ဒစေတသိက်သည်၊ ခုနစ်ဆယ်သောစိတ်တို့ကို အဆုံကြောင့် ကြည့်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပြုခြင်းငှါအလိုရှိသည် - အဖြစ်တည်းဟူသော-
သဘောကင်းသောကြောင့်ကြည်ပါသည်။

ဒိဋ္ဌယောဂနည်းကိုပြုခြင်း။

မေး၊ ဝိတက် စေတသိက်သည်၊ အဘယ် ခိတ်တို့နှင့်
မယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ မိမိနှင့် ယှဉ်သော ခိတ် (၅၅) ပါးမှကြွင်းသော
(၆၆) ပါးသောခိတ်တို့နှင့်မယှဉ်ပါ။

မေး၊ ဝိစာရ စေတသိက်သည်၊ အဘယ် ခိတ်တို့နှင့်
မယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ မိမိနှင့် ယှဉ်သော ခိတ် (၆၆) ပါးမှ ကြွင်းသော
(၅၅) ပါးသောခိတ်တို့နှင့်မယှဉ်ပါ။

မေး၊ အဓိမောက္ခစေတသိက်သည်၊ အဘယ် ခိတ်တို့
နှင့်မယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ နိပဉ္စရိညာဏ် တဆယ်၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ခိတ်တို့နှင့်
မယှဉ်ပါ။

မေး၊ ဝိရိယ စေတသိက်သည်၊ အဘယ် ခိတ်တို့နှင့်
မယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပဉ္စဒွါရဝိဇ္ဇာနိပဉ္စရိညာဏ်တဆယ်သမ္ပန္နိခြင်း
ဒွေသန္တိရဏစိတ်သုံးပါးတို့နှင့်မယှဉ်ပါ။

မေး၊ ဝီရိယစေတသိက်သည်၊ အဘယ်ခိတ်တို့နှင့်မယှဉ်
ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဒေါသမူဒွေ၊ ဥပေက္ခာငါးဆင့်ငါး၊ ကာယာဝိညာဏ်
ဒွေ၊ စတုတ္ထဈာန်ကောဒသတို့နှင့်မယှဉ်ပါ။

မေး။ ဆန္ဒစေတသိက်သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့နှင့်မယှဉ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ - မောဟမူဒွေ တို့နှင့်
မယှဉ်ပါ။

အကုသိုလ်စေတသိက် သမ္ပယောဂနည်း
ငါးပါးကို ငြိမ်းစေ။

မေး။ အကုသလသာဝောရဏစေတသိက်ကားအဘယ်
မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ မောဟ - အဟိရိက - အနောတ္တပ္ပ - ဥဒ္ဓိဒ္ဓအားဖြင့်
လေးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အကုသလ သာဝောရဏ စေတသိက် တို့သည်၊
အဘယ်စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်စိတ်တစ်ခုနှင့်နှစ်ပါးတို့နှင့်
ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ လောဘ စေတသိက်သည်၊ အဘယ် စိတ်တို့နှင့်
ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လောဘမူစိတ် နှစ်ပါးနှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဒိဋ္ဌိစေတသိက်သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့နှင့်ယှဉ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်စိတ် လေးပါးတို့နှင့် ယှဉ်ပါ
သည်။

မေး။ မာနစေတသိက်သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့နှင့်ယှဉ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ်လေးခုတို့နှင့်ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဒေါသ-ဣဿ-မစ္ဆရိယ-ဣန္ဒြိယ စေတသိက်တို့သည်၊ အဘယ်စိတ်နှင့်ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒေါသမူစိတ်နှစ်ပါးတို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ထိန-မိဒ္ဒစေတသိက်တို့သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့နှင့်ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သသင်္ခါရိကစိတ်ငါးခုတို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဝိစိကိစ္ဆာ စေတသိက်သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့နှင့်ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

(လောဘမူစိတ်၌-သမ္ပယောဂနည်း သုံးပါးကို ပေါင်း၍-ငါးပါးယူလေ။)

သောတာဏဓမ္မာသိက္ခာသမ္ပယောဂနည်း

လေးပါးကိုပြခြင်း။

မေး။ သောတာဏသာဓာရဏစေတသိက်(၁၉)ပါးတို့သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့နှင့်ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သောတာဏ စိတ်တခုယုတ် ခြောက်ဆယ်တို့နှင့်ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဝိရတိစေတသိက် သုံးပါးတို့သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့နှင့်ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လောကုတ္တရာစိတ်၌၊ တပြိုင်နက် အမြဲယှဉ်၍၊ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်၌၊ ရံခါ အသီးအသီး တပါးစီသာ ယှဉ်ကြပါသည်။

မေး။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်၌၊ ဝိရတိစေတသိက်
တို့သည်၊ အဘွဲ့ကြောင့် ရုံခါသာဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မုသာဝါဒစသောဒုစရိုက်တို့မှ၊ ကြဉ်ရှောင်သော
အခါ၌သာ-ဝိရတိ စေတသိက် ဖြစ်သည် ဖြစ်၍၊
ကာမာဝစရ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်တိုင်း မဖြစ်သော
ကြောင့် ရုံခါသာဖြစ်ပါသည်။

မေး။ လောကုတ္တရာစိတ်မှာ၊ တပေါင်းတည်း ယှဉ်သ
ကဲ့သို့-ကာမာဝစရ ကုသိုလ်စိတ်မှာ - အဘွဲ့
ကြောင့် တပေါင်းတည်းမယှဉ်ဘဲ၊ တပါးစီသာ
ယှဉ်ကြပါသနည်း။

ဖြေ။ လွန်ကြွေးအပ်သောဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သောမိမိတို့၏
အာရုံကို ဖြစ်သောငဲ့ခြင်း ရှိသောကြောင့် တ
ပေါင်းတည်းမယှဉ်ဘဲ၊ တပါးစီသာ ယှဉ်ကြပါ
သည်။

မေး။ အပ္ပမညာ စေတသိက်နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဘယ်
စိတ်တို့နှင့်ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မဟဂ္ဂုတ် ပဉ္စမချာန်ကြဉ်သော-ရူပစိတ် တဆွဲ
နှစ်ခု၊ ကာမာဝစရ ကုသိုလ် ကြိယာစိတ်တဆွဲ
ခြောက်ခု၊ ပေါင်းနှစ်ဆွဲရှစ်ပါးသော စိတ်တို့နှင့်
ရုံခါတပါးစီယှဉ်ပါသည်။

မေး။ အပ္ပမညာ စေတသိက်သည်၊ မဟဂ္ဂုတ် ပဉ္စမ
ချာန်စိတ်နှင့် ဘွဲ့ကြောင့်မယှဉ်ပါသနည်း။

- ဖြေ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်သော - အပ္ပမညာ စေတသိက်သည်၊ တရံဘာခါမျှ - သောမနဿနှင့်ကင်း၍ ဖြစ်ခြင်းမရှိသောကြောင့်၊ မဟဂ္ဂုတ်ပဉ္စမဈာန်စိတ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းမရှိပါ။
- မေး။ အပ္ပမညာစေတသိက်သည်၊ မိမိတို့ယှဉ်ရာစိတ်ဖြစ်တိုင်းမဖြစ်ဘဲ၊ ရံခါသာ အဘွဲကြောင့်ဖြစ်ကြပါသနည်း။
- ဖြေ၊ မိမိတို့ယှဉ်ရာစိတ်သည်၊ သုခိတ ဒုက္ခိတပညတ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်မှသာလျှင် - ယှဉ်နိုင်သောကြောင့် ရံခါသာဖြစ်ကြပါသည်။ စိတ်ဖြစ်တိုင်းမဖြစ်နိုင်ကြပါ။
- မေး။ အပ္ပမညာ စေတသိက်သည်၊ တပေါင်းတည်းမယှဉ်ဘဲ၊ အသီးအသီးအဘွဲကြောင့် ယှဉ်ကြပါသနည်း။
- ဖြေ။ မိမိတို့၏အာရုံ ဖြစ်ကုန်သော၊ သုခိတ - ဒုက္ခိတ - သက္ကဝါတို့၏ တင်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကိုးသည်ဖြစ်၍၊ အာရုံပြားသောကြောင့် - တပေါင်းတည်းမယှဉ်ဘဲ၊ အသီးအသီးယှဉ်ကြပါသည်။
- မေး။ ပညိန္ဒြေ စေတသိက်သည်၊ အဘယ် စိတ်တို့နှင့်ယှဉ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကာမာဝစရစိတ်က၊ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်၊ တဆွဲနှစ်ပါး၊ မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာစိတ် သုံးဆယ်

ငါးပါးအားဖြင့် လေးဆယ်ခုနစ်ပါးသော စိတ်
တို့နှင့်ယှဉ်ပါသည်။

အနိယတယောဂီစေတသိက်ကိုပြခြင်း။

မေး။ အနိယတ ယောဂီ စေတသိက်ကား၊ အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဣဿစေတသိက်၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ မာန၊
ထိန၊ မိဒ္ဓ၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာစေတသိက်အားဖြင့်
စေတသိက်ပေါင်း တဆုံတပါးရှိပါသည်။

ဖြေ။ နိယတယောဂီစေတသိက်ပေါင်းကား၊ အဘယ်
မျှရှိပါသနည်း။

မေး။ အနိယတယောဂီစေတသိက်မှကြွင်းသော၊ နိယ
တယောဂီ စေတသိက်ကား၊ လေးဆယ်တပါး
ရှိပါသည်။

သင်္ခဟနည်းအကျဉ်းကိုပြခြင်း။

ဖြေ။ လောကုတ္တရာစိတ်၌ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်
မျှယှဉ်ပါသနည်း။

မေး။ သုံးဆယ်ခြောက်ပါးသောစေတသိက်တို့သည်၊
ယှဉ်သင့်သည်အားလျော်စွာ ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်၌ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ
ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သုံးဆယ်ငါးပါးသောစေတသိက်တို့သည်၊ ယှဉ်
သင့်သည်အားလျော်စွာ ယှဉ်ပါသည်။

- မေး၊ ကာမာဝစရစိတ်၌ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ သုံးဆဲ့ရှစ်ပါးသောစေတသိက်တို့သည်ယှဉ်သင့်သည့်အားလျော်စွာ ယှဉ်ပါသည်။
- မေး၊ အကုသိုလ်စိတ်၌ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးသော စေတသိက်တို့သည် ယှဉ်သင့်သည်အားလျော်စွာ ယှဉ်ပါသည်။
- မေး၊ အဟိတ်စိတ်၌ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ တဆဲ့နှစ်ပါးသောစေတသိက်တို့သည် ယှဉ်သင့်သည်အားလျော်စွာ ယှဉ်ပါသည်။

လောကုတ္တရာစိတ်၌သန့်နည်း ၅-ပါးကိုပြခြင်း။

- မေး၊ လောကုတ္တရာ ပထမချာန်စိတ် ရှစ်ပါး၌ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ အညသမာန်း စေတသိက်(၁၃)ပါး၊ အပ္ပမညာ စေတသိက်ကြည့်သော သောဘဏ စေတသိက်(၂၃)ပါးအားဖြင့်၊ စေတသိက်ပေါင်း (၃၆) ပါး ယှဉ်ပါသည်။
- မေး၊ အပ္ပမညာ စေတသိက်ကို အဆဲ့ကြောင့် ကြည့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အပ္ပမညာ စေတသိက်သည် သတွာ၊ ပညတ်ကို သာ အာရုံပြုသည်ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော လောကုတ္တရာ စိတ်နှင့် အာရုံပြု ပြားသော ကြောင့် ကြည်ပါသည်။

မေး။ လောကုတ္တရာ ဒုတိယချာန်စိတ်ရှစ်ပါး၌ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိတက်ကြည်သော အညသမာန်း စေတသိက် (၁၂)ပါး၊ အပ္ပမညာကြည်သော သောဘဏ စေတသိက် (၂၃)ပါး အားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း (၃၅) ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဒုတိယချာန်စိတ်၌ ဝိတက်စေတသိက်ကို အဘွဲ့ကြောင့် ကြည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘာဝနာ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဝိတက်ကို ပယ်သောကြောင့် ကြည်ပါသည်။

မေး။ လောကုတ္တရာ တတိယချာန်စိတ်ရှစ်ပါး၌ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိတက် ဝိစာရ ကြည်သော အညသမာန်း စေတသိက် (၁၁) ပါး၊ အပ္ပမညာကြည်သော သောဘဏစေတသိက် (၂၃) ပါးအားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း (၃၄) ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ တတိယချာန်၌ ဝိစာရ စေတသိက်ကို အဘွဲ့ကြောင့် ကြည်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဝိစာရကိုပယ်သော
ကြောင့် ကြည်ပါသည်။

မေး။ လောကုတ္တရာ စတုတ္ထချာန်စိတ်ရှစ်ပါး၌ စေတ
သိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိတက် ဝိစာရ ဝီရိ ကြည်သော အညသမာန်း
စေတသိက် (၁၀)ပါး၊ အပ္ပမညာ ကြည်သော
သောသောဘဏ္ဍာစေတသိက်(၂၃)ပါးအားဖြင့်
စေတသိက်ပေါင်း(၃၃)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ လောကုတ္တရာ ပဉ္စမချာန်စိတ် ရှစ်ပါး၌ စေတ
သိက်ပေါင်း အဘယ်မျှယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဝိတက် ဝိစာရ ဝီရိကြည်သော ဥပေက္ခာဝေ
ဒနာနှင့်တကွ ဖြစ်သော အညသမာန်း စေတ
သိက်(၁၀)ပါး၊ အပ္ပမညာကြည်သော သောဘ
ဏ္ဍာ စေတသိက်သည် (၂၃)ပါးအားဖြင့် စေတ
သိက်ပေါင်း(၃၃)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မဟာဂ္ဂုတ်စိတ်၌သင်္ခဟနည်း၅-ပါးကိုပြခြင်း။

မေး။ မဟာဂ္ဂုတ် ပထမချာန်စိတ်သုံးပါး၌ စေတသိက်
ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အညသမာန်းစေတသိက် (၁၃)ပါး၊ ဝိရောဓိစေ
တသိက် ကြည်သော၊ သောဘဏ္ဍာ စေတသိက်၊
(၂၂)ပါးအားဖြင့်၊ စေတသိက်ပေါင်း(၃၅)ပါး
ယှဉ်ပါသည်။

- မေး။** မဟာဂ္ဂုတ်စိတ်၌၊ ဝိရတိ စေတသိက်ကို အဘွဲ့
ကြောင့် ကြည့်ပါသနည်း။
- ဖြေ။** ဝိရတိ စေတသိက်သည်၊ ဝိတိတ္တမိတဗ္ဗ ဝတ္ထု
ကို၎င်း။ နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း အာရုံပြု၏။ မဟာဂ္ဂုတ်
စိတ်ကား၊ ပညတ်အာရုံကို၎င်း။ မဟာဂ္ဂုတ်ဓမ္မာ
ရုံကို၎င်း အာရုံပြု၏။ ဤသို့ အာရုံပြု ပြားသော
ကြောင့် ဝိရတိစေတသိက်ကို ကြည့်ပါသည်။
- မေး။** မဟာဂ္ဂုတ်ဒုတိယဈာန်စိတ်သုံးပါး၌၊ စေတသိက်
ပေါင်းအဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။** ဝိတက်ကြည့်သောအညသမာန်းစေတသိက်(၁၂)
ပါး၊ ဝိရတိကြည့်သော၊ သောဘဏ္ဍာ စေတသိက်
(၂၂)ပါးအားဖြင့်၊ စေတသိက်ပေါင်း(၃၄)ပါး
ယှဉ်ပါသည်။
- မေး။** မဟာဂ္ဂုတ် တတိယဈာန် စိတ်သုံးပါး၌၊ စေတ
သိက်ပေါင်း-အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။** ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော၊ အညသမာန်း စေတ
သိက်(၁၁)ပါး၊ ဝိရတိကြည့်သော၊ သောဘဏ္ဍာ
စေတသိက်(၂၂)ပါးအားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း
(၃၃)ပါး ယှဉ်ပါသည်။
- မေး။** မဟာဂ္ဂုတ် စတုတ္ထဈာန် သုံးပါး၌၊ စေတသိက်
ပေါင်းအဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။** ဝိတက်ဝိစာရဝိတိကြည့်သော အညသမာန်း စေ
တသိက်(၁၀)ပါး၊ ဝိရတိကြည့်သော သောဘဏ္ဍာ

စေတသိက်(၂၂)ပါးအားဖြင့်စေတသိက်ပေါင်း
(၃၂)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး၊ ပဉ္စမဈာန်စိတ်တစ်ဆယ့်ငါးပါး၌၊ စေတသိက်ပေါင်း
အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဝိတက်ဝိစာရဝိတိကြဉ်သော၊ အညသမာန်းစေ
တသိက် (၁၀)ပါး၊ ဝိရတိအပ္ပမညာကြဉ်သော၊
သောဘဏ္ဍာ စေတသိက် (၂၀)အားဖြင့်၊ စေတ
သိက်ပေါင်း(၃၀)ယှဉ်ပါသည်။

ကမမာဝဇရဇိတ်၌ သင်္ဂါဟနည်း ၁၂-ပါးကိုပြခြင်း။

မေး၊ မဟာကုသိုလ် ပထမဒွေ၌၊ စေတသိက်ပေါင်း
အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အညသမာန်းစေတသိက်(၁၃)ပါး၊ သောဘဏ္ဍာ
စေတသိက်(၂၅)ပါးအားဖြင့်စေတသိက်ပေါင်း
(၃၈)ပါး-ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မဟာကုသိုလ်ဒုတိယဒွေ၌၊ စေတသိက်ပေါင်း
အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အညသမာန်းစေတသိက်(၁၃)ပါး၊ ပညိန္ဒြေစေ
တသိက် ကြဉ်သော၊ သောဘဏ္ဍာ စေတသိက်
(၂၄)ပါးအားဖြင့်၊ စေတသိက်ပေါင်း(၃၇)ပါး
ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မဟာကုသိုလ်တတိယဒွေ၌၊ စေတသိက်ပေါင်း
အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိတိကြဉ်သော အညသမာနံး စေတသိက်(၁၂) ပါး၊ သောဘဏစေတသိက်(၂၅)ပါး အားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း(၃၇)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မဟာကုသိုလ်စတုတ္ထဒွေံ၊ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိတိကြဉ်သော အညသမာနံး စေတသိက်(၁၂) ပါး၊ ပညိန္ဒြေကြဉ်သော၊ သောဘဏစေတသိက် (၂၄)ပါးအားဖြင့်၊ စေတသိက်ပေါင်း(၃၆)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မဟာကြိယာ ပထမဒွေံ၊ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အညသမာနံးစေတသိက်(၁၃)ပါး၊ ဝိရတိကြဉ် သော သောဘဏစေတသိက်(၂၂)ပါး အားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း(၃၅)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မဟာကြိယာဒု တိယဒွေံ၊ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အညသမာနံး စေတသိက် (၁၃)ပါး၊ ဝိရတိ၊ ပညိန္ဒြေ ကြဉ်သော၊ သောဘဏ စေတသိက် (၂၁)ပါးအားဖြင့်-စေတသိက်ပေါင်း (၃၄)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မဟာကြိယာတတိယဒွေံ၊ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိတိကြဉ်သော-အညသမာန်းစေတသိက်(၁၂) ပါး၊ ဝိရတိကြဉ်သော-သောဘဏ္ဍာစေတသိက်၊ (၂၂)ပါးအားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း (၃၄)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မဟာကြိယာ စတုတ္ထဒွေ၌၊ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိတိကြဉ်သော-အညသမာန်းစေတသိက် (၁၂) ပါး-ဝိရတိ-ပညိန္ဒြေကြဉ်သော-သောဘဏ္ဍာ စေတသိက် (၂၁)ပါး အားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း (၃၃)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မဟာကြိယာစိတ်၌၊ ဝိရတိစေတသိက်ကို အဘွဲ့ကြောင့်ကြဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိရတိစေတသိက်သည်၊ စင်စစ်ကုသိုလ်သဘော ဤသောကြောင့် ကြဉ်ပါသည်။

မေး။ မဟာ ဝိပါက် ပထမဒွေ၌၊ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အညသမာန်းစေတသိက်(၁၃)ပါး၊ ဝိရတိ အပ္ပမညာကြဉ်သော-သောဘဏ္ဍာစေတသိက် (၂၀) အားဖြင့်-စေတသိက်ပေါင်း (၃၃)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မဟာဝိပါက်စိတ်၌၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် ကြဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အပ္ပမညာစေတသိက်သည်၊ သတ္တဝါ ပညတ်ကို အာရုံပြု သောကြောင့်၎င်း။ ဝိရတီ စေတသိက် သည်၊ စင်စစ်ကုသိုလ်သဘော ရှိသောကြောင့် ၎င်း-ကြည့်ပါသည်။

မေး။ မဟာဝိပါက ဒုတိယာဒွေ၌၊ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အညသမာန်းစေတသိက်(၁၃)ပါး၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ၊ ပညိန္ဒြေ၊ ကြည်သော-သောဘဏ္ဍာ စေတသိက်(၁၉)ပါးအားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း(၃၂) ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မဟာဝိပါက တတိယာဒွေ၌၊ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိတိကြည်သော-အညသမာန်းစေတသိက်(၁၂) ပါး၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ၊ ကြည်သော-သောဘဏ္ဍာ စေတသိက် (၂၀) အားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း (၃၂)ပါးယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မဟာဝိပါက စတုတ္ထဒွေ၌၊ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိတိကြည်သော-အညသမာန်းစေတသိက် (၁၂) ပါး၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ၊ ပညိန္ဒြေကြည်သော-သောဘဏ္ဍာစေတသိက်(၁၉)ပါးအားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း(၃၁)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ တတိယဒွေစတုတ္ထဒွေတို့၌ ဝိတိကိုအဘွဲ့ကြောင့်
ကြည့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥပေက္ခာဖြစ်၍၊ ဝိတိနှင့် ဆန့်ကျင်သောကြောင့်
ကြည့်ပါသည်။

မေး။ ဒုတိယဒွေ စတုတ္ထဒွေတို့၌၊ ပညိဇ္ဇေကို အဘွဲ့
ကြောင့် ကြည့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဉာဏိပ္ပယုတ်ဖြစ်၍၊ ဉာဏ်ကင်းသောကြောင့်
ကြည့်ပါသည်။

ဒိတကအစဉ်သော စေတသိက်သို့၏အထူးပြုပုံ။

မေး။ လောကုတ္တရာစိတ်၌၊ ဈာန်တရားတို့သည်၊ အ
ဘယ်သို့ အထူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိတက်သည်၊ ပထမဈာန် စိတ်နှင့်သာ ယှဉ်၍၊
ဒုတိယဈာန် စသည်တို့နှင့်မယှဉ်ခြင်း အထူးပြု
ပါသည်။ ဝိစာရစေတသိက်သည်၊ ပထမဈာန်၊
ဒုတိယဈာန် စိတ်နှင့်သာ ယှဉ်၍၊ တတိယဈာန်
စိတ်စသည်တို့နှင့် မယှဉ်ခြင်း အထူးပြုပါသည်။
ဝိတိစေတသိက်သည်၊ ပထမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊
တတိယဈာန် စိတ်နှင့်သာယှဉ်၍၊ စတုတ္ထဈာန်
စိတ်စသည်တို့နှင့် မယှဉ်ခြင်း အထူးပြုပါသည်။
သုခဝေဒနာသည်၊ အောက်ဈာန်စိတ်လေးပါးနှင့်
သာယှဉ်၍၊ ပဉ္စမဈာန်နှင့်မယှဉ်ခြင်း အထူးပြုပါ
သည်။ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်၊ ပဉ္စမဈာန်စိတ်နှင့်
သာယှဉ်၍၊ အောက်ဈာန်စိတ်လေးပါးနှင့် မယှဉ်

ခြင်းအထူးပြုပါသည်။ ယှဉ်ဒါ မယှဉ်ဒါ၏အထူး
မယှဉ်ဒါသည် ယှဉ်ဒါ၏-အထူး ဖြစ်သည်ကို
အထူးပြုဟုဆို၏။

မေး။ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်၌ ဈာန်အပ္ပမညာတို့သည်၊ အဘယ်
သို့အထူးပြုပါသနည်း။
(ဈာန်အထူးပြုပုံမှာ လောကုတ္တရာစိတ်၌ ပြုနည်း
နှိုင်းတူ၏။)

ဖြေ။ အပ္ပမညာစေတသိက်သည်၊ အောက်ဈာန်လေး
ပါးနှင့်သာယှဉ်၍၊ ပဉ္စမဈာန်စိတ်နှင့် မယှဉ်ခြင်း
အထူးပြုပါသည်။

မေး။ ကာမာဝစရစိတ်၌၊ ငါးရာ - အပ္ပမညာ-ဝိတိ-
ပညာတို့သည်၊ အဘယ်သို့ အထူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ငါးရာစေတသိက်သည်၊ မဟာကုသိုလ်စိတ်နှင့်
သာယှဉ်၍၊ မဟာဝိပါက်၊ မဟာကြိယာစိတ်
တို့နှင့်မယှဉ်ခြင်း အထူးပြုပါသည်။ အပ္ပမညာ
စေတသိက်သည်၊ ကုသိုလ်-ကြိယာစိတ်တို့နှင့်
သာယှဉ်၍၊ မဟာဝိပါက်စိတ်နှင့် မယှဉ်ခြင်း
အထူးပြုပါသည်။ ဝိတိစေတသိက်သည်၊ ပထမ
ဒွေ-ဒုတိယဒွေတို့နှင့်သာ ယှဉ်၍၊ တတိယဒွေ
စတုတ္ထဒွေတို့နှင့် မယှဉ်ခြင်း အထူးပြုပါသည်။
ပညိန္ဒြေစေတသိက်သည် ပထမဒွေ၊ တတိယဒွေ
တို့နှင့်သာယှဉ်၍၊ ဒုတိယဒွေ၊ စတုတ္ထဒွေတို့နှင့်
မယှဉ်ခြင်း အထူးပြုပါသည်။

အကုသိုလ်စိတ်၌ သင်္ခဟနည်း ၇-ပါးကိုပြခြင်း။

မေး၊ လောဘမူပထမသင်္ခါရိကစိတ်၌၊ စေတသိက် ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အညသမာန်းစေတသိက် တဆဲ့သုံးပါး၊ အကုလ သာဓာရဏစေတသိက်လေးပါး-လောဘ-ဒိဋ္ဌိ အားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း (၁၉)ပါး၊ ယှဉ်ပါ သည်။

မေး၊ လောဘမူဒုတိယသင်္ခါရိကစိတ်၌၊ စေတသိက် ပေါင်းအဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အညသမာန်းစေတသိက်တဆဲ့သုံးပါး၊ အကုသ လသာဓာရဏ စေတသိက်လေးပါး၊ လောဘ မာနအားဖြင့်၊ စေတသိက်ပေါင်း(၁၉)ပါး ယှဉ် ပါသည်။

မေး၊ လောဘမူတတိယ သင်္ခါရိကစိတ်၌၊ စေတ သိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဇိတိကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် တဆဲ့ နှစ်ပါး၊ အကုသလသာဓာရဏစေတသိက်လေး ပါး၊ လောဘဒိဋ္ဌိ အားဖြင့် - စေတသိက်ပေါင်း (၁၈)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး၊ လောဘမူစတုတ္ထသင်္ခါရိကစိတ်၌၊ စေတသိက် ပေါင်းအဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဇိတိကြဉ်သော-အညသမာန်းစေတသိက် တဆဲ့ နှစ်ပါး၊ အကုသလ သာဓာရဏ စေတသိက်

လေးပါး၊ လောဘမာန အားဖြင့် စေတသိက် ပေါင်း(၁၈)ပါး၊ ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဒေါသမူ ပဉ္စမ အသင်္ခါရိက စိတ်၌၊ စေတသိက် ပေါင်းအဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိတိကြဉ်သော အညသမာန်းစေတသိက် တဆွဲ နှစ်ပါး၊ အကုသလသာဓာရဏစေတသိက်လေး ပါး၊ ဒေါသ-ဣဿ-မစ္ဆရိယ-ကုက္ကုစ္စအားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း(၂၀)ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဣဿ-မစ္ဆရိယ-ကုက္ကုစ္စစေတသိက်သည်၊ မိမိ တို့ယှဉ်ရာစိတ်၌၊ အတူအကွယှဉ်ပါသလော။

ဖြေ။ အာရုံကိစ္စပြားသောကြောင့်အတူတကွမယှဉ်ဘဲ တပါးစီသာ ယှဉ်ကြပါသည်။

မေး။ လောဘမူပထမသင်္ခါရိကစိတ်၌၊ စေတသိက် ပေါင်းအဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အညသမာန်းစေတသိက်တဆွဲသုံးပါး၊ အကုသ လသာဓာရဏ စေတသိက်လေးပါး၊ လောဘ ဝိဇ္ဇိတိနိမိဋ္ဌအားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း(၂၁)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ လောဘမူဒုတိယသင်္ခါရိကစိတ်၌၊ စေတသိက် ပေါင်းအဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အညသမာန်း စေတသိက် တဆွဲသုံးပါး၊ အကု သလသာဓာရဏစေတသိက်လေးပါး၊ လောဘ

မာန ထိန မိဒ္ဓ အားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း (၂၁) ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး၊ လောဘမူ တတိယ သသင်္ခါရိက စိတ်၌၊ စေတသိက်ပေါင်း အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဝီတိကြဉ်သော အညသမာနးစေတသိက် တဆွဲ နှစ်ပါး၊ အကုသလ သာဓာရဏ စေတသိက် လေးပါး၊ လောဘ ဒိဋ္ဌိ ထိန မိဒ္ဓ အားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း (၂၀) ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ လောဘမူ စတုတ္ထသသင်္ခါရိကစိတ်၌၊ စေတသိက်ပေါင်းအဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဝီတိကြဉ်သော အညသမာနး စေတသိက် တဆွဲ နှစ်ပါး၊ အကုသလသာဓာရဏစေတသိက်လေးပါး၊ လောဘမာနထိနမိဒ္ဓအားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း (၂၀) ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဒေါသမူ ပဉ္စမ သသင်္ခါရိကစိတ်၌၊ စေတသိက်ပေါင်းအဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝီတိကြဉ်သော အညသမာနး စေတသိက် တဆွဲ နှစ်ပါး၊ အကုသလသာဓာရဏ စေတသိက်လေးပါး၊ ဒေါသ-ဣဿ-မစ္ဆရိယ-ကုက္ကုစ္စလေးပါး ထိနမိဒ္ဓနှစ်ပါးအားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း (၂၂) ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌၊ စေတသိက်ပေါင်းအဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆန္ဒဇိတိကြဉ်သော၊ အညသမာနံ စေတသိက်
တဆယံတပါး၊ အကုသလ သာဓာရဏ စေတ
သိက်လေးပါးအားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း(၁၅)
ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌၊ စေတသိက်ပေါင်း
အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆန္ဒဇိတိအဓိမောက္ခကြဉ်သော၊ အညသမာနံ
စေတသိက် တဆယံ၊ အကုသလ သာဓာရဏ
စေတသိက် လေးပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ စေတသိက်
အားဖြင့် စေတသိက်ပေါင်း ၁၅)ပါး၊ ယှဉ်ပါ
သည်။

(စေတသိက်သင်္ချာတူရာကိုပေါင်း၍သင်္ဂဟနည်း
၇-ပါး အရယူပါ။)

အပိတိစိတ်၌ သင်္ဂဟနည်းလေးပါးကိုပြခြင်း။

မေး။ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်၌၊ စေတသိက်ပေါင်းအဘယ်မျှ
ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆန္ဒကြဉ်သော၊ အညသမာနံ စေတသိက်(၁၂)
ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မနောဒွါရ ဝဇ္ဇန်းစိတ်၌၊ စေတသိက် ပေါင်း
အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆန္ဒဇိတိကြဉ်သော အညသမာနံ စေတသိက်
(၁၁)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ သောမနဿသန္တိရဏစိတ်၌၊ စေတသိက်ပေါင်း
အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆန္ဒဝိရိယကြည်သော၊ အညသမာန်းစေတသိက်
(၁၁)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မနောဓာတ်သုံးပါး၊ ဥပေက္ခာ သန္တိရဏ နှစ်ပါး
တို့၌၊ စေတသိက်အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆန္ဒဝိတိရိယကြည်သော အညသမာန်း စေတ
သိက်(၁၀)ပါး ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဗ္ဗိပဉ္စ ဝိညာဏ် တဆယ်၌၊ စေတသိက်ပေါင်း
အဘယ်မျှ ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သဗ္ဗစိတ္တသဿောရဏစေတသိက်ခုနစ်ပါး ယှဉ်ပါ
သည်။

(စေတသိက်သင်္ချာတူကိုပေါင်း၍ - သင်္ဂဟနည်း
၇ - ပါး အရယူပါ။)

မေး။ သမ္ပယောဂနည်း သင်္ဂဟနည်း နှစ်ပါးတို့ကား၊
အဘယ်သို့ ထူးကြပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ်ကို ပိုင်းခြားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဝေဘန်
သောနည်းသည် သမ္ပယောဂနည်းမည်၏။ စေတ
သိက်အစုကို ပိုင်းခြားသည်၏အစွမ်းဖြင့် ဝေဘန်
သောနည်းသည်၊ သင်္ဂဟနည်းမည်၏။ ဤသို့နည်း
နှစ်ပါး ထူးကြပါသည်။

မေး။ သမ္ပယောဂနည်းပေါင်းကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ အညသမာနးရာသိက၊ သမ္ပယောဂနည်း ၇-ပါး၊
အကုသလရာသိက သမ္ပယောဂနည်း ၅-ပါး၊
သောတာဏရာသိက၊ သမ္ပယောဂနည်း ၄-ပါး၊
အားဖြင့် သမ္ပယောဂနည်း(၁၆)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ သင်္ဂဟ နည်းပေါင်းကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ လောကုတ္တရာ စိတ်က၊ သင်္ဂဟနည်း ၅-ပါး၊
မဟဂ္ဂ၊ တ်စိတ်က၊ သင်္ဂဟနည်း ၅-ပါး၊ ကာမာ
ဝစရစိတ်က၊ သင်္ဂဟနည်း(၁၂)ပါး၊ အကုသိုလ်
စိတ်က သင်္ဂဟနည်း ၇-ပါး၊ အဟိတ်စိတ်က၊
သင်္ဂဟနည်း ၄-ပါးအားဖြင့် သင်္ဂဟနည်းပေါင်း
(၃၃)ပါး ရှိပါသည်။

(တဒုဘယဒိဿနည်း - အညသမာနးရာသိကိုပြခြင်း)

မေး။ ဗဒ္ဓာစေတသိက်သည်၊ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်
၌ယှဉ်ခိုက် အဘယ်မျှသော စေတသိက်နှင့် ယှဉ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ မိမိကိုကြည့်၍၊ ငါးဆဲ့ တပါးသော စေတသိက်
တို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

(ဝေဒနာစေတသိက်စသည်နည်းတူ၏)

မေး။ ဝိတက်ဝိစာရစေတသိက်တို့သည်၊ မိမိတို့၏ယှဉ်
ရာစိတ်၌ယှဉ်ခိုက်-အဘယ်မျှသော စေတသိက်
တို့နှင့် ယှဉ်ပါသနည်း။

သင်္ဂြိုဟ်အမေးအဖြေကျမ်း။

ဖြေ။ မိမိတို့ကိုကြည့်၍၊ (၅၁) ပါးသော စေတသိက် တို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဆန္ဒအဓိမောက္ခ စေတသိက် တို့သည်၊ မိမိတို့ ယှဉ်ရာစိတ်၌ ယှဉ်ခိုက်-အဘယ်မျှသော စေတ သိက်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မိမိတို့နှင့်ဝိစိကိစ္ဆာကိုကြည့်၍(၅၀)သော စေတ သိက်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဝိရိယစေတသိက်သည်၊ မိမိနှင့်ယှဉ်ရာစိတ်၌ယှဉ် ခိုက်-အဘယ်မျှသော စေတသိက်တို့နှင့် ယှဉ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ မိမိကြည့်သော - ငါးဆွေတပါးသော စေတသိက် တို့နှင့်ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဝီတိစေတသိက်သည်၊ မိမိယှဉ်ရာစိတ်၌ယှဉ်ခိုက် အဘယ် မျှသော စေတသိက် တို့နှင့် ယှဉ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ မိမိနှင့်တကွ ဣဿ၊မဇ္ဈ၊ရိယ၊ကုက္ကု၊ဇ္ဈ၊ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည့်သော (၄၆) ပါးသော စေတသိက် တို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

အကုသလဓာတ်။

မေး။ မောဟ အဟိရိက-အနောတ္တပ္ပ-ဥဒ္ဓစ္စစေတသိက် တို့သည်၊ မိမိတို့ယှဉ်ရာ စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ခိုက်-အ ဘယ်မျှသော စေတသိက်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မိမိတို့ကိုကြည့်၍ (၂၆) ပါးသော စေတသိက် တို့နှင့်ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ လောဘစေတသိက်သည်၊ မိမိယှဉ်ရာစိတ်၌ယှဉ် ခိုက်-အဘယ်မျှသော စေတသိက်တို့နှင့် ယှဉ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ မိမိကိုကြည့်၍၊ (၂၁)ပါးသောစေတသိက်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဒိဋ္ဌိစေတသိက်သည်၊ မိမိယှဉ်ရာ စိတ်၌ယှဉ်ခိုက် အဘယ်မျှသောစေတသိက်တို့နှင့်ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မိမိကိုကြည့်၍၊ (၂၀)သော စေတသိက် တို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ မာနစေတသိက်သည်၊ မိမိယှဉ်ရာစိတ်၌ယှဉ်ခိုက် အဘယ် မျှသော စေတသိက် တို့နှင့် ယှဉ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ မိမိကိုကြည့်၍၊ နှစ်ဆယ်သော စေတသိက်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဣဿ-မဇ္ဈိရိယ-ကုက္ကုစ္စ စေတသိက်တို့သည်၊ မိမိယှဉ်ရာစိတ်နှင့်-ယှဉ်ခိုက် အဘယ်မျှသောစေ တသိက်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မိမိကိုကြည့်၍၊ တဆွဲကိုးပါးသော စေတသိက်တို့ နှင့်ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ ဒေါသ စေတသိက်သည်၊ မိမိယှဉ်ရာ စိတ်နှင့်

ယှဉ်ခိုက် - အဘယ်မျှသော စေတသိက် တို့နှင့်
ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ မိမိကိုကြည့်၍ နှစ်ဆဲ့တပါးသော စေတသိက်တို့
နှင့်ယှဉ်ပါသည်။

မေး၊ ထိနမိဇ္ဈစေတသိက်တို့သည်၊ မိမိယှဉ်ရာစိတ်နှင့်
ယှဉ်ခိုက် အဘယ်မျှသော စေတသိက်တို့နှင့်ယှဉ်
ပါသနည်း။

ဖြေ၊ မိမိကိုကြည့်၍၊ နှစ်ဆဲ့ ငါးပါးသော စေတသိက်
တို့နှင့်ယှဉ်ပါသည်။

မေး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ စေတသိက်သည်၊ မိမိယှဉ်ရာစိတ်နှင့်
ယှဉ်ခိုက် အဘယ်မျှသော စေတသိက်တို့နှင့်ယှဉ်
ပါသနည်း။

ဖြေ၊ မိမိကြည့်၍ တဆဲ့လေးပါးသော၊ စေတသိက်တို့
နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

သောဘဏရာသီ။

မေး၊ သဒ္ဓါစေတသိက်သည် သေါဘဏစိတ်၌ယှဉ်ခိုက်
အဘယ်မျှသော စေတသိက်တို့နှင့်ယှဉ်သနည်း။

ဖြေ၊ သဒ္ဓါစေတသိက်ကိုကြည့်၍၊ စေတသိက်ပေါင်း
(၃၇)ပါးတို့နှင့်ယှဉ်ပါသည်။

(သောဘဏသာဓာရဏအားလုံးနည်းတူ၏။)

မေး၊ သမ္မာဝါစာ စေတသိက်သည်၊ မိမိယှဉ်ရာစိတ်၌
ယှဉ်ခိုက်၊ အဘယ်မျှသော စေတသိက်တို့နှင့်
ယှဉ်ပါသနည်း။

- ဖြေ။ မိမိနှင့် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပေါင်း
(၃၅)ပါးတို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။
(သမ္မာကမ္မန္တိ - သမ္မာအာဇီဝကားနည်းတူ၏)
- မေး။ ကရုဏာစေတသိက်သည် ကာမကုသိုလ်၊ မဟာ
ကြိယာ၊ မဟဂ္ဂုတ်၊ အောက်ချာန် လေးပါးတို့၌
ယှဉ်ခိုက် - အဘယ်မျှသော စေတသိက် တို့နှင့်
ယှဉ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဝိရတိ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပေါင်း
(၃၃)ပါးတို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။
(မုဒိတာကား ကရုဏာစေတသိက်နှင့်တူ၏)
- မေး။ ပညိန္ဒြေ စေတသိက်သည်၊ မိမိယှဉ်ရာဇိတ်နှင့်
ယှဉ်ခိုက် အဘယ်မျှသော စေတသိက်တို့နှင့် ယှဉ်
ပါသနည်း။
- ဖြေ။ မဟာကုသိုလ်ပထမဇွေ၌ ယှဉ်ခိုက်မိမိကြဉ်သော
စေတသိက်ပေါင်း (၃၇)ပါး၊ တတိယဇွေ၌ ယှဉ်
ခိုက် - ဉာဏ်ဇိတိ ကြဉ်သော စေတသိက်ပေါင်း
(၃၆)ပါးတို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။
(ကြွင်းသောဇိတ်တို့မှာလည်း ၎င်းနည်းတူကြံလေ)

စေတသိက်ပိုင်း ပြီး၏။

ပက်ဏ်းပိုင်း။

ပက်ဏ်းကသင်္ဂဟက်ပြုခြင်း။

မေး။ ပက်ဏ်းပိုင်း၌ အဘယ်တရားတို့ကို ဝေဘန်၍ ပြပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်ကို - အာရမ္မဏ-ဝိဇာနန အားဖြင့် တပါးသာယူ၍၊ ဖဿစသော စေတ သိက်တို့ကား၊ မိမိတို့၏ ဖုဿနစသော လက္ခဏာအားဖြင့် (၅၂)ပါးယူ၍၊ ငါးဆယ်သုံးပါး သော တရားတို့ကိုဝေဘန်၍ပြပါသည်။

မေး။ ထို(၅၃)ပါးသော တရားတို့ကို အဘယ်မျှသော သင်္ဂဟတို့ဖြင့် ဝေဘန်၍ပြပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝေဒနာသင်္ဂဟ၊ ဟေတုသင်္ဂဟ၊ ကိစ္ဆသင်္ဂဟ၊ ဇွါရ သင်္ဂဟ၊ အာလမ္မဏသင်္ဂဟ၊ ဝတ္ထုသင်္ဂဟအားဖြင့် (၆)ပါးသော သင်္ဂဟတို့ဖြင့် ဝေဘန်၍ပြပါသည်။

ဝေဒနာသင်္ဂဟက်ပြုခြင်း။

မေး။ ဝေဒနာသည်၊ အနံဘဝန လက္ခဏာ အားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သုခဝေဒနာ - ဒုက္ခဝေဒနာ - ဥပေက္ခာဝေဒနာ အားဖြင့်-သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဝေဒနာသည်၊ ဣန္ဒြိယဘေဒအားဖြင့် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ သောမနဿဝေဒနာ ဒေါမနဿဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာဟု-ဣန္ဒြိ

ယဘောဒအားဖြင့် ငါးပါးရှိပါသည်။

မေး။ သုခ ဝေဒနာနှင့် တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သုခသဟဂုတ်၊ ကာယာရိညာဏ်စိတ်၊ တပါးသာ ရှိပါသည်။

မေး။ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယာရိညာဏ်စိတ် တပါးသာ ရှိပါသည်။

မေး။ သောမနဿ ဝေဒနာနှင့် တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမစိတ်က၊ သောမနဿ စိတ် (၁၈) ပါး၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်၊ သောမနဿ (၁၂) ပါး၊ လောကုတ္တရာစိတ်က၊ သောမနဿ (၃၂) ပါးအားဖြင့် (၆၂) ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဒေါမနဿ ဝေဒနာနှင့် တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒေါသမူစိတ်အားဖြင့် နှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမ၊ ဥပေက္ခာစိတ် ၃၂ ပါး၊ မဟဂ္ဂုတ် ဥပေက္ခာစိတ် (၁၅) ပါး၊ လောကုတ္တရာ၊ ဥပေက္ခာစိတ် (၈) ပါးအားဖြင့် (၅၅) ပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဝေဒနာတပါးနှင့် ယှဉ်သော စေတသိက်ကား၊
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒေါသ-ဣဿ-မစ္ဆရိယ-ဣဒ္ဓိစေတသိက်တို့
သည်၊ ဒေါသမှဒွေဉ်ယှဉ်ခိုက်-ဒေါမနဿ ဝေဒ
နာတပါးနှင့်သာယှဉ်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာစေတသိက်
သည်၊ ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်၌ယှဉ်ခိုက်-ဥပေက္ခာဝေဒ
နာတပါးနှင့်သာယှဉ်၏။ ဝိတိဇေတသိက်သည်၊
သောမနဿစိတ်၌ ယှဉ်ခိုက်-သောမနဿ ဝေဒ
နာတပါးနှင့်သာယှဉ်၏။ ဤသို့အားဖြင့် ဝေဒနာ
တပါးနှင့် ယှဉ်သော စေတသိက်ကား (၆)ပါး
ရှိပါသည်။

မေး။ ဝေဒနာနှစ်ပါးနှင့် ယှဉ်သော-စေတသိက်ကား
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန-သောတာဏ စေတသိက်တို့
သည်၊ သောမနဿဝေဒနာ-ဥပေက္ခာဝေဒနာ
နှစ်ပါးနှင့်ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ (၂၀)ပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဝေဒနာသုံးပါးနှင့် ယှဉ်သော စေတသိက်ကား၊
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိတိဋ္ဌာသောအညသမာန်းစေတသိက်(၅)ပါး၊
အကုသလသာဓာရဏစေတသိက်(၄)ပါး၊ ထိန
မိဒ္ဓစေတသိက်တို့သည်၊ သောမနဿ၊ ဒေါမနဿ
ဥပေက္ခာဝေဒနာသုံးပါးတို့နှင့် ယှဉ်သည်ဖြစ်၍၊
တဆယ်တပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဝေဒနာငါးပါးလုံးနှင့် ယှဉ်သော စေတသိက်ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝေဒနာကြည်သော၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက်(၆)ပါးတို့သည်၊ ဝေဒနာ ငါးပါးနှင့် ယှဉ်သည်ဖြစ်၍(၆)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဝေဒနာ(၅)ပါးနှင့်မယှဉ်သော စေတသိက်ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝေဒနာ စေတသိသည်၊ ဝေဒနာ ငါးပါးလုံးနှင့် မယှဉ်သောကြောင့် တပါးသာရှိပါသည်။

ဟေတုသင်္ဂဟကို ဦးခြင်း။

မေး။ ဟေတုသင်္ဂဟ၌၊ ဟိတ်ပေါင်းကား အဘယ်မျှပါသနည်း။

ဖြေ။ လောဘ-ဒေါသ-မောဟ-အလောဘ-အဒေါသ အမောဟဟု-ဟိတ်(၆)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ မာတိကာ နည်းအားဖြင့် ဟိတ်ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး၊ ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး၊ အဗျာကတဟိတ်သုံးပါး အားဖြင့် (၉)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဇာတိဘေဒအားဖြင့် ဟိတ်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဧညး။ အကုသိုလ်ဟိတ် သုံးပါး၊ ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး၊
ဝိပါက်ဟိတ်သုံးပါး၊ ကြိယာဟိတ်သုံးပါး အား
ဖြင့် ဟိတ်ပေါင်း(၁၂)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဟိတ် ၆-ပါးနှင့် သမ္ပယုတ်မဖြစ်သောစိတ်ကား၊
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အဟိတ်စိတ်သည် ဟိတ် ၆-ပါးနှင့် သမ္ပယုတ်
မဖြစ်၍၊ (၁၀)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဟိတ်နှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောစိတ်ကား၊ အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။

ဧညး။ အဟိတ်စိတ် (၁၀)ပါးမှကြွင်းသော စိတ်ပေါင်း
(၇၁)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဇကုဟိတ်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ မောဟမူဒွေန္တိ မောဟဟိတ် တပါးသာ ရှိသော
ကြောင့်၊ ဇကုဟိတ်စိတ် ၂ ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဇွိဟိတ်စိတ်ပေါင်းကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဧညး။ လောဘဟိတ်၊ မောဟဟိတ် ၂ ပါးနှင့် ယှဉ်သော
လောဘနုစိတ် ရှစ်ပါး၊ ဒေါသဟိတ်၊ မောဟ
ဟိတ် ၂ ပါးနှင့် ယှဉ်သော ဒေါသမူစိတ်နှစ်ပါး၊
အလောဘဟိတ်၊ အဒေါသဟိတ် ၂ ပါးနှင့် ယှဉ်
သော ကာမာဝစရဉ္စကာဝိပ္ပယုတ်စိတ် တဆုံနှစ်
အားဖြင့် ဇွိဟိတ်စိတ်ပေါင်း(၂၇)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဟိတ်သုံးပါးနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဘိဟိတ်
စိတ်ပေါင်းကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမာဝစရဉာဏ သမ္ပယုတ်စိတ် တဆဲ့နှစ်ပါး၊
မဟဂ္ဂုတ်စိတ် နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါး၊ လောကုတ္တရာ
စိတ် နှစ်ပါးအားဖြင့် တိဟိတ်စိတ်ပေါင်း (၄၃)
ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဟိတ်တပါးနှင့် ယှဉ်သော စေတသိက်ကား၊
အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ လောဘ စေတသိက်၊ ဒေါသ စေတသိက်၊ ဝိစိ
ကိစ္ဆာစေတသိက်တို့သည် မောဟဟိတ်တပါး
နှင့်သာ ယှဉ်သောကြောင့်၊ ဧကဟိတ် စေတ
သိက်ပေါင်း ၃ ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဟိတ်နှစ်ပါးနှင့် ယှဉ်သော စေတသိက်တို့ကား၊
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ မောဟစေတသိက်ကား၊ လောဘ ဒေါသဟိတ်
နှင့်၊ လောဘဒိဋ္ဌိ စေတသိက်တို့ကား၊ လောဘ
မောဟဟိတ်နှင့်၊ ဣဿ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ စေ
တသိက်တို့ကား၊ ဒေါသ မောဟဟိတ်နှင့်၊ အဒေါ
သ စေတသိက်ကား၊ အဒေါသ၊ အမောဟဟိတ်
နှင့်၊ အဒေါသ စေတသိက်ကား၊ အလောဘ၊
အမောဟဟိတ်နှင့်၊ အမောဟစေတသိက်ကား၊
အလောဘ အဒေါသဟိတ်နှင့်ယှဉ်သောကြောင့်
ဒွိဟိတ်စေတသိက်ပေါင်း (၉) ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဟိတ်သုံးပါးနှင့် ယှဉ်သော စေတသိက်ပေါင်း
ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အဟိရိက၊ အနောက္ကပ္ပ၊ ဥဋ္ဌစ္စ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓစေတသိက်
တို့ကား၊ လောဘ ဒေါသ မောဟဟိတ် သုံးပါး
နှင့် သောဘဏစေတသိက်နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးတို့ကား
အလောဘ အဒေါသ အမောဟဟိတ်သုံးပါးနှင့်
ယှဉ်သောကြောင့် ဟိဟိတ် စေတသိက်ပေါင်း
(၂၇)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဟိတ် ငါးပါးနှင့် ယှဉ်သော စေတသိက်ကား၊
အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒီတိစေတသိက်သည် ဒေါသဟိတ် ကြဉ်သော
ဟိတ် ငါးပါးနှင့် ယှဉ်သောကြောင့် တပါးရှိ
ပါသည်။

မေး။ ဟိတ်ခြောက်ပါးနှင့် ယှဉ်သောစေတသိက်ကား၊
အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒီတိကြဉ်သော အညသမာနံး စေတသိက်တို့
ကား၊ ဟိတ်ခြောက်ပါးနှင့် ယှဉ်သောကြောင့်
(၁၂)ပါး ရှိပါသည်။

ကိစ္ဆသင်္ဂဟကိုပြခြင်း။

မေး။ ကိစ္ဆသင်္ဂဟ၌ ကိစ္စပေါင်းကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ၊ ဘဝင်္ဂကိစ္စ၊ အာဝဇ္ဇကိစ္စ၊ ဒဿန
ကိစ္စ၊ သဝနကိစ္စ၊ ဃာယနကိစ္စ၊ သာယနကိစ္စ၊
ဗုဿနကိစ္စ၊ သမ္ပုဋ္ဌိနကိစ္စ၊ သန္တိရုဏကိစ္စ၊

ဝုဋ္ဌောကိစ္စ၊ ဇဝနကိစ္စ၊ တဒါရမ္ပဏကိစ္စ၊ စုတိ
ကိစ္စအားဖြင့်(၁၄)ကိစ္စရှိပါသည်။

မေး၊ ဌာနကား၊ အရေအတွက်အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပဋိသန္ဓိဌာန၊ ဘဝင်္ဂဌာ၊ အာဝဇ္ဇနဌာန၊ ပဗ္ဗင်္ဂညာ
ဏဌာန၊ သမ္ပုဋ္ဌိတ္တနဌာန၊ သန္တိရဏဌာန၊ ဝုဋ္ဌော
ဌာန၊ ဇဝနဌာန၊ တဒါရမ္ပဏဌာန၊ စုတိဌာနဟု
ဆယ်ပါး ရှိပါသည်။

မေး၊ ကိစ္စ-ဌာနနှစ်ပါးတို့ကား၊ အဘယ်သို့ ထူးကြပါ
သနည်း။

ဖြေ၊ သင်္ခေပ ဝဏ္ဏနာဋီကာ၏အလိုကား။ ကိစ္စအရကို
ပဋိသန္ဓေစသောကိစ္စကိုကိစ္စနှင့်မကင်းကောင်း
သော ကိစ္စဝန္တစိတ်ကိုး ကိစ္စဟု ယူလိုသည်။
ဌာနအရကို အန္တရဝိဝရ-ငါးကပ္ပပညတ်ကို ယူ
လိုသည်။ ဋီကာကျော်ဆရာ၏အလိုကား၊ ကိစ္စ၏
သဘောသတ္တိကိုကိစ္စ-ကိစ္စဝန္တဖြစ်သောစိတ်ကို
အဘေဉ္စပစာနည်းဖြင့် ဌာနဟူသောကြောင့်ကိစ္စ
ဌာနနှစ်ပါးအထူးမရှိကြပါ။ (နှစ်သက်ရာသာ
ပဌာနဖြစ်၏)

မေး။ အဘယ်စိတ်တို့၏အကြားကို ပဋိသန္ဓေ ဌာနဟု
ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ စုတိနှင့်-ဘဝင်္ဂစိတ်တို့၏ အကြားကို ပဋိသန္ဓေ
ဌာနဟု ဆိုပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်တို့၏အကြားကိုဘဝဂ်ဌာနဟုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေနှင့် အာဝဇ္ဇန်းစိတ်၏ အကြား-ဇောနှင့် အာဝဇ္ဇန်းစိတ်၏အကြား-တဒါရုံနှင့် အာဝဇ္ဇန်းစိတ်၏ အကြား-ဝုဋ္ဌောနှင့် အာဝဇ္ဇန်းစိတ်၏ အကြား-ဇောနှင့်စုတိစိတ်၏အကြား-တဒါရုံနှင့် စုတိစိတ်၏အကြားကိုဘဝဂ်ဌာနဟုဆိုပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်၏ အကြားကို အာဝဇ္ဇန်း ဌာနဟုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘဝဂ်နှင့်ပဉ္စဝိညာဏ်၏အကြား-ဘဝဂ်နှင့်ဇော၏အကြားကို အာဝဇ္ဇန်းဌာနဟုဆိုပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်၏အကြားကို ပဉ္စဝိညာဏ်ဟုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဉ္စဒါရဝဇ္ဇန်းနှင့် - သမ္ပန္နိန္ဒြိယ အကြားကို ပဉ္စဝိညာဏ်ဌာနဟုဆိုပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်၏ အကြား သမ္ပန္နိန္ဒြိယ ဌာနဟုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဉ္စဝိညာဏ်နှင့် သန္တိရဏ အကြားကို သမ္ပန္နိန္ဒြိယဌာနဟုဆိုပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်၏ အကြားကို သန္တိရဏ ဌာနဟုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ သမ္ပန္နိန္ဒြိယနှင့် ဝုဋ္ဌော၏ အကြားကို သန္တိရဏဌာနဟုဆိုပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်၏ အကြားကို ဝဋ္ဋောဌာနဟု ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ သန္တရဏနှင့် ဇော၏ အကြား၊ သန္တရဏနှင့် ဘဝင်၏အကြားကို ဝဋ္ဋောဌာနဟု ဆိုပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်၏ အကြားကို ဇောဌာနဟု ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝဋ္ဋောနှင့်တဒါရုံအကြား၊ ဝဋ္ဋောနှင့်ဘဝင်အကြား၊ ဝဋ္ဋောနှင့် စုတိအကြား၊ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်းနှင့် တဒါရုံအကြား၊ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်းနှင့် ဘဝင်အကြား၊ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်းနှင့် စုတိအကြားကို ဇောဌာနဟု ဆိုပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်၏ အကြားကိုတဒါရုံဌာနဟုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇောနှင့်ဘဝင်အကြား၊ ဇောနှင့်စုတိအကြားကို တဒါရုံဌာနဟု ဆိုပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်၏ အကြားကို စုတိအကြားကို စုတိဌာနဟု ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇောနှင့် ပဋိသန္ဓေအကြား၊ တဒါရုံနှင့်ပဋိသန္ဓေအကြား၊ ဘဝင်နှင့် ပဋိသန္ဓေအကြားကို စုတိဌာနဟု ဆိုပါသည်။

မေး။ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ၊ ဘဝင်ကိစ္စ၊ စုတိကိစ္စတပ်သော နိတ်တို့ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥပေက္ခာသန္တိရုဏ်ဗိတ်နှစ်ပါး၊ မဟာဝိပါက်ဗိတ်
ရှစ်ပါး၊ မဟာဂုဏ်ဝိပါက် ဗိတ်ကိုးပါးအားဖြင့်
ဗိတ်ပေါင်း ၁၉)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ အာဝဇ္ဇန်းကိစ္စ တပ်သောဗိတ်ကား၊ အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်းဗိတ်၊ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်း ဗိတ်အား
ဖြင့် (၂)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဒဿနကိစ္စတပ်သောဗိတ်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေအားဖြင့် (၂)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ သဝနကိစ္စ တပ်သော ဗိတ်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ သောတဝိညာဏ်ဒွေအားဖြင့် (၂)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဗာယနကိစ္စတပ်သောဗိတ်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ဗာနဝိညာဏ်ဒွေအားဖြင့် (၂)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ သာယနကိစ္စ တပ်သော ဗိတ်ကား၊ အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဒွေအားဖြင့် (၂)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဖုဿနကိစ္စ တပ်သော ဗိတ်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ကာယဝိညာဏ်ဒွေအားဖြင့် (၂)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ သမ္ပဒိန္နိ၌ ကိစ္စတပ်သောစိတ်ကား အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သမ္ပဒိန္နိ၌ ခန္ဓအားဖြင့် ၂-ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ သန္တိရဏကိစ္စတပ်သော စိတ်ကား အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သန္တိရဏစိတ် ၃-ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဝုဇ္ဇောကိစ္စတပ်သောစိတ်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ပဉ္စဒွါရ၌ ဝုဇ္ဇောကိစ္စတပ်သော မနောဒွါရဝဇ္ဇန်း
စိတ် တပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဇောကိစ္စတပ်သော စိတ်ပေါင်းကား အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ်စိတ် တဆဲ့နှစ်ပါး၊ ဟာသိတုပ္ပါဒ်စိတ်
တပါး၊ ကာမာစရ ကုသိုလ်ကြိယာစိတ် တဆဲ့
ခြောက်ပါး၊ မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကြိယာစိတ်တဆဲ့
ရှစ်ပါး၊ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ပါးအားဖြင့် ဇော
ကိစ္စတပ်သောစိတ်ပေါင်း (၅၅) ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ တဒါရုံကိစ္စတပ်သော စိတ်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ သန္တိရဏစိတ်သုံးပါး၊ မဟာဝိပဿိတိစိတ်ရှစ်ပါး
အားဖြင့် (၁၁) ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်၊ သန္တိရဏ စိတ်တို့သည်၊
အဘယ်ကိစ္စအဘယ်ဌာနတပ်ကုန်သနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ၊ ဘဝင်ကိစ္စ၊ စုတိကိစ္စ၊ တဒါရုံ
ကိစ္စ၊ သန္တိရုဏကိစ္စ အားဖြင့် ငါးကိစ္စ ငါးဌာန
တပ်ပါသည်။

မေး။ မဟာဝိပါက်စိတ် ရှစ်ပါးတို့သည်၊ အဘယ်ကိစ္စ
အဘယ်ဌာနတပ်ကုန်သနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ၊ ဘဝင်ကိစ္စ၊ စုတိကိစ္စ၊ တဒါရုံ
ကိစ္စ အားဖြင့် လေးကိစ္စ လေးဌာန တပ်ပါသည်။

မေး။ မဟာဂ္ဂ ဖိတ်ပါက် ကိုးပါးတို့သည်၊ အဘယ်ကိစ္စ
အဘယ်ဌာန တပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ၊ ဘဝင်ကိစ္စ၊ စုတိကိစ္စ အားဖြင့်
သုံးကိစ္စ - သုံးဌာနတပ်ပါသည်။

မေး။ သောမနဿသန္တိရုဏစိတ်သည်၊ အဘယ်ကိစ္စ၊
အဘယ်ဌာန တပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သန္တိရုဏကိစ္စ၊ တဒါရုံကိစ္စအားဖြင့် နှစ်ကိစ္စနှစ်
ဌာနတပ်ပါသည်။

မေး။ သောမနဿသန္တိရုဏစိတ်သည်၊ ဥပေက္ခာသန္တိ
ရုဏစိတ်ကဲ့သို့ အဘွကြောင့် ငါးကိစ္စ ငါးဌာန
မတပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ၊
သောကြောင့် ငါးကိစ္စ - ငါးဌာနမတပ်နိုင်ပါ။

မေး။ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်၊ အဘယ်ကိစ္စအဘယ်
ဌာနတပ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ရဋ္ဌောကိစ္စ-အာဝဇ္ဇန်းကိစ္စအားဖြင့် နှစ်ကိစ္စ နှစ်
ဌာနတပ်ပါသည်။

မေး။ ဇောငါးဆုံငါးပါး နှိပ်ဉာဏ်တဆယ်၊ မနော
မာတ်သုံးပါးတို့သည်၊ အဘယ်ကိစ္စ-အဘယ်ဌာ
နတပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇောငါးဆုံငါးပါးကားဇောကိစ္စ၊ စက္ခု၊ ဝိညာဏ်
ဒွေကား ဒဿနကိစ္စ၊ သောတဝိညာဏ်ဒွေကား၊
သဝနကိစ္စ၊ ဗာနဝိညာဏ်ဒွေကားဗာယနကိစ္စ၊
ဇိဝှိဝိညာဏ် ဒွေကား သာယနကိစ္စ၊ ကာယ
ဝိညာဏ်ဒွေကားယုသနကိစ္စ၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယဒွေကား
သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယနကိစ္စ၊ ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်းကား အာဝဇ္ဇန်း
ကိစ္စအားဖြင့်တကိစ္စ တဌာနစီသာတပ်ပါသည်။

ဒွါရသင်္ဂဟကိုပြခြင်း။

မေး။ ဒွါရသင်္ဂဟ၌ ဒွါရအရေအတွက် အဘယ်မျှရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ စက္ခု၊ ဒွါရ-သောတဒွါရ-ဗာနဒွါရ- ဇိဝှိဒွါရ
ကာယဒွါရ၊ မနောဒွါရအားဖြင့် ၆ ပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ် ပဿာဒ အကြည်ရုပ်ကို စက္ခုဒွါရဟု
ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ စက္ခုပဿာဒအကြည်ရုပ်ကို စက္ခုဒွါရဟု ဆိုပါ
သည်။

မေး။ အဘယ်ပဿာဒ အကြည်ရုပ်ကို သောတဒွါရဟု
ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ သောတပသာဒ အကြည်ရုပ်ကို သောတဒွါရဟု ဆိုပါသည်။

မေး။ အဘယ် ပသာဒ အကြည်ရုပ်ကို ဃာနဒွါရဟု ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ဃာနပသာဒအကြည်ရုပ်ကို ဃာနဒွါရဟု ဆိုပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပသာဒအကြည်ရုပ်ကို ဇိဌါဒွါရဟုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇိဌါပသာဒ အကြည်ရုပ်ကို ဇိဌါဒွါရဟု ဆိုပါသည်။

မေး။ အဘယ် ပသာဒ အကြည်ရုပ်ကို ကာယဒွါရဟု ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာယ ပသာဒ အကြည်ရုပ်ကို ကာယဒွါရဟု ဆိုပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်တို့ကို မနောဒွါရဟု ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ အာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ဝိတိစိတ်တို့ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော၊ တဝရံ ပစ္စေ ဒဘသ္မုကိုးခုကို - မနောဒွါရဟု ဆိုပါသည်။

မေး။ စက္ခုဒွါရ၌စိတ်ပေါင်းအဘယ်မျှဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သောတဝိညာဏ်နွေ - ဃာနဝိညာဏ်နွေ - ဇိဌါဝိညာဏ်နွေ - ကာယဝိညာဏ်နွေကြ၌သော - ကာမစိတ်ပေါင်း(၄၆)ပါး ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ သောတဒွါရ၌ စိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စက္ခုဝိညာဏ်ခွေ ကြဉ်သော စက္ခုဒွါရ၌ဖြစ်သောစိတ်(၄၄)ပါး၊ သောတဝိညာဏ်ခွေ အားဖြင့် (၄၆)ပါး ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဃာနဒွါရ၌စိတ်ပေါင်းအဘယ်မျှဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သောတဝိညာဏ်ခွေကြဉ်သော၊ သောတဒွါရ၌ဖြစ်သောစိတ်(၄၄)ပါး၊ ဃာနဝိညာဏ်ခွေအားဖြင့်(၄၆)ပါး ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဇိဌာဒွါရ၌စိတ်ပေါင်းအဘယ်မျှ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဃာနဝိညာဏ်ခွေကြဉ်သော၊ ဃာနဒွါရ၌ ဖြစ်သောစိတ်(၄၄)ပါး၊ ဇိဌာဝိညာဏ်ခွေ အားဖြင့် (၄၆)ပါး ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ကာယဒွါရ၌ စိတ်ပေါင်းအဘယ်မျှဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ဇိဌာဝိညာဏ်ခွေကြဉ်သော၊ ဇိဌာဒွါရ၌ဖြစ်သောစိတ်(၄၄)ပါး၊ ကာယဝိညာဏ်ခွေအားဖြင့်(၄၆)ပါး ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ မနောဒွါရ၌စိတ်ပေါင်းအဘယ်မျှဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်းတပါး၊ ဇောငါးဆုံငါးပါး တဒါရုံတဆုံတပါးအားဖြင့်(၆၇)ပါးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဒွါရခြောက်ပါးမှ လွတ်၍ဖြစ်သော စိတ်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥပေက္ခာ သန္တိရဏာ စိတ်နှစ်ပါး၊ မဟာဝိပါက် စိတ်ရှစ်ပါး၊ မဟာဂုဏ်ဝိပါက်စိတ် ကိုးပါး အားဖြင့် စိတ်ပေါင်း(၁၉)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကိစ္စတပ်သောအခါ၊ နွှါရခြောက်ပါးမှ လွတ်၍ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ၊ ဘဝင်ကိစ္စ၊ စုတိကိစ္စတပ်သော အခါ၊ နွှါရခြောက်ပါးမှ လွတ်၍ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ နွှါရခြောက်ပါးမှ၊ အဆုံးကြောင့် လွတ်၍ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ငါးနွှါရ၌ ဖြစ်ခြင်းမရှိသောကြောင့်၎င်း။ မနော နွှါရဟုဆိုအပ်သော-ဘဝင်မှ၊ အာရုံအထူးကို၊ ယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း နွှါရခြောက်ပါးမှ လွတ်၍ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ တနွှါရစီ ဖြစ်သော စိတ်ပေါင်းကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဗွိပလ္လ ဝိညာဏ် တဆယ်၊ အပ္ပနာဇော - နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါးအားဖြင့်(၃၆)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ငါးနွှါရ၌ဖြစ်သော စိတ်ပေါင်းကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဉ္စနွှါရဝဇ္ဇန်းစိတ် - သမ္ပဒိန္နိဋ္ဌင်းခွေ အားဖြင့် သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ ခြောက်နွှါရ၌ ဖြစ်သော စိတ်ပေါင်းကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သောမနဿ သန္တိရဏစိတ် - မနောဒွါရဝဇ္ဇန်း
စိတ်-ကာမဇောနန္ဒစိတ်ကိုးပါး အားဖြင့်(၃၁)
ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ရန်ခါခြောက်ဖွါရမှာဖြစ်၍-ရန်ခါခြောက်ဖွါမှ
လွတ်၍ ဖြစ်သော စိတ်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ဥပေက္ခာ သန္တိရဏ စိတ်နှစ်ပါး၊ မဟာဝိပါက်
စိတ်ရှစ်ပါးအားဖြင့်(၁၀)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကိစ္စ တပ်သောအခါ၊ ခြောက်ဖွါရမှာ
ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တဒါရုံကိစ္စတပ်သောအခါ၊ ခြောက်ဖွါရမှာဖြစ်
ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကိစ္စတပ်သောအခါ၊ ခြောက်ဖွါရမှာလွတ်
၍ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ၊ ဘဝင်ကိစ္စ၊ စုတိကိစ္စတပ်သော
အခါ ခြောက်ဖွါရမှာလွတ်၍ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အချင်းခပ်သိမ်း ခြောက်ဖွါရမှာလွတ်၍ဖြစ်သော
စိတ်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပဝိပါက်ငါးပါး၊ အရူပဝိပါက်လေးပါး အား
ဖြင့် ကိုးပါးရှိပါသည်။

အာရမ္မဏသင်္ဂဟကိုပြခြင်း။

မေး။ အာရမ္မဏသင်္ဂဟ၌၊ အာရုံပေါင်းအဘယ်မျှရှိပါ
သနည်း။

ဧည့်၊ ရူပ၊ ရုံ၊ သဒ္ဓါ၊ ရုံ၊ ဂန္ဓ၊ ရုံ၊ ရသ၊ ရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ရုံ၊ ဓမ္မာ၊ ရုံ
ဟု-ခြောက်ပါး ငြိပါသည်။

မေး။ ဓမ္မာ၊ ရုံကား အဘယ်မျှ ပြားပါသေးနည်း။

ဖြေ။ ပဿာဒဓမ္မာ၊ ရုံ-သုခုမဓမ္မာ၊ ရုံ-စိတ်ဓမ္မာ၊ ရုံ-စေတ
သိက်ဓမ္မာ၊ ရုံ၊ နိဗ္ဗာန်ဓမ္မာ၊ ရုံ၊ ပညတ်ဓမ္မာ၊ ရုံအားဖြင့်
ခြောက်ပါး ပြားပါသေးသည်။

မေး။ ရူပါ၊ ရုံဆိုဒါ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဖြူ အနီ-အပြာ စသော အဆင်းဓာတ်မျိုးစုံကို
ရူပါ၊ ရုံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ သဒ္ဓါ၊ ရုံဆိုဒါ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အသံဓာတ်အမျိုးစုံကို သဒ္ဓါ၊ ရုံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဂန္ဓ၊ ရုံဆိုဒါ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အနံ့ဓာတ်မျိုးစုံကို ဂန္ဓ၊ ရုံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ရသာ၊ ရုံဆိုဒါ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စားဘွယ်-ခဲဘွယ်-သောက်ဘွယ်-လျှက်ဘွယ်
တို့၌တည်ရှိသော အချိုအချင် အဖန်အငန်အခါး
အစပ်စသော ဓာတ်မျိုးစုံကို ရသာ၊ ရုံဟု ခေါ်ပါ
သည်။

မေး။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ရုံဆိုဒါ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တွေ့အပ်-ထိအပ်သော-အတွေ့အထိ ဓာတ်မျိုးစုံ
ကို ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ရုံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ပဿာဒဓမ္မာ၊ ရုံဆိုဒါ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မျက်လုံးအကြည်ရပ်၊ နားအကြည်ရပ်၊ နှာခေါင်း
အကြည်ရပ်၊ လျှာအကြည်ရပ်၊ ကိုယ်အကြည်ရပ်
အားဖြင့် အကြည်ခတ်ငါးပါးကို ပဿာဒဓမ္မာ
ရုံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ သုခုမဓမ္မာရုံဆိုဒါ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လက္ခဏာရေးသုံးပါးသို့တင်၍၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်
သောအခါ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍
မြင်နိုင်သော၊ သိမ်မွေ့တဲ့ - အာပေါ-ဣတ္ထိန္ဒြေ-
ပရိသိန္ဒြေ-ဟဒယ ဇိဝိတိန္ဒြေ - အာဟာရဇရုပ်-
ပရိစ္ဆေဒရုပ် - ကာယာဝိညတ် - ဝဇိဝိညတ် - လဟု
တာ - မုဒုတာ - ကမ္မညတာ - ဥပစယ - သန္တတိ-
ဇရတာ၊ အနိစ္စတာအားဖြင့် (၁၆) ပါးသောရုပ်ကို
သုခုမဓမ္မာရုံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ စိတ်ဓမ္မာရုံဆိုဒါ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်ကို စိတ်ဓမ္မာရုံဟု ခေါ်ပါ
သည်။

မေး။ စေတသိက်ဓမ္မာရုံဆိုဒါ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဖဿစသော စေတသိက်ငါးဆွဲနှစ်ပါးကို စေတ
သိက်ဓမ္မာရုံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ နိဗ္ဗာန်ဓမ္မာရုံဆိုဒါ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အသင်္ခတ ဖြစ်သော တရားကို နိဗ္ဗာန် ဓမ္မာရုံဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ပညတ်ဓမ္မာရုံဆိုဒါ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

- ဖြေ။ ပညတ်တရားဥဿုံအလုံးစုံကို ပညတ် မွှာရုံဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ စက္ခုဒွါရ၌ ဖြစ်သော စိတ်(၄၆)ပါး တို့သည်၊ အဘယ် အာရုံကို အာရုံပြုကုန်သနည်း။
- ဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရူပါရုံကို အာရုံပြုပါသည်။
- မေး။ သောတဒွါရ၌ ဖြစ်သော စိတ်(၄၆)ပါး တို့သည်၊ အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။
- ဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဒ္ဓါရုံကို အာရုံပြုပါသည်။
- မေး။ ဃာနဒွါရ၌ ဖြစ်သော စိတ်(၄၆)ပါး တို့သည်၊ အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။
- ဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ဂန္ဓာရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပါသည်။
- မေး။ ဇိဌာဒွါရ၌ ဖြစ်သော စိတ်(၄၆)ပါး တို့သည်၊ အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။
- ဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရသာရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပါသည်။
- မေး။ ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်သော စိတ်(၄၆)ပါး တို့သည်၊ အဘယ် အာရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။
- ဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဟောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပါသည်။
- မေး။ မနောဒွါရ၌ ဖြစ်သော စိတ်(၆၇)ပါး တို့သည်၊ အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြုကုန်သနည်း။

ဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ကာလဝိမုတ် ဖြစ်သော အာရုံခြောက်ပါးကို ထိုက်သည် အားလျော်စွာ အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ ဣရိမုတ်စိတ် တခုယုတ် နှစ်ဆယ်တို့သည်၊ အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ များသောအားဖြင့် အဘိတာန နှုတ်တဝ၌ ဆဒ္ဒါရိက မရဏာသန္နဇောသည် ယူအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်အတိတ်၊ ပညတ်ဖြစ်သော ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါးကို ပြုသင့်သည့် အားလျော်စွာ ပြုပါသည်။

ယထာဓိပ္ပာယ်အဓိပ္ပာယ်၊

မေး။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ကာမပဋိသန္ဓေဘဝင်တဆယ်တို့သည် အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြုကုန်သနည်း။

ဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန်ရိက မရဏာသန္နဇောသည် ယူအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်ဟုသမုတ်အပ်သော ရူပါရုံစသော အာရုံငါးပါးကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ ခြောက်ဣရိမုတ်ဖြစ်သော ကာမစုတိစိတ် တဆယ်သည် အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆဒ္ဒါရိက မရဏာ သန္နဇောသည် ယူအပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်ဟုသမုတ်အပ်သော အာရုံငါးပါးကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ မနောဒွါရ၌ ဖြစ်သော ကာမပဋိသန္ဓေ ဘဝင်တ ဆယ်သည် အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ မနောဒွါရိက မရဏာသန္ဓေ ဇောသည် ယူအပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်ဟု သမုတ်အပ်သော အာရုံငါးပါးကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော ကာမပဋိသန္ဓေဘဝင်စုတိတို့သည်၊ အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြု၍ဖြစ်ကြကုန်သနည်း။

ဖြေ။ မနောဒွါရိက မရဏာ သန္ဓေဇောသည် ယူအပ်သောကံဟု သမုတ်အပ်သော၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ အတိတ်ဖြစ်သော ကာမဓမ္မာရုံကို၎င်း၊ မနောဒွါရိက မရဏာသန္ဓေဇောသည်၊ ယူအပ်သော အတိတ် ဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်ဟု သမုတ်အပ်သော ပဿာဒယုတ်၊ သုရမယုတ်၊ မဟာဝိပါက်၊ မဟာကြိယာဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံကို၎င်း၊ မနောဒွါရိက မရဏာသန္ဓေဇောသည် ယူအပ်သော ဇေတုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဂတိနိမိတ် ဖြစ်သော ရူပါရုံကို၎င်း၊ အာရုံပြု၍ ဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ ရူပဝိပါက်ငါးခု၊ ပထမ၊ ဒုတိယ အရူပဝိပါက်နှစ်ခုအားဖြင့် မဟာဂ္ဂုတ် ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်စုတိစိတ်ခုနစ်ပါးတို့သည်အဘယ် အာရုံကို အာရုံပြုကုန်သနည်း။

ဖြေ၊ မနောဒွါရိက မရဏာသန္ဓ ဇောသည် ယူအပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်ဟု သမုတ်အပ်သော ကာလဝိသုတ်ဖြစ်သော ပညတ်ဓမ္မာရုံ အာရုံပြုပါသည်။

မေး၊ ဒုတိယ၊ စတုတ္ထဖြစ်သော အရူပ၊ ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင် စုတိစိတ်တို့သည် အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြုပါကုန်သနည်း။

ဖြေ၊ မနောဒွါရိကမရဏာသန္ဓဇောသည် ယူအပ်သော အတိတ် ဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်ဟု သမုတ်အပ်သော ပထမ၊ တတိယ အရူပကုသိုလ် ကြိယာ ဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ်ဓမ္မာရုံကို အာရုံပြုပါသည်။ ယထာသမ္ဘဝံ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား ပြီး၏။

မေး၊ စက္ခု ဝိညာဏ်နွေသည် အဘယ်အာရုံကိုအာရုံပြု၍ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောရူပါရုံကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ သောတဝိညာဏ် နွေသည်၊ အဘယ် အာရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော သဒ္ဓါရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ ဃာနဝိညာဏ်နွေသည်၊ အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောဂန္ဓာရုံကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဇိဝှာရိညာဏ်နွေသည်၊ အဘယ်အာရုံကို အာရုံ ပြု၍ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ရသာရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပါ သည်။

မေး။ ကာယာရိညာဏ်နွေသည်၊ အဘယ်အာရုံကို အာရုံ ပြု၍ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောပောဇ္ဇဗ္ဗာရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပါ သည်။

မေး။ မနောဓာတ်သုံးခုသည်၊ အဘယ်အာရုံကို အာရုံ ပြု၍ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အာရုံငါးပါးကို အာရုံပြု၍ ဖြစ် ပါသည်။

မေး။ သန္တရုဏစိတ်သုံးပါး၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်၊ မဟာ ဝိပါက်စိတ် ရှစ်ပါး အားဖြင့် တဆွဲ နှစ်ပါးသော စိတ်တို့သည်၊ အဘယ် အာရုံကို အာရုံ ပြုပါကုန် သနည်း။

ဖြေ။ ကာမအာရုံခြောက်ပါးကို အာရုံပြုပါကုန်သည်။

မေး။ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်သည်၊ ကာမအာရုံ ခြောက်ပါး ကို အဘယ်သို့ အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ သမာပတ် ဝင်စားခြင်းငှါ လျှောက်ပတ်သော အရပ်ကိုမြင်သောအခါ၊ နှစ်သက်သောရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပါရုံကို အာရုံပြုပါသည်။ သင်္ကန်း သမိတ် အစရှိသော - ပရိက္ခရာကို ဝေဘန်ရာ၌၊

ကြယ်စွာသောအသံကို ကြားသည့် ရှိသော်-ငါ
သည် လောလုပ္ပတဏှာကို ပယ်အပ်ပေပြီဟု-
နှစ်သက်ခြင်း ဖြစ်သော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား
သဒ္ဓါရုံကို အာရုံပြုပါသည်။ ပန်းနံ့သာစသည်ဖြင့်
စေတီကို ပူဇော်သော ကာလ၌ နှစ်သက်သော
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ဂန္ဓာရုံကိုအာရုံပြု၍ ဖြစ်ပါ
သည်။ အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော ဆွမ်းခဲဘွယ်
ဘောဇဉ်စသည်ကို၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့နှင့်ဝေ
တန်၍ သုံးဆောင် သောအခါ၊ နှစ်သက်သော
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား-ရသာရုံကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်ပါ
သည်။ အဘိသမာစရိကဝန်ကို ဖြည့်ကုန်သော
ကာလ၌၊ နှစ်သက်သော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား
ဖေါဠဗ္ဗာရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပါသည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါ
သဉာဏ်ဖြင့်ယူအပ်သောကာမာဝစရတရားကို
အာရုံပြု၍၊ နှစ်သက်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား
ဓမ္မာရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်
ကြိယာဉာဏိပ္ပယုတ်ရှစ်ပါးအားဖြင့် နှစ်ဆယ်
သောစိတ်သည် အဘယ် အာရုံကို အာရုံပြုပါ
သနည်း။

ဖြေ။ လောကုတ္တရာ ကိုးပါးကိုကြည့်၍၊ အာရုံခြောက်
ပါးကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ လောကုတ္တရာ ကိုးပါးကို အဘွဲ့ကြောင့် ကြည့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဉာဏ်ကင်းသ ညဉ့်ဖြစ်၍မိမိ၏ယုတ်သောသဘောရှိသောကြောင့် ကြည့်ပါသည်။

မေး။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးပါး၊ ရူပကုသိုလ်ပဉ္စမဈာန် အဘိညာဉ်စိတ်အားဖြင့် ငါးပါးသောစိတ်တို့သည် အဘယ်အာရုံကို-အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ အရဟတ္တမဂ်-အရဟတ္တဖိုလ်ကိုကြည့်၍၊ အာရုံခြောက်ပါးကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ အရဟတ္တမဂ် - အရဟတ္တဖိုလ်ကို အဘွဲ့ကြောင့် ကြည့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပုထုဇ္ဇန်-သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ မဖြစ်သောကြောင့် ကြည့်ပါသည်။

မေး။ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်လေးပါး၊ ရူပကြိယာပဉ္စမဈာန် အဘိညာဉ်စိတ်တပါး၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်အားဖြင့်၊ ခြောက်ပါးသောစိတ်တို့သည် အဘယ်အာရုံကို-အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ အလုံးစုံသော အာရုံခြောက်ပါးကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ ဒုတိယ-စတုတ္ထအရူပစိတ် ခြောက်ပါးတို့သည်၊ အဘယ်အာရုံကို-အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ပထမ တတိယဟုဆိုအပ်သော မဟာဂ္ဂုတ် ဓမ္မာ
ရုံကိုအာရုံပြုပါသည်။

မေး။ ရူပစိတ်တဆွဲငါးပါး၊ ပထမ တတိယ အရူပ
စိတ်ခြောက်ပါးအားဖြင့် နှစ်ဆွဲတပါးသောစိတ်
တို့သည်အဘယ်အရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ကသိုဏ်းနိမိတ်စသော ပညတ်ဓမ္မာရုံကို အာရုံ
ပြုပါသည်။

မေး။ လောကုတ္တရာစိတ်သည် အဘယ်အာရုံကို အာရုံ
ပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာလဝိမုတ်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ဓမ္မာရုံကို အာရုံပြု
ပါသည်။

ဝတ္ထုသင်္ခဟကိုပြခြင်း။

မေး။ ဝတ္ထုသင်္ခဟ၌ ဝတ္ထုရုပ်ပေါင်း အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ စက္ခုဝတ္ထု သောတာဝတ္ထု ဃာနဝတ္ထု ဇိဋ္ဌိဝတ္ထု
ကာယ ဝတ္ထု ဟဒယဝတ္ထု အားဖြင့် ဝတ္ထုရုပ်
ပေါင်း ခြောက်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်ကို စက္ခုဝတ္ထုဟုခေါ်ပါသည်နည်း။

ဖြေ။ မျက်လုံး အကြည်ရုပ်ကို စက္ခုဝတ္ထုဟု ခေါ်ပါ
သည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်ကို သောတာဝတ္ထုဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နားအကြည်ရုပ်ကိုသောတာဝတ္ထုဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်ကို ဃာနဝတ္ထုဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နှာခေါင်းအကြည်ရုပ်ကို ဃာနဝတ္ထုဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်ကို ဇိဝှါဝတ္ထုဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လျှာအကြည်ရုပ်ကို ဇိဝှါဝတ္ထုဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်ကို ကာယဝတ္ထုဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကိုယ်အကြည်ရုပ်ကို ကာယဝတ္ထုဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်ကို ဟဒယဝတ္ထုဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဟဒယအကြည်ရုပ်ကို ဟဒယဝတ္ထုဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ကာမတဆွေတဘုံတို့၌ ဝတ္ထုရုပ်ပေါင်းအဘယ်မျှ ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဣန္ဒြေခြောက်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသောသူအားခြောက်ပါးလုံးရပါသည်။ စက္ခုသောတ ဃာနတို့တွင် တပါးပါး ချို့သောသူအား ငါးပါးရပါသည်။ နှစ်ပါးချို့လျှင်၊ လေးပါးသာရပါသည်။ သုံးပါးချို့လျှင်၊ သုံးပါးသာ ရပါသည်။

မေး။ အသညတ်ကြည်သော ရူပတဆွေငါးဘုံတို့၌ ဝတ္ထုရုပ်ပေါင်း အဘယ်မျှရပါသနည်း။

ဖြေ။ စက္ခုဝတ္ထု၊ သောတဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထု၊ အားဖြင့် သုံးပါးရပါသည်။

မေး။ ထိုရူပတဆွေငါးဘုံတို့၌ ဃာနဝတ္ထု၊ ဇိဝှါဝတ္ထု၊ ကာယဝတ္ထုတို့ကို အဘွေကြောင့် မရကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘာဝနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဂန္ဓ ရသ ပောဋ္ဌဗ္ဗ
တို့၌တတ်ခြင်းကင်းသဖြင့် ထိုဂန္ဓ ရသ ပောဋ္ဌဗ္ဗ
လျှင် အာရုံရှိသော ပဿာဒတို့၌လည်း တတ်ခြင်း
ကင်းခြင်း ဖြစ်သင့်သောကြောင့် ဃာန ဝတ္ထ၊
ဇိဌါဝတ္ထ၊ ကာယတ္ထ၊တို့ကိုမရပါ။

မေး။ ထိုရူပဗြဟ္မာတို့အား စက္ခုဝတ္ထ၊ သောတဝတ္ထ၊
တို့ကို အဘယ်အကျိုးငှါရကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘုရားကို ဖူးမြင်ခြင်း တရားတော်ကို နာခြင်း
စသော အကျိုးငှါသာရကြပါသည်။

မေး။ အရူပလေးပုံတို့၌ ဝတ္ထ၊ရုပ်ကား အဘယ်မျှရ
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝတ္ထ၊ရုပ် ခြောက်ပါးစလုံး အရူပကို၌ မရ
တော့ပါ။

မေး။ ဝတ္ထ၊ရုပ် ခြောက်ပါးတို့ကို အရူပကို၌ အဘွဲ့
ကြောင့် မရပါသနည်း။

ဖြေ။ ရုပ်၌ တတ်ခြင်းကင်းသော ဘာဝနာ၏ အစွမ်း
အားဖြင့် ထိုအရူပကို၌ အချင်းခပ်သိမ်းရုပ်ဖြစ်
ခြင်း မရှိသောကြောင့် ဝဇ္ဇ၊ရုပ်ခြောက်ပါးကို
မရပါ။

မေး။ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်သည် အဘယ်ဝဇ္ဇ၊ရုပ်ကို
မှီ၍ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စက္ခုပဿာဒအကြည်ဝတ္ထ၊ရုပ်ကိုမှီ၍ဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ သောတဝိညာဏဓာတ်သည် အဘယ်ဝတ္ထုရုပ်
ကိုမှီ၍ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ သောတပသာဒ အကြည်ဝတ္ထုရုပ်ကိုမှီ၍ဖြစ်ပါ
သည်။

မေး။ ဗာဏဝိညာဏဓာတ်သည် အဘယ်ဝတ္ထုရုပ်ကို
မှီ၍ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဗာနပသာဒအကြည်ဝတ္ထုရုပ်ကိုမှီ၍ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဇိဌာဝိညာဏဓာတ်သည် အဘယ်ဝတ္ထုရုပ်ကို
မှီ၍ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဇိဌာပသာဒအကြည်ဝတ္ထုရုပ်ကိုမှီ၍ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ကာယဝိညာဏဓာတ်သည် အဘယ်ဝတ္ထုရုပ်ကို
မှီ၍ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာယပသာဒ အကြည်ဝတ္ထုရုပ်ကို မှီ၍ ဖြစ်ပါ
သည်။

မေး။ မနောဓာတ်သုံးပါး တို့သည် အဘယ်ဝတ္ထုရုပ်
ကိုမှီ၍ ဖြစ်ကုန်သနည်း။

ဖြေ၊ ဟဒယအကြည်ဝတ္ထုရုပ်ကိုမှီ၍ဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ မနောဝိညာဏဓာတ်ဖြစ်သော သန္တရဏစိတ်
သုံးပါး မဟာဝိပါက်စိတ်ရှစ်ပါး ဒေါသနူစိတ်
နှစ်ပါး ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်တပါး သောတပတ္တိမဂ်
စိတ်တပါး ရူပစိတ်တဆူငါးပါး အားဖြင့် ၃၀
သောစိတ်တည် အဘယ်ဝတ္ထုရုပ်ကိုမှီ၍ ဖြစ်ပါ
သနည်း။

- ဖြေ။ ဟဒယအကြည်ဝတ္ထုကို ဖြို၍သာဖြစ်ပါသည်။
- မေး။ ဒေါသမူဒွေကြည်သော အကုသိုလ်စိတ်တဆယ်
မနောဒွါရ ၊ ဝဇ္ဇန်းစိတ်တပါး မဟာကုသိုလ်
ကြိယာစိတ်ရှစ်ပါး၊ အရူပကြိယာ စိတ်ရှစ်ပါး၊
သောတာပတ္တိမဂ်စိတ် ကြည်သော လောကုတ္တရာ
စိတ်ခုနစ်ပါး အားဖြင့် မနောဝိညာဏဓာတ် စိတ်
ပေါင်း ၄၂ ပါးတို့သည်၊ အဘယ်ဝတ္ထုရုပ်ကိုဖြို၍
ဖြစ်ပါကုန်သနည်း။
- ဖြေ။ ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ၊ ဟဒယအ
ကြည်ဝတ္ထုရုပ်ကိုဖြို၍ဖြစ်ပါသည်။
စတုဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ‘ဟဒယအ
ကြည်ဝတ္ထုရုပ်ကိုမဖြိုဘဲ ဖြစ်ပါသည်။
- မေး။ ရူပဗြဟ္မဘုံ၌ အဘွဲ့ကြောင့် ဒေါသမူစိတ် မဖြစ်
မဖြစ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ နိဝရဏမထိုက်သော ပဋိဇာ၏ မှီခြင်းကြောင့်
ထိုပဋိဇာနှင့် သဗ္ဗယုတ်ဖြစ်သော ဒေါသမူစိတ်
သည်လည်းနိဝရဏဖြစ်၍ ရူပဗြဟ္မဘုံ၌ မဖြစ်ပါ။
- မေး။ သန္တိရဏစိတ်သုံးပါး၊ မဟာဝိပါက်စိတ်ရှစ်ပါး
တို့သည်အဘွဲ့ကြောင့်အရူပဘုံမှမရပါသနည်း။
- ဖြေ။ အရူပဘုံ၌ နှိုရ၏၎င်း၊ ကိစ္စ၏၎င်း၊ မရှိသော
ကြောင့် မရပါ။
- မေး။ အရူပဘုံ၌ သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်သည်၊ အဘွဲ့
ကြောင့် မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဟောပြောတတ်သော၊ ဘုရားအစရှိသောသူတ
 ပါးမှ၊ ဟောပြောခြင်းတည်းဟူသောအကြောင်း
 မရှိရာ၌ သောတပန်မဖြစ်သောကြောင့်၊ သော
 တပတ္တိမဂ်စိတ်မဖြစ်ပါ။

မေး။ အရူပဘုံ၌ အဘွဲ့ကြောင့် ဟသိတုပ္ပါဒ် စိတ်
 မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အရူပဘုံ၌ ရူပကာယမရှိ၍ ပြုံးစွင်ခြင်း မရှိ
 သောကြောင့် ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်မဖြစ်ပါ။

မေး။ အရူပဘုံ၌ အဘွဲ့ကြောင့် ရူပစိတ် တဆွဲငါးပါး
 ကား၊ မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရုပ်၌တပ်ခြင်းကင်းသောဘာဝနာ၏အစွမ်းအား
 ဖြင့် ထိုရုပ်ကိုအာရုံပြု၍ချန်တို့၌လည်း တပ်ခြင်း
 ကင်းခြင်းကြောင့် အရူပဘုံ၌မဖြစ်ပါ။

မေး။ မနောဝိညာဏဓာတ်ဖြစ်သောအရူပဝိပါက်စိတ်
 လေးပါးတို့သည်၊ ၆ ပါးသောဝတ္ထုရုပ်တို့တွင်
 အဘယ်ဝတ္ထုရုပ်ကို ဖြစ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တစုံတခုသောဝတ္ထုရုပ်ကိုမျှ မဖွဲ့ဘဲဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ကာမဘုံ၌ ဝတ္ထုရုပ်ခြောက်ပါးကို ဖြစ်ဖြစ်သော
 ဝိညာဏ ဓာတ်ကား၊ အရေ အတွက် အားဖြင့်
 အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဉ္စဝိညာဏဓာတ် မနောဓာတ် မနောဝိညာဏ
 ဓာတ်အားဖြင့် ၇ ပါးရှိပါသည်။

မေး၊ ရှုပ တဆွဲငါးဘုံ၌၊ ဝတ္ထုရုပ်ကို မြှီ၍ ဖြစ်သော
ဝိညာဏဓာတ်ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ စက္ခု ဝိညာဏဓာတ် သောတ ဝိညာဏဓာတ်
မနောဓာတ် မနော ဝိညာဏ ဓာတ် အားဖြင့်
၄ ပါးရှိပါသည်။

မေး။ အရှုပဘုံ၌ ဝတ္ထုရုပ်ကိုမမြှီဘဲ ဖြစ်သောဝိညာဏ
ဓာတ်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝတ္ထုရုပ်ကို မမြှီဘဲ ဖြစ်သော၊ မနောဝိညာဏ
ဓာတ်တပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဝတ္ထုရုပ်ကို မြှီ၍ဖြစ်သော စိတ်ပေါင်းကား အ
ဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒေါသမူဒွေကာမဝိပါက်တေဝိသပဉ္စဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်း
ဟသိတုပ္ပါဒ် ရှုပစိတ်ပဉ္စရဿ သောတပတ္တိမဂ်
စိတ်အားဖြင့် ၄၃ ပါး ရှိပါသည်။

မေး ဝတ္ထုရုပ်ကို ရန်ခါမြှီ၍ဖြစ်သောစိတ် ရန်ခါမမြှီ
ဘဲဖြစ်သောစိတ်ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဒေါသမူဒွေကြည်သော အကုသိုလ်စိတ်တဆယ်
ရှုပကြိယာစိတ်ငါးခု ပဉ္စဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ်
ကြည်သောကြိယာစိတ်တဆွဲသုံးပါး၊ ရှုပကုသိုလ်
ငါးခုကြည်သော လောကီ ကုသိုလ်စိတ် တဆွဲ
နှစ်ပါး၊ သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်ကြည်သော လော
ကုဒ္ဓရစိတ် ခုနှစ်ပါး၊ အားဖြင့် စိတ်ပေါင်း
၄၂ ပါးရှိပါသည်။

မေး၊ ဝတ္ထုရုပ်ကို အချင်းခပ်သိမ်းမရှိဘဲ ဖြစ်သော
စိတ်ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ အရူပါဝစရ ဝိပါက်စိတ်အားဖြင့် ၄ ပါးရှိပါ
သည်။

ပကိဏ်းပိုင်းပြီး၏။

ဝိထိပိုင်း။

ဝိသိသင်္ဂဟကို ခြုံခြင်း။

မေး၊ ဤဝိထိသင်္ဂဟ၌ ဆက္ကပေါင်း ကား၊ အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဝတ္ထု၊ ခြောက်ပါး၊ နှိုရခြောက်ပါး၊ အာရုံ
ခြောက်ပါး၊ ဝိညာဏ်ခြောက်ပါး၊ ဗီထိခြောက်
ပါး၊ ဝိသယပ္ပဝတ္တိခြောက်ပါး အားဖြင့် ဆက္က
ပေါင်း ခြောက်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ နှိုရ ဝိမုတ်စိတ်တို့၏၊ ဝိသယပ္ပဝတ္တိကား အ
ဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်
သုံးပါးရှိပါသည်။

(ဆဝတ္ထု၊ ဆနှိုရ ဆအာရမ္မဏ တို့၏၊ သရုပ်ကို
ပကိဏ်းပိုင်း အတိုင်းမှတ်လေ)

မေး။ ဆဝိညာဏ၏၊ သရုပ်ကိုရေတွက်၍၊ ပြစမ်းပါ။
 ဖြေ။ စက္ခုဝိညာဏ် သောတာဝိညာဏ် ဃာနဝိညာဏ်
 ဇိဋ္ဌိဝိညာဏ် ကာယဝိညာဏ် မနောဝိညာဏ်
 အားဖြင့် ခြောက်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ သဝီလိ၏၊ အရသရုပ်ကိုရေတွက်ပြစမ်းပါ။
 ဖြေ။ ခွါရ၏အစွမ်းအားဖြင့် စက္ခုဝီထိ သောတာပီထိ
 ဃာနဝီထိ ဇိဌာဝီထိ ကာယာဝီထိ မနောဝီထိ
 အားဖြင့် ခြောက်ပါး၊ ဝိညာဏ်၏၊ အစွမ်းအား
 ဖြင့် စက္ခုဝိညာဏဝီထိ သောတာဝိညာဏဝီထိ
 ဃာနဝိညာဏဝီထိ ဇိဌာဝိညာဏဝီထိ ကာယ
 ဝိညာဏဝီထိ မနောဝိညာဏဝီထိ အားဖြင့်ခြောက်
 ပါးစီရှိပါသည်။

မေး။ ဆန္ဒါရ မိသယဗျဝတ္တိ၏။ သရုပ်ကို ရေတွက်၍၊
ပြစမ်းပါ။

မင်း ပဉ္စဒွါရ၌ အထိမဟန္တာရုံ မဟန္တာရုံ ပရိတ္တာရုံ
အထိပရိတ္တာရုံ အားဖြင့် လေးပါး၊ မနောဒွါရ၌
ဝိဘူတာရုံ အဝိဘူတာရုံ အားဖြင့် နှစ်ပါး၊ ဤသို့
ဝိသယပ္ပဝတ္တိ ၆ ပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်အခါကို မဟန္တာရုံဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မိတ္တက္ခဏ တချက်လွန်သည်ဖြစ်၍ ထင်ခြင်းသို့၊
ရောက်သော၊ တဆွဲခြောက်ချက် မိတ္တက္ခဏ အ
သက်ရှိသော၊ အာရုံကို အတိမဟန္တာရုံဟု ခေါ်
ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို မဟန္တာရုံဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နှစ်ချက်၊ သုံးချက်၊ စိတ္တက္ခဏ လွန်ခြင်းရှိသော၊ တဆွဲငါးချက်၊ တဆွဲလေးချက်၊ စိတ္တက္ခဏ အသက်ရှည်သောအာရုံကို မဟန္တာရုံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို ပရိတ္တာရုံဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လေးချက်သော စိတ္တက္ခဏမှစ၍ ကိုးချက်သော စိတ္တက္ခဏ တိုင်အောင် လွန်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ တဆွဲသုံးချက်သော စိတ္တက္ခဏမှစ၍ ရှစ်ချက်သော စိတ္တက္ခဏ တိုင်အောင် အသက်ရှည်သော အာရုံကို ပရိတ္တာရုံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို အတိ ပရိတ္တာရုံဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆယ်ချက်သော စိတ္တက္ခဏမှစ၍ တဆွဲငါးချက်သော စိတ္တက္ခဏ လွန်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ခုနစ်ချက်သော စိတ္တက္ခဏမှစ၍ နှစ်ချက်သော စိတ္တက္ခဏ အသက်ရှည်သောအာရုံကို အတိ ပရိတ္တာရုံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို ဝိဘူတ အဝိဘူတဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ထင်ရှားသောအာရုံကို ဝိဘူတ၊ မထင်ရှားသောအာရုံကို အဝိဘူတဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ စိတ်၏ သက်ကား အဘယ်မျှ အသက်ရှည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥပါဒ် မှီ ဘင်၏။ အစွမ်းအားဖြင့် စိတ္တက္ခဏတချက် အသက်ရှည်ပါသည်။

မေး။ ရုပ်၏သက်ကား စိတ္တက္ခဏအဘယ်မျှ အသက်ရှည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိညတ်ဒွလက္ခဏရုပ်လေးခုကြည့်သောနှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးသောရုပ်တို့သည်၊ စိတ္တက္ခဏတဆဲ့ခုနစ်ချက် ခဏငယ်ငါးဆဲ့တချက် အသက်ရှည်ပါသည်။

မေး။ ဝိညတ်ဒွေ လက္ခဏရုပ်လေးခုတို့ကား အဘယ်မျှအသက်ရှည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိညတ်ဒွေကား စိတ္တက္ခဏတချက် အသက်ရှည်ပါသည်။ ဇာတိကားဥပါဒ်ခဏ အနိစ္စတာကားဘင်ခဏ သာအသက်ရှည်ပါသည်။ ဇေတတာကား၊ ခဏငယ်ပေါင်းတခုယုတ်ငါးဆယ် (၄၉) အသက်ရှည်ပါသည်။

မေး။ စက္ခုဒွါရ အတိမဟန္တာရုံဝိထိကား အဘယ်သို့ စိတ်အစဉ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အတိတဘဝင်တချက်ဘဝင် စလနဘဝင်ပစ္ဆေဒပစ္ဆေဒဒွါရဝဇ္ဇန်း စက္ခုဝိညာဏ် သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယသန္တရဏာဝုဠောဇောခုနစ်ကြိမ်တဒါရုံနှစ်ကြိမ်ထိုနောင် ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သ၍ ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ စက္ခုဒွါရ ဝိတိန္ဒ ဂူပါရုံသည် အဘယ်စိတ်၏ ခဏန္တ ထင်ခြင်းသို့ရောက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘဝင်္ဂစလဏာစိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏန္တ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ပါသည်။

မေး။ ရှေ့ရှု ထင်ခြင်းသို့ 'ရောက်သော ဂူပါရုံသည်၊ အဘယ်စိတ်နှင့်ပြိုင်၍ ချုပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဂူပါရုံသည် ဒုတိယ တဒါရုံစိတ်နှင့် ပြိုင်၍ချုပ်ပါသည်။

မေး။ စက္ခုဝိညာဏ် စိတ်သည် မန္တာယုက ပဿာဒ မဇ္ဈိမာယုကပဿာဒအားဖြင့် သုံးပဿာဒတို့တွင် အဘယ်ပဿာဒရုပ်ကို ဖြို၍ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဘိတဘဝင်စိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏန္တ ဖြစ်သောမဇ္ဈိ မာယုက စက္ခုပဿာဒရုပ်ကိုဖြို၍ စက္ခုဝိညာဏ် စိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဘိမဟန္တာရုံဝိတိန္ဒ ဝိတိစိတ်ပေါင်းအဘယ်မျှ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘဝင်စိတ် သုံးပါး၊ ဝိသိစိတ် ကုသုလေးပါး၊ အားဖြင့် စိတ်ပေါင်း ၁၇ ပါးဖြစ်ပါသည်။ မဟန္တာရုံ ဝိတိကားအရေအတွက် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဌမ မဟန္တာရုံဝိတိ ဒုတိယ မဟန္တာရုံ ဝိတိ အားဖြင့်နှစ်ဝိတိရှိပါသည်။

မေး။ စက္ခုဒွါရ ပထမမန္တာရုံ ဝိထိကား အဘယ်သို့
စိတ်အစဉ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အတိတဘဝင်နှစ်ချက်ဘဝင် စလနဘဝင် ပစ္ဆေဒ
ပဉ္စဒွါရ ဝဇ္ဇန်း သမုဒ္ဓိန္ဒြိယံ သန္တိရဏ ဝုဋ္ဌော
ဇောဒုနစ်ကြိမ် ထို့နောင်၊ ဒုတိယဝင်မှစ၍၊
ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ သတ္တမဇောနောင် အဘယ်စိတ်ဖြစ်၍ ချုပ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ သတ္တမဇောနောင် ဘဝင်စိတ်ဖြစ်၍၊ ချုပ်ပါ
သည်။

မေး။ သတ္တမဇောချုပ်သည်နောက်စိတ္တက္ခဏတချက်
အသက်ကြွင်း ရှိပါလျက်၊ တဒါရုံတကြိမ် အသွဲ့
ကြောင့်မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌၊ နှစ်ကြိမ်သာလျှင် တဒါ
ရုံ၏ ဖြစ်ခြင်းကို ဟောတော်မူသောကြောင့်၊
ဒုတိယတဒါရုံဖြစ်လောက်အောင် အသက်ကြွင်း
မရှိ၍၊ ပထမတဒါရုံလည်း မဖြစ်တော့ပါ။

မေး။ ပရိတ္တာရုံ ဝိထိကား အဘယ်မျှ၊ အရေအတွက်
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ပထမ ပရိတ္တာရုံ ဝိထိစသောအားဖြင့်၊ ခြောက်
ဝိထိအရေအတွက် ရှိပါသည်။

မေး။ ပရိတ္တာရုံ ဝိထိ၌၊ ဝုဋ္ဌောစိတ်ကား ဘယ်နှစ်ကြိမ်
ဖြစ်ပါသနည်း။

- ဖြေ။ ဂုဏ္ဍောစိတ်ကား နှစ်ကြိမ်-သုံးကြိမ်ဖြစ်ပါသည်။
- မေး။ ဂုဏ္ဍောစိတ်သည် နှစ်ကြိမ်-သုံးကြိမ် ဖြစ်လျက် အဘွဲ့ကြောင့် ဇောကိစ္စမတပ်နိုင်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ အာရုံ၏အရသာကို ခံစားခြင်းသဘောမရှိသောကြောင့် ဇောကိစ္စမတပ်နိုင်ပါ။
- မေး။ ဂုဏ္ဍော စိတ်ချုပ် ပြီးနောက် ခြောက်ချက်သော ဝိတ္တက္ခဏ အသက်ရှိသေးလျက်၊ ဇောခြောက် ကြိမ်ဖြစ်လောက်ပါလျက်၊ အဘွဲ့ကြောင့် မဖြစ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကာမဇောတို့မည်သည်၊ ပကတိကာလ၌၊ ခုနစ် ကြိမ်သာဖြစ်မြဲဖြစ်၍၊ သတ္တမဇော-ဖြစ်လောက်အောင် အသက်ကြွင်း မရှိသောကြောင့် ဇောမဖြစ်တော့ပါ။
- မေး။ အတိပရိတ္တာရုံ ဝိထိကား အဘယ်မျှ အရေ အတွက်ရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ပထမအတိပရိတ္တာရုံ စသောအားဖြင့် ခြောက်ပါး အရေအတွက်ရှိပါသည်။
- မေး။ အတိပရိတ္တာရုံ ဝိထိ၌ ဝိထိစိတ်ကား အဘယ်မျှ ဖြစ်ပါသေးသနည်း။
- ဖြေ။ ဝိထိစိတ်ကား မဖြစ်တော့ပါ။ 'အဘိတဘဝင်နှင့် ဘဝင်္ဂစလန ဘဝင်္ဂပစ္ဆေဒ ထိုနောင်ဘဝင်ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာသာဖြစ်ပါတော့သည်။
- မေး။ အတိပရိတ္တာရုံ ဝိထိ၌ လွန်သော အပိုင်းအခြား

အားဖြင့် ခုနစ်ချက်စိတ္တက္ခဏာ အသက်ကြွင်းရှိ
သေးလျက် ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်းစသော၊ ဝိထိစိတ်တို့
အဖွဲ့ကြောင့် မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝုဋ္ဌောစိတ်နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်ဖြစ်လောက်အောင်
အသက်ကြွင်း မရှိသောကြောင့် ပဉ္စဒွါရစသော
ဝိထိစိတ်တို့မဖြစ်တော့ပါ။

မေး။ ပဉ္စဒွါရ၌၊ ဝိထိပေါင်းကား၊ အဘယ်မျှ အရေ
အတွက်ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ တဒွါရ၊ တဒွါရ၌၊ ၁၅ ဝိထိစိ ရှိသောကြောင့်၊
ဝိထိပေါင်း ၇၅ ဝိထိရှိပါသည်။

မေး။ ဝါရအားဖြင့်၊ ဝိသယ ပဝတ္တိကား၊ အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ တဒါရဗ္ဗဏ ဝါရ၊ ဧဝနဝါရ၊ ငေါဠဗ္ဗနဝါရ
မောဃဝါရအားဖြင့် လေးပါးရှိပါသည်။

မေး။ ပဉ္စဒွါရ၌၊ ဝိထိစိတ်ပေါင်း အကျဉ်း အကျယ်
စိတ္တုပ္ပါဒ်အားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိထိစိတ်ပေါင်း ၇ ပါးအကျယ် ၅၄ ပါးစိတ္တုပ္ပါဒ်
အားဖြင့် ၁၄ ပါးရှိပါသည်။

ကမ္မစေတဝါရ မနောဒွါရ ဝိထိကိုပြခြင်း။

မေး။ မနောဒွါရ၌၊ ဝိထိပေါင်းကား အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ဝိဘူတာရုံငါးဝိထိ အဝိဘူတာရုံနှစ်ဝိထိအားဖြင့်
ခုနစ်ဝိထိ ရှိပါသည်။

မေး။ ပထမအိဘူဘာရုံဒီထိကား စိတ်အစဉ်အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အတိဘဘာဝင်၊ ဘဝဂ်စလန၊ ဘဝဂ်ပစ္ဆေဒ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်း၊ ဇောသုနစ်ကြိမ်၊ တဒါရုံနှစ်ကြိမ် ဘာဝင် လေးချက်မှစ၍ ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်ပါ သည်။

မေး။ ပထမ အိဘူဘာရုံ ဒီထိကား စိတ်အစဉ် အ ဘယ်သို့ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အတိဘ ဘဝင်ခြောက်ချက်၊ ဘဝဂ်စလန၊ ဘဝဂ်ပစ္ဆေဒ၊ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်း၊ ဇောသုနစ် ကြိမ်၊ ထိုနောက် ဘာဝင်ချက်မှစ၍ ဖြစ်ထိုက် သရွေ့ ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ မနောဒွါရဒီထိ၌၊ ဒီထိဒိတ်ပေါင်းကား၊ အရေ အတွက် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒီထိဒိတ်ကား အကျဉ်းသုံးပါး၊ စိတ္တုပ္ပါဒ် အား ဖြင့် ဆယ်ပါး၊ အကျယ်အားဖြင့် နိပဉ္စရိညာဏ် တဆယ် မနောဓိတ်သုံးခုကျဉ်းသော ကာမစိတ် လေးဆုံတပါးအရေအတွက်ရှိပါ သည်။

အပ္ပနာဇောဝါရ မနောဒွါရ ဒီထိကိုပြခြင်း

မေး။ မနောဒွါရအပ္ပနာဇောဝါရ၌၊ ဝိဘူတ အဝိဘူတ ဟု အပြားရှိပါသလော။

ဖြေ။ အပ္ပနာ ဇောတို့သည် ထင်ရှားသော အာရုံကို

အာရုံပြု၍ဖြစ်သောကြောင့်၊ ဝိဘူတ အဝိဘူတဟု
အပြားမရှိပါ ဝိဘူတသာရှိပါသည်။

မေး။ အပ္ပနာ ဇော၏၊ ရှေ့အဘို့၌၊ အဘယ်ဇောတို့
စောကုန်သနည်း။

ဖြေ။ မဟာကုသိုလ် ကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ်ဇော
ရှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးသော ဇောသည်၊
ပုတုဇ္ဇန်သေက္ခ အသေက္ခအားလျော်စွာ တိက္ခ
ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်အံ့ ဥပစာ အနုလုံ ဂေါတြဘူဟူသော
အမည်အားဖြင့် သုံးကြိမ် မန္တပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်အံ့
ပရိကံ ဥပစာ အနုလုံ ဂေါတြဘူဟူသော အမည်
အားဖြင့်၊ လေးကြိမ် အပ္ပနာဇော၏၊ ရှေ့အဘို့
ကစောပါသည်။

မေး။ ပထမဇောကို ပရိကံဇောဟု အဘွဲ့ကြောင့် ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ အပ္ပနာကို ပြုပြင်စီရင်တတ်သောကြောင့် ပရိကံ
ဇောဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဒုတိယဇောကို ဥပစာဇောဟု အဘွဲ့ကြောင့်၊
ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အပ္ပနာ၏ အနည်း၌ ၎င်း၊ အပ္ပနာသို့ ကပ်၍ ၎င်း၊
ဖြစ်တတ်သောကြောင့်၊ ဥပစာဇောဟု ခေါ်ပါ
သည်။

မေး။ တတိယဇောကို အနုလုံဇောဟု အဘွဲ့ကြောင့်
ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရှေ့အဘို့၌၊ ပရိကံအား၎င်း၊ နောက်အဘို့၌ အပ္ပနာအား၎င်း၊ လျော်သောကြောင့် အနုလုံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ စတုတ္ထဇောကို ဂေါတြဘူဇောဟု အဘွဲ့ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမအနွယ် ပုတုဇ္ဇနိအနွယ်တို့ကို လှမ်းမိုးနှင် စက်တတ်သောကြောင့်၎င်း၊ မဟဂ္ဂုတ်အနွယ် လောကုတ္တရာ အနွယ်တို့ကို ပွားဦးတတ်သော ကြောင့်၎င်း၊ ဂေါတြဘူဇောဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ကာမဇောသုံးကြိမ် လေးကြိမ် နောင်အဘယ် ဇောစောပါသနည်း။

ဖြေ။ ၂၆ ပါးသော၊ အပ္ပနာဇောတို့တွင် ရူပ အရူပ လောကုတ္တရာ အားလျော်စွာ သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာသို့ ရှေးရှုသည်အစွမ်းအားဖြင့်၊ အမှတ် မရှိတပါးပါးသော၊ ဇောသည်၊ မန္တပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်မြောက် တိက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား သုံးကြိမ် မြောက်အပ္ပနာဇောစောပါသည်။

မေး။ အပ္ပနာဇောနောင် အဘယ်စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အပ္ပနာဇောနောင် ဘဝင်စိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အပ္ပနာဇောနောင် အဘွဲ့ကြောင့် တဒါရုံမကျပါ သနည်း။

ဖြေ။ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာကုသိုလ်ကံသည် တဒါ ရုံတည်းဟူသော မိမိကို မဖြစ်စေတတ်သော

ကြောင့်၎င်း၊ မိမိကိုဖြစ်စေတတ်သော ကာမ
ဝစရကုသိုလ်ကံနှင့် တူသည်၏၊ အပြစ်မရှိသော
ကြောင့်၎င်း၊ အပ္ပနာဇောနောင် တဒါရုံမကျပါ။

မေး။ သောမနဿသဟာဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ်ကုသိုလ်
ကြိယာဇော လေးခုနောင် အပ္ပနာဇောပေါင်း
အဘယ်မျှနှောင်းပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပဝစရ ကုသိုလ်ကြိယာ သောမနဿဇော
ရှစ်ပါး၊ လောကုတ္တရာ သောမနဿဇော သုံးဆွဲ
နှစ်ပါးအားဖြင့်၊ သောမနဿအပ္ပနာဇောပေါင်း
၄၀ နှောင်းပါသည်။

မေး။ ဥပေက္ခာသဟာဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ကုသိုလ်
ကြိယာဇော လေးခုနောင် အပ္ပနာဇောပေါင်း
အဘယ်မျှနှောင်းပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကြိယာ ဥပေက္ခာ ပဉ္စမဈာန်
ဇော နှစ်ပါး၊ အရူပဝစရ ကုသိုလ် ကြိယာ
ဥပေက္ခာဇောရှစ်ပါး၊ လောကုတ္တရာ ဥပေက္ခာ
ပဉ္စမဈာန်ဇောရှစ်ပါးအားဖြင့် ဥပေက္ခာအပ္ပနာ
ဇောပေါင်း ၁၀ပါးနှောင်းပါသည်။

မေး။ သောမနဿသဟာဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ကုသိုလ်
ကြိယာဇော လေးခုနောင်း ဥပေက္ခာ အပ္ပနာ
ဇောသည်၎င်း၊ ဥပေက္ခာသဟာဂုတ် ဉာဏသမ္ပ
ယုတ် ကုသိုလ် ကြိယာဇော လေးခုနောင်

သောမနဿအပ္ပနာဇောသည်၎င်း၊ အဘွဲကြောင့်
မနှောင်းပါသနည်း။

ဖြေ။ ပြားသောဝေဒနာရှိသောဇောတို့၏၊ အချင်းချင်း
အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့်၊ သော
မနဿ ဇောနောင် ဥပေက္ခာ အပ္ပနာဇော
ဥပေက္ခာ ဇောနောင် သောမနဿအပ္ပနာဇော
မနှောင်းပါ။

မေး။ မဟာကုသိုလ် ဥာဏသမ္ပယုတ်ဇော လေးခု
နောင်အပ္ပနာဇောအဘယ်မျှ နှောင်းပါသနည်း။

ဖြေ။ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ဇော ကိုးခု၊ လောကုတ္တရာ
ကုသိုလ်ဇော နှစ်ဆယ်၊ အောက်ဖိုလ်ဇောတသ္မံ
ငါးခုအားဖြင့်၊ အပ္ပနာ ဇောပေါင်း၊ ၄၄ ပါး
နှောင်းပါသည်။

မေး။ မဟာကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ်ဇောလေးခုနောင်
အပ္ပနာဇောအဘယ်မျှ နှောင်းပါသနည်း။

ဖြေ။ မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာဇော ကိုးခု၊ အရဟတ္တဖိုလ်
ဇောငါးခုအားဖြင့်၊ အပ္ပနာဇောပေါင်း ၁၄ ပါး
နှောင်းပါသည်။

မေး။ မဟာကုသိုလ် ဥာဏသမ္ပယုတ်ဇော လေးခု
နောင်အပ္ပနာကြိယာဇောအဘွဲကြောင့်မနှောင်း
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပြားသောဇာတ်ရှိသော သေက္ခ ပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ်

တို့၏ သန္တာန်၌ အပ္ပနာကြိယာစော မဖြစ်သော
ကြောင့် မရှောင်ပါ။

ဒုတ္တိံသသုပုညံ အရုက္ခိဋ္ဌဇ္ဇိနိ။

မေး။ သောမနဿ သဟဂုတ် ဥဏ သမ္ပယုတ်စော
နှစ်ခုနောင်၊ အပ္ပနာစောပေါင်း အဘယ်မျှရှောင်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါဝစရ ကုသိုလ်စိတ်က သောမနဿစော
လေးခု၊ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်စိတ်က သောမ
နဿစော တဆဲ့ခြောက်ခု၊ အောက်ဒိုလ်စိတ်သုံး
ခုက သောမနဿစောတဆဲ့နှစ်ပါးအားဖြင့် အပ္ပ
နာ သောမနဿစောပေါင်း (၃၂) ပါး ရှောင်ပါ
သည်။

ဒွါဒသောပပက္ခကာပရံက္ခိဋ္ဌဇ္ဇိနိ။

မေး။ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဥဏသမ္ပယုတ် ကုသိုလ်
စောလေးခုနောင် အပ္ပနာဥပေက္ခာစောပေါင်း
အဘယ်မျှရှောင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ ပဉ္စမဈာန်စိတ်
တပါး၊ အရူပါဝစရ ကုသိုလ် ဥပေက္ခာစိတ်
လေးပါး၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ် ဥပေက္ခာပဉ္စမ
ဈာန်သုံးပါး၊ အောက်ဒိုလ်စိတ် သုံးပါးက၊
ဥပေက္ခာပဉ္စမဈာန်စိတ်သုံးပါးအားဖြင့် အပ္ပနာ
စောပေါင်း ၁၂ ပါးရှောင်ပါသည်။

သုဒ္ဓိတ ကြိယာတော အဇ္ဈိကံပြုခြင်း။

မေး။ သောမနဿသဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ်ကြိယာ
ဇောနှစ်ခုနောင် အပ္ပနာသောမနဿဇောပေါင်း
အဘယ်မျှနှောင်းပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပဝစရ ကြိယာ သောမနဿဇော လေးပါး၊
အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿဇော လေးပါး၊
အားဖြင့်သောမနဿအပ္ပနာဇောပေါင်း (၈)ပါး
နှောင်းပါသည်။

ဥပေက္ခာန္တိ ဥပေက္ခာကံကိုပြုခြင်း။

မေး။ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ကြိယာ
ဥပေက္ခာဇော နှစ်ခုနောင် ဥပေက္ခာအပ္ပနာဇော
ပေါင်း အဘယ်မျှနှောင်းပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပဝစရကြိယာ ဥပေက္ခာ ပဉ္စမဈာန်ဇောတခု
အရူပါဝစရ ကြိယာ ဥပေက္ခာဇော လေးခု
အရဟတ္တဖိုလ်ဥပေက္ခာပဉ္စမဈာန်ဇောတခုအား
ဖြင့် အပ္ပနာဥပေက္ခာဇောပေါင်း ခြောက်ပါး
နှောင်းပါသည်။

တဒါရမ္မဏာဒါရကိုပြုခြင်း။

မေး။ အလိုမရှိအပ်သောမစင်ခွေးကောင်းပုတ်စသော
အနိဋ္ဌာရုံကို အာရုံပြု၍ အဘယ်စိတ်တို့သည်
ဖြစ်ပါကုန်သနည်း။

- ဧပြီ၊ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးဖြစ်သော ပဉ္စရိညာဏ် သမ္ပုဒ်တို့၌၊ သန္တရဏ၊ တဒါရုံစိတ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။
- မေး။ အလိုရှိအပ်သော ထမင်းအဖျော် အိပ်ရာနေရာ အဝတ်တန်းဆာ အစရှိသော ဣဒ္ဓ မဇ္ဈိကာရုံကို အာရုံပြု၍ အဘယ်စိတ်တို့ဖြစ်ပါသနည်း။
- ဧပြီ၊ ကုသိုလ်ကံ၏၊ အကျိုးဖြစ်သော ပဉ္စရိညာဏ် သမ္ပုဒ်တို့၌၊ ဥပေက္ခာသန္တရဏ ဥပက္ခာမဟာဝိပါက် တဒါရုံစိတ်တို့ဖြစ်ပါသည်။
- မေး။ အလွန် အလိုရှိအပ်သော၊ ဘုရားအစရှိသော ကောင်းသော အတိဇ္ဈာန်ရုံကို အာရုံပြု၍၊ အဘယ်စိတ်သို့ဖြစ်ကုန်သနည်း။
- ဧပြီ၊ ကုသိုလ်ကံ၏၊ အကျိုးဖြစ်သော၊ ပဉ္စရိညာဏ် သမ္ပုဒ်တို့၌၊ သောမနဿသန္တရဏသောမနဿ မဟာဝိပါက်တဒါရုံတို့ဖြစ်ပါသည်။
- မေး။ အဟိတ် သဟိတ် သောမနဿကြိယာဇောငါးခု နောင် အဘယ်တဒါရုံတို့ ဖြစ်ပါသနည်း။
- ဧပြီ၊ သောမနဿ သန္တရဏ သောမနဿ မဟာဝိပါက်တဒါရုံတို့ဖြစ်ပါသည်။
- မေး။ ဥပေက္ခာသဟဂုဏ် ကြိယာဇော လေးခုနောင် အဘယ်တဒါရုံတို့ဖြစ်ပါသနည်း။
- ဧပြီ၊ ကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးဖြစ်သော ဥပေက္ခာသန္တရဏ ဥပေက္ခာမဟာဝိပါက်တဒါရုံတို့ဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ ဒေါမနဿ ဇောနောင် အဘယ်တဒါရုံ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဥပေက္ခာတဒါရုံခြောက်ပါးဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ ဒေါမနဿ ဇောနောင် အဘွဲ့ကြောင့် သောမနဿ တဒါရုံမဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ သောမနဿနှင့် ဒေါမနဿတို့သည် အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောကြောင့် ဒေါမနဿ ဇောနောင် သောမနဿ တဒါရုံ မဖြစ်နိုင်ပါ။

မေး၊ သောမနဿသုစိတ်နှင့် ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဒေါမနဿ ဇောနောင် သောမနဿ တဒါရုံ မကျနိုင်လျှင် အဘယ်စိတ် ဖြစ်ပါသေးသနည်း။

ဖြေ၊ ရှေးရှေးက လေ့ကျက်ခဲ့ဘူးသော ကာမအာရုံကို အာရုံပြု၍ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် သန္တရဏစိတ်သည် အာဂန္တုကဘဝင်ကိစ္စတင်သောအားဖြင့် တကြိမ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ အာဂန္တုက ဥပေက္ခာဘဝင်စိတ်နောင် အဘယ်စိတ် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အာဂန္တုကဘဝင်စိတ်အား အနန္တရပစ္စည်းပြု၍ သောမနဿဘဝင်စိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်ဇော၊ အဘယ်သတ္တု၊ အဘယ်အာရုံ၊ အဘယ်ဝိထိတို့၌ တဒါရုံကျပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမဇော၊ ကာမသတ္တ၊ ကာမအာရုံ၊ အတိ
မဟန္တာရုံဝိထိ၊ ဝိဘူတာရုံ ဝိထိတို့၌သာ တဒါရုံ
ကျပါသည်။

မေး။ ဗြဟ္မာတို့အား အဘွဲ့ကြောင့် တဒါရုံစိတ်မဖြစ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ တဒါရုံ၏အားကြီးသော၊ အကြောင်း ဖြစ်သော
ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓေ ဟူသော တဒါရုံ၏ အ
ကြောင်း မရှိသောကြောင့် ဗြဟ္မာတို့အားတဒါရုံ
မဖြစ်ပါ။

မေး။ ကာမဇော၏အဆုံး၌သာ အဘွဲ့ကြောင့်တဒါရုံကို
အလိုရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမ တဏှာလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိသော
ကာမာဝစရကံကြောင့် ဖြစ်ရကား၊ ကာမဇော၏
အဆုံး၌သာ တဒါရုံကို အလိုရှိအပ်ပါသည်။

ဇနု ဝါရုကိုပြခြင်း။

မေး။ ဇော ငါးဆွဲငါးပါးတို့တွင် ကာမာဝစရ ဇော၏
ဝိထိ၌ ကာမာဝစရဇောတို့သည် ဘယ်နှစ်ကြိမ်
စောပါကုန်သနည်း။

ဖြေ။ ကာမဇောတို့သည် ပကတိကာလ၌ ခုနစ်ကြိမ်၊
မုဗ္ဗာကာလ၌ခြောက်ကြိမ်စောပါသည်။

မေး။ သေကာနီးကာလ စသည်တို့၌ မရဏာသန္ဓေဇော
သည် ဘယ်နှစ်ကြိမ် စောပါသနည်း။

- ဖြေ။ မရဏာသန္ဓေအခါ၊ မရဏာသန္ဓေအခါနှင့် တူသော မုဉ္ဇောကာလတို့၌ နှံ့သည်ဖြစ်၍၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်း။ ဖြိရာဝတ္ထု၊ ရုပ်အား နိုးသောကြောင့်၎င်း။ ငါးကြိမ်သာ စောပါသည်။
- မေး။ မဟာကြိယာ ပဏ္ဍဝေက္ခယောဇောတို့သည် ဘယ် နှစ်ကြိမ် စောကုန်သနည်း။
- ဖြေ။ ယမကပါဠိဟာရိယကို ပြတော်မူသော အခါ၊ မြတ်စွာဘုရားအား လေးကြိမ် ပကတိသာဝက တို့အား ငါးကြိမ်စောပါသည်။
- မေး။ အာဒိကမ္ဘိကဇော၊ အဘိညာဉ် ဇောတို့သည် ဘယ်နှစ်ကြိမ် စောကုန်သနည်း။
- ဖြေ။ မဟာဂ္ဂုတ်အာဒိကမ္ဘိကဇော၊ အဘိညာဉ်ဇောတို့ သည် တကြိမ်သာ စောပါသည်။
- မေး။ မဂ်ဇော၊ ဖိုလ်ဇောတို့သည် ဘယ်နှစ်ကြိမ် စော ကုန်သနည်း။
- ဖြေ။ မဂ်ဇောတကြိမ်၊ ဖိုလ်ဇောနှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် စောပါသည်။
- မေး။ နိရောဓ သမာပတ် ဝင်စားသည်မှ ရှေ့အဘို့ ကာလ၌ အဘယ်ဇောတို့ ဖြစ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ နေဝသညာ နာသညာယာ တန ကုသိုလ် ကြိယာ ဇောတို့သည် အနာဂါမ်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ထိုက်သည် အားလျော်စွာ တကြိမ်ဖြစ်၍၊ ဘဝင် ကျပါသည်။

မေး။ ဈာနဝိထိ၊ ဖလသမာပတ္တိ ဝိထိတို့၌ ဝိထိစိတ် ပေါင်း အဘယ်မျှ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘဝင်အလျှင်ကဲ့သို့ ဝိထိစိတ်ပေါင်း များစွာဖြစ် ပါသည်။

(ဝိထိနှင့် စပ်လျဉ်းသမျှအကျယ်ကို အလိုရှိပါက ဝိထိလက်ရိုးကျမ်းမှာ ကြည့်လေ)။

သုန္ဒလဘေဒကိုပြုခြင်း။

မေး။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ ရပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ်စိတ် တဆဲ့နှစ်ပါး၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြည့် သောအဟိတ်စိတ်တဆဲ့ခုနစ်ပါး၊ မဟာကုသိုလ် စိတ်ရှစ်ပါး အားဖြင့် စိတ်ပေါင်း ၃၇ပါးရပါ သည်။

မေး။ သုဂတိအဟိတ်ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားစိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှရပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ်စိတ် နှစ်သ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြည့်သော အဟိတ်စိတ်သတ္တရသ မဟာကုသိုလ်စိတ် အဋ္ဌ မဟာဝိပါက် ဥာဏဝိပ္ပယုတ် လေးပါးအားဖြင့် စိတ်ပေါင်း ၄၁ ပါးစီရပါသည်။

မေး။ ဈာန်မရ ဈာန်ရတိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်အားစိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှရပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ်စိတ် နှစ်သ ဟသိတုပ္ပါဒ် ကြည့်သော အဟိတ်စိတ် သတ္တရသ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်

ဝိပါက်စိတ်သောဋ္ဌသအားဖြင့် ဈာန်မရတို့ဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ၄၅ ပါး ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်အား မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ကိုးပါး ထည့်၍ ၅၄ ပါး ရပါသည်။

မေး၊ ဈာန်မရ ဈာန်ရသောတာပတ္တိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ ရပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်စိတ် လေးပါး၊ ဝိပိကိန္တာ သဟဂ္ဂုတ်စိတ်ကြည်သော အကုသိုလ်စိတ်ခုနစ်ပါး ဟသိတုပ္ပါဒ် ကြည်သော အဟိတ်စိတ် တဆဲ့ ခုနစ်ပါး၊ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ဝိပါက် တဆဲ့ ခြောက်ပါး၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်စိတ် တပါး၊ အားဖြင့် ဈာန်မရ သောတာပတ္တိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ၄၂ ပါး၊ ဈာန်ရသောတာပတ္တိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်အား မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးပါး ထည့်၍ ၅၀ ရပါသည်။

မေး၊ ဈာန်မရ ဈာန်ရ သကဒါဂါမိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ ရပါသနည်း။

ဖြေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်စိတ်ကို ကြည့်၍ သကဒါဂါမိ ဖိုလ်စိတ်ကို ထည့်လျှင် ဈာန်မရ သကဒါဂါမိဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ၄၁ ပါး ဈာန်ရ သကဒါဂါမိဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ၅၀ ရပါသည်။

မေး၊ ဈာန်မရ ဈာန်ရ အနာဂါမိဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ ရပါသနည်း။

ဖြေ၊ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်ရသောစိတ်တို့တွင် ဒေါသ မူဒွေနှင့် သကဒါဂါမိဖိုလ်စိတ်ကြည့်၍ အနာဂါမိ

မိသ်စိတ်ထည့်လျှင်ဈာန်မရအနာဂါမိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်
အား(၃၉)ပါးဈာန်ရအနာဂါမိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်အား
(၄၀)ပါး ရပါသည်။

မေး။ ဈာန်မရ ဈာန်ရ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ပေါင်း
အဘယ်မျှ ရပါသနည်း။

ဖြေ။ အဟိတ်စိတ်တဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ကာမာဝစရ ဝိပါက်
ကြိယာစိတ် တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ အရဟတ္တဖိုလ်
စိတ်တပါးအားဖြင့်၊ ဈာန်မရ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်
အား(၃၅)ပါးဈာန်ရ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မဟဂ္ဂုတ်
ကြိယာကိုးခုထည့်၍ (၄၄)ပါး ရပါသည်။

မေး။ မဂ်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား စိတ်ပေါင်း
အဘယ်မျှရပါသနည်း။

ဖြေ။ မဂ်စိတ္တက္ခဏန္တိသာ မဂ်ပုဂ္ဂိုလ် ဟု ဆိုရသဖြင့်
မိမိ၏မဂ်စိတ်တပါးစီသာ ရကြပါသည်။

(ကာမပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရကားပြီး၏)။

မေး။ ရူပ တိဟိတ်ပုထုဇ္ဇန် ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ပေါင်း
အဘယ်မျှရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒေါသမူဒွေကြဉ်သော အကုသိုလ်စိတ်တဆယ်
ဃာဏဝိညာဏ်ဒွေ ဇိဝှါ ဝိညာဏ်ဒွေ ကာယ
ဝိညာဏ်ဒွေ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော အဟိတ်
စိတ် တဆဲ့တပါး။ လောကီ ကုသိုလ်စိတ်တဆဲ့
ခုနစ်ပါး၊ ရူပဝိပါက်စိတ် တပါး၊ အားဖြင့်စိတ်
ပေါင်း (၃၉)ပါးရပါသည်။

မေး။ ရူပသောတာပတ္တိဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှရပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပတိဟိတ် ပုတုဇ္ဇန်ရသော စိတ်တို့တွင် ဒိဋ္ဌိ ဂတသမ္ပယုတ် စိတ်လေးပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟ ဂုတ်စိတ် တပါးအားဖြင့်၊ စိတ်ငါးပါးကြည်၍၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်စိတ် သည့်လျှင် သောတာပတ္တိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ပေါင်း(၃၅)ပါး ရပါသည်။

မေး။ သကဒါဂါမိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ် အနာဂါမိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား စိတ်ပေါင်းအဘယ်မျှရပါသနည်း။

ဖြေ။ သောတာပတ္တိဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်ရသော စိတ်တို့တွင် သောတာပတ္တိ ဖိုလ်စိတ်ကိုကြည်၍၊ မိမိတို့၏ ဖိုလ်စိတ်ကိုထည့်လျှင် သုံးဆွဲငါးပါးစီရပါသည်။

မေး။ ရူပရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ပေါင်းအဘယ်မျှ ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဃာန ဝိညာဏ်နွေ ဇိဝှါ ဝိညာဏ်နွေ ကာယ ဝိညာဏ်နွေ ကြည်သော ကြွင်းသော အဘိတ် ဝိပါက်စိတ်ကိုးခု၊ ကြိယာစိတ်နှစ်ဆယ်၊ ရူပဝိ ပါက်စိတ်တပါး အရဟတ္တဖိုလ်စိတ် တပါးအား ဖြင့် ရူပရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ပေါင်း(၃၅) ပါး ရပါသည်။

(ရူပပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရကားပြီး၏။)

- မေး။ အရူပ တိပိဋက ပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ ရပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဒေါသမူဒွေ ကြည်သော အကုသိုလ်စိတ်တဆယ်၊ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်း စိတ်တပါး၊ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်စိတ်ရှစ်ပါး၊ အရူပကုသိုလ်စိတ်လေးပါး၊ အရူပဝိပါက် စိတ်တပါးအားဖြင့် အရူပတိပိဋက ပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ပေါင်း (၂၄)ပါး ရပါ သည်။
- မေး။ အရူပ အောက်ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် တို့အား စိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ ရပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဗုဒ္ဓိဂတ ဝိပ္ပယုတ်စိတ် လေးပါး၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟာဂုတ် စိတ်တပါး၊ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်းစိတ်တပါး၊ ကာမာ ဝစရ ကုသိုလ်စိတ်ရှစ်ပါး၊ အရူပါဝစရ ကုသိုလ် စိတ်လေးပါး၊ အရူပါဝစရ ဝိပါက်စိတ်တပါး၊ ဝိမိတို့၏ ဖိုလ်စိတ်တပါးအားဖြင့် အောက်ဖိုလ် သုံးယောက်တို့အား စိတ်ပေါင်း (၂၀)စီ ရကြပါ သည်။
- မေး။ အရူပရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အားစိတ်ပေါင်းအဘယ်မျှ ရပါသနည်း။
- ဖြေ။ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်းစိတ်တပါး၊ မဟာကြိယာစိတ် ရှစ်ပါး၊ အရူပကြိယာစိတ်လေးပါး၊ အရူပဝိပါက် စိတ်တပါး၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ် တပါးအားဖြင့်

အရူပရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ပေါင်း (၁၅)ပါး ရပါသည်။

(အရူပပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရပြီး၏။)

ဘူမိဒိဗျကကိဗြုဒိး။

မေး။ ကာမတဆွေတဘုံတို့၌ ဝိထိစိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ ရပါသနည်း။

ဖြေ။ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက်ကိုးပါး ကြည်သော ဝိထိစိတ် ပေါင်း ထိုက်သင့်သည် အားလျော်စွာ ကာမ တဆွေတဘုံ၌ ရှစ်ဆယ်ရပါသည်။

မေး။ အသညသတ်ကြည်သောရူပတဆွေငါးဘုံတို့၌ ဝိထိ စိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒေါသမူဒွေ ကြည်သော အကုသိုလ်စိတ်တဆယ်၊ ဃာနဝိညာဏ်ဒွေ၊ ဇိဝှာဝိညာဏ်ဒွေ၊ ကာယ ဝိညာဏ်ဒွေကြည်သော အဟိတ်စိတ်တဆွေနှစ်ပါး၊ ကာမာဝစရကုသိုလ်ကြိယာစိတ် တဆွေခြောက် ပါး၊ ရူပါဝစရကုသိုလ် ကြိယာစိတ် တဆယ်၊ အရူပါဝစရကုသိုလ်ကြိယာစိတ်ရှစ်ပါး၊ လော ကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ပါးအားဖြင့် ဝိထိ စိတ်ပေါင်း ရူပတဆွေငါးဘုံတို့၌ (၆၄)ပါး ရပါသည်။

မေး။ အရူပလေးဘုံတို့၌ ဝိထိစိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒေါမူဒွေကြဉ်သော အကုသိုလ်စိတ် တဆယ်၊
မနောဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်းစိတ် တပါး၊ ကာမာဝစရ
ကုသိုလ်ကြိယာ စိတ်တဆွဲခြောက်ပါး၊ အရူပ
ကုသိုလ် ကြိယာ စိတ်ရှစ်ပါး၊ သောတာပတ္တိမဂ်
ကြဉ်သော လောကုတ္တရာစိတ်ခုနစ်ပါးအားဖြင့်
ဝီထိစိတ်ပေါင်း အရူပဘုံတို့၌ (၄၂) ပါးရပါ
သည်။

ဝီထိမုတ်ပိုင်း

ဝီထိမုတ္တသင်္ဂဟကိုပြဆိုခြင်း။

မေး။ ဝီထိမုတ်ပိုင်း၌ စတုက္ကပေါင်းကား အရေအ
တွက် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘူမိစတုက္က၊ ပဋိသန္ဓေစတုက္က၊ ကမ္မစတုက္က၊
မရဏာစတုက္ကအားဖြင့် လေးပါးရှိပါသည်။
(ဘူမိစတုက္ကကိုပြဆိုခြင်း)

မေး။ ဘူမိစတုက္ကဘုံ၌ လေးပါး၏ သရုပ်ကိုရေတွက်
ပြစမ်းပါ။

ဖြေ။ အပါယ်ဘုံ ကာမသုဂတိဘုံ ရူပါဝစရဘုံ အ
ရူပါဝစရဘုံအားဖြင့် လေးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အပါယ်ဘုံကား အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ငရဲဘုံ၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၊ ဗြိတ္တာဘုံ၊ အသူရကယ်ဘုံ
အားဖြင့် လေးပါးပြားပါသည်။

မေး။ ငရဲဘုံကားအဘယ်မျှပြားပါသေးသနည်း။

ဗြေ။ သင်္ဂြိုဟ် ကာလသုက္က သံဃာတ ရောရုံ မဟာ
ရောရုံ တာပနမဟာတာပန အဝိဇ္ဇိယ ငရဲကြီး
ရှစ်ထပ်ပြားပါသည်။

မေး။ ကာမသုဂတိဘုံကား အဘယ်မျှ ပြားပါသေး
သနည်း။

ဗြေ။ လူ့ဘုံ၊ စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၊ တာဝတိံသာဘုံ၊ ယာ
မာဘုံ၊ တုသိတာဘုံ၊ နိမ္မိဒနရတိဘုံ၊ ပရနိမ္မိတ
ဝသဝတ္ထိဘုံအားဖြင့် ခုနစ်ပါးပြားပါသည်။

မေး။ ဤ ဆိုခဲ့ပြီးသောဘုံတို့ကို အဘယ်ဘုံဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဗြေ။ ကာမတဆွေတဘုံဟု ခေါ် ပါသည်။

မေး။ ရူပါဝစရဘုံကား အဘယ်မျှ ပြားပါသနည်း။

ဗြဟ္မာပါရိသဇ္ဇာ၊ ဗြဟ္မာပုရောဟိတာ၊ မဟာ
ဗြဟ္မာဟု ပထမ ဈာန် သုံးဘုံ၊ ပရိတ္တာဘာ
အပ္ပမာဏာဘာ အာဘဿရာဟု ဒုတိယဈာန်
သုံးဘုံ၊ ပရိတ္တာသုဘာ အပ္ပမာဏသုဘာ သု
ဘာဘိဏ္ဍာဟု တတိယဈာန်သုံးဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖုလ်ဘုံ
အသညသတ်ဘုံသုဒ္ဓါဝ 'သင်းဘုံဟု စတုတ္ထဈာန်
ခုနစ်ဘုံအားဖြင့် ရူပါဝစရ ၁၆ ဘုံပြားပါသည်။

မေး။ သုဒ္ဓါဝါသင်းဘုံအရ၊ ရေတွက်၍ပြစမ်းပါ။

ဗြေ။ အဝိဟာ၊ အာပ္ပါ၊ သုဒဿ၊ သုဒဿီ၊ အက
နိဇ္ဇာဟု ငါးဘုံဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အရူပါဝစရဘုံကား အဘယ်မျှ ပြားပါသနည်း။

ဖြေ။ အာကဝသနန္ဓာယတနဘုံ၊ ဝိညာဏန္ဓာယတနဘုံ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဘုံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံဟု လေးပါးပြားပါသည်။

မေး။ အပါယ်လေးဘုံတို့၌ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း အဘယ်မျှ ရပါသနည်း။

ဖြေ။ တဘုံလျှင် ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် တယောက်စီရသောကြောင့် လေးယောက်ရပါသည်။

မေး။ လူတို့၊ စတုမဟာရာဇ် ဘုံတို့၌ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း အဘယ်မျှစီ ရပါသနည်း။

ဖြေ။ သုဂတိအဟိတ်၊ ဇွိဟိတ်၊ တိဟိတ်၊ ပုထုဇ္ဇန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်ယောက် အားဖြင့် တဘုံလျှင် တကျိပ်တယောက်စီရသောကြောင့် (၂၂)ယောက် ရပါသည်။

မေး။ အထက် နတ်ပြည် ငါးဘုံတို့၌ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း ဘယ်နှစ်ယောက်စီရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇွိဟိတ် တိဟိတ် ပုထုဇ္ဇန် ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်ယောက်အားဖြင့် တဘုံလျှင် တကျိပ်စီရသောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း (၅၀) ရပါသည်။

မေး။ ပထမဈာန် သုံးဘုံ၊ ဒုတိယဈာန်သုံးဘုံ၊ တတိယဈာန်သုံးဘုံ ဝေဟဋ္ဌိလ်ဘုံတို့၌ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း အဘယ်မျှစီရပါသနည်း။

ဖြေ၊ တိဟိတ်ပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ် တယောကံ၊ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ် ရှစ်ယောက်အားဖြင့် တဘုံလျှင် ကိုး ယောက်စီ ရသောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း(၉၀) ရပါသည်။

မေး၊ အသညသတ်ဘုံ၌၊ ပုဂ္ဂိုလ် ပေါင်း အဘယ်မျှ ရပါသနည်း။

ဖြေ၊ သုဂတိ အဟိတ်ပုထုဇ္ဇန် ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်သာ ရပါသည်။

မေး၊ သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံတို့၌ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်းအဘယ်မျှစီ ရပါသနည်း။

ဖြေ၊ အနာဂါမိဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ် အားဖြင့် တဘုံလျှင် သုံး ယောက်စီ ရသောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း(၁၅) ယောက်ရပါသည်။

မေး၊ အရူပလေးဘုံတို့၌ ပုဂ္ဂိုလ် ဘယ်နှစ်ယောက်စီရ ပါသနည်း။

ဖြေ၊ တိဟိတ်ပုထုဇ္ဇန် ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်၊ သောတာ ပန် မဂ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြည့်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ် ယောက်အားဖြင့် တဘုံလျှင် ရှစ်ယောက်စီရပါ သောကြောင့်ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း(၃၂)ယောက်ရပါ သည်။

မေး၊ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း အကျဉ်းအကျယ်အားဖြင့်အဘယ် မျှ ရှိပါသနည်း။

ဗြေ။ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း အကျဉ်း တကျိပ် နှစ်ယောက်
အကျယ်နှစ်ရာတစ်ဆယ့် လေးယောက် ရှိပါသည်။

ပဋိသန္ဓေတုတ္တရ်ကိုပြခြင်း။

မေး။ ပဋိသန္ဓေတုတ္တရ်၌ ပဋိသန္ဓေလေးပါးအရ၊ ရေ
တွက်ပြစမ်းပါ။

ဗြေ။ အပါယ်ပဋိသန္ဓေ၊ ကာမသုဂတိ ပဋိသန္ဓေ၊ ရူပါ
ဝစရ ပဋိသန္ဓေ၊ အရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်
ပဋိသန္ဓေပေါင်း လေးပါးရှိပါသည်။

အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကိုပြခြင်း။

မေး။ အကုသလဝိပါက်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သန္တိရဏာ
စိတ်သည် အဘယ်ဘုံ၌ အဘယ်စိတ်၏ အစွမ်း
ဖြင့် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ အပါယ်လေးဘုံတို့၌၊ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်စုတိစိတ်
တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဟိတ်ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်
သန္တိရဏစိတ်သည် အဘယ်ဘုံတို့၌၊ အဘယ်
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အဘယ်စိတ်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပါ
သနည်း။

ဗြေ။ လူဘုံ စတုမဟာရာဇ်ဘုံတို့၌၊ အမိ ဝမ်းတွင်းက
မျက်စိကန်းခြင်းနားထိုင်းခြင်း၊ အခြင်းဆွန့်ခြင်း
ရူးခြင်း ပဏ္ဍုတ် ဥဘတောဗျည်းစသည် ချို့တဲ့
သော အချို့သောလူ အချို့သော ဝိနိပါတိက

အသူရာတို့အား ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်စုတိစိတ်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဝိနိပါတိက အသူရာတို့သည် ဘုမ္မစိုးနတ်တို့နှင့် ဘယ်လိုအလားတူကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘုမ္မစိုး နတ်တို့သည် သုဂတိ အဟိတ် နိဟိတ် တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသကဲ့သို့၎င်း၊ သံသေဒဇ ဩပပါတိက အဏ္ဍဇ ဇလာဗုဇ တည်းဟူသော ယောနိလေးပါးဖြင့် ပဋိသန္ဓေ နေသကဲ့သို့၎င်း၊ ထိုအတူ ဝိနိပါတိက အသူရာတို့သည်လည်း သုဂတိအဟိတ် နိဟိတ် တိဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသော ကြောင့်၎င်း၊ ယောနိလေးပါးဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသောကြောင့်၎င်း ဘုမ္မစိုးနတ်တို့နှင့် အလားတူကြပါသည်။

သင်္ဂြိုဟ်ကမာဝဇရ ပဋိသန္ဓေကိုပြခြင်း။

မေး။ မဟာဝိပါက်စိတ် ရှစ်ပါးသည်၊ အဘယ်ဘုံအဘယ်စိတ်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် စုတိစိတ်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဤဆယ်ပါးသော ပဋိသန္ဓေ ကို အဘယ်ပဋိသန္ဓေ ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမဘုံမှာ သာဖြစ်သောကြောင့် ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

- မေး၊ ယောနိကား အရေအတွက် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။
- ဖြေ၊ သံသေဒဇ ဩပပါတိက အဏ္ဏဇ ဇလ ဗုဒ္ဓအား ဖြင့်လေးပါးရှိပါသည်။
- မေး၊ မ အဘယ်ပဋိသန္ဓေကိုသံသေဒဇ ပဋိသန္ဓေဟုခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ ကြာတိုက် ဝမ်း၏ အညစ်အကြေး သုတ်သွေး စသည်တို့၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေကို သံသေဒဇပဋိသန္ဓေဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး၊ အဘယ်ပဋိသန္ဓေကို ဩပပါတိက ပဋိသန္ဓေဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသော ပဋိသန္ဓေကို ဩပါဒိုက ပဋိသန္ဓေဟုခေါ်ပါသည်။
- မေး၊ အဘယ်ပဋိသန္ဓေကို အဏ္ဏဇ ပဋိသန္ဓေဟုခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ အဥ္ဗ္ဗစွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေကိုအဏ္ဏဇ ပဋိသန္ဓေဟုခေါ်ပါသည်။
- မေး၊ အဘယ်ပဋိသန္ဓေကို ဇလဗုဒ္ဓပဋိသန္ဓေဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ သူငယ်ကို ရစ်ပတ်၍နေသော သားအိမ်အတွင်း၌ တည်သော ပဋိသန္ဓေကို ဇလဗုဒ္ဓပဋိသန္ဓေဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဘုမ္မစိုးမှတစ်ပါးသော နတ် နိဗ္ဗာမတဏှိကဗြိက္ခာ
 ငရဲသူသတ္တာ ဤသူတို့ကား ယောနိလေးပါး
 တို့တွင် အဘယ်သောနိဖြင့် ပဋိသန္ဓေ နေကုန်
 သနည်း။

ဖြေ။ ယောနိလေးပါးတို့တွင် ဥပပါတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေ
 နေကြပါသည်။

မေး။ ဘုမ္မစိုးနတ် လူတိရိစ္ဆာန် နိဗ္ဗာမ တဏှိကဗြိက္ခာမှ
 ကြွင်းသောဗြိက္ခာ၊ ဤသူတို့ကား ယောနိလေး
 ပါးတို့တွင် အဘယ်သောနိဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေကြ
 ပါသည်။

ဖြေ။ ယောနိလေးပါးတို့တွင် တပါးပါးဖြင့်ပဋိသန္ဓေ
 နေကြပါသည်။

မေး။ အပါယ်ပုဂ္ဂိုလ် လူ ဝိနိပါတိက အသူရာတို့၏
 အသက် အပိုင်းအခြား အရှည်ကား အဘယ်မျှ
 ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား အသက်အပိုင်းအခြား အရေ
 အတွက် အမြဲမရှိပါ။ မိမိပြုခဲ့ဘူးသောကုသိုလ်ကံ
 အကုသိုလ်ကံသာလျှင် ပဋ္ဌာနဖြစ်၍ အချို့ကား
 အသက်တို့ကြပါသည်။

မေး။ စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အသက်အပိုင်းအရှည်
 ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့်
 အနှစ်ငါးရာ ရှိပါသည်။ လူတို့၏ အရေအတွက်

အားဖြင့်ကား၊ အနှစ်ကိုးသန်း အရေအတွက်ရှိ ပါသည်။

မေး၊ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အသက်အတိုင်း အရှည် ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အရေအတွက် အားဖြင့် အနှစ်တထောင် ရှိပါသည်။ လူတို့၏ အရေအ တွက် အားဖြင့်ကား၊ သုံးကုဋေ အနှစ်ခြောက် သန်း အရေအတွက် ရှိပါသည်။

မေး၊ ယာမာနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ယာမာနတ်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ် နှစ်ထောင် ရှိပါသည်။ လူတို့၏ အရေအတွက် အားဖြင့် ဟဆုံလေးကုဋေအနှစ်လေးသန်းအရေ အတွက် ရှိပါသည်။

မေး၊ တုသိတာနတ်တို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ တုသိတာနတ်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ် လေးထောင် ရှိပါသည်။ လူတို့၏အရေအတွက် အားဖြင့် ငါးဆုံခုနစ်ကုဋေ အနှစ်ခြောက်သန်း အရေအတွက် ရှိပါသည်။

မေး၊ နိဗ္ဗာနရက်နတ်တို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

မေး။ နိဗ္ဗာနရုတိ နတ်တို့၏ အရေအတွက် အားဖြင့် အနှစ်ရှစ်ထောင် ရှိပါသည်။ လူတို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် ကုဋေနှစ်ရာသုံးဆယ် အနှစ်လေးသန်း အရေအတွက် ရှိပါသည်။

မေး။ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိ နတ်တို့၏ အသက် အတိုင်း အရှည်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ပရနိဗ္ဗိတ ဝသဝတ္တိ နတ်တို့၏ အရေအတွက် အားဖြင့် တသောင်းခြောက်ထောင် ရှိပါသည်။ လူတို့၏ အရေအတွက် အားဖြင့် ကုဋေကိုးရာ နှစ်ဆယ့်ကုဋေ အနှစ်ခြောက်သန်း ရှိပါသည်။

မေး။ ဧရမဒ္ဓိသန္ဓေကို ဖွဲ့ခြင်း။

မေး။ ဧရပါဝစရပထမဈာန် ဝိပါက်စိတ်သည် အဘယ်ဘုံ၌ အဘယ်စိတ်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပထမဈာန် သုံးဘုံတို့၌ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်စုတိ စိတ်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် ဝိပါက်စိတ်တို့သည် အဘယ်ဘုံ၌ အဘယ်စိတ်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒုတိယဈာန် သုံးဘုံတို့၌ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်စုတိ စိတ်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ စတုတ္ထဈာန် ဝိပါက်စိတ်သည် အဘယ်ဘုံ၌ အဘယ်စိတ်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ တတိယဈာန်သုံးဘုံတို့၌ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် စုတိ
စိတ်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ပဉ္စမဈာန် ဝိပါက်စိတ်သည် အဘယ်ဘုံ၌ အ
ဘယ်စိတ်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ စတုတ္ထဈာန်ခြောက်ဘုံတို့၌ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်စုတိ
စိတ်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အသညသတ်ဘုံ၌ အဘယ်ရုပ်နှင့် ပဋိသန္ဓေနေပါ
သနည်း။

ဗြေ။ ဇိဝိတသက္က ဇိဝိတနဝကလာပ်နှင့် အသညသတ်
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပဋိသန္ဓေနေပါသည်။

မေး။ ပဝတ္တိအခါ စုတိအခါတို့၌ အဘယ်ရုပ်ဖြစ်၍ အ
ဘယ်ရုပ် ချုပ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ပဝတ္တိအခါ၌ ဇိဝိတနဝ ကလာပ်ရုပ် ဖြစ်၍ စုတိ
အခါ၌ ဇိဝိတနဝကလာပ်ရုပ် ချုပ်ပါသည်။

မေး။ ဗြဟ္မာပါရိသဇ္ဇာ ဗြဟ္မာတို့၏ အသက်အပိုင်း
အရှည်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဗြေ။ သဇ္ဈေယျကပ်၏ သုံးဘုံတဘို့၊ အသက်အပိုင်းအ
ခြား ရှိပါသည်။

မေး။ ဗြဟ္မာပုရောဟိတ်တာ ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အ
ပိုင်း အရှည်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဗြေ။ အသဇ္ဈေယျ၏ထက်ဝက် အသက် အပိုင်းအခြား
ရှိပါသည်။

မေး၊ မဟာဗြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်း အရှည်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ အသင်္ချေယျကပ်တကပ် အသက် အပိုင်းအခြား ရှိပါသည်။

မေး၊ ပရိတ္တာဘာဗြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်း အရှည်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ မဟာကပ်နှစ်ကပ် အသက် အပိုင်းအခြား ရှိပါသည်။

မေး၊ အပ္ပဏာဘာဗြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ မဟာကပ်လေးကပ်အသက်အပိုင်းအခြား ရှိပါသည်။

မေး၊ အာဘဿရာ ဗြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်း အရှည်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ မဟာကပ်ရှစ်ကပ် အသက်အပိုင်းအခြား ရှိပါသည်။

မေး၊ ပရိတ္တာသုဘာ ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ မဟာကပ် တဆယ်ခြောက်ကပ် အသက်အပိုင်းအခြားရှိပါသည်။

မေး၊ အပ္ပမာဏာသုဘာဗြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဧပြီ။ မဟာကပ် သုံးဆယ်နှစ်ကပ် အသက် အပိုင်း
အခြားရှိပါသည်။

မေး။ သုဘကိဏ္ဍာ ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်း
အရှည်ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဧပြီ။ မဟာကပ် ခြောက်ဆယ်လေးကပ် အသက်အ
ပိုင်းအခြားရှိပါသည်။

မေး။ ဝေဟနွေလံ ဗြဟ္မာ အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့၏အ
သက်အတိုင်းအရှည်ကားအဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဧပြီ။ မဟာကပ်ငါးရာ အသက် အပိုင်းအခြား ရှိပါ
သည်။

မေး။ အဝိဟာဗြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်ကား
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဧပြီ။ မဟာကပ် တထောင်အသက် အပိုင်းအခြား ရှိ
ပါသည်။

မေး။ အတပ္ပါ ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်
ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဧပြီ။ မဟာကပ်နှစ်ထောင်အသက်အတိုင်းရှိပါသည်။

မေး။ သုဒဿာ ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်
ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဧပြီ။ မဟာကပ် လေးထောင် အသက် အတိုင်းအရှည်
ရှိပါသည်။

မေး။ သုဒဿိ ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်
ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ မဟာကပ် ရှစ်ထောင် အသက် အတိုင်းအရှည် ရှိပါသည်။

မေး။ အကနိဋ္ဌာ ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ကားအဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ မဟာကပ် တသောင်း ခြောက်ထောင် အသက် အတိုင်းအရှည်ရှိပါသည်။

(အရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေကိုပြခြင်း။)

မေး။ အရူပါဝစရ ဝိပါက်စိတ်သည် အဘယ်ဘုံ၌ အဘယ်စိတ်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အရူပ လေးဘုံတို့၌၊ ထိုက်သည်အား လျော်စွာ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်စုတိတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အာကာသာနဉ္စာယတန ဗြဟ္မာတို့၏အသက် အတိုင်းအရှည်ကားအဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ မဟာကပ်' ရှစ်သောင်း အသက်အတိုင်းအရှည် ရှိပါသည်။

မေး။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဗြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်း အရှည်ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ မဟာကပ်လေးသောင်း အသက်အတိုင်းအရှည် ရှိပါသည်။

မေး။ အာကိဉ္စညာယတန ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဗြေ။ မဟာကပ် ခြောက်သောင်း အသက်အတိုင်း အရှည်ရှိပါသည်။

မေး။ နေဝသညာ နဝသညာယာတာန ဗြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်း အရှည်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဗြေ။ မဟာကပ်ရှစ်သောင်းလေးထောင် အသက် အတိုင်းအရှည်ရှိပါသည်။

မေး။ တခုသောတဝဋ္ဌိ ပဋိသန္ဓေ တဝင်စုတိစိတ်သည် တူသလော၊ ပြားသလော ဘယ်သို့ဖြစ်ကြပါ သနည်း။

ဗြေ။ တုဋ္ဌိ ဇာတိ သဗ္ဗယုတ္တဓမ္မသင်္ခါရ အာရုံအားဖြင့် ဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ မဟာကပ် တကပ်မှာ အသင်္ချေယျ ကပ် ပေါင်း အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဗြေ။ သံဝဇ္ဇကပ် သံဝဇ္ဇဌာပနီကပ် ဝိဝဇ္ဇကပ် ဝိဝဇ္ဇဌာပနီကပ်အားဖြင့် လေးကပ်ရှိပါသည်။

မေး။ ထိုအသင်္ချေယျ ကပ်တို့၏ အပိုင်းအခြားကာလကို အဘယ်သို့ပိုင်းခြားပါသနည်း။

ဗြေ။ ကပ္ပါယုက်မိဃ်း ရှာသည်ကစ၍ မီးအလျှံစသည်တိုင်အောင်သော ကာလသည် သံဝဇ္ဇကပ်မည်၏။ မီးအလျှံစသည်မှစ၍ စကြာဝဠာ ကုဋေတသိန်း ရေပြည့်သည်တိုင်အောင်သော ကာလသည် သံဝဇ္ဇဌာပနီကပ်မည်၏ ရေပြည့်သည်မှ

စ၍ နေလနက္ခတ် ပေါ်သည်တိုင်အောင် သော
ကာလသည် ဝိဝဋ္ဌကပ်မည်၏။ နေလနက္ခတ်
ပေါ်သည်မှစ၍ ကပ္ပိယျက် မိဃ်းရွာသည်တိုင်
အောင် ကာလသည် ဝိဝဋ္ဌဋ္ဌာယီကပ် မည်၏။
(ဤသို့အပိုင်းတခြားကာလကိုပြုပါသည်။)

မေး။ အသင်္ချေယျတကပ်မှာ အန္တရကပ်ပေါင်း အ
ဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အန္တရကပ်ပေါင်းခြောက်ဆယ်လေးကပ် ရှိပါ
သည်။

မေး။ အန္တရကပ်တကယ် ကာလ အဘယ်မျှကြာပါ
သနည်း။

ဖြေ။ သတ္တန္တရကပ် ရောဂန္တရကပ် ဒုန္တိန္တရကပ်
တည်းဟူသော သုံးပါးသောကပ်တို့တွင်တပါး
ပါးဖြင့် သတ္တဝါတို့သည်ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်
ရသည်ရှိသော်ကြွင်းသောသတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်
၌ ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကံ၏ အာနုဘော်ကြောင့်
အသက်နှစ်ဆယ် နေရသည်မှစ၍ အသက် အ
သင်္ချေအတိုင်း အရှည် ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်
တဘန် မသူတော်တို့၏ အကျင့်ဟုဆိုအပ်သော
အဓမ္မကို ဆောက်တည်သဖြင့် အစဉ် အတိုင်း
ယုတ်၍ အသက်နှစ်ဆယ်ရှိသော ကာလသို့
ရောက်လျှင် ကပ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးဖြင့်
ပျက်စီးခြင်းသို့ သတ္တဝါ တို့သည် ရောက်ကြ

ကုန်၏။ ဤမျှလောက်သော ကာလသည် တခု
သောအနှစ်ရကပ်မည်၏။ ဤမျှကြာပါသည်။

မေး။ ကပ္ပိယျက်သောအခါအဘယ်သို့ပျက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ခုနစ်ကြိမ် ခုနစ်ကြိမ်မီးဖြင့် ဖျက်၏။ ရှစ်ကြိမ်
ရှစ်ကြိမ်မြောက်၌ ရေတကြိမ်ပျက်၏။ အကြင်
အခါ၌ မြောက်ဆယ်လေးကြိမ်စေ့၏။ ထိုအခါ
လေတကြိမ်ပျက်၏။ ဤသို့ကပ္ပိကြီးစကြာဝဠာ
ကုဋေတသိန်းပျက်ပါသည်။

မေး။ မီးဖြင့် ဖျက်သောအခါ အဘယ်ဘုံတိုင်အောင်
ပျက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပထမချာန် သုံးဘုံတိုင်အောင်ပျက်ပါသည်။

မေး။ ရေဖြင့် ဖျက်သောအခါ အဘယ်ဘုံတိုင်အောင်
ပျက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒုတိယချာန်သုံးဘုံတိုင်အောင်ပျက်ပါသည်။

မေး။ လေဖြင့်ဖျက်သောအခါ အဘယ်ဘုံတိုင်အောင်
ပျက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တတိယချာန်သုံးဘုံတိုင်အောင် ပျက်ပါသည်။

(ကမ္မစတုက္ကဏ်ပြခြင်း။)

မေး။ ကမ္မစတုက္ကဏ်၌ ကံသည်ကိစ္စ၏။ အစွမ်းအားဖြင့်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇနကကံ ဥပထမ္ပကကံ ဥပဒိဋ္ဌိကကံ ဥပဃာ
တကကံဟု လေးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကံကို ဇနကာကံဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေအခါပဝတ္တိအခါတို့၌ ငိပါက် ကုသုတ္တာ ရုပ်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို ဇနကာကံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကံကို ဥပထမ္ဘကကာကံဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မိမိသည် အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ မစွမ်း နိုင်သော်လည်း၊ ကံတပါး၏ ရှည်ဖြင့် စွာသော ကာလပတ်လုံးအကျိုးကို ဖြစ်စေရာ၌ အကြောင်း ဖြစ်သော ယောက်ပံ့တတ်သော ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို ဥပထမ္ဘကာကံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကံကို ဥပဋိဋ္ဌိကာကံဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တပါးသောကံသည်၊ ပေးအပ်သော ပဋိသန္ဓေသည် အကျိုးကို ဖြစ်စေရာ၌ - ဖြစ်သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မြင့်ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး - အအကျိုးမပေးနိုင်လေအောင် ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံကို ဥပဋိဋ္ဌိကာကံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကံကို ဥပဃာတာကာကံဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အားနည်းသောကံ၏အကျိုးကို ကပ်၍ သတ်ဖြတ်ပြီးလျှင်၊ မိမိအကျိုးကို ပေးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော

ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံကို - ဥပဇာတက ကံဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ ဇနကကံ - ဥပဇာတကကံ နှစ်ပါး တို့သည်၊
အဘယ်သို့ အကျိုးပေးထူးကြပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဇနကကံသည် တပါးသောကံ၏အကျိုးကို မဖြစ်
ဘဲ၊ မိမိအကျိုးကိုသာ ပေးပါသည်။ ဥပဇာတ
ကံကသည် တပါးသော ကံ၏အကျိုးကို သတ်
ဖြတ်၍၊ မိမိအကျိုးကို ပေးပါသည်။ ဤသို့ ကံနှစ်
ပါးတို့ အကျိုးပေးပုံ ထူးကြပါသည်။

မေး၊ အကျိုးပေးသောအစဉ်ဖြင့် ကံသည် အဘယ်မျှ
ပြားပါသေးအနည်း။

ဖြေ၊ ဂရုကံ၊ အာသန္ဓကံ၊ အာဝိဇ္ဈကံ၊ ကုက္ကုဏ္ဍကံဟု
လေးပါးပြားပါသေးသည်။

မေး၊ အဘယ် ကံကို ဂရုကံဟု ခေါ် ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပဉ္စနန္ဒရိကကံ၊ သံဃတေဒကကံ၊ နိယတမိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိကံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကံတို့ကို ဂရုကံဟု ခေါ်
ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်ကံကို အာသန္ဓကံဟု ခေါ် ပါသနည်း။

ဖြေ၊ သေခါ နိုးကာလ၌ ပြုအပ် - အောက်ငွေ့အပ်သော
ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံကို အာသန္ဓကံဟု ခေါ်
ပါသည်။

- မေး။ အဘယ်ကံကို အာစိဏ္ဏကံဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ နေ့စဉ်မပြတ် ပြုလုပ်အပ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံကို အာစိဏ္ဏကံဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ အဘယ်ကံကို ကဒုက္ခာကံဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ရှေ့ကံ သုံးပါးမှ လွတ်သော အာနိတလဲလဲ ရ အပ်သော အာသေဝနပစ္စည်းမရှိသော ပြုကာမျှ သာဖြစ်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံကို ကဒုက္ခာကံဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ အကျိုးပေးရာကာလ၏အစွမ်းအားဖြင့် ကံသည်၊ အဘယ်မျှပြားပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယကံ - ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယကံ၊ အပရာပရိယ ဝေဒနိယကံ - အဟောသိကံ အားဖြင့် လေးပါး ပြားပါသေးသည်။
- မေး။ အဘယ်စော စေတနာကို ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယကံဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောဉ် အကျိုးပေးသော 'ကုသိုလ် - အကုသိုလ် ဖြစ်သော ပထမစောစေတနာကို ဒိဋ္ဌဓမ္မ ဝေဒနိယ ကံဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ တယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဖြစ်မှားလွန်ကြူးလျှင်၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန်တဝ၌၊ အကုသိုလ် ပထမစော စေတနာ အကျိုးပေးပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဘုရားအလောင်း စသော သူတော်ကောင်းတို့ ကိုရင်း၊ မိဘဆရာတို့ကိုရင်း၊ သီလဝန္တပုထုဇ္ဇန် ရဟန်း သံဃာ တို့ကိုရင်း၊ ဘုရားပစ္စေက ဗုဒ္ဓ၊ ရဟန္တာစသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုရင်း၊ ပြစ် မှား လွန်ကြူးခဲ့လျှင်၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန် ဘဝ-ခုနစ် အတွင်းမှာ အကုသိုလ်ဖြစ်သော ပရိပါကပထမ ဇောစေတနာ အကျိုးပေးပါသည်။

မေး၊ အဘယ် အင်္ဂါတို့နှင့် ညီညွတ်လျှင် ကုသိုလ် ပထမဇော စေတနာသည်-ယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌၊ အကျိုးပေးပါသနည်း။

ဖြေ၊ တရားသဖြင့် ရအပ်သော-အလှူဝတ္ထု ဖြစ်ခြင်း၊ ရတနာသုံးပါး၌၊ သက်ဝင်ယုံကြည်သော သဒ္ဓါ စေတနာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ အာသဝေါ ကင်းပြီး သော ဘုရားရဟန္တာဖြစ်ခြင်း၊ နိရောဓ သမာ ပတ်မှထသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခြင်း-ဤအင်္ဂါလေးပါး နှင့်ပြည့်စုံညီညွတ်၍၊ လှူဒါန်းအပ်သော ကုသိုလ် စေတနာသည်၊ ယခုမျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ခုနစ်ရက်အတွင်းမှာပင် အကျိုး ပေးပါသည်။

မေး၊ အဘယ်ကံကို ဥပပစ္ဆ ဝေဒနိယကံဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဖြေ၊ အခြားခဲ့ဖြစ်သော ဒုက္ခယဘဝ၌၊ ပဋိသန္ဓေ အ ကျိုးကိုပေးသောကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်သော

သတ္တမဇော စေတနာကို ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယကံဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကံကို အပရာပရိယဝေဒနိယကံဟုခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ တဘိယ ဘဝကစ၍၊ နိဗ္ဗာန်ရသည် ဘဝတိုင်
အောင် အခွင့် ရတိုင်း အကျိုးကို ပေးသော
ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဖြစ်သော အလယ်ဇော ငါး
ချက် စေတနာကို အပရာပရိယ ဝေဒနိယ ကံဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကံကို အဟောသိကံဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မိမိတို့၏ အကျိုးပေးရာကာလကိုလွန်သော ရှေ့
ကံနှစ်ပါး အပေါင်းကို၎င်း။ သံသရာ၌ ဖြစ်ခြင်း
ပြတ်သည်ဖြစ်၍၊ အကျိုးမပေးသောသုံးခုမြောက်
ကံကို၎င်း။ အဟောသိကံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အကျိုးပေးရာ ဌာန၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကံသည်
အဘယ်မျှ ပြားပါသေးသနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ်ကံ၊ ကာမာဝစရကုသိုလ်ကံ၊ ရူပဝစရ
ကုသိုလ်ကံ၊ အရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကံ အားဖြင့်
လေးပါး ပြားပါသေးသည်။

မေး။ အကုသိုလ်ကံသည်၊ ကံဒွါရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်
အဘယ်မျှ ပြားပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာယကံ-ဝစီကံ-မနောကံ အားဖြင့် သုံးပါး
ပြားပါသည်။

- မေး။ ကာယကံကား၊ အဘယ်မျှပြားပါသနည်း။
- ဖြေ။ ပါဏာတိပါတကံ၊ အဒိန္နာဒါနကံ၊ ကာမေသု
မိစ္ဆာစာရကံအားဖြင့် သုံးပါးပြားပါသည်။
- မေး။ ထိုသုံးပါးသောကံတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် ကာယကံ
ဟုခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကာယဝိညုတ်ဟု ဆိုအပ်သော ကာယဒွါရ၌
များစွာဖြစ်သောကြောင့် ကာယကံဟု ခေါ်ပါ
သည်။
- မေး။ ဝစီကံသည်၊ အဘယ်မျှအပြားရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ မုသာဝါဒကံ ဝိသုကာဝါစာကံ- ဗရသဝါစာကံ
သပ္ပပ္ပလာပကံအားဖြင့် လေးပါး ပြားပါသည်။
- မေး။ ထိုလေးပါးသောကံတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် ဝစီကံ
ဟုခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဝစီဝိညုတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝစီဒွါရ၌ များစွာ
ဖြစ်သောကြောင့် ဝစီကံဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ မနောကံသည်၊ အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ အဘိဏ္ဍာ၊ ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အားဖြင့် သုံးပါး
အပြားရှိပါသည်။
- မေး။ ထိုသုံးပါးသောကံတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် မနောကံဟု
ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကာယဝိညုတ်၊ ဝစီဝိညုတ်ကိုကြည့်၍၊ မနောဒွါ
ရ၌များစွာဖြစ်သောကြောင့် မနောကံဟုခေါ်ပါ
သည်။

မေး၊ ပါဏာဘိဝါတ - ဖရသဝါစာ - ဗျာပါဒတို့သည်၊
အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဒေါသဟုဆိုအပ်သော - မူလတပါးကြောင့် ဖြစ်
ပါသည်။

မေး၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ - အဘိဇ္ဈာ - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့
သည်၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ၊ လောဘဟုဆိုအပ်သော - မူလတပါးကြောင့်ဖြစ်
ပါသည်။

မေး၊ အဒိန္နာဒါန၊ နုဿာဝါဒ၊ ပိသုနဝါစာ၊ သဒ္ဓပ္ပလာပ
တို့သည်၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သနည်း။

ဖြေ၊ လောဘ ဒေါသဟု ဆိုအပ်သော - မူလနှစ်ပါး
ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ အကုသိုလ်ကံသည်၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်၏အစွမ်းဖြင့် အ
ဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းဖြင့် အကုသိုလ်ကံကား၊ တ
ဆယ်နှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး၊ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကံသည်၊ ကံ ဒွါရ စသည်
အစွမ်းဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံအားဖြင့် သုံးပါး၊ ဒါန
သီလ၊ ဘာဝနာအားဖြင့် သုံးပါးစီရှိပါသည်။

မေး၊ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကံသည်၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်၏အ
စွမ်းဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

- ဖြေ။ ဝိတ္တုပ္ပါဒ်၏အစွမ်းဖြင့် ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကံ
ကား ရှစ်ပါးရှိပါသည်။
- မေး။ ကာမာဝစရ ကုသိုလ် ကံသည်၊ ပုညကြိယာ
ဝတ္ထုအားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊ အပစာယန၊ ဝေယျာဝဇ္ဇ
ပတ္တိဒါန၊ ပတ္တာနုမောဒန၊ ဓမ္မသဝန၊ ဓမ္မဒေသနာ၊
ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မအားဖြင့် ဆယ်ပါးရှိပါသည်။
- မေး။ ဒါနဆိုတာဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ မိမိကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်း ဝတ္ထုတို့ကို အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်
တို့အား ပေးကမ်းလှူဒါန်း စွန့်ကြဲခြင်းကို ဒါနဟု
ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ သီလဆိုတာ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ငါးပါးသီလရှစ်ပါးသီလ၊ ကိုးပါးသီလ၊ ဆယ်ပါး
သီလ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလတို့ကို ကာယဒွါရ၊ ဝစီ
ဒွါရတို့ဖြင့် မကျိုးမပေါက်ရအောင် စောင့်ရှောက်
ထိန်းသိမ်းမှုကို သီလဟုခေါ်ပါသည်။
- မေး။ ဘာဝနာဆိုတာ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ သမထ ဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာတို့ကို
အဘန်တလဲလဲ အားထုတ်၍ ပွားများမှုကို ဘာဝ
နာဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ အပစာယနဆိုတာ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ရတနာသုံးပါး ဆရာ မိဘ မိမိထက် ကြီးသော

သူတို့အား ရိုသေကိုင်ညွှတ်ခြင်းကို အပစယန
ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ ဝေယျာဝဋ္ဌဆိုတာ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ရတနာသုံးပါး၊ ဆရာ၊ မိဘစသော သူတို့၏အမှု
ကိစ္စတို့ကို အားထုတ်လုံ့လပြု၍ရှုက်ဆောင်ခြင်း
ကို ဝေယျာဝဋ္ဌဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ ပတ္တိဒါနဆိုတာ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ မိမိပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု၏အဖို့ကို သူ
တပါးတို့အား ပေးဝေခြင်းကို ပတ္တိဒါနဟု ခေါ်
ပါသည်။

မေး၊ ပတ္တာနုမောဒါနဆိုတာ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ သူတပါးတို့ ပြုသော ကုသိုလ်ကောင်းမှု၏အဖို့
ကို အမျှပေးဝေသောအခါ ဝမ်းမြောက် ဝမ်း
သာသာစုခေါ် ခြင်းကို ပတ္တာနုမောဒါနဟုခေါ်
ပါသည်။

မေး၊ ဓမ္မသဝနဆိုတာ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်ကျ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ
ထွက် မြောက် ကြောင်း ဖြစ်သော သူတော်
ကောင်း တရားကို ကြားနာခြင်းကို ဓမ္မသဝန
ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ ဓမ္မဒေသနာဆိုတာ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်ကျ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ
မှ ထွက်မြောက်ရာ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်

သောသူတော်ကောင်းတို့၏တရားစကားတော်ကို လာဘ်စသည်ကို မငဲ့ဘဲဟောကြားမှုကို ဓမ္မဒေသနာဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မဆိုတာ ဘာကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပေးကမ်းခြင်း၊ သူဒါန်းပူဇော်ခြင်းသည်ကောင်းသော အကျိုးရှိ၏ဟု အယူကို ဖြောင့်မှန်စွာ ယူခြင်းကို ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ ပုညကြိယာဝတ္ထုဆယ်ပါးကို သဘောတူရာကို ပေါင်းလျှင် အဘယ်မျှရှိသနည်း။

ဖြေ၊ ဒါနနှင့် ပတ္တိဒါန၊ ပတ္တနုမောဒနာတို့သည်၊ ဣဿမစ္ဆရိယတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ခြင်းတူသောကြောင့် ဒါနမယပုညကြိယာဝတ္ထု၌ သွင်း၍ယူရ၏။ သီလနှင့် အပစယန-ဝေယျာဝစ္စတို့သည်၊ စာရိတ္တသီလအဖြစ်ဖြင့်တူသောကြောင့်၊ သီလမယပုညကြိယာဝတ္ထု၌ သွင်း၍ယူရ၏။ ဘာဝနာနှင့်ဓမ္မသဝန၊ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မတို့သည် ကုသိုလ်ဓမ္မပွားကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ဘာဝနာမယ ပုညကြိယာ ဝတ္ထု၌ သွင်း၍ ယူရ၏။ ဤသို့သဘောတူရာကို ပေါင်းလျှင် သုံးပါးသာရှိပါသည်။

မေး၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ကံ ကိုးခုသည်၊ အဘယ်ကံ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိညုတ်ကိုမဖြစ်စေတတ်ရကား၊ ကာယာဒွါရ ဝစီ
ဒွါရတို့၌ ဖြစ်ခြင်းမရှိသောကြောင့် မနောကံသာ
ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ကံကိုးခုသည်၊ အဘယ်မယ
ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒါနမယ၊ သီလမယ၊ အစွမ်းဖြင့် မဖြစ်ရကား၊
ဘာဝနာမယသာဖြစ်ပါသည်။

မေး။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကံကိုးခုသည်၊ အဘယ် အပ္ပ
နာသို့ ရောက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပရိကမ္မဘာဝနာ၊ ဥပစာရ ဘာဝနာကို လွန်၍
မဟဂ္ဂုတ်အပ္ပနာဘာဝနာသို့ ရောက်ပါသည်။

မေး။ ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကံသည်၊ အဘယ်မျှ အရေ
အတွက်ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ပထမဈာန် အစရှိသော ဈာန်အင်္ဂါတို့နှင့် ယှဉ်
သောအားဖြင့် ငါးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အရူပါဝစရကုသိုလ်ကံသည်၊ အဘယ်မျှ အရေ
အတွက် ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကောင်းကင် အာရုံ အစ ရှိသော အာရုံ တို့၏
အပြားအားဖြင့် လေးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အကုသိုလ်ကံသည်၊ အဘယ်ဘုံ၌ အဘယ်ဝိတ်ကို
ဖြစ်စေပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥဒ္ဓိဗ္ဗစေတနာသည် ကြံ၍ အပ်သော တဆွဲတပု
သောအကုသိုလ်ကံသည်၊ အပါယ်ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ

အခါ၊ အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် သန္တိရုဏစိတ်ကိုဖြစ်စေ၍၊ ပဝတ္တိအခါ၌ တဆွဲ ရှစ်ပါးသော အကုသိုလ်ကံသည်၊ ကာမဘုံ၊ ရူပ ဘုံတို့၌ ယထာရဟ-အဟိတ်အကုသလဝိပါက် စိတ်၊ ခုနစ်ပါးကို ဖြစ်စေပါသည်။

မေး။ ပဋိသန္ဓေအခါ၌၊ ဥဇ္ဈစ္စစေတနာကို အဘွဲ့ကြောင့် ကြဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးခြင်းသဘော မရှိသော ကြောင့် ကြဉ်ပါသည်။

မေး။ ပဋိသန္ဓေ အကျိုးကို အဘွဲ့ကြောင့် ပေးခြင်းသ ဘောမရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည်၊ မပယ်အပ်သည်အဖြစ် ကြောင့် အကျိုးပေးခြင်းမရှိပါ။

မေး။ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကံသည်၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၊ ပဝတ္တိအခါတို့၌ အဘယ်စိတ်ကို ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမသုဂတိဘုံ၌၊ ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေ၍၊ ပဝတ္တိ အခါ၌၊ ကာမသုဂတိဘုံ၌ ဟောဝိပါက်စိတ် ရှစ်ပါးကိုဖြစ်စေ၍၊ အဟိတ်ကုသလဝိပါက်စိတ် ကိုကား - အလုံးစုံသောကာမဘုံ - ရူပဘုံတို့၌၊ ယထာရဟ ဖြစ်စေပါသည်။

မေး။ လေးပါးသော တိဟိတ်ဥက္ခယ ကုသိုလ်ကံသည်၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၊ ပဝတ္တိအခါတို့ အဘယ်စိတ်ကို ဖြစ်စေပါသနည်း။

မဖြေ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌၊ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေစိတ်လေးပါး
ကိုဖြစ်စေ၍၊ ပဝတ္တိအခါ၌ တဆွဲ ခြောက်ပါး
သောဝိပါက်စိတ်တို့ကို ဖြစ်စေပါသည်။

မေး၊ တိဟိတ်ဩမက၊ ဒွိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌကံသည်၊ ပဋိ
သန္ဓေအခါ ပဝတ္တိအခါ၌၊ အဘယ်စိတ်ကိုဖြစ်စေ
သနည်း။

မဖြေ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌၊ ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေ၍၊
ပဝတ္တိအခါ၌၊ အဟိတ်ကုသလဝိပါက်စိတ်ရှစ်ပါး
မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် လေးပါးအားဖြင့်
တဆွဲနှစ်ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့ကို ဖြစ်စေပါ
သည်။

မေး၊ ဒွိဟိတ်ဩမက ကံသည်၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၊ ပဝတ္တိ
အခါတို့၌ အဘယ်စိတ်ကို ဖြစ်စေပါသနည်း။

မဖြေ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌၊ သုဂတိ ပဋိသန္ဓေစိတ်ကို ဖြစ်
စေ၍၊ ပဝတ္တိအခါ၌၊ ရှစ်ပါးသော အဟိတ်ကုသ
လဝိပါက်စိတ်ကို ဖြစ်စေပါသည်။

ကေမိဝါဒကိုပြခြင်း။

မေး၊ ကေမိဆရာတို့ကား၊ ဝိပါက်စိတ်ကိုဖြစ်စေရာ၌၊
ဘယ်လိုပြောသေးသနည်း။

မဖြေ၊ အသင်္ခါရိက ကုသိုလ် ကံသည်၊ သသင်္ခါရိက
ဝိပါက်စိတ်ကိုမဖြစ်နိုင်ဟုဆိုသဖြင့်တဆွဲခြောက်
ပါးသောဝိပါက်စိတ်တို့တွင် သသင်္ခါရိကဝိပါက်
စိတ်လေးပါးကိုကြည့်၍၊ သသင်္ခါရိကကုသိုလ်ကံ

သည်။ အသင်္ခါရက ဝိပါက်စိတ်ကို မဖြစ်နိုင်ဟု ဆိုသဖြင့် အသင်္ခါရက ဝိပါက်စိတ် လေးပါးကို ကြည့်၍၊ တဆွဲနှစ်ပါးသော ဝိပါက်စိတ်ကိုသာ ဖြစ်စေသည်ဟု ဆိုပါသည်။ နိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌကံ အကျိုးပေးသော တဆွဲနှစ်ပါးသော ဝိပါက်စိတ် တို့တွင်လည်း၊ အသင်္ခါရကကံဖြစ်အံ့။ သသင်္ခါရက ဝိပါက်ကိုကြည့်၍၊ သသင်္ခါရက ကံဖြစ်အံ့။ အသင်္ခါရက ဝိပါက်ကိုကြည့်၍ ဆယ်ပါးသော ဝိပါက်စိတ်ကိုသာ ဖြစ်ပါသည်ဟု ကေစိဆရာ တို့က ပြောကြပါသည်။

မဟာဣန္ဒြိယကုသိုလ်ကံကို ဥဋ္ဌေဒိး။

မေး။ ရူပါဝစရပထမဈာန်ကို နည်းသော အာနုဘော် ရှိအောင်ပွားလျှင်၊ အဘယ်ဘုံမှာ ဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ဗြဟ္မာပါရိသဇ္ဇာဘုံမှာ ဖြစ်ပါသည်။ အလတ် အာနုဘော်ရှိအောင် ပွားလျှင် ဗြဟ္မာပုရောဟိတဘုံ မှာ ဖြစ်ပါသည်။ မြတ်သော အာနုဘော်ရှိအောင် ပွားလျှင် မဟာဗြဟ္မာဘုံမှာ ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်ကို ပရိတ္တ - မဇ္ဈိမ ပဏိတဖြစ်အောင်ပွားလျှင်၊ အဘယ်ဘုံမှာ ဖြစ် ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒုတိယဈာန်သုံးဘုံမှာ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ စတုတ္ထဈာန်ကို ပရိတ္တ စသည်ဖြစ်အောင်ပွားလျှင် အဘယ်ဘုံမှာ ဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ တတိယဘျာန် သုံးဘုံမှာ အစဉ် အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဘိညာဉ်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော ပရိတ္တ၊ မဇ္ဈိမ၊ ပဏိတအားဖြင့် သုံးပါးသောပဉ္စမဘျာန် ကိုပွားလျှင်၊ အဘယ်ဘုံမှာဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝေဟဗ္ဗုလ်ဘုံမှာဖြစ်ပါသည်။ ထိုပဉ္စမဘျာန်ကို ပင် သညာကင်းအောင်ပွားလျှင်၊ အသညသတ် ဘုံမှာဖြစ်ပါသည်။ အနာဂါမ်ဖြစ်သောအရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပုထုဇ္ဇန်ဖြစ်သောအခါ၌၎င်း။ အနာဂါမ် တည်ပြီးသော နောက်၌၊ သုံးပါး အပြား ရှိသော ပဉ္စမဘျာန်ပွား၍ သဠီအစရှိသော ဣန္ဒြေ ရင့်ကျက်သော အစဉ်ဖြင့် သုဇ္ဈါဝါသ ငါးဘုံမှာ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

မေး။ မိန်းမတို့သည်၊ သမာပတ်ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံလျှင် အဘယ်ဘုံမှာ ဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ မိန်းမတို့သည် ပုထုဇ္ဇန်ဖြစ်စေ၊ အရိယဖြစ်စေ၊ သမာပတ် ရှစ်ပါးကို ရသော်လည်း ဗြဟ္မပါရိ သဇ္ဇာဘုံမှာသာ ဖြစ်ကြရပါသည်။

မေး။ ဗြဟ္မာဘုံမှာ မိန်းမဗြဟ္မာ၊ ယောကျ်ားဗြဟ္မာဟု ရှိပါသေးသနည်း။

ဖြေ။ ဗြဟ္မာဘုံမှာ မိန်းမဗြဟ္မာ၊ ယောကျ်ားဗြဟ္မာဟု မရှိတော့ပါ။

- မေး။ ယောက်ျား မိန်းမ မရှိလျှင် အဘယ်သဏ္ဌာန် အားဖြင့် ဖြစ်ကြပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဗြဟ္မာတို့သည် ရူပသဏ္ဌာန်အားဖြင့်ယောက်ျား သဏ္ဌာန်ဖြစ်ကြပါသည်။
- မေး။ အရူပါဝစရကုသိုလ်ကို အစဉ်အတိုင်းပွားလျှ အဘယ်ဘုံမှာ ဖြစ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ အရူပလေးဘုံတို့၌၊ အစဉ် အတိုင်း ဖြစ်ကြပါ သည်။
- မေး။ မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကံသည်၊ မဟာကုသိုလ်ကဲ့သို့ မိမိနှင့်မတူသောအကျိုးကို ပေးပါသလော။
- ဖြေ။ ဘုံကို မှတ်သည် အားလျော်စွာ ပဋိသန္ဓေအခါ၊ ပဝတ္ထိအခါ၌၊ မိမိနှင့် တူသော အကျိုးကိုသာ ပေးပါသည်။

ဇုဘိပဋိသန္ဓိက္ခမကိုပြခြင်း။

- မေး။ သေခြင်းတရားကား၊ အဘယ်မျှ အရေအတွက် ရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ အာယုက္ခယမရဏ၊ ကမ္မက္ခယမရဏ၊ ဥဘယက္ခယမရဏ၊ ဥပစ္ဆေဒကကမ္မမရဏအားဖြင့် သေ ခြင်းတရား လေးပါးရှိပါသည်။
- မေး။ အဘယ်ကဲ့သို့ သေခြင်းကိုအာယုက္ခယ မရဏဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ မီးတောက်နှင့် တူသော သတ္တဝါသည်၊ ဆီနှင့်တူ

သော ကံရှိသေးသော်လည်း မီးစာနှင့် တူသော အသက်ကုန်ခြင်းကြောင့် သေခြင်းကို အာယုက္ခ ယမရဏဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကဲ့သို့ သေခြင်းကို ကမ္မက္ခယ မရဏဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မီးစာနှင့်တူသော အသက်ရှိသေး သော်လည်း ဆီနှင့်တူသော ကံကုန်ခြင်းကြောင့် သေခြင်းကို ကမ္မက္ခယမရဏဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကဲ့သို့သေခြင်းကို ဥဘယက္ခယမရဏဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မီးစာနှင့်တူသောအသက်၊ ဆီနှင့်တူသော ကံနှစ် ပါးကုန်ခြင်းကြောင့် သေခြင်းကို ဥဘယက္ခယ မရဏဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကဲ့သို့သေခြင်းကို ဥပစ္ဆေဒက ကမ္မမရဏဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မီးစာနှင့်တူသောအသက်၊ ဆီနှင့်တူသော ကံနှစ် ပါးပင်ရှိသော်လည်း လေရေစသည်နှင့်တူသော ဥပစ္ဆေဒကကံဖြတ်၍ သေခြင်းကို ဥပစ္ဆေဒက မရဏဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဥပစ္ဆေဒကမရဏသည် အဘယ်သူတို့အားမရှိ ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇရဲသူ၊ မြောက်ကျွန်းသူ၊ ဘုမ္မစိုးနတ်မှ တပါး သောနတ်တို့၌မရှိပါ။

မေး။ ထိုလေးပါးတို့တွင် တပါးပါးဖြင့်သေကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်၊ အဘယ် ဂတိသို့ လာကြကုန် သနည်း။

ဖြေ။ အာသဝေါမကင်းကြကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် သေသောအခါ ဒေဝဂတိ၊ မနုဿဂတိ၊ ပေတ ဂတိ၊ နိရယဂတိ၊ တိရိစ္ဆာန်ဂတိအားဖြင့် ငါးပါး သောဂတိတို့တွင် တပါးပါးသောဂတိသို့ လာ ကြပါသည်။

မေး။ သေခါနီးကာလ၌ ထင်သောအာရုံကား အဘယ် မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကံနိမိတ်၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်အားဖြင့် သုံးပါး ရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို ကံနိမိတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘဝတပါး၌ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေ တတ်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော အတိတ်ဓမ္မာ ရုံကို ကံနိမိတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို ကမ္မနိမိတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကုသိုလ် - အကုသိုလ်ကံကို ပြုရာ ပြုကြောင်း ဖြစ် သောကာလ၌ရှေ့ အတ္တိ၌ရအပ်သောအဆောက် အဦးဖြစ်သော တုတ်-လှံ-ကန် - မီး-လှံ လေးမြှား ကျောင်း - ဘုရား - စေတီ - ဆွမ်း - သင်္ကန်း - ထီး - တံခွန်ပန်းမာလ်အစရှိသော အတိတ်ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်

သောအာရုံခြောက်ပါးကို ကမ္မနိမိတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်အာရုံကို ဂတိနိမိတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အခြားမဲ့ ဖြစ်လတ္တံ့သောဘဝ၌၊ ရအပ်၊ ခံစားအပ်သော အမိဝမ်းရေ - ငရဲအိုး - ငရဲထိန်း ငီးလျှံ ခွေးနက်ကြီး - နတ်သွီး - ဗိမာန် - ပဒေသာပင် အစရှိသော ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောရူပါရုံကို ဂတိနိမိတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ ထိုလေးပါးသော အကြောင်းကြောင့် သေကုန်သောသတ္တဝါတို့အား သေခါနီးကာလ အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြု၍ ရှေးရှုထင်ခြင်းသို့ ရောက်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ သေခါနီးကာလ၌၊ ခြောက်ပါးသောဒွါရတို့တွင် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ တပါးပါးသော နှိုရ၌ ကံ - ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ် သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးသောနိမိတ်သည်၊ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ၏အစွမ်းကြောင့် ရှေးရှုထင်ပါသည်။

မေး၊ ထိုသို့ရှေးရှုထင်ပြီးနောက် စိတ်အစဉ်သည် အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ထိုသို့အာနိတလဲလဲ ရှေးရှုသည်ဖြစ်၍ထင်သောကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံကိုပင်အာရုံပြု၍ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေတတ်သောကံအားလျော်စွာ ရအပ်ခံစား အပ်သော ဘဝ

သစ်၌ ညွတ်သကဲ့သို့ စိတ်အစဉ်သည် များသော အားဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေ တတ်သော အတိတ် ဖြစ်သောကံသည် အဘယ်သို့ ပြု၍ နှိရဋ္ဌထင်ခြင်းသို့ ရောက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အတိတ် ဖြစ်သောကံသည်၊ မိမိကိုယ်ကို အသစ် ပြုသည်အစွမ်းအားဖြင့် မနောနှိရဋ္ဌထင်ခြင်းသို့ ရောက်ပါသည်။

မေး။ အလွန်နည်းသောသေခြင်းရှိသောသတ္တဝါအား အဘယ်ငါးစိတ်၏ အဆုံး၌ အဘယ်စိတ်သည် ဖြစ်၍ချုပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇောအဆုံး - တဒါရုံအဆုံးရှိသော ငါးစိတ်တို့၏ အဆုံး၌၎င်း၊ ဘဝင်၏အဆုံး၌၎င်း၊ စုတေသည် အစွမ်းအားဖြင့် ပဗ္ဗုပ္ပန်ဘဝ၏ အဆုံးဖြစ်သော စုတိစိတ်သည် ဖြစ်၍ချုပ်ပါသည်။

မေး။ စုတိစိတ်ချုပ်ပြီးသည်နောက်အဘယ်စိတ်ဖြစ်၍ တည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စုတိစိတ်၏အခြား၌ မရဏာသန္တဇောသည်ယူ အပ်သော ကံ - ကမ္မနိမိတ် - ဂတိနိမိတ် သုံးပါး တို့တွင် တပါးပါးကိုအာရုံပြု၍၊ ပဋိသန္ဓေစိတ် သည်၊ ရှေ့နောက်ဖြစ်သော ဘဝထူးကို တစပ် ထည်းစပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်၍ တည်ပါသည်။

မေး၊ ၊ဘယ်အကြောင်းကံသည် မဖြစ်စေသော ပဋိသန္ဓေစိတ်ပင်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဝိဇ္ဇာနုသယသည် ငြိရံအပ်သော တဏှာနုသယလျှင် အကြောင်းရှိသော ကုသိုလ်ကံ - အကုသိုလ်ကံသည် ဖြစ်စေအပ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်၊ ဘဝသစ်၌ ဖြစ်သောအခါ၊ ဝတ္ထုရုပ်ကိုမမှီဘဲ၊ သမ္ပယုတ်ဘရားတို့နှင့်ကင်း၍ မိမိတပါးတည်းသာ ဖြစ်ပါသလော။

ဖြေ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်လျှင် ဝတ္ထုရုပ်ကိုမှီ၍၎င်း၊ စတုဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်လျှင် ဝတ္ထုရုပ်ကိုမမှီမူ၍၎င်း၊ ပဿအစရှိသော သမ္ပယုတ်ဘရားတို့နှင့် မရှေးမနှောင်း တပြိုင်နက် အတူတကွဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်တရားတို့၏အဖြစ်ဇာတ်သိမ်း၍ချုပ်ငြိမ်းသည်ကို သေသည်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အသက်ဟုခေါ်ကြသော ဇိဝိတိန္ဒြေ၊ ကမ္မဇတေဇာဓာတ်၊ ဝိပါက်ဝိညာဏ်အားဖြင့် သုံးပါးသောတရားတို့၏ အဖြစ်ဇာတ်သိမ်း၍ ချုပ်ငြိမ်းသောသတ္တဝါကိုလောက၌သေသည်ဟု ခေါ်ကြပါသည်။

မေး၊ သတ္တဝါတို့စုတေပြီးသည်နောက် လားရာဂတိသို့ မသွားရသေးဘဲ၊ သေသူ၏လိပ်ပြာသည်၊ မိမိ၏

ရုပ်အလောင်းကို ခုနစ်ရက်အတွင်း စောင့်နေရသေးသည်ဟူ၍၎င်း၊ မိမိကိုစိုးပိုင်သောသူတို့က အမိန့်တော်ပြန်တမ်းဖြင့် ခွင့်မပြုသေးလျှင် လားရာဘုံဘဝသို့ မသွားနိုင်သေးဟူ၍၎င်း၊ ပြောဆိုစွဲလန်းနေကြသောအယူသည်၊ ကျမ်းဂန်နှင့် ညီညွတ်၍ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသလော။

ဖြေ၊ တဿာနန္တရမေဝါတိဣမိနာ - အန္တရာဘဝါဒိမဘံ ပဋိက္ခိပိတိဟု - ဒိကာကျော် မိန့်ချက်ကို ထောက်သဖြင့် သက္ကဝါတို့စုတေလျှင်၊ ရတိစိတ်ချုပ်ပြီးသည်နောက် စိတ္တက္ခဏာမျှ အခြားမရှိဘဲ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြစ်သောကြောင့် ဘဝခြားရှိသည်ဟု ယူသော အယူဝါဒသည်၊ ကျမ်းဂန်နှင့် မညီညွတ်သောကြောင့်မှား သွင်းသောအယူသာဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ သေခါနီးသော အခါ၌ မရဏ သန္ဓေစောသည်၊ ဘယ်နှစ်ကြိမ်စောပါသနည်း။

ဖြေ၊ သေခါနီးကာလ၌၊ နှံ့သည်ဖြစ်၍ မရဏသန္ဓေစောငါးကြိမ်စောပါသည်။

မေး၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ် အာရုံထင်ရှားရှိစဉ် စုတေသော သူတို့၏ ပဋိသန္ဓေဘဝင်္ဂစိတ်တို့သည်၊ အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်ကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်ရှိသည်။ အဘယ်ဒွါရ ဖြင့်ယူအပ်သောအာရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ခြောက်ဒွါရဖြင့်ယူအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ် ဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်အာရုံကို၎င်း၊ မနောဒွါရဖြင့် ယူအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဂတိနိမိတ် အာရုံကို၎င်း၊ မနောဒွါရဖြင့်ယူအပ်သော အတိတ် ဖြစ်သော ကံအာရုံကို၎င်း၊ အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ ရူပပဋိသန္ဓေသည်။ အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြုပါ သနည်း။

ဖြေ။ ပထဝီ ကသိုဏ်း အစရှိသော ပညတ်ဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်ကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ အရူပပဋိသန္ဓေသည်။ အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြု ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒုတိယ - စတုတ္ထ - ပထမ - တတိယ - ပဋိသန္ဓေ အားလျော်စွာ မဟဂ္ဂုတ် ပညတ်ဖြစ်သော ကမ္မ နိမိတ်ကို ထိုက်သည်အားလျော်စွာ အာရုံပြုပါ သည်။

မေး။ ရုပ်သာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်-နာမ်သာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးစုံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အသည သတ်စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဗြေ၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ကား၊ ရုပ်သာရှိသောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါသည်။ (အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်ကား၊ နာမ်သာရှိ သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါသည်။ ပဉ္စဝေါကာရပုဂ္ဂိုလ် ကား၊ နာမ်ရုပ် နှစ်ပါးစုံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ပါသည်။)

မေး။ အာကာသာနဉ္စာယတန စုတိစိတ်နောင် ပဋိ သန္ဓေစိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ နှောင်းပါသနည်း။

ဗြေ၊ ကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေစိတ်လေးပါး၊ အရူပ ပဋိသန္ဓေစိတ် လေးပါးအားဖြင့် ပဋိသန္ဓေစိတ် ပေါင်း ရှစ်ပါးနှောင်းပါသည်။

မေး။ ဝိညာဏဉ္စာယတန စုတိစိတ်နောင် ပဋိသန္ဓေ စိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ နှောင်းပါသနည်း။

ဗြေ၊ ကာမတိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ စိတ်လေးပါး၊ အာကာ သာနဉ္စာယတန ဝိပါက်ကြည့်သော အရူပ ပဋိ သန္ဓေသုံးပါးအားဖြင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်ပေါင်းခုနစ် ပါး နှောင်းပါသည်။

မေး။ အာကိဉ္စညာယတန စုတိစိတ်နောင် ပဋိသန္ဓေ စိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှနှောင်းပါသနည်း။

ဗြေ။ ကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေစိတ်လေးပါး၊ အာကာ သာနဉ္စာယတနဝိပါက်၊ ဝိညာနဉ္စာယတနဝိပါက် ကြည့်သော အရူပပဋိသန္ဓေစိတ် နှစ်ပါးအားဖြင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်ပေါင်းခြောက်ပါးနှောင်းပါသည်။

- မေး။ နေဝသညာနာသညာယတနစုတိစိတ်နောင် ပဋိသန္ဓေစိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ နှောင်းပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေစိတ်လေးပါး၊ နေဝသညာယတန ပဋိသန္ဓေစိတ် တပါးအားဖြင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်ပေါင်းငါးပါးနှောင်းပါသည်။
- မေး။ အောက်အောက်၌ဖြစ်သောအရူပပဋိသန္ဓေစိတ်ကို အဘွဲ့ကြောင့် ကြည့်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ အထက် အထက်၌ဖြစ်ကုန်သော အရူပဗြဟ္မာတို့သည်၊ အောက်အောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော အရူပကုသိုလ် ကံတို့ကို အားမထုတ်သည် အဖြစ်ကြောင့် ကြည့်ပါသည်။
- မေး။ ရူပစုတိစိတ်ငါးပါးနောင် ပဋိသန္ဓေစိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ နှောင်းပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကာမဒွိဟိတ် တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေစိတ် ရှစ်ပါး၊ မဟဂ္ဂုဟ် ပဋိသန္ဓေစိတ် ကိုးပါးအားဖြင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်ပေါင်းတဆယ့်ခုနစ်ပါး နှောင်းပါသည်။
- မေး။ ကာမတိဟိတ်စုတိလေးပါးနောင် ပဋိသန္ဓေစိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှ နှောင်းပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်၊ မဟဂ္ဂုဟ်ပဋိသန္ဓေကိုးပါး အားဖြင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်ပေါင်းတဆယ့်နှစ်ဆယ် နှောင်းပါသည်။
- မေး။ ကာမဒွိဟိတ် အဟိတ်စုတိ ခြောက်ခုနောင် ပဋိသန္ဓေစိတ် အဘယ်မျှ နှောင်းပါသနည်း။

ဗြေ။ ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်သာ နှောင်းပါသည်။

မေး။ ယူအပ်ပြီးသောပဋိသန္ဓေရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်ချုပ်သည်မှနောက်၌ အဘယ် အမည်မျိုးဖြင့် ဖြစ်ပါသေးသနည်း။

ဗြေ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ယူအပ်ပြီးသော အာရုံကိုပင် အာရုံပြု၍ ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်သည်ပင်လျှင် စုတိ စိတ်ဖြစ်သည်တိုင်အောင် ဝိထိဖြစ်ခြင်းမရှိလတ် သော်၊ ဘဝ၏ အကြောင်း၏ အပြစ်တည်းဟူ သော ကိစ္စဖြင့် ဘဝင်ဟူသော အမည်ဖြစ် စိတ် အစဉ်သည် ဖြစ်ရေအလျှင်ကဲ့သို့မပြတ် ဖြစ်ပါ သည်။

မေး။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၏ အဆုံး၌ အဘယ်စိတ် ဖြစ်ပါ သနည်း။

ဗြေ။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၏အဆုံး၌ စုတိစိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ စုတိစိတ်ချုပ်ပြီးသည်နောက် အဘယ်စိတ် ဖြစ် ပါသေးသနည်း။

ဗြေ။ ပဋိသန္ဓေအစရှိသောစိတ်တို့သည် အစဉ်အတိုင်း ရုက္ခားလှည်းဘီး စက်ကဲ့သို့ မပြတ် လည်ကုန်၍ သာလျှင် ဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားကို အားထုတ်လျှင် သံသရာစက် ပြတ်၍၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ပါသနည်း။

ဗြေ။ တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန် သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဖြစ်သောသဘောမရှိသော

ဝဋ်တရားကို လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါးသို့ တင်၍
ဝိပဿနာ ဉာဏ်ပညာဖြင့် အဘန် တလဲလဲ
ရှုဆင်ခြင်လတ်သော်၊ ကောင်းစွာမဂ်ဖြင့် ဖြတ်
အပ်ပြီးသော ချစ်ခြင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ရှိကုန်သည်
ဖြစ်၍ စုတေ့ခြင်းမရှိသော အသစ်တဖန်မြတ်
သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ပါသည်။

ဝိထိသုတ်သိုင်းပြီး၏။

ရုပ်သိမ်း။

ရူပသင်္ခဟကို ခြုံခြင်း။

မေး။ ရူပသင်္ခဟ၌ ဥဒ္ဓေသပေါင်းကား အဘယ်မျှရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ရူပသမုဒ္ဓေသ၊ ရူပဝိဘာဂ၊ ရူပသမုဋ္ဌာန၊ ရူပ
ကလာပ၊ ရူပပဝတ္တိက္ကမအားဖြင့် ဥဒ္ဓေသပေါင်း
ငါးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ် ဥဒ္ဓေသကို ရူပသမုဒ္ဓေသဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ရုပ်ကိုအကျဉ်းပြသော ဥဒ္ဓေသကို ရူပသမုဒ္ဓေသ
ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဥဒ္ဓေသကိုရူပဝိဘာဂဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရုပ်ကိုဝေဘန်၍ပြသော ဥဒ္ဓေသကို ရူပဝိဘာဂ
ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ဥဋ္ဌေသကို ရူပသမုဋ္ဌာနဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စက္ခုအစရှိသော ရုပ်ကလာပ်တို့၏ အကြောင်းကို ပြသော ဥဋ္ဌေသကို ရူပသမုဋ္ဌာနဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဥဋ္ဌေသကို ရူပကလာပဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စက္ခုအစရှိသော ရုပ်ကလာပ်တို့၏ အပေါင်းအစည်းအားဖြင့် ပြသောဥဋ္ဌေသကို ရူပကလာပဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ဥဋ္ဌေသကို ရူပပဝတ္တိက္ကမဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘဝကာလသတ္တဝါအပြားအားဖြင့် ရုပ်ကလာပ်တို့၏ဖြစ်စဉ်ကိုပြသောဥဋ္ဌေသကို ရူပပဝတ္တိက္ကမဟု ခေါ်ပါသည်။

ရူပသမုဋ္ဌေသကိုပြခြင်း။

မေး။ ရုပ်သည် အကျဉ်းအားဖြင့် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ မဟာဘုတ်ရုပ် ဥပါဒါရုပ်အားဖြင့် နှစ်ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ရုပ်သည် အမည်နာမ အားဖြင့် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

- ဖြေ။ ဘူတရုပ်၊ ပဿဒရုပ်၊ ဂေါစရရုပ်၊ ဘာဝရုပ်၊
ဟဒယရုပ်၊ ဖိဝိတာရုပ်၊ အာဟာရရုပ်၊ ပရိစ္ဆေဒ
ရုပ်၊ ဝိညုတ်ရုပ်၊ ဝိကာရရုပ်၊ လက္ခဏာရုပ်အားဖြင့်
ရုပ်သည်အမည်အားဖြင့် တဆွဲတပါးရှိပါသည်။
- မေး။ ဘူတရုပ်သည်၊ အရေအတွက်အားဖြင့် အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ပထဝီဓာတ်၊ အာပေါဓာတ်၊ တေဇောဓာတ်၊
ဝါယောဓာတ်အားဖြင့် လေးပါးရှိပါသည်။
- မေး။ ပထဝီ ဓာတ်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါ
သနည်း။
- ဖြေ။ ပထဝီဓာတ်သည်၊ ခိုင်မာခြင်း၊ ကြမ်းထန်းခြင်း
လက္ခဏာ ရှိပါသည်။
- မေး။ အာပေါဓာတ်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါ
သနည်း။
- ဖြေ။ အာပေါဓာတ်သည်၊ ယိုစီးခြင်း၊ ဖွဲစီးခြင်းလက္ခ
ဏာရှိပါသည်။
- မေး။ တေဇောဓာတ်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါ
သနည်း။
- ဖြေ။ တေဇောဓာတ်သည်၊ ရှင်ကျက်စေခြင်းလက္ခဏာ
ရှိပါသည်။
- မေး။ ဝါယောဓာတ်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ၊ ဝ၊ ယောဓာတ်သည်၊ လှုပ်ရှားခြင်း၊ တောင့်တင်း၊ စေခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ ပဿာဒရုပ်သည်၊ အရေအတွက် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ စက္ခုပဿာဒ၊ သောတပဿာဒ၊ ဗာနပဿာဒ၊ ဇိဝှိပဿာဒ၊ ကာယပဿာဒအားဖြင့် ပဿာဒရုပ်ငါးပါးရှိပါသည်။

မေး။ စက္ခုပဿာဒသည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပရုံ၏ရှေးရှုထိခတ်ခြင်းကို ထိုက်သော မဟာဘုတ်တို့ကို ကြည်စေခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ စက္ခုပဿာဒရုပ်သည်၊ အဘယ်အရပ်ကို ပြန့်နှံ့၍ တည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မျက်နက်ဝန်း၏အလယ် သန်းဦးခေါင်း ပမာဏရှိသောအရပ်၌ မျက်လွှာ ခုနှစ်လွှာကို ပြန့်နှံ့၍ တည်ပါသည်။

မေး။ သောတပဿာဒသည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သဒ္ဓါရုံ၏ ရှေ့ရှုထိခိုက်ခြင်း ထိုက်သော မဟာဘုတ်တို့ကို ကြည်စေခြင်း လက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ သောတပသာဒသည်၊ အဘယ်အရပ်ကိုပြန်နံ့၍
တည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နား၏အတွင်း၌ လက်စွပ်ကွမ်းသဏ္ဌာန်ရှိသော
ကံကြောင့်ဖြစ်သော သိမ်မွေ့နူးညံ့သော နိမ္မိတ်
သောအမွှေးရှိသော အရပ်ကိုပြန်နံ့၍ တည်ပါ
သည်။

မေး။ ဃာနပသာဒသည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ဂန္ဓာရုံ၏ရှေးရှုထိခိုက်ခြင်းကိုထိုက်သော မဟာ
ဘုတ်တို့ကို ကြည်စေခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ဃာနပသာဒသည်၊ အဘယ် အရပ်ကို ပြန်နံ့၍
တည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နှာခေါင်း၏အတွင်း ဆိတ်ခြေသဏ္ဌာန် ရှိသော
အရပ်ကို ပြန်နံ့၍တည်ပါသည်။

မေး။ ဇိဌပါပသာဒသည်၊ အဘယ် သဘော လက္ခဏာ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ရသဇာရုံ၏ရှေးရှုထိခတ်ခြင်းကိုထိုက်သော မဟာ
ဘုတ်တို့ကို ကြည်စေခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ဇိဌပါပသာဒသည်၊ အဘယ် အရပ်ကို ပြန်နံ့၍
တည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လျှာအလယ် ကြာရွက်အဖျား သဏ္ဌာန်ရှိသော
အရပ်ကို ပြန်နံ့၍ တည်ပါသည်။

- မေး။ ကာယ ပဿာဒသည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါ သနည်း။
- ဖြေ။ ပေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၏ထိခိုက်ခြင်းတို့ကိုထိုက်သောမဟာ ဘုတ်တို့ကို ကြည်စေခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။
- မေး။ ကာယပဿာဒ ရုပ်သည်၊ အဘယ် အရပ်တို့ကို ပြန့်နှံ့၍ တည်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကမ္မတေဇောဓာတ်၏တည်ရာအရပ်ကို၎င်း၊ ဆံ အမွှေး၊ ခြေသီး လက်သီးဖျား အရေအခြောက် တို့ကိုကြည့်၍တကိုယ်လုံးကိုပြန့်နှံ့၍တည်ပါသည်။
- မေး။ ကာယပဿာဒရုပ်သည်၊ တကိုယ်လုံးကို ပြန့်နှံ့၍ တည်ခဲ့ပါလျှင်၊ စက္ခုပဿာဒစသော လေးပါး သောပဿာဒရုပ်တို့နှင့်ရောယှက်ကြမည် မဟုတ် ပါလော။
- ဖြေ။ မှီရာမဟာဘုတ်ချင်းအားဖြင့်၎င်း၊ လက္ခဏာချင်း အားဖြင့်၎င်း၊ ကွဲပြားကြသည်ဖြစ်၍ ကာယပ သာဒနှင့်စက္ခုပဿာဒစသည်တို့သည် ရောယှက် ခြင်းမရှိကြပါ။
- မေး။ ဂေါစရရုပ်ကား၊ အရေအတွက် အဘယ်မျှရှိပါ သနည်း။
- ဖြေ။ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ အပေါဓာတ် ကြည့်သော မဟာဘုတ်သုံးပါးဟု ဆိုအပ်သော ပေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ အားဖြင့် ရုပ်အရေအတွက် ခုနစ်ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ အာပေါ ဓာတ်ကို ပေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ အဖြစ်မှ အဘွဲ
ကြောင့်ကြည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အလွန် သိမ်မွေ့ သည်ဖြစ်၍ တွေ့ထိ ခြင်းငှါ
မတတ်ကောင်းသောကြောင့် အာပေါဓာတ်ကို
ပေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံအဖြစ်မှ ကြည်ပါသည်။

မေး။ ရူပါရုံသည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါရုံသည်၊ စက္ခုပသာဒဋ္ဌိ၊ ထိပါးခြင်း လက္ခ
ဏာရှိပါသည်။

မေး။ သဒ္ဓါရုံသည်၊ အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သဒ္ဓါရုံသည်၊ သောတပသာဒဋ္ဌိ၊ ထိပါးခြင်း
လက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ဂန္ဓာရုံသည်၊ အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဂန္ဓာရုံသည်၊ ဃာနပသာဒဋ္ဌိ၊ ထိပါးခြင်း လက္ခ
ဏာရှိပါသည်။

မေး။ ရသာရုံသည် အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ရသာရုံသည် ဇိဋ္ဌိပသာဒဋ္ဌိ ထိပါးခြင်း လက္ခ
ဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ဟောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည်အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဟောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ကာယပသာဒဋ္ဌိ ထိပါးခြင်း
လက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ ဘာဝရုပ်သည် အရေအတွက် အဘယ်မျှ ရှိပါ
သနည်း။

- ဗြု၊ ဣတ္ထိဘာဝရုပ်၊ ပုရိသ ဘာဝရုပ်အားဖြင့် နှစ်ပါး
ရှိပါသည်။
- မေး၊ ဣတ္ထိဘာဝရုပ်သည် အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါ
သနည်း။
- ဗြု၊ ဤသူကား၊ မိန်းမတည်းဟု သိစေခြင်းလက္ခဏာ
ရှိပါသည်။
- မေး၊ ပုရိသ ဘာဝရုပ်သည် အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါ
သနည်း။
- ဗြု၊ ဤသူကား၊ ယောက်ျားတည်းဟု သိစေခြင်း
လက္ခဏာရှိပါသည်။
- မေး၊ ဘာဝရုပ်သည် အဘယ်အရပ်ကိုပြန့်နှံ့၍တည်ပါ
သနည်း။
- ဗြု၊ ဘာဝရုပ်သည် ကာယိန္ဒြေကဲ့သို့ တကိုယ်လုံးကို
ပြန့်နှံ့၍ တည်ပါသည်။
- မေး၊ ဘာဝရုပ်သည် ကာယိန္ဒြေကဲ့သို့ တကိုယ်လုံးကို
ပြန့်နှံ့၍တည်ခဲ့သော်၊ ကာယိန္ဒြေနှင့် ဘာဝရုပ်တို့
အချင်းချင်း ရောယှက်ကြမည် မဟုတ်ပါလော။
- ဗြု၊ ဘာဝရုပ်သည် ကာယိန္ဒြေနှင့် ပြားသော မှီရာ
ပြားသော လက္ခဏာရှိသောကြောင့် ရောယှက်
ခြင်း မရှိပါ။
- မေး၊ ဟဒယရုပ်သည် အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။
- ဗြု၊ မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏ ဓာတ်တို့၏ မှီရာ
လက္ခဏာ ရှိပါသည်။

- မေး။ ဟဒယရုပ်သည် အဘယ်အရပ်ကို ပြန့်နှံ့၍တည်
ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ရင်ချိုင့်အတွင်း၌ တလက်စွန်းမျှသော နှစ်လုံး
သွေးကို ပြန့်နှံ့၍ တည်ပါသည်။
- မေး။ ဇိဝိတိန္ဒြေသည် အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ မိမိနှင့်အတူတကွဖြစ်သောကမ္မရုပ်တို့ကို စောင့်
ရှောက်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိပါသည်။
- မေး။ ဇိဝိတိန္ဒြေသည် အဘယ်အရပ်ကိုပြန့်နှံ့၍တည်
ပါသနည်း။
- ဖြေ။ စားအပ်၊ ခဲအပ်သည်စသော ဘောဇဉ်ခဲဘွယ်
တို့ကို ကျေစေ၊ ကျက်စေတတ်သော ဝမ်းမီး၌
စွဲလန်းသည်ဖြစ်၍ ဂဟဏိဟုခေါ်ဝေါ်အပ်သော
တေဇောဓာတ်နှင့် တကွ ဆံဖျား၊ အမွှေးချား
စသည်ကြဉ်အပ်သော အလုံးစုံသော ကမ္မဇဖြစ်
သော ရူပကာယကို ပြန့်နှံ့၍ တည်ပါသည်။
- မေး။ အဘယ် သဘောကို အာဟာရရုပ်ဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။
- ဖြေ။ ထိုထို အင်္ဂါ ကြီးငယ်သို့ အစဉ် လျှောက်တတ်
သော မြို့အပ်သော ဘောဇဉ်လေးပါး၌ တည်
သော ရသာ့ခြောက်ပါး၏ အဆီအနှစ် အစေးဟု
ဆိုအပ်သောဩဇာအာဟာရရုပ်ဟုခေါ်ပါသည်။
- မေး။ အာဟာရ ရုပ်သည် အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓကာယ၏အထောက်အပံ့အကြောင်း ဖြစ်သော လက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ဤသို့ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော (၁၈)ပါးသော ရုပ်တို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် သဘာဝရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကြမ်းတမ်း ခိုင်မာသည်အဖြစ် အစရှိသော မိမိ သဘောအားဖြင့် ရအပ်သောကြောင့် သဘာဝ ရုပ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဤ (၁၈)ပါးသော ရုပ်တို့ကို သလက္ခဏာရုပ်ဟု အဘွဲ့ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာနှင့်တကွ ဖြစ်သော ကြောင့် သလက္ခဏာရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဤ (၁၈)ပါးသော ရုပ်တို့ကို နိဗ္ဗန္ဓရုပ်ဟု အဘွဲ့ ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သဘောအားဖြင့် ကံအစရှိသော အကြောင်းတို့ သည် ပြီးစေအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့် နိဗ္ဗန္ဓရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဤ (၁၈)ပါးသော ရုပ်တို့ကို ရူပ ရူပရုပ်ဟု ခေါ် ပါသနည်း။

ဖြေ။ အချမ်းအပူအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အကြောင်း တို့ သည် ငြိမ်းစေအပ်သည် အဖြစ် ကြောင့် ရူပ ရူပရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဤ (၁၈)ပါးသောရုပ်တို့ကို သမ္ပသနရုပ်ဟုအဘွဲ့ ကြောင့်ခေါ်ပါသနည်း။

- ဖြေ၊ အနိစ္စ အစရှိသော လက္ခဏာယာဉ် သုံးပါးသို့ တင်၍ သုံးသပ်ခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သမ္မသနရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ ပရိစ္ဆေဒ ရုပ်ဟူသည်၊ အဘယ်ရုပ်ကို ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ ရုပ်ကလပ်တို့ကို ပိုင်းခြားခြင်း လက္ခဏာရှိသော အာကာသကို ပရိစ္ဆေဒရုပ်ဟုခေါ်ပါသည်။
- မေး။ အာကာသဘေဝာတည်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။
- ဖြေ၊ ရုပ်တို့ကို ပိုင်းခြား ခြင်းမျှလျှင် မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိပါသည်။
- မေး။ ဝိညတ်ရုပ်သည်၊ အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသနည်း။
- ဖြေ၊ ကာယဝိညတ်ရုပ်၊ ဝစီဝိညတ်ရုပ်အားဖြင့် နှစ်ပါးရှိပါသည်။
- မေး။ ကာယာဝိညတ်ရုပ်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။
- ဖြေ၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ဝါယောဓာတ်၏ ဘောက်ပြန်သော အချင်းအရာ အထူးဖြင့် မိမိအလိုကို သူတပါးအား သိစေခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။
- မေး။ ဝစီဝိညတ်သည် အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။
- ဖြေ၊ စိက္ခဗေပထဝီ၊ ကမ္မဗေပထဝီဓာတ် နှစ်ပါးတို့၏ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့် ဘောက်ပြန်သော အခြင်း

အရာ အထူးဖြင့် မိမိအလိုကို သူတပါးတို့အား
သိစေခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ ဝိကာရရုပ်ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ လဟုတာရုပ်၊ မုဒုတာရုပ်၊ ကမ္မညတာရုပ်၊
ဝိညတ်ရုပ်အားဖြင့် ငါးပါးရှိပါသည်။

မေး။ လဟုတာ ရုပ်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ဥတုစိတ်အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော နိပ္ပန္နရုပ်၏
ပေါ့ပါးခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ မုဒုတာရုပ်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ တိဇဖြစ်သော နိပ္ပန္နရုပ်တို့၏ - နူးနူးညံ့ညံ့ ဖြစ်ခြင်း
လက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ကမ္မညတာရုပ်သည် အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ကိုယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အမှုကိစ္စတို့အား လျှော်
သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သောအမှု၌ ကောင်း
ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ လက္ခဏာရုပ်ကား၊ အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥပစယရုပ်၊ သန္တတိရုပ်၊ ဇေဘာရုပ်၊ အနိစ္စ
တာရုပ်အားဖြင့် လေးပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဥပစယ ရုပ်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ နိဗ္ဗန္ဒရုပ်၏ ရှေးဦးအစ ဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ သန္တတိ ရုပ်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ နိဗ္ဗန္ဒရုပ်၏ ဆက်ကိဆက်ကိဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိပါသည်။

မေး။ ဇရတာရုပ်သည်၊ အဘယ်လက္ခဏာရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ နိဗ္ဗန္ဒရုပ်တို့၏ရင့်ခြင်းဟောင်းခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ အနိစ္စတာ ရုပ်သည်၊ အဘယ် လက္ခဏာ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ နိဗ္ဗန္ဒရုပ်တို့၏ ထက်ဝန်းကျင်အားဖြင့် ပျက်ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

မေး။ ဥပစယ သန္တတိရုပ်နှစ်ပါးသည်၊ စက္ခုသောတစသည် တို့ကဲ့သို့ တရားကိုယ် အရ ကွဲပြားသလော။

ဖြေ။ ဇာတိရုပ်တပါးကိုပင် ဥပစယ သန္တတိဟုဟောတော်မူသောကြောင့် တရားကိုယ်ကွဲပြားခြင်းမရှိပါ။

မေး။ တရားကိုယ် မကွဲပြားဘဲလျှက် အဘွဲ့ကြောင့် နှစ်ပါးပြု၍ ဟောတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ဖြစ်သော အခြင်းအရာ ထူးသော အားဖြင့်၎င်း၊

ဝေနေယျတို့၏အလိုအားဖြင့်၎င်း၊ ဥပစယသန္တတိဟု ဥဒ္ဓေသဒေသနာကိုဟောတော်မူပါသည်။

မေး၊ ဥပစယ သန္တတိနှစ်ပါးတို့သည် အဘယ်သို့ ထူးကြပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဂစ္ဆသေယျက ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အဋ္ဌကထာနည်းအားဖြင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ဥပ္ပါဒက္ခဏာမှစ၍ ခြေခံဆယ်လေးရက်ဟု ဆိုအပ်သော ကာလ၌ ဒိကာနည်းအားဖြင့် လေးဆယ်ကိုးရက်ကာလ၌ စက္ခုသောတာဃာန၊ ဇိဌာဒသကတို့ဖြစ်သော အတွင်း၌ ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဥပစယရုပ် မည်၏။ စက္ခုဒသကရုပ် စသည်ဖြစ်ပြီးမှ နောက်၌ ရုပ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းသည် သန္တတိရုပ်မည်၏။ သံသေဒဇ၊ ဩပပါတိကတို့အား ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာ၌ ရုပ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းသည် ဥပစယရုပ်မည်၏။ ပဋိသန္ဓေအခါမှနောက်၌ စုတိအဆုံးတိုင်အောင် ရုပ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းသည် သန္တတိရုပ်မည်၏။ ဤသို့ ရုပ်နှစ်ပါးဖြစ်သောအခြင်းအရာထူးကြပါသည်။

မေး၊ အနိပ္ပန္နရုပ်ကား၊ အရေအတွက် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ်တပါး၊ ဝိညုတ်ရုပ်နှစ်ပါး၊ ဝိကာရရုပ်သုံးပါး၊ လက္ခဏာရုပ် လေးပါး အားဖြင့် ဂဟိတ-အဂဟန နည်းဖြင့် အနိပ္ပန္နရုပ်ဆယ်ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဤ ဆယ်ပါးသော ရုပ်တို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် အနိပ္ပန္နရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အသီးအခြား ကံ စသော အကြောင်းတို့သည် မပြီးစေအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့် အနိပ္ပန္နရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ရှုမိအင်္ဂုဏ်ဒြဋ္ဌိဒ္ဓိး။

မေး။ နှစ်ဆယ် ရှစ်ပါးသော ရုပ်တို့ကို အဟောတုက ရုပ်ဟု အဘွဲ့ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အလောဘ စသော သမ္ပယုတ်ဟိတ် မရှိသော ကြောင့် အဟောတုကရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ သပဗ္ဗယရုပ်ဟု အဘွဲ့ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရ ဟူသော အကြောင်း လေးပါးရှိသောကြောင့် သပဗ္ဗယရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ သာသဝရုပ်ဟု အဘွဲ့ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အာသဝေါတရား လေးပါးနှင့် တကွ ဖြစ်သော ကြောင့် သာသဝရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ သင်္ခတရုပ်ဟု အဘွဲ့ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကံစသော အကြောင်းတရားတို့သည် ပြုပြင်အပ်သောကြောင့် သင်္ခတရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ လောကီယရုပ်ဟု အဘွဲ့ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဖြစ်တတ် ပျက်တတ်သော ဥပါဒါနိဇ္ဈိအာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရလောကန္တ

ယှဉ်တတ်သည် အဖြစ်ကြောင့် လောကီယရုပ်
ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ကာမာဝစရ ရုပ်ဟု အဘွဲ့ကြောင့် ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ကာမတဏှာ၏ ကျင်လည်ရာ ဖြစ်သောကြောင့်
ကာမာဝစရရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အနာရမ္မဏရုပ်ဟုအဘွဲ့ကြောင့်ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နာမ် တရားတို့ကဲ့သို့ အာရုံကို မယူတတ်သော
ကြောင့် အနာရမ္မဏရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အပ္ပဟါတပ္ပရုပ်ဟုအဘွဲ့ကြောင့်ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တဒင်္ဂပဟနံ၊ ဝိက္ခမ္ဘဏပဟနံ၊ သမုစ္ဆေဒပဟနံ
တို့ဖြင့် မပယ်အပ်သည် အဖြစ်ကြောင့် အပ္ပဟာ
တပ္ပရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ရုပ်တို့ကို အဇ္ဈတ္တိကရုပ်ဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ပသာဒရုပ် ငါးပါးတို့ကို အဇ္ဈတ္တိကရုပ်ဟု ခေါ်
ပါသည်။

မေး။ ဟဒယရုပ်အစရှိသော တပါးသော ရုပ်တို့သည်
အဇ္ဈတ္တိကသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်လျက်၊ ဤငါးပါး
သောရုပ်တို့ကိုသာလျှင် အဇ္ဈတ္တိကရုပ်ဟု အဘွဲ့
ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အတင်ရုဠီ၏ အစွမ်း အားဖြင့်၎င်း၊ အတ္တဘော
အား လွန်စွာကျေးဇူးပြုတတ်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။

၎င်း။ အတ္တဟုဆိုအပ်သော စိတ်ကိုစွဲ၍ ထိုစိတ်၏ တည်ရာ ခွါရ၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။
အန္တိာက္ကိကရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်တို့ကို ဗာဟိရရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဿာဒ ရုပ်မှတစ်ပါး (၂၃) ပါးသော ရုပ်တို့ကို ဗာဟိရရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်တို့ကို ဝတ္ထုရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဿာဒရုပ် ၊ ဟဒယရုပ်အားဖြင့် (၆) ပါးသောရုပ် တို့ကို ဝတ္ထုရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်တို့ကို အဝတ္ထုရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝတ္ထုရုပ်မှတစ်ပါးသော (၂၂) ပါးသော ရုပ်တို့ကို အဝတ္ထုရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်တို့ကို ခွါရရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဿာဒရုပ် ဝိညာဉ်ရုပ်အား ခုနစ်ပါးသော ရုပ် တို့ကို ခွါရရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်တို့ကို အခွါရရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ခွါရရုပ်မှတစ်ပါးသော နှစ်ဆယ်တစ်ပါးသော ရုပ် တို့ကို အခွါရရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်တို့ကို ဣန္ဒြိယရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဿာဒ-ဘာဝ-ဇီဝိတရုပ်အားဖြင့် ရှစ်ပါးသော ရုပ် တို့ကို ဣန္ဒြိယရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဤရှစ်ပါးသောရုပ်တို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် ဣန္ဒြိယ ရုပ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ခဠြး ပဉ္စဝိညာဏ် တို့၌၎င်း၊ လိင်စသည် တို့၌၎င်း၊
သဟဇ ဖြစ်သော ရုပ်တို့ကို စောင့်ရှာ၌၎င်း၊
အစိုးရခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ဣန္ဒြိယရုပ်ဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ရုပ်တို့ကို အ နိ ဇ္ဈိယ ရုပ်ဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဠြး။ ဣန္ဒြိယရုပ်မှတစ်ပါး ၂၀ သောရုပ်တို့ကို အနိဇ္ဈိယ
ရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ခမး။ အဘယ် ရုပ်တို့ကို ဩဠာရိကရုပ်၊ သန္တိကေရုပ်၊
သပ္ပုဋိကရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ခဠြး။ ပဿာဒရုပ်၊ ဂေါစရရုပ်အားဖြင့် ၁၂-ပါးသော
ရုပ်တို့ကို ဩဠာရိကရုပ်၊ သန္တိကေရုပ်၊ သပ္ပုဋိက
ရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်တို့ကို သုခုမရုပ်၊ ဒုရေရုပ်၊ အပ္ပုဋိဃ
ရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ခဠြး။ အာပေါဓာတ်၊ ဘာဝရုပ်၊ ဟဒယရုပ် ဇိဝိတရုပ်၊
အာဟာရရုပ်၊ အနိပ္ပန္နရုပ် တဆယ်အားဖြင့် ဤ
၁၆-ပါးသော ရုပ်တို့ကို သုခုမရုပ်၊ ဒုရေရုပ်၊
အပ္ပုဋိဃရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်တို့ကို ဥပါဒိန္နရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ခဠြး။ တဆယ်ခြောက်ပါးသော ကမ္မဇရုပ်တို့ကို ဥပါ
ဒိန္နရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ရုပ်တို့ကို အနုပါဒိန္နရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်တို့ကို အနုပါဒိန္နရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ရုပ်ကို သနိဒဿနရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါရုံကို သနိဒဿနရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ရုပ်တို့ကို အနိဒဿနရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါရုံမှတစ်ပါးသော ၂၇-ပါးသော ရုပ်တို့ကို အနိဒဿနရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်တို့ကို ဂေါစရက္ခါဟိတရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မိမိဟုဆိုအပ်သောပဿာဒရှိရာအရပ်သို့မရောက်သော အာရုံကိုယူအပ်သော စက္ခုပဿာဒ၊ သောတပဿာဒ မိမိဟုဆိုအပ်သော ပဿာဒရှိရာအရပ်သို့ ရောက်မှသာ အာရုံကို ယူတတ်သော ဃာနပဿာဒ ဇိဋ္ဌပဿာဒ ကာယပဿာဒ အားဖြင့် ငါးပါးသောရုပ်တို့ကို ဂေါစရက္ခါဟိတရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

အဘယ်ရုပ်တို့ကို အဂေါစရက္ခဟိတရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဧပြီ။ ပသာဒရုပ်မှ တပါးသော ၂၃-ပါးသော ရုပ်တို့ကို အင်္ဂါစရက္ခါဟိကရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်တို့ကို အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဧပြီ။ မဟာဘုတ်လေးပါး၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဩဇာ ဤ ၈-ပါးသော ရုပ်တို့ကို အဝိနိဗ္ဗောဂ ရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ရုပ်တို့ကို ဝိနိဗ္ဗောဂ ရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဧပြီ။ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်မှတစ်ပါး၊ ၂၀-သော ရုပ်တို့ကို ဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ရှုသမုဋ္ဌာနကိုပြဆိုခြင်း။

မေး။ ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းတရားတို့ကား၊ အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဧပြီ။ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အားဖြင့် အကြောင်းတရားလေးပါး ရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ် အကြောင်းတရားကို ကံဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဧပြီ။ အကုသိုလ်ကံ၊ ကာမဝစရကုသိုလ်ကံ၊ ရူပါဝစရကုသိုလ်ကံအားဖြင့် ၂၅-ပါးသော အကြောင်းတရားတို့ကို ကံဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် အကြောင်းတရားတို့ကို စိတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒို့ပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်၊ အရူပဝိပါက် လေးပါး
ကြည့်သော ၇၅-ပါးသော အကြောင်းတရားတို့
ကို စိတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် အကြောင်းတရားတို့ကို ဥတုဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ သီတဥတု၊ ဥဏ္ဍဥတုဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်း
တရားတို့ကို ဥတုဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် အကြောင်းတရားတို့ကို အာဟာရဟု
ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဣန္ဒြေနှင့် တကွသော ကိုယ်ကို ထောက်ပံ့ခြင်း
အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော လက် ခြေ စသော
အင်္ဂါကြီးငယ်ကို လျှောက်၍ အရသာကိုဆောင်
တတ်သော ငြိုအပ်သော အာဟာရ၌ အစေးဖြစ်
၍၊ ဖြစ်သော ဩဇာဟုဆိုအပ်သော အကြောင်း
တရားကို အာဟာရဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ၂၅-ပါးသော အကြောင်း ကံသည် အဘယ်
သန္တာန်၌ အဘယ်စိတ်၏ ခဏကစ၍ အဘယ်
ရုပ်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သတ္တဝါတို့၏ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏
ဥပါဒ်ခဏကစ၍ စိတ်၏ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း
ကမ္မဇရုပ်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်ပါသည်။

မေး။ ခုနစ်ဆယ် ငါးပါးသော စိတ်သည် အဘယ်

သန္တာန်၌ အဘယ်စိတ်၏ခဏာကစ၍အဘယ်ရုပ်
ကို ဖြစ်စေနိုင်ပါသနည်း။

ဧပြီ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်နောင် ပထမဘဝစိတ်၏ ဥပါဒ်
ကစ၍ စိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်း ဥပါဒ်တိုင်း အဏ္ဏတ္တ
သန္တာန်၌ စိတ္တဇရုပ်ကို ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

မေး၊ ထို ၇၅-ပါးသော စိတ်တို့သည် စိတ်၏ဦးခဏ၊
ဘင်ခဏတို့၌ အဘွဲ့ကြောင့် စိတ္တဇရုပ်ကို မဖြစ်
စေနိုင်ပါသနည်း။

ဧပြီ၊ အနန္တရအစရှိသော ပစ္စည်းကိုရသဖြင့် ဥပ္ပါဒက္ခ
ဏ၌သာဖြစ်စေတတ်သော အစွမ်းသတ္တိနှင့်ယှဉ်
သောကြောင့် ဦးခဏ၊ ဘင်ခဏတို့၌ စိတ္တဇရုပ်
ကို မဖြစ်နိုင်ပါ။

မေး၊ အရူပဝိပါက်သည် အဘွဲ့ကြောင့် စိတ္တဇရုပ်ကို
မဖြစ်စေနိုင်ပါသနည်း။

ဧပြီ၊ ရုပ်၌ တပ်ခြင်းကင်းသော ဘာဝနာသည် ဖြစ်စေ
အပ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ အရူပဝိပါက်၏
အကြောင်းဖြစ်သော အရူပါဝစရကုသိုလ်ကံ၏
ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ အရူပါဝစရ
ဝိပါက်စိတ်သည် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါ။

မေး၊ နိပဇ္ဈဝိညာဏ်တဆယ်သည်ရုပ်ကိုအဘွဲ့ကြောင့်
မဖြစ်စေနိုင်ပါသနည်း။

ဧပြီ၊ ရုပ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၌ ထူးသော ပစ္စည်းဖြစ်သော

ဈာန်နင်တရားတို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းမရှိသောကြောင့်
စိတ္တဇရုပ်ကို မဖြစ်နိုင်ပါ။

မေး။ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် စိတ္တဇရုပ်ကို အဘွဲ့ကြောင့်
မဖြစ်စေနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်းမှ ကင်းသောကြောင့်၎င်း၊
အာဟာရ ပစ္စည်းအစရှိသည်တို့၏ မထောက်ပံ့
မခိုင်စေအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ မိမိဟု ဆို
အပ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ အာဂန္တုက၏အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ ကမ္မဇရုပ်တို့သည် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်
သော ရုပ်တို့၏ တည်ရာကိုယူ၍ တည်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် စိတ္တဇ
ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါ။

မေး။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စုတိစိတ်သည်၊ စိတ္တဇရုပ်ကို
ဖြစ်စေတတ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပုထုဇ္ဇန် - သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စုတိစိတ်သည်
စိတ္တဇရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်ပါသည်။

မေး။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စုတိစိတ်သည်အဘွဲ့ကြောင့်
စိတ္တဇရုပ်ကို မဖြစ်စေပါသနည်း။

ဖြေ။ ငြိမ်းပြီးသော အဝိဇ္ဇာ တဏှာဟု ဆိုအပ်သော
ဝဋ်အရင်းရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌
အလွန်အကဲငြိမ်သက်စွာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ စုတိစိတ်သည်၊ စိတ္တဇရုပ်ကို
မဖြစ်နိုင်ပါ။

- မေး။ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါးသော အပ္ပနာဇော တို့သည်၊
ဘာကိုထောက်ပံ့ခိုင်စေတတ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ သွားခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ စသော ဣရိယာပုတ်တို့ကို
ထောက်ပံ့ ခိုင်စေ တတ်သည်ဖြင့် စိတ္တဇရုပ်ကို
လည်းဖြစ်စေတတ်ပါသေးသည်။
- မေး။ မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော ဝုဇ္ဇော-ကာမဇော - တခု
ယုတ်သုံးဆယ်၊ အဘိညာဉ်ဒွေတို့ကား ဘာကို
ဖြစ်စေတတ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဝိညုတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်ဖြင့်၊ ဣရိယာပုတ်
ကိုထောက်ပံ့ခိုင်စေခြင်း၊ စိတ္တဇကို ဖြစ်စေခြင်း
ကိုလည်း ပြုတတ်ပါသေးသည်။
- မေး။ ပဉ္စဒွါရ၌ဖြစ်သော ဇောစိတ်တို့သည်၊ ဝိညုတ်
ကို၎င်း၊ ရှင်ခြင်းကို၎င်း၊ အဘွဲကြောင့် မဖြစ်နိုင်
ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ပဉ္စဒွါရ၌ဖြစ်သော ဇောစိတ်တို့သည်၊ အလွန်
အားနည်းသောကြောင့် မဖြစ်စေနိုင်ပါ။
- မေး။ လောဘမူ သောမနဿဇောလေးပါး၊ ကာမာ
ဝစရ ကုသိုလ်ကြိယာဇောရှစ်ပါး၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်
ဇောအားဖြင့် (၁၃)ပါးသော ဇောတို့သည် ဘာ
ကိုဖြစ်စေတတ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ရှင်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သည့်ဖြင့်၊ ဝိညုတ်ကိုဖြစ်
စေခြင်း၊ ဣရိယာပုတ်ကို ထောက်ပံ့ခိုင်စေခြင်း၊
စိတ္တဇရုပ်ကိုလည်း ဖြစ်စေတတ်ပါသည်။

မေး။ ပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့ဖြင့် ရွှင်ခြင်းဖြစ်ကြကုန်သနည်း။

ဖြေ။ လောဘမူသောမနဿဇောလေးပါး၊ မဟာကုသိုလ် သောမနဿဇောလေးပါး အားဖြင့် ရှစ်ပါးသောစိတ်တို့ဖြင့် ရွှင်ခြင်းဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အဘယ်စိတ်တို့ဖြင့် ရွှင်ခြင်းဖြစ်ကြကုန်သနည်း။

ဖြေ။ ရှစ်ပါးသောစိတ်တို့တွင် ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် နှစ်ပါးကိုကြည့်၍ ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့ဖြင့် ရွှင်ခြင်းဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အဘယ်စိတ်တို့ဖြင့် ရွှင်ခြင်းဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်တပါး မဟာကြိယာ သောမနဿစိတ်လေးပါးအားဖြင့် ဤငါးပါးသောစိတ်တို့ဖြင့် ရွှင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မေး။ သီတဥတု၊ ဥဏှဥတုဟုဆိုအပ်သော တောဇော ခတ်သည်၊ အဘယ်ရုပ်ကို ဖြစ်စေပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဦးဇာတကစ၍ တောဇောခတ်သည့် ရုပ်၏ ဦးသို့ရောက်သည်ဖြစ်၍ ဥတုလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသောရုပ်ကို အဏ္ဏတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန် နှစ်ပါး၌ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ဖြစ်စေတတ်ပါသည်။

မေး။ ဩဇာဟု ဆိုအပ်သော အာဟာရသည် အဘယ်
ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်စသည်ကို မျှိုသောကာလ၌ ရုပ်
၏ဦးသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ သာလျှင် အဓိက
သန္တာန်၌ အာဟာရဇရုပ်ကို ဖြစ်စေ တတ်ပါ
သည်။

မေး။ ဟဒယရုပ်၊ ဣန္ဒြိယ ရုပ်တို့သည်၊ အဘယ် အ
ကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကံဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါ
သည်။

မေး။ ဝိညုတ် ဒွေကား၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်
ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ်ဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါ
သည်။

မေး။ သဒ္ဓရုပ်ကား၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ စိတ် ဥတု ဟူသော အကြောင်း နှစ်ပါးကြောင့်
ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ လဟုတာရုပ် သုံးပါးကား၊ အဘယ်အကြောင်း
ကြောင့် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥတု-စိတ်-အာဟာရ ဟူသော အကြောင်းသုံး
ပါးကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

- မေး။ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်ရှစ်ပါးအာကာသသဓာတ်တို့ကား
အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကံ၊စိတ်၊ဥတု၊အာဟာရဟူသောလေးပါးသော
အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
- မေး။ လက္ခဏာရုပ် လေးပါး တို့ကား၊ အဘယ် အ
ကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ တစုံ တခုသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း မ
ရှိပါ။
- မေး။ ကံကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ပေါင်းကား၊ အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဟဒယရုပ်၊ ဣန္ဒြိယရုပ် အားဖြင့် ဇေကံကိုးပါး၊
အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်၊အာကာသသဓာတ်အားဖြင့် အနေ
ကံကိုးပါး၊ ဤသို့အားဖြင့်(၁၈)ပါး ရှိပါသည်။
- မေး။ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ပေါင်းကား၊ အဘယ်
မျှရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဝိညတ်ဇွေ-သဒ္ဓရုပ်-လဟုတာရုပ်(၃)ပါး၊ အဝိ
နိဗ္ဗောဂရုပ်(၈)ပါး၊ အာကာသသဓာတ်အားဖြင့်
(၁၈)ပါး ရှိပါသည်။
- မေး။ ဥတုကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ပေါင်းကား၊အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ သဒ္ဓရုပ်၊လဟုတာရုပ်၊အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်၊ အာကာ
သဓာတ်အားဖြင့်(၁၃)ပါး ရှိပါသည်။
- မေး။ အာဟာရ ကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်ပေါင်းကား၊

အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ လဟုတာရုပ်၊ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်၊ အာကာသခါတ် အားဖြင့် (၁၂) ပါး ရှိပါသည်။

ရူပကလာပကို ဖြေခြင်း။

မေး။ ရုပ်ကလောင်တို့၏ အင်္ဂါလက္ခဏာကား၊ အဘယ် မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ တူသောဖြစ်ခြင်း၊ တူသောချုပ်ခြင်း၊ တူသော ဖြိရာအားဖြင့် ကလောင်စည်းရသော အင်္ဂါလက္ခဏာကား သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ ကံကြောင့်ဖြစ်သော ကမ္မဇကလောင်စည်းပေါင်း ကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ စက္ခုဒသက၊ သောတဒသက၊ ဗာနဒသက၊ ဇိဝှဒသက၊ ကာယဒသက၊ ဣတ္ထိဘာဝဒသက၊ ပုပ္ဖာဝဒသက၊ ဝတ္ထုဒသက၊ ဇီဝိတနဝက၊ ကလောင် အားဖြင့် ကမ္မဇကလောင် စည်းပေါင်း ကိုးစည်းရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်မျှသော ရုပ်အပေါင်းကို စက္ခုဒသက က လောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်ရှစ်ပါး၊ ဇီဝိတရုပ်တပါး၊ စက္ခု ပသာဒရုပ်တပါး၊ ဤဆယ်ပါးသောရုပ်အပေါင်း ကို စက္ခုဒသက ကလောင်ရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်မျှသော ရုပ်အပေါင်းကို သောတဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

- ဖြေ၊ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်၊ ဇိဝိတရုပ်၊ သောတပသာဒအားဖြင့် ဆယ်ပါးသောရုပ်အပေါင်းကို သောတဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး၊ အဘယ်မျှသော ရုပ်အပေါင်းကို ဗာနဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်၊ ဇိဝိတရုပ်၊ ဗာနပသာဒအားဖြင့် ဆယ်ပါးသောရုပ်အပေါင်းကို ဗာနဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး၊ အဘယ်ရုပ်အပေါင်းကို ဇိဝိဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်၊ ဇိဝိတရုပ်၊ ဇိဝိပသာဒအားဖြင့် ဆယ်ပါးသော ရုပ်အပေါင်းကို ဇိဝိဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး၊ အဘယ်မျှလောက်သော ရုပ်အပေါင်းကို ကာယဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်၊ ဇိဝိတရုပ်၊ ကာယ ပသာဒအားဖြင့် ဆယ်ပါးသောရုပ်အပေါင်းကို ကာယဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး၊ အဘယ်မျှသော ရုပ်အပေါင်းကို ဣတ္ထိဘာဝဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်၊ ဇိဝိတရုပ်၊ ဣတ္ထိဘာဝရုပ်အားဖြင့် ဆယ်ပါးသော ရုပ်အပေါင်းကို ဣတ္ထိဘာဝဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်မျှသော ရုပ်အပေါင်းကို ပုပ္ဖာဝဒသက
ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဝိနိဇ္ဈောဂရုပ်၊ ဇိဝိတရုပ်၊ ပုပ္ဖာဝရုပ်အားဖြင့်
ဆယ်ပါးသော ရုပ်အပေါင်းကို ပုပ္ဖာဝဒသက
ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်မျှသော ရုပ်အပေါင်းကို ဝတ္ထုဒသက
ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဝိနိဇ္ဈောဂရုပ်၊ ဇိဝိတရုပ်၊ ဟဒယရုပ်အားဖြင့်
ဆယ်ပါးသော ရုပ်အပေါင်းကို ဝတ္ထုဒသက
ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် မျှသော ရုပ် အပေါင်းကို ဇိဝိတ နဝ
ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဝိနိဇ္ဈောဂရုပ်ရှစ်ပါး၊ ဇိဝိတရုပ်အားဖြင့် ကိုး
ပါးသော ရုပ်အပေါင်းကို ဇိဝိတနဝကလောင်ဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော စိတ္တဇ ကလောင် စည်း
ပေါင်းကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ သုဒ္ဓဋ္ဌက၊ ကာယဝိညတ္တိနဝက၊ ဝစီဝိညတ္တိဒသ
ကလဟုတာဒေကာဒသက၊ ကာယဝိညတ္တိ လဟု
တာဒိဒ္ဓါဒသက၊ ဝစီဝိညတ္တိသဒ္ဓလဟုတာဒိတေ
ရသက၊ ကလောင်အားဖြင့် စိတ္တဇကလောင်စည်း
ပေါင်း ခြောက်စည်းရှိပါသည်။

မေး၊ အဘယ်ရုပ်ကို သုန္ဒဋ္ဌက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ မဟာဘုတ်လေးပါး ဝဏ္ဏ ဝန္ဓ ရသ ဩဇာ၊ ဤရှစ်ပါးသော အဝိနိစ္ဆောဂ ရုပ်တို့ကို သုန္ဒဋ္ဌက ကလောင်ရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ် မျှသော ရုပ်အပေါင်း တို့ကို ကာယဝိညတ္တိနဝက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဝိနိစ္ဆောဂရုပ် ကာယဝိညုတ်အားဖြင့် ကိုးပါးသော ရုပ်အပေါင်းကို ကာယဝိညတ္တိနဝက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်မျှသော ရုပ်အပေါင်းတို့ကို ဝစီဝိညတ္တိဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဝိနိစ္ဆောဂရုပ်၊ ဝစီဝိညုတ်၊ သဒ္ဓရုပ်အားဖြင့် ဆယ်ပါးသော ရုပ်အပေါင်းတို့ကို ဝစီဝိညတ္တိဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်မျှသော ရုပ်အပေါင်းတို့ကို လဟုတာဒေကာဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဝိနိစ္ဆောဂရုပ်၊ လဟုတာရုပ် သုံးပါးအားဖြင့် တဆွဲတပါးသော ရုပ်တို့ကို လဟုတာဒေကာဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်မျှသော ရုပ်အပေါင်းကို ကာယဝိညတ္တိလဟုတာဒိဒ္ဓါဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ကြပါသနည်း။

ဖြေ။ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်၊ ကာယဝိညုတ်၊ လဟုတာရုပ်
သုံးပါးအားဖြင့် တဆွဲနှစ်ပါးသောရုပ်အပေါင်း
တို့ကို ကာယဝိညုတ္တိ လဟုတာဒိဇ္ဈိ ဒသက က
လောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်မျှသော ရုပ်တို့ကို ဝစီဝိညုတ္တိသဒ္ဓလဟု
တာဒိတေရသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်၊ ဝစီဝိညုတ်၊ သဒ္ဓရုပ်၊ လဟုတာ
ရုပ်သုံးခု အားဖြင့် တဆွဲသုံးပါးသော ရုပ်တို့ကို
ဝစီဝိညုတ္တိသဒ္ဓလဟုတာဒိ တေရသက ကလောင်
ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဥတုကြောင့် ဖြစ်သော ဥတုဇ ကလောင်စည်း
ပေါင်းကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သုဒ္ဓဋ္ဌက၊ သဒ္ဓနဝက၊ လဟုတာဒေက ဒသက
သဒ္ဓလဟုတာဒိဇ္ဈိဒသကကလောင်အားဖြင့် ဥတုဇ
ကလောင် စည်းပေါင်းလေးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်တို့ကို သုဒ္ဓဋ္ဌက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်ရှစ်ပါးတို့ကို သုဒ္ဓဋ္ဌက ကလောင်
ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်မျှသောရုပ်တို့ကို သဒ္ဓနဝက ကလောင်ဟု
ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်၊ သဒ္ဓရုပ်အားဖြင့် ကိုးပါးသော ရုပ်တို့ကို သဒ္ဓနဝကလောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်မျှသောရုပ်တို့ကို လဟုတာဒေကဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်၊ လဟုတာရုပ် အားဖြင့် တဆဲ့ တပါးသော ရုပ်တို့ကို လဟုတာဒေက ဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်မျှသော ရုပ်တို့ကို သဒ္ဓလဟုတာဒိဒ္ဓါဒသ က ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်ရှစ်ပါး၊ သဒ္ဓရုပ်၊ လဟုတာရုပ် သုံးပါးအားဖြင့် ရုပ်ပေါင်း တဆဲ့ နှစ်ပါးတို့ကို သဒ္ဓလဟုတာဒိဒ္ဓါဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါ သည်။

မေး။ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော အာဟာရဇကလောင် စည်းပေါင်းကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ သုဒ္ဓဋ္ဌက-လဟုတာဒေကဒသက ကလောင်အား ဖြင့် နှစ်စည်းရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်မျှသောရုပ်တို့ကို သုဒ္ဓဋ္ဌက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်ရှစ်ပါးတို့ကိုသုဒ္ဓဋ္ဌ ကကလောင် ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်မျှသောရုပ်တို့ကို လဟုတာဒေကဒသက ကလောင်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်ရှစ်ပါး၊ လဟုတာရုပ် သုံးပါး အားဖြင့် တဆဲ့တပါးသော ရုပ်တို့ကို လဟုတာ ဒေကဒသက ကလောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဏ္ဏတ္တ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန် နှစ်ပါးတို့၌၊ ကလောင် စည်းပေါင်းအဘယ်မျှ ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥတုဇ ကလောင် လေးစည်း တို့တွင် သုဒ္ဓန္ဓက ကလောင်၊ သဒ္ဓနဝက ကလောင်တို့သည်၊ သန္တာန် နှစ်ပါး၌ ဖြစ်သောကြောင့် ကလောင် နှစ်စည်း ရပါသည်။

မေး။ အဏ္ဏတ္တသန္တာန်၌၊ ကလောင်စည်းပေါင်းအဘယ် မျှရပါသနည်း။

ဖြေ။ သန္တာန် နှစ်ပါး၌ ဖြစ်သော ကလောင်ကို ကြဉ်၍ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်ရပါသည်။ ဝါ-နှစ်ဆယ်တ ပါးရပါသည်။

မေး။ အာကာသဓာတ် လက္ခဏာရုပ်တို့ကို ကလောင်၏ အင်္ဂါဟုအဘွဲ့ကြောင့် မဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ရုပ်ကလောင်တို့၏ပိုင်းခြားကြောင်းမှတ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ကလောင်၏ အင်္ဂါ အဖြစ်ဖြင့် ဆိုတော်မမူပါ။

ရူပဒဏ္ဍိကမဏိဩဒါနိကံ။

မေး။ ကာမဘုံမှာ၊ ဝတ္ထိအခါ၌ ရုပ်ပေါင်း အဘယ်မျှ ရပါသနည်း။

ဖြေ။ နှစ်ဆယ်ရှစ်ပါးသော ရုပ်ဘို့ကို ထိုက်သည့်အား လျော်စွာ ရပါသည်။

မေး။ ပဋိသန္ဓေအခါ၌သံသေဒဇဉ္ဇပပတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရုပ် ကလာပ်ပေါင်းအဘယ်မျှစီရပါသနည်း။

ဖြေ။ စက္ခုဒဿက၊ သောတဒဿက၊ ဃာနဒဿက၊ ဇိဌါဒဿက၊ ကာယဒဿက၊ ဘာဝဒဿက၊ ဝတ္ထုဒဿကအားဖြင့် ခုနစ်ပါးသော ရုပ်ကလာပ်တို့ကို အလွန်အားဖြင့် ရပါသည်။

မေး။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အယုတ်အားဖြင့် အဘယ်ရုပ် ကလာပ်တို့ကို မရထိုက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမသုဂတိဘုံ၌၊ သံသေဒဇပုဂ္ဂိုလ်အား စက္ခုဒဿက၊ သောတဒဿက၊ ဃာနဒဿကတို့ကို ရန်ခါမရထိုက်ပါ။ ကပ္ပါဦးကဖြစ်သော လူဥပပါတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဘာဝဒဿက မရထိုက်ပါ။ ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌ သံသေဒဇ ပုဂ္ဂိုလ်အား စက္ခုဒဿက၊ သောတဒဿက၊ ဃာနဒဿက၊ ဘာဝဒဿကတို့ကို မရထိုက်ပါ။ အပါယ်ဥပပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်အား စက္ခုဒဿက၊ သောတဒဿက၊ ဘာဝဒဿက တို့ကို ရန်ခါမရထိုက်ပါ။

မေး။ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ဂမ္ဘသေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရုပ် အဘယ်မျှရပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာယဒသက ဘာဝဒသက ဝတ္ထုဒသကအား ဖြင့် သုံးပါးရပါသည်။

မေး။ ထိုကလောင် သုံးစည်းတို့တွင် အဘယ်ကလောင် ချို့သင့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘာဝရုပ် မပါသောသူအား ဘာဝ ဒသက က လောင်ချို့ပါသည်။

မေး။ ဂမ္ဘသေယျ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကလောင်အားဖြင့် သုံး စည်းရုပ်အားဖြင့် သုံးဆယ်ရှိသော ကလလောင် ရေကြည် သည် ပမာဏ အားဖြင့် အဘယ်မျှ လောက် ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ကလလောင်ရေကြည်ကား ယင်ငယ် သောက်လောက်ရုံသာ ပမာဏရှိပါသည်။ တ နည်းမှာ အကြိမ်တရာချက်အပ်သော ဆီကြည် ထောပတ်တွင် ဇာတိဥက္ကမည်သော သား၏ သိမ်မွေ့နုညံ့စွာသော သားမွေးတဖြင့်ဖြင့် နှစ်၍ ဆယ်ယူအပ်သော အမွေးဖျားမှာ ပါသော ဆီ ကြည်ပေါက်မျှသာရှိပါသည်။

မေး။ ကလလောင်ရေကြည်စသည်ကား အဘယ်သတ္တ ဟုစီ ဖြစ်ကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ကလလောင်ရေကြည်ကား တသတ္တ ဟုအမြှုပ်ကား တသတ္တဟု သားတစ်ကား တသတ္တဟု အခဲကား

တသတ္တဟ ခက်မငါးဖြားကား တသတ္တဟ၊ ပရိ
ပါကတသတ္တဟအားဖြင့်ခြောက်သတ္တဟ၊ ရက်
ပေါင်း အားဖြင့်၊ လေးဆဲ့နှစ်ရက် အတွင်းမှာ
ခုနှစ်ရက်စီဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ ပဝတ္တိကာလ၌ အဘယ်ရုပ်ကလာပ်တို့ ဖြစ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ အဋ္ဌကထာ အလိုမူသတ္တမသတ္တဟနိကာအလိုမူ
ကောဒသမ သတ္တဟက စ၍ နှစ်ဆယ်ရှစ်ရက်
အတွင်းမှာ စက္ခုဒသက သောတဒသက ဃာန
ဒသက ဇိဋ္ဌါဒသက ရုပ်ကလာပ်တို့သည် အစဉ်
အတိုင်း ခုနှစ်ရက်စီဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ ကမ္မဇရုပ်သည် အဘယ်စိတ်၏ ခဏကစ၍ ဖြစ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပါဒက္ခဏကစ၍ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ စိတ္တဇရုပ်သည် အဘယ်စိတ်၏ ခဏကစ၍ဖြစ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်နောင် ဒုတိယစိတ်ဟုဆိုအပ်သော
ပထမဘဝင်စိတ်၏ ဥပါဒက္ခဏကစ၍ စိတ္တဇရုပ်
ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဥတုဇရုပ်သည်အဘယ်စိတ်၏ ခဏကစ၍ဖြစ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဦးခဏကစ၍ ဥတုဇရုပ် ဖြစ်ပါ
သည်။

မေး။ အာဟာရရုပ်သည် အဘယ်ကာလကစ၍ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဂမ္ဘသေယျ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အမိ၏ မျှီအပ်သော အာဟာရမှ တသတ္တဟ နှစ်သတ္တဟအလွန် သံသေဒဇ ဥပပါတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ခံတွင်း၌ ဖြစ်သော သလိပ်စသည်မှဖြစ်သောဩဇာ၏နို့သော ကာလကို အစပြု၍ အာဟာရရုပ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ လေးပါးသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့၏အစဉ်သည်ကာမဘုံ၌ အဘယ်ကဲ့သို့ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စတုဇရုပ်တို့၏ အစဉ်သည် ကာမဘုံ၌ ဆီမီးလျှံကဲ့သို့၎င်း၊ မြစ်ရေအလျှင်ကဲ့သို့၎င်း၊ အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံးမပြတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ သေကာနီး ကာလ၌ အဘယ်စိတ်၏ ခဏကစ၍ ကမ္မဇရုပ်ချုပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စုတိစိတ်၏ အထက်၌ရှိသော ၁၇ ချက်မြောက်သောဘဝင်စိတ်၏ ဌိခဏကစ၍ ကမ္မဇရုပ်ချုပ်ပါသည်။

မေး။ စုတိစိတ်မှပြန်၍ ရေသည်ဆိုသော် ၁၇ ချက်မြောက်သော စိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏ၌ ဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်သည် အဘယ်စိတ်နှင့် ပြိုင်၍ချုပ်ပါသနည်း။

- ဖြေ၊ စုတိစိတ်နှင့်မျှသောကာလပတ်လုံး တည်၍ စုတိစိတ်၏ဘင်ခဏမှာချုပ်ပါသည်။
- မေး၊ စိတ္တဇရုပ်သည် အဘယ်စိတ်နှင့် ပြိုင်၍ချုပ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ ပုတုဇန့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စုတိစိတ်သည် စိတ္တဇရုပ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သေးသောကြောင့် စုတိစိတ်မှနောက်၌ တဆွဲငါးချက်မြှောက်သောဘဝင်စိတ်နှင့်အတူ ပြိုင်၍ချုပ်ပါသည်။
- မေး၊ အာဟာရရုပ်သည် အဘယ်စိတ်၏ခဏ၌ချုပ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ အာဟာရရုပ်သည် ဝိညာဏ်၏ အထောက်အပံ့ကို ရသည်ဖြစ်၍ စုတိစိတ်၏ဘင်ခဏတိုင်အောင် ဖြစ်သောကြောင့်၊ စုတိစိတ်မှနောက်၌၊ တဆွဲချစ်ချက်မြှောက်သောစိတ်၏ဘင်ခဏနှင့်ပြိုင်ချုပ်ပါသည်။
- မေး၊ ဥတုဇရုပ်သည် အဘယ်သို့တိုင်အောင် ဖြစ်ပါသနည်း။
- ဖြေ၊ သေ၍ အကောင်ပုတ် ဖြစ်သည်တိုင်အောင် ဖြစ်ပါသည်။
- မေး၊ သေကုန်သောသဒ္ဓါဝါတို့အား ဘဝသစ်၌ ဧတုသဒ္ဓါနိကာရုပ်တို့သည် အဘယ်သို့ဖြစ်ကြကုန်သနည်း။

ဖြေ။ ယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပါဒ်ကို အစပြု၍ စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ တဖန် အဝသစ်၌လည်း ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ဥပါဒ်ကိုအစပြု၍ စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်တို့သည် အစဉ်အတိုင်ဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ ရူပဗြဟ္မာဘုံ၌ အဘယ်ရုပ်ကလောင်တို့ကို မရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဃာနဒသက ဇိဌါဒသက ကာယဒသက ဘာဝဒသကအားဖြင့် ကမ္မဇကလောင်ငါးစည်း အာဟာရဇကလောင်နှစ်စည်း အားဖြင့် ရုပ်ကလောင်စည်းပေါင်း ခုနစ်စည်းမရပါ။

မေး။ ရူပဗြဟ္မာဘုံ၌ ဘာဝကဒသကကလောင်ကိုအဘွဲကြောင့်မရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘာဝရုပ် နှစ်ပါးသည်၊ ထူထဲသော ကာမရာဂ သျှင်မှီရာ ရှိသောကြောင့် ဗြဟ္မာတို့အားလည်း ထူးထဲသော ကာမရာဂမရှိသည်ဖြစ်၍ ဘာဝဒသကကိုမရပါ။

မေး။ ဗြဟ္မာတို့အား အာဟာရဇကလောင်ကို အဘွဲကြောင့် မရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဗြဟ္မာတို့၏ သန္တာန်၌ရှိသော အဇ္ဈတ္တိကဩဇာသည် ဗာဟိရာဟာရဟူသော အထောက်အပံ့ကို မရသည်ဖြစ်၍ ရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်သော သတ္တိမရှိ

သောကြောင့် ဗြဟ္မာတို့အား အာဟာရဇက
လောင်ကိုမရပါ။

မေး။ ရူပဗြဟ္မာတို့အားပဋိသန္ဓေအခါ ပဝတ္တိအခါတို့
၌ကလောင်စည်းပေါင်းအဘယ်မျှရပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေအခါ၌၊ စက္ခုဒဿက သောတဒဿက
ဝတ္ထုဒဿကဇိဝိတနဝကကလောင်အားဖြင့် ကမ္မ
ဇကလောင်လေးစည်း ပဝတ္တိအခါ၌ ဗိက္ခုဇက
လောင်ခြောက်စည်း ဥတုဇကလောင် လေးစည်း
အားဖြင့် ကလောင်စည်းပေါင်း ၁၄ စည်းရပါ

မေး။ အသညသတ် ဗြဟ္မာတို့အား ပဋိသန္ဓေ ပဝတ္တိ
အခါတို့၌ ကလောင်စည်းအဘယ်မျှ ရသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေ အခါ၌ ဇိဝိတ နဝကလောင်တစည်း၊
ပဝတ္တိအခါ၌ ဥတုဇဖြစ်သောသုန္ဒဋ္ဌက ကလောင်
လဟုတာဒေကာဒဿက ကလောင်အားဖြင့် သုံး
စည်းရပါသည်။

မေး။ ကာမတဆွဲတဘုံတို့၌ ကလောင်စည်းပေါင်း ရုပ်
ပေါင်းအဘယ်မျှရပါသနည်း။

ဖြေ။ ကလောင်စည်းအားဖြင့် နှစ်ဆွဲတစည်း ရုပ်အား
ဖြင့် နှစ်ဆွဲရှစ်ပါးရပါသည်။

မေး။ ရူပ တဆယ်ငါးဘုံတို့၌ ကလောင် စည်းပေါင်း
ရုပ်ပေါင်းအဘယ်မျှရပါသနည်း။

မဖြေ၊ ကမ္မဇ ကလောင် လေးစည်း၊ ဝိတ္တဇ ကလောင်
ခြောက်စည်း၊ ဥတုဇကလောင် လေးစည်း၊ အား
ဖြင့် ကလောင်စည်းပေါင်းတဆဲ့လေးစည်း၊ ဃာန
ဇိဝ္ဗါကာယဘာဝရုပ်အားဖြင့်ငါးပါးကြည့်သော
ရုပ်ပေါင်းတဆဲ့ဆုံးပါးရပါသည်။

မေး။ အသညသတ်ဘုံ၌ ကလောင် စည်းပေါင်း ရုပ်
ပေါင်း အဘယ်မျှရပါသနည်း။

မဖြေ။ ဇိဝ္ဗိတနဝကကလောင် ဥတုဇကလောင် နှစ်စည်း
အားဖြင့် ကလောင်သုံးစည်း၊ ဇိဝ္ဗိတရုပ် အဝိ
နိန္ဒေဘဂရုပ်ရှစ်ပါး၊ လဟုတာရုပ်သုံးပါး၊ အကာ
သဓာတ်လက္ခဏာရုပ်လေးပါးအားဖြင့်ရုပ်ပေါင်း
၁၇ - ပါး ရပါသည်။

မေး။ အရူပလေးဘုံ၌ ရုပ်ကလောင်စည်း ရပါသေးသ
လော။

မဖြေ။ တစုံတခုသော ရုပ်ကလောင်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း မရှိ
သောကြောင့် မရတော့ပါ။

မေး။ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့အား ပဋိသန္ဓေအခါ၌
မရထိုက်သောရုပ်ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

မဖြေ။ သဒ္ဓရုပ် ဝိကာရရုပ် ဇရတာအနိစ္စတာအားဖြင့်
ရှစ်ပါးရှိပါသည်။

နိဗ္ဗာန် အရကိုပြခြင်း။

မေး။ အဘယ်ဘုရားကို နိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

မဖြေ။ လောကုတ္တရာဟု ဆိုအပ်သော လေ့ပါးသော

မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော မဂ်
ဒိုလ်တို့၏ အာရုံဖြစ်သော တရားကို ဝါနဟုဆို
အပ်သော တဏှာမ ထွက်မြောက် တတ်သည်
အဖြစ်ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်ပါသည်။

တနည်း။ စုတေခြင်းမရှိသော စုတိဟုဆိုအပ်သော အဆုံး
ကိုလွန်သော ကံစိတ် ဥတု အာဟာရတည်းဟူ
သော အကြောင်တရားတို့သည် ပြုခြင်းစီမံခြင်း
ကင်းသောမိမိထက်လွန်ကဲတူးမြတ်သောတရား
မရှိသောမဂ်ဒိုလ်တို့၏အာရုံဖြစ်သော အကြောင်း
တရားကို နိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ သိစေတတ်သော အကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်
နိဗ္ဗာန်သည်အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သဉ္ဇပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်၊ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်
အားဖြင့် နှစ်ပါးပြားပါသည်။

မေး။ အဘယ်နိဗ္ဗာန်ကို သဉ္ဇပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်
ပါသည်။

ဖြေ။ ကိလေသတို့မှကြွင်းသော ခန္ဓာငါးပါးနှင့်တကွ
ဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်ကိုသဉ္ဇပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်
ပါသည်။

မေး။ အဘယ်နိဗ္ဗာန်ကို အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကိလေသာတို့ မကြွင်းသော ခန္ဓာငါးပါး မရှိ

သောနိဗ္ဗာန်ကို အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အခြင်းအရာ၏ အပြားအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သုညတနိဗ္ဗာန် အနိမိတ္တ နိဗ္ဗာန် အပ္ပဏိဟိတ နိဗ္ဗာန်ဟု သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်နိဗ္ဗာန်ကို သုညတနိဗ္ဗာန်ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့မှဆိပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို သုညတနိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်နိဗ္ဗာန်ကို အပ္ပဏိဟိတနိဗ္ဗာန်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တည်းဟူသော တောင့်တခြင်းကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကို အပ္ပဏိဟိတနိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် နိဗ္ဗာန်ကို အနိမိတ္တ နိဗ္ဗာန်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရာဂ ဒေါသ မောဟ တည်းဟူသော အကြောင်းကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကို အနိမိတ္တနိဗ္ဗာန်ဟု ခေါ်ပါသည်။

သမုစ္ဆည်းပိုင်း။

သမုစ္ဆည်းမိုးမိုးကိုဩဇာမိုး။

မေး။ သမုစ္ဆည်းပိုင်း၌ အဘယ်တရားတို့ကို ပေါင်းစု၍ တပန်ပြပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ် စေတသိက်နိဗ္ဗန္ဓရုပ် နိဗ္ဗာန်အားဖြင့် ၇၂ ပါး သောတရားတို့ကို စုပေါင်း၍တပန်ပြပါသည်။

မေး။ ထို ၇၂ ပါးတရားတို့ကို အဘယ်မျှသောသင်္ဂဟ ဖြင့်ပြပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသလသင်္ဂဟ၊ မိဿကသင်္ဂဟ၊ ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟ၊ သဗ္ဗသင်္ဂဟအားဖြင့် လေးပါးသော သင်္ဂဟတို့ဖြင့်ပြပါသည်။

အကုသလသင်္ဂဟကိုဩဇာမိုး

မေး။ အာသဝတရားတို့သည်ကိစ္ဆတရားကိုယ်အားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမာသဝဘဝါသဝ ဒိဋ္ဌာသဝ အဇိဇ္ဇာသဝဟု ကိစ္ဆအားဖြင့် လေးပါးတရားကိုယ်အားဖြင့် ကာမာသဝ ဘဝါသဝတို့ကား လောဘ စေတသိက် ဒိဋ္ဌာသဝကား ဒိဋ္ဌိစေတသိက် အဇိဇ္ဇာသဝကား မောဟစေတသိက်အားဖြင့် သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဤလေးပါးသော တရားတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် အာသဝဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သံသရာ၏ရှေ့အစွန်းကို မသိအပ်သောကြောင့် ၎င်း။ မြင့်ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး ထုံအပ်

သော အနက်ကြောင့်၎င်း၊ အာသဝဟု ခေါ်
ပါသည်။

မေး။ အထက် ဘဝဂ်တိုင်အောင်၎င်း၊ သောတာပတ္တိ
မဂ်၏ရှေ့ ဂေါတြဘူတိုင်အောင်၎င်း၊ ယုံစီးတတ်
ကုန်သော မာနစသောတရားတို့သည်ရှိပါကုန်
လျက် လောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟတို့ကိုသာလျှင် အာ
သဝဟု အဘွဲကြောင့် ဟောတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ကိုယ်ကိုယ်ကိုနှင့်စပ်၍ဖြစ်ခြင်းရှိ၏ဟု ယူခြင်း၏
အစွမ်းအားဖြင့်လွန်စွာနဲ့တတ်သောကြောင့်၎င်း၊
ယစ်မှူးခြင်းကို ပြုတတ်သောအနက်ကြောင့်၎င်း၊
အရက်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ထိုအာ
သဝစသော တရားတို့ကိုသာလျှင် အာသဝ၏၊
အဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊
ထိုသုံးပါးသော တရားတို့ကိုသာလျှင်အာသဝဟု
ဟောတော်မူပါသည်။

မေး။ ဩဃတရားသည် ကိစ္ဆတရားကိုယ်အားဖြင့် အ
ဘယ်၊ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမောဃ ဘဝေါဃ ဒိဋ္ဌောဃ အဝိဇ္ဇောဃဟု
ကိစ္ဆအားဖြင့် လေးပါး၊ တရား ကိုယ် အားဖြင့်
လောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟဟု သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဤလေးပါးသော တရားတို့ကို အဘွဲကြောင့်
ဩဃဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သတ္တဝါတို့ကို လွှမ်းမိုး၍၊ တေ ဘူ မ က ဝ နှိ၌
ဆောင်တတ်သောကြောင့်ဩဃဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ယောဂ တရားသည် ကိစ္စတရားကိုယ် အားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမယောဂ ဘဝယောဂ ဒိဋ္ဌိယောဂ အဝိဇ္ဇာယောဂဟု ကိစ္စအားဖြင့် လေးပါး၊ တရားကိုယ် အားဖြင့်လောဘဒိဋ္ဌိမောဟဟုသုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဤလေးပါးသောတရားတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် ယောဂဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တေဘူမကဝဋ်၌ သတ္တဝါတို့ကို ကံ၏အကျိုးနှင့် ယှဉ်စေ တတ်သောကြောင့် ဝါ ဘဝဟူသော စက်ယန္တရား၌ ကာယိကဒုက္ခ စေတသိကဒုက္ခ နှင့် သတ္တဝါ တို့ကို ယှဉ်စေ တတ်သောကြောင့် ယောဂဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဂန္ထ တရားသည် ကိစ္စ တရား ကိုယ် အားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အဘိဇ္ဇာကာယဂန္ထ ဗျာပါဒကာယဂန္ထ ဂထိလဗ္ဗ တပရာမာသကာယဂန္ထ ဣဒံ သစ္စာဘိနိ ဝေသ ကာယဂန္ထဟု ကိစ္စအားဖြင့် လေးပါး၊ တရား ကိုယ်အားဖြင့်အဘိဇ္ဇာကာယဂန္ထကားလောဘ ဗျာပါဒကာယဂန္ထကား ဒေါသ အကြွင်းနှစ်ပါး ကား ဒိဋ္ဌိဖြစ်၍ သုံးရှိပါသည်။

မေး။ ဤလေးပါးသောတရားတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့်ဂန္ထဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းဖြစ်သော နာမကာယ ရူပ
ကာယနှင့် အနာဂတ်အကျိုးဖြစ်သော နာမကာ
ယ ရူပကာယ နာမရူပကာယကို ဖြေနိုင်ခဲ့သည်
ဖြစ်၍ ရုပ်ပတ် တတ်သောကြောင့် ဂန္ထိဟု ခေါ်
ပါသည်။

မေး။ ဥပဒါန်တရားသည် ကိစ္စတရားကိုယ် အားဖြင့်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဗြေ။ ကာမုပါဒါန် ဒိဋ္ဌ၊ ပါဒါန် သီလဗ္ဗတုပါဒါန် အတ္တ
ဝါဒုပါဒါန်ဟု ကိစ္စအားဖြင့် လေးပါး၊ တရား
ကိုယ် အားဖြင့် ကာမုပါဒါန်ကား လောဘ
နောဏ်သုံးပါးကား ဒိဋ္ဌိဖြစ်၍ နှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဤလေးပါးသော တရားတို့ကို ဥပဒါန်ဟုအဘွဲ့
ကြောင့်ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ မြွေသည်ဘားသူငယ်ကို မြဲမြန်စွာ စွဲဖန်သကဲ့သို့
အာရုံကို မြဲမြန်စွာ စွဲလမ်းတတ်သောကြောင့်
ဥပဒါန်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ နိဝရဏတရားသည် ကိစ္စတရားကိုယ် အားဖြင့်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဗြေ။ ကမတ္ထနန္ဒနိဝရဏ ဗျာပါဒနိဝရဏ ထိနမိဋ္ဌနိဝ
ရဏ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနိဝရဏ ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏ
အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဟု ကိစ္စအားဖြင့် ခြောက်ပါး
တရား ကိုယ်အားဖြင့် ကာမတ္ထနန္ဒနိဝရဏကား
လောဘ ဗျာပါဒနိဝရဏကားဒေါသ ထိနစေ

တသိက်၊ ဖိန္ဒ စေတသိက်၊ ဥဒ္ဒစ္စ စေတသိက်၊
ကုက္ကုစ္စ စေတသိက် ဝိစိကိစ္ဆာ စေတသိက်
အဝိဇ္ဇာနိဝရဏကားမောဟစေတသိက်အားဖြင့်
ရှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ နှစ်ပါးနှစ်ပါး ကုန်သော ထိနမိဒ္ဓ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စ
ဟုဆိုအပ် စေတသိက်တို့ကို တခု တခုသော
နိဝရဏအဖြစ်ဖြင့် အဘွဲ့ကြောင့် ဟောတော်မူ
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကိစ္စ အကြောင်း ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ တူသည်၏
အဖြစ်ကြောင့် တရားကိုယ် ပြားသော စေတ
သိက်တို့ကို တခု တခုသော နိဝရဏ အဖြစ် ဖြင့်
ဟောတော်မူပါသည်။

မေး။ ထိနမိဒ္ဓ ဥဒ္ဒစ္စ ကုက္ကုစ္စ တို့သည် ကိစ္စအားဖြင့်
အဘယ်သို့ တူပါကုန်သနည်း။

ဖြေ။ ထိနမိဒ္ဓတို့သည် စိတ္တုပ္ပါဒ်၏တန့်ခြင်းသို့ရောက်
ခြင်း ကိစ္စအားဖြင့်၎င်း။ ဥဒ္ဒစ္စ ကုက္ကုစ္စတို့သည်
စိတ်၏ မေဋ္ဌိသက်ခြင်းကို ပြုခြင်းကိစ္စ အားဖြင့်
တူပါသည်။

မေး။ ထိနမိဒ္ဓ ဥဒ္ဒစ္စ ကုက္ကုစ္စတို့သည် အကြောင်းအား
ဖြင့် အဘယ်သို့တူပါသနည်း။

ဖြေ။ ထိနမိဒ္ဓတို့သည် ပြင်းယိခြင်း၊ ကိုယ်တဆန့်ဆန့်
ပြုခြင်း အကြောင်းအားဖြင့်၎င်း၊ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စ
တို့သည် ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်း စသည်ကို

ကြံခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်း အားဖြင့် တူပါသည်။

မေး။ ထိန မိစ္ဆ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စတို့သည် ဆန့်ကျင်ဘက် အားဖြင့် အဘယ်သို့တူပါသနည်း။

ဖြေ။ ထိနမိစ္ဆတို့သည် ငိုရိယ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် ၎င်း၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စတို့သည် သမထ ဝိပဿနာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် ၎င်း တူကြပါသည်။

မေး။ ဤရှစ်ပါးသော တရားတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် နိဝရဏဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သမထဝိပဿနာမဂ်အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ထိုက်သော တရားတို့ကို တားမြစ်တတ်သော ကြောင့် နိဝရဏဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အနုသယတို့သည် ကိစ္စတရားကိုယ် အားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမေုဂါနုံသယ ဘဝရာဂါ နုသယ ပဋိဿာ သယ မာနာ နုသယ ဒိဋ္ဌာ နုသယ ဝိစိကိစ္ဆာ နုသယ အဝိဇ္ဇာ နုသယဟု ကိစ္စအားဖြင့် ခုနစ်ပါး၊ တရားကိုယ်အားဖြင့် လောဘ ဒေါသ မာန ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ မောဟဟု ခြောက်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဤခုနစ်ပါးသော တရားတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် နုသယဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မဂ်ဖြင့်အကြွင်းခွဲ မပယ်နိုင်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏

အဏ္ဏတ္တသန္တာန်၌ အဘန်တလဲလဲ ကိန်းတတ်ဖြစ်
တတ်သောကြောင့် အနုသယဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ သုတ္တန်နည်း အားဖြင့် သံယောဇဉ် တရားသည်
ကိစ္စတရားကိုယ်အားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမရာဂသံယောဇဉ် ရူပရာဂသံယောဇဉ် အ
ရူပရာဂသံယောဇဉ် ပဋိဗ္ဗသံယောဇဉ် မာန
သံယောဇဉ်ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်သီလဗ္ဗတာပရာမာသ
သံယောဇဉ် ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇဉ် ဥဒ္ဓစ္စသံ
ယောဇဉ် အဝိဇ္ဇာသံယောဇဉ်ဟု ကိစ္စအားဖြင့်
ဆယ်ပါး၊ တရားကိုယ်အားဖြင့် ကာမ ရူပ အရူ
ပသံယောဇဉ်တို့ကားလောဘစေတသိက်ပဋိဗ္ဗ
သံယောဇဉ်ကား ဒေါသစေတသိက် မာနသံ
ယောဇဉ်ကား မာနစေတသိက် ဒိဋ္ဌိသီလဗ္ဗတာသံ
ယောဇဉ်တို့ကား ဒိဋ္ဌိစေတသိက် ဝိစိကိစ္ဆာသံ
ယောဇဉ်ကား ဝိစိကိစ္ဆာစေတသိက် ဥဒ္ဓစ္စသံ
သံယောဇဉ်ကား ဥဒ္ဓစ္စစေတသိက် အဝိဇ္ဇာသံ
ယောဇဉ်ကား မောဟစေတသိက် အားဖြင့်
ခုနစ်ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ အဘိဓမ္မာ နည်းအားဖြင့် သံယောဇဉ် တို့သည်
ကိစ္စတရားကိုယ်အားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမရာဂ သံယောဇဉ် ဘဝရာဂ သံယောဇဉ်
ပဋိဗ္ဗသံယောဇဉ် မာနသံယောဇဉ် ဒိဋ္ဌိသံယော
ဇဉ် သီလဗ္ဗတာပရာမာသသံယောဇဉ် ဝိစိကိစ္ဆာ

သံယောဇဉ် ဣဿာ သံယောဇဉ် မစ္ဆရိယ သံယောဇဉ် အဝိဇ္ဇာသံယောဇဉ်ဟု ကိစ္စအားဖြင့် ဆယ်ပါးတရားကိုယ်အားဖြင့် ရှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး၊ နည်းနှစ်ပါးကို ပေါင်း၍ ယူလျှင် တရားကို အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ကာမ ရူပ အရူပ ကာမ ဘဝဤငါးပါး လောဘ စေတသိက် ပဋိသန္ဓ်ပါးကားဒေါသစေတသိက် မာနန္ဓ်ပါးကား မာနစေတသိက် ဒိဋ္ဌိသီလဗ္ဗ တလေးပါးတို့ကား ဒိဋ္ဌိစေတသိက် ဝိစိကိစ္ဆာ နှစ်ပါးကား ဝိစိကိစ္ဆာစေတသိက် အဝိဇ္ဇာ နှစ်ပါးကား မောဟစေတသိက် ဥဒ္ဓစ္စစေတသိက် မစ္ဆရိယစေတသိက် ဣဿစေတသိက် အားဖြင့် တရားကိုယ်နှစ်ပါးပေါင်းကိုးပါးသာရှိပါသည်။

မေး။ ဤကိုးပါးသော တရားတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် သံယောဇဉ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သတ္တဝါတို့ကို သံသရာမှ မထွက် နိုင်အောင် တုတ်နှောင် ဖွဲ့ချည်တတ်သောကြောင့် သံယောဇဉ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး၊ ယောဂ ဂစ္ဆသံယောဇဉ် ဤ ၃ မျိုးသည် သတ္တဝါများကို ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မလွတ်အောင် တမျိုးစီ ယှဉ်စပ်ဖွဲ့နှောင်တတ်သဖြင့် သဘောတူဘဲမှတ်ရမည်လော။

ဖြေ၊ အဝေးဘုံသို့ ရောက်စေကာမူ မိမိဘုံသို့ 'ပြန်
ရောက်လာအောင် ကြိုးဖြင့် ဆွဲထားသကဲ့သို့
ဆွဲချိမ့်နှောင်တတ်သောသဘောသည် သံယောဇဉ်
မည်၏။ သံကွင်းချင်း ဖွဲ့ဆက်သကဲ့သို့ စုတိပဋိ
သန္ဓေ ပဋိသန္ဓေ စုတိအားဖြင့် ရုပ်နာမ် အပေါင်း
တို့ကို ဖွဲ့ဆက်တတ်သော သဘော ဂန္ထမည်၏။
သစ်စေးဖြင့်ကပ်သကဲ့သို့ ဝဋ်ဒုက္ခ၌ မိမိကိုးရာ
သတ္တဝါတို့ကို ယှဉ်စပ် ကပ်ထား တတ်သော
သဘောသည် ယောဂမည်၏။ ဤသို့အားဖြင့်
အချင်းချင်း သဘောမတူကြပါ။

မေး။ ကိလေသာတို့သည် ကိစ္စတရားကိုယ် အားဖြင့်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ လောဘ ဒေါသ မာန မောဟ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ
ထိန မိဒ္ဓ ဥဒ္ဓစ္စ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပဟု ကိစ္စ
တရားကိုယ်အားဖြင့် ဆယ်ပါးစီရှိပါသည်။

မေး။ ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့ကို ကိလေသာဟု
အဘွဲ့ကြောင့်ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ သတ္တဝါတို့ကို နှိပ်စက်တတ် ပူပန်စေ တတ်
သောကြောင့် ကိလေသာဟု ခေါ်ပါသည်။

မိဿကသင်္ဂဟကို ဖြေဆို။

မေး။ မိဿက သင်္ဂဟ၌ ဟိတ်တို့သည် ကိစ္စတရား
ကိုယ်အားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဗြေ၊ လောဘဟိတ်၊ ဒေါသဟိတ်၊ မောဟဟိတ်၊ အ
လောဘဟိတ်၊ အဒေါသဟိတ်၊ အမောဟဟိတ်
ဟု ကိစ္ဆတရားကိုယ်အားဖြင့် ခြောက်ပါးစီ ရှိပါ
သည်။

မေး၊ ဈာန်နင်တရားတို့သည် ကိစ္ဆတရားကိုယ် အား
ဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဗြေ၊ ဝိတက်ဈာန်နင် ဝိစာရဈာန်နင် ဝိတိဈာန်နင်
ဧကဂ္ဂတာဈာန်နင် သောမနဿဈာန်နင် ဒေါမ
နဿဈာန်နင် ဥပေက္ခာဈာန်နင်ဟု ကိစ္ဆအားဖြင့်
ခုနစ်ပါး၊ တရားကိုယ်အားဖြင့် သောမနဿဒေါ
မနဿ ဥပေက္ခာ ဈာန်နင်သုံးပါးကို ဝေဒနာ၏
အစွင်းအားဖြင့်ပေါင်း၍ ငါးပါးရှိပါသည်။

မေး၊ မဂ္ဂင်တရားတို့သည် ကိစ္ဆတရား ကိုယ်အားဖြင့်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဗြေ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင်၊ သမ္မာဝါစာ
မဂ္ဂင်၊ သမ္မာကမ္မန္တမဂ္ဂင်၊ သမ္မာ အာဇီဝ မဂ္ဂင်၊
သမ္မာဝါယမမဂ္ဂင်၊ သမ္မာသင်္ကမဂ္ဂင်၊ သမ္မာသမာဓိ
မဂ္ဂင်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်၊ မိစ္ဆာသကပ္ပမဂ္ဂင်၊ မိစ္ဆာ
ဝါယမမဂ္ဂင်၊ မိစ္ဆာသမာဓိ မဂ္ဂင်ဟု ကိစ္ဆအား
ဖြင့် ၁၂ - ပါး၊ တရားကိုယ်အားဖြင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိ
ကား ပညာစေတသိက်၊ သမ္မာ သင်္ကပ္ပကား
ဝိတက်စေတသိက်၊ သမ္မာဝါစာကား သမ္မာဝါ
စာစေတသိက်၊ သမ္မာကမ္မန္တကား သမ္မာကမ္မန္တ

စေတသိက်၊ သမ္မာအာဇီဝကား သမ္မာအာဇီဝ
စေတသိက်၊ သမ္မာဝါယမကား ဝီရိယစေတ
သိက်၊ သမ္မာသတိကား သတိစေတသိက်၊ သမ္မာ
သမာဓိကား ဧကဂ္ဂတာစေတသိက်—မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
ကား ဒိဋ္ဌိစေတသိက် မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ မိစ္ဆာဝါ
ယမ မိစ္ဆာသမာဓိတို့၏ စိတ်၏ တည်ခြင်း
သဘော အားဖြင့် သမ္မာသင်္ကပ္ပ သမ္မာဝါစာ
သမ္မာသမာဓိနှင့်ပေါင်း၍ ရေတွက်သည် အစွမ်း
အားဖြင့် ကိုးပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဣန္ဒြေတရားတို့သည် ကိစ္စတရား ကိုယ်အားဖြင့်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ စက္ခုဇ္ဈေ၊ သောတိဇ္ဈေ၊ ဃာနိဇ္ဈေ၊ ဇိဝိဇ္ဈေ၊ ကာ
ယိဇ္ဈေ၊ ဣတ္ထိဇ္ဈေ၊ ပုရိသိဇ္ဈေ၊ ဇိဝိဇ္ဈေ၊ မနိဇ္ဈေ၊ သု
ခိဇ္ဈေ၊ ဒုက္ခိဇ္ဈေ၊ သောမနသိဇ္ဈေ၊ ဒေါမနသိဇ္ဈေ၊
ဥပေက္ခိဇ္ဈေ၊ သဒ္ဓိဇ္ဈေ၊ ဝီရိယိဇ္ဈေ၊ သတိဇ္ဈေ၊ သ
မာဓိဇ္ဈေ၊ ပညိဇ္ဈေ၊ အနညာတည သာမိတိဇ္ဈေ
အညိဇ္ဈေ၊ အညတာဝိဇ္ဈေဟု ကိစ္စအားဖြင့် နှစ်ဆ
နှစ်ပ တရားကိုယ်အားဖြင့် ငါးပါးသော ဝေ
ဒိဇ္ဈေတို့၏ ဝေဒနာခြင်းတူသဖြင့် ၎င်း၊ လေးပါး
ကုန်သောပညိဇ္ဈေတို့၏ ဉာဏ်ခြင်းတူသဖြင့် ၎င်း
ဇိဝိတိဇ္ဈေကို ရုပ်ဇိဝိတိဇ္ဈေ၊ နာမ်ဇိဝိတိဇ္ဈေဟု
နှစ်ပါးယူသဖြင့် ၎င်း၊ တရားကိုယ်ပေါင်း ၁၆
ပါးရှိပါသည်။

- မေး။ အဘယ်စိတ်နှင့် ယှဉ်သောပညာကို ပညိန္ဒြေဟု
ခေါ်ပါသနည်း။
- မဖြေ။ ကာမ တိဟိတ်စိတ် တဆယ်နှစ်ပါး၊ မဟဂ္ဂုတ်
စိတ် နှစ် ဆဲ့ခုနစ်ပါးတို့ ယှဉ်သော ပညာ ကို ပ
ညိန္ဒြေဟုခေါ်ပါသည်။
- မေး။ အဘယ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ပညာကို အနညာတ
ညသမိဇ္ဈန္ဒြေဟုခေါ်ပါသနည်း။
- မဖြေ။ သောတာပတ္တိ မဂ်စိတ်နှင့် ယှဉ်သောပညာကို
အနညာတညသမိဇ္ဈန္ဒြေဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ အဘယ်စိတ်နှင့် ယှဉ်သောပညာကို အညတာ
ဝိန္ဒြေဟုခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သောပညာကို အည
တာဝိန္ဒြေဟုခေါ်ပါသည်။
- မေး။ အဘယ်စိတ်နှင့် ယှဉ်သောပညာကို အညိန္ဒြေဟု
ခေါ်ပါသနည်း။
- မဖြေ။ လောကုတ္တရာအလယ်စိတ်ခြောက်ပါးတို့နှင့်ယှဉ်
သောပညာကို အညိန္ဒြေဟုခေါ်ပါသည်။
- မေး။ အနိပတိအစိုးရခြင်းနှင့် ဣန္ဒြေအစိုးရခြင်းသည်
အဘယ်သို့ထူးကြပါသနည်း။
- မဖြေ။ အနိပတိအစိုးရခြင်းမှာ တပါးသော အနိပတိ
တို့၏ သတ္တိကိုဖြစ်၍ အစိုးရပါသည်။ ဣန္ဒြေအ
စိုးရခြင်းမှာ တပါးသော ဣန္ဒြေတို့၏ သတ္တိကို

မဖြစ်မှု၍ စင်စစ် အားဖြင့် စက္ခုမြေ့ စသည်
တို့၏ ဒဿနကိစ္စ စသည်တို့၌ စက္ခုမြေ့ စသည်
တို့ကိုအစဉ်လိုက်စေခြင်းမျှသာအစိုးရပါသည်။
ဤသို့အစိုးရခြင်းထူးကြပါသည်။

မေး။ ဗိုလ်တရားတို့သည် ကိစ္စတရား ကိုယ်အားဖြင့်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သဠာဓိဗိုလ် ဝိရိယာဓိဗိုလ် သတိဓိဗိုလ် သမ္မာဓိဓိဗိုလ်
ပညာဓိဗိုလ် ဟိရိဓိဗိုလ် ဩတ္တပ္ပဓိဗိုလ် အဟိရိကဓိဗိုလ်
အနောဌာ ပုဗ္ဗိသ်ဟုကိစ္စတရားကိုယ်အားဖြင့် ကိုး
ပါးစီရှိပါသည်။

မေး။ အဓိပတိတရားသည် ကိစ္စတရား ကိုယ်အားဖြင့်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆန္ဒာဓိပတိ ဝိရိယာဓိပတိ စိတ္တာဓိပတိ ဝိသ္မာ
သဓိပတိဟုကိစ္စအားဖြင့်လေးပါး၊ တရားကိုယ်
အားဖြင့် မောဟမုဒ္ဒေ ဟသိတုပ္ပါဒ် ဇောကြည်
သော ဇွိဟိတ် တိဟိတ်ဇော ငါးဆယ် နှစ်ပါး၌
ရှိသော ဆန္ဒသည် ဆန္ဒာဓိပတိ မည်၏။ ဝိရိယာ
သည် ဝိရိယာ အဓိပတိမည်၏။ သာဓိပတိ ဇော
၅၂-ပါးသည် စိတ္တာဓိပတိ မည်၏။ မဟာ ကု
သိုလ်ကြိယာ ညာဏသမ္ပယုတ်ဇော ၅၈ပါး၊
အပ္ပနာဇော ၂၆-ပါး အားဖြင့် သုံးဆယ့်လေးပါး
သော ဇောတို့၌ ရှိသော ပညာသည် ဝိသ္မာ

မိပတိမည်၏။ ဤသို့အားဖြင့် တရားကိုယ်လေး
ပါးရှိပါသည်။

မေး။ အာဟာရသည် ကိစ္စတရား ကိုယ် အားဖြင့်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကမ္မဋ္ဌိကာရာဟာရ ဖဿာဟာရ မနောသဓ္မေ
တနာဟာရ ဝိညာဏာဟာရဟု ကိစ္စအားဖြင့်
လေးပါး၊ တရား ကိုယ်အားဖြင့် အာဟာရသ
မုန္တာနိကရုပ်ကိုဆောင်တတ်သောသြဇာသည်
ကမ္မဋ္ဌိကာရာဟာရမည်၏။ ဝေဒနာသုံးပါးကို
ဆောင်တတ်သော ဖဿသည် ဖဿာဟာရ
မည်၏။ ပဋိသန္ဓေစိတ် တခုယုတ် နှစ်ဆယ်ကို
ဆောင်တတ်သော လောကီ ကုသိုလ် အကု
သိုလ်စေတနာနှစ်ဆဲ့ကိုးပါးသည် မနောသဓ္မေ
တနာဟာရမည်၏။ ရုပ် နာမ်နှစ်ပါးကိုဆောင်
တတ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်သည်ဝိညာ
ဏာဟာရမည်၏။ ဤသို့အားဖြင့် လေးပါးရှိ
ပါသည်။

မေး။ မိမိတို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အကျိုးတရားတို့
ကို ဆောင်တတ် ကုန် သော တ ပါး သော
အ ကြောင်း တ ရား တို့ သည် ရှိကုန်လျက်
ဖဿစသော တရားတို့ကိုသာလျှင် အာဟာရ
ဟု အဘွဲ့ကြောင့်ဟောတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ အဏ္ဏတ္တိက သန္တာန်၌ အစဉ်၏ ထူးသော အကြောင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုလေးပါးသော တရားတို့ကိုသာလျှင် အာဟာရဟု ဟောတော် မူပါသည်။

မေး။ ဒွိပဉ္စရိညာဏ်တဆယ့်တို့နှင့်ယှဉ်သော ဧကဂ္ဂတာ ဝေဒနာတို့သည် အဘွဲ့ကြောင့် ဈာန်နှင့် မထိုက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒွိပဉ္စရိညာဏ် တဆယ့်တို့နှင့်ယှဉ်သော ဧကဂ္ဂတာသည် ဝိတက်နှင့် ကင်းသော ကြောင့် ဥပေက္ခာ သုခ ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည် အာရုံသို့ ကပ်၍ ကြံခြင်းမရှိသောကြောင့် ဈာန်နှင့်မရထိုက်ပါ။

မေး။ ဝီရိယနှင့် မယှဉ်သော စိတ်တဆွဲခြောက်ခုတို့၌ ရှိသော သမာဓိ သည် အဘွဲ့ဗိုလ် မထိုက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ထို ၁၆ ပါးသော စိတ်တို့နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိသည် ဝီရိယ ကင်းသည်ဖြစ်၍ အားနည်းသော ကြောင့် သမာဓိဗိုလ်မထိုက်ပါ။

မေး။ အဟိတ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်၊ ဝီရိယ၊ ဧကဂ္ဂတာတို့သည် အဘယ်ကြောင့် မဂ္ဂင် ဣန္ဒြေ ဗိုလ် မထိုက်ပါသနည်း။

ခဗြး။ အဟိတ် စိတ်၌ အလောဘ အစရှိသော သမ္မု
ယုတ်ဟိတ်တို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ ဟိတ်
ကင်းသောကြောင့် မဂ္ဂင်္ဂုဇ္ဈိဒ္ဓိဗိုလ်မထိုက်ပါ။

မေး။ ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်နှင့်ယှဉ်သောဧကဂ္ဂတာသည် အ
ဘုံကြောင့် မဂ္ဂင်္ဂုဇ္ဈိဒ္ဓိဗိုလ်အဖြစ်သို့ မရောက်
ပါသနည်း။

ဗြး။ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟာဂုတ်စိတ်၌ အဓိမောက္ခ ကင်း
သောကြောင့် ဧကဂ္ဂတာ စေတသိတ်သည်
စိတ်၏တည်ကြည်ကာမှသာဖြစ်၍ မဂ္ဂင်္ဂုဇ္ဈိ
ဒ္ဓိဗိုလ်အဖြစ်သို့မရောက်ပါ။

မေး။ ဗြဟ္မာတေ ဟိဟိတ်ဇောတို့၌ အဓိပတိတို့ကို
တပြိုင်နက် လေးပါး ဖြစ်စေ သုံးပါး ဖြစ်စေ
နှစ်ပါး ဖြစ်စေပြိုင်၍ အဓိပတိ ပစ္စည်း အဘုံ
ကြောင့်မတပ်ပါသနည်း။

ခဗြး။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌အဓိပတိသမ္မုယုတ္တာနံ ဓမ္မာနံ
ဟု ဟောတော်မူဘဲ ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္မု
ယုတ္တာနံ ဓမ္မာနံစသည်ဖြင့် အသီးအသီး ဟော
တော်မူသောကြောင့် တပြိုင်နက်မတပ်ဘဲ တ
ပါးတပါးစီသာ အဓိပတိပစ္စည်းတပ်ပါသည်။

ဘေဒိယက္ခိယသင်္ခဟင်္ဂါဒိဒ္ဓိဒ္ဓိဒ္ဓိ။

မေး။ သတိ ပဋ္ဌာန်သည် ကိစ္စတရား ကိုယ်အားဖြင့်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဗြး။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၊ ဝေဒနာနုပဿ
နာသတိပဋ္ဌာန်၊ ဗိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊

ဓမ္မာနုပဿနာ သတိ ပဋ္ဌာန်ဟု ကိစ္စအားဖြင့်
လေးပါး၊ တရားကိုယ်အားဖြင့် လောကုတ္တရာ
စိတ်နှင့် ယှဉ်သော သတိ စေတသိက် တပါး
သာဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်သို့ပွားခြင်း အောက်မေ့ခြင်းကို ကာယာ
နုပဿနာဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဆံအစရှိသော သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ကော
ဋ္ဌာသတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော ကိုယ်ကို အ
သုဘာဟု အဘန် တလဲလဲ ရှုခြင်း အောက်မေ့
ခြင်းကို၎င်း ထွက်သက် ဝင်သက် ဖြစ်သော
လေတို့ကို ထွက်သက် လေ ဝင်သက် လေဟု
စီးဖြန်းသော ပရိကံ၏ အစွမ်း အားဖြင့်၎င်း၊
ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်းအဘန်တလဲလဲ
ရှုခြင်းအောက်မေ့ခြင်းသတိကိုကာယာနုပဿ
နာသတိပဋ္ဌာန်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သို့ပွားခြင်းအောက်မေ့ခြင်းကိုဝေဒနာ
နုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေ၊ ဒေါမနသိန္ဒြေဟု ဆိုအပ်သော ဧကန္တ
ဒုက္ခသုခိန္ဒြေ၊ သောမနသိန္ဒြေဟု ဆိုအပ်သော
ဝိပရိနာမဒုက္ခ ဥပေက္ခာဟုဆိုအပ်သော သင်္ခါ
ရဒုက္ခတို့ကို အဘန်တလဲလဲ ရှုခြင်း အောက်
မေ့ခြင်းသတိကို ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်
ဟုခေါ်ပါသည်။

- မေး။ အဘယ်သို့ ရှုခြင်း အောက်မေ့ခြင်းကို စိတ္တဘူတသန္တာသတိပဋ္ဌာန်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ သရာဂစိတ်၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သမ္ပယောဂ တည်ရာ၏ အပြား အားဖြင့် ပြားသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော စိတ်တို့ကို အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းအောက်မေ့ခြင်းကို စိတ္တဘူတသန္တာသတိပဋ္ဌာန်ဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ အဘယ်သို့ ရှုခြင်း အောက်မေ့ခြင်းကို ဓမ္မဘူတသန္တာသတိပဋ္ဌာန်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ သညာသင်္ခါရဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ပြားသော လက္ခဏာရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့ကို လက္ခဏာယဉ် သုံးပါးသို့တင်၍ အဘန်တလဲလဲရှုခြင်း အောက်မေ့ခြင်း သတိကို ဓမ္မဘူတသန္တာသတိပဋ္ဌာန်ဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ သမ္ပ ပဋ္ဌာန်သည် ကိစ္စ တရား ကိုယ် အား ဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဥပ္ပန္နပါပ၊ ပဟာန၊ အနုပ္ပန္နပါပ၊ အနုပ္ပါဒန၊ အနုပ္ပန္န၊ ကုသလုပ္ပါဒန ဥပ္ပန္နကုသလာဘိဝံမိဟု ကိစ္စ အားဖြင့် လေးပါးတရား ကိုယ်အားဖြင့် လောကုတ္တရာ စိတ်၌ ယှဉ်သော ဝီရိယ စေတသိက်တပါးသာတည်း။
- မေး။ အဘယ်သို့ လုံ့လ ပြုခြင်းကို ဥပ္ပန္နပါပ ပဟာန သတိပဋ္ဌာန်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဖြစ်ကုန်ပြီးသောယုတ်မာကုန်သောအကုသိုလ်
တရားတို့ကို တပန်မဖြစ်စိမ့်သောငှါ လုံ့လပြု
သောဝီရိယကိုဥပ္ပန္နပါပ ပဟာနသမ္ပပဋ္ဌာန်ဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သို့လုံ့လပြုခြင်းကိုအနုပ္ပန္နပါပ အနုပ္ပါ
ဒနသမ္ပပဋ္ဌာန်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မဖြစ်ကုန်သေးသောယုတ်မာကုန်သော အကု
သိုလ်တရားတို့ကို မဖြစ်စိမ့်သောငှါ လုံ့လပြု
သောဝီရိယကိုအနုပ္ပန္နပါပအနုပ္ပါဒနသမ္ပပဋ္ဌာန်
ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သို့လုံ့လပြုခြင်းကို အနုပ္ပန္န ကုသလုပ္ပါ
ဒနဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မဖြစ်ကုန်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကိုဖြစ်
စိမ့်သောငှါ လုံ့လပြုသော ဝီရိယကို အနုပ္ပန္န
ကုသလုပ္ပါဒနဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကဲ့သို့ လုံ့လပြုခြင်းကိုဥပ္ပန္န ကုသလာ
ဘိဝံနီဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကိုလွန်စွာ
ပွားများ စိမ့်သောငှါ လုံ့လပြုသော ဝီရိယကို
ဥပ္ပန္နကုသလာဘိဝံနီဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဣဒ္ဓိ ပါဒ်သည် ကိစ္စတရား ကိုယ်အားဖြင့် အ
ဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဧပြီ။ သန္တိန္ဒြိယ၊ ဝိရိယန္တိန္ဒြိယ၊ ဝိတ္တိန္ဒြိယ၊ ဝိသိန္ဒြိယ
ဟု ကိစ္စအားဖြင့် လေးပါးတရားကိုယ်အား
ဖြင့် ဆန္ဒ ဝိရိယ လောကုတ္တရာစိတ် ပညာဟု
လေးပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဣန္ဒြိယသည် ကိစ္စတရားကိုယ်အားဖြင့် အဘယ်
မျှရှိပါသနည်း။

ဧပြီ။ သန္တိန္ဒြိယ၊ ဝိရိယန္တိန္ဒြိယ၊ သမ္ပန္တိန္ဒြိယ၊ သမာဓိန္ဒြိယ၊
ပညိန္ဒြိယဟု ကိစ္စတရားကိုယ်အားဖြင့် ငါးပါးစီ
ရှိပါသည်။

မေး။ ဗိုလ် တရားသည် ကိစ္စ တရား ကိုယ် အားဖြင့်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဧပြီ။ သဗ္ဗာဓိလ်၊ ဝိရိယာဓိလ်၊ သတိဓိလ်၊ သမာဓိဓိလ်၊
ပညာဓိလ်ဟု ကိစ္စ တရားကိုယ်အားဖြင့် ငါးပါး
စီ ရှိပါသည်။

မေး။ ဗောဇ္ဈင်တရားသည် ကိစ္စတရားကိုယ်အားဖြင့်
အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဧပြီ။ သကိသမ္ပောဇ္ဈင်၊ ဓမ္မဝိစရသမ္ပောဇ္ဈင်၊ ဝိရိယ
သမ္ပောဇ္ဈင်၊ ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်၊
သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်၊ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင် ဟု
ကိစ္စအားဖြင့် ခုနစ်ပါး တရားကိုယ်အားဖြင့်
သတိ ပညာ ဝိရိယ ဝီတိ ပဿဒ္ဓိဧကဂ္ဂတာ
တဏှိမ္မောက္ခတာစေတသိက်အားဖြင့် ခုနစ်ပါး
ရှိပါသည်။

မေး။ မဂ္ဂင်တရားသည် ကိစ္စတရား ကိုယ် အားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သမာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင် သမာသင်္ကပ္ပ မဂ္ဂင် သမ္မဝါစာ မဂ္ဂင် သမာကမ္မန္တ မဂ္ဂင် သမ္မာအာဇီဝ မဂ္ဂင် သမ္မာဝါသမမဂ္ဂင် သမ္မာသတိမဂ္ဂင် သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်ဟု ကိစ္စတရားကိုယ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး စီရှိပါသည်။

မေး။ ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့သည် တရားကိုယ်အားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆန္ဒ စေတသိက် လောကုတ္တရာစိတ် တဗြဟ္မ မဇ္ဈတ္တတာစေတသိက်သမ္ဘူစေတသိက်ပဿန္န စေတသိက် ဝီတိ စေတသိက် ပညာ စေတသိက် ဝိတက်စေတသိက် ဝီရိယ စေတသိက် သမ္မာဝါစာ စေတသိက် သမ္မာကမ္မန္တ စေတသိက် သမ္မာအာဇီဝစေတသိက် ဧကဂ္ဂတာ စေတသိက်သတိစေတသိက်အားဖြင့် ၁၄-ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့သည် ကိစ္စအားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သတိ ပဋ္ဌာန် လေးပါး၊ သမ္မ ပဋ္ဌာန် လေးပါး၊ ဣဒ္ဓိပါနိ လေးပါး၊ ဣန္ဒြေငါးပါး၊ ဝိလိငါးပါး၊ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအားဖြင့် ၃၇ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ဝိတက် ပဿန္တိ ဝိတိ တဠုမဇ္ဈတ္တတာ ဆန္ဒ
လောကုတ္တရာ ဗိတံ ဝိရတိ စေတသိက် သုံးခု
အားဖြင့် ကိုးပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်
ဌာနတပ်ကုန်သနည်း။

ဖြေ။ ဝိတက် စေတသိက်သည် သမာသက္ခယမဂ္ဂင်
ကိစ္စတပါး တပ်ပါ သည်။ ပဿန္တိ စေတသိက်
သည် ပဿန္တိသမ္ပောဇ္ဈင် ကိစ္စတပါး တပ်ပါ
သည်။ ဝိတိစေတသိက်သည် ဝိတိသမ္ပောဇ္ဈင်
ကိစ္စတပါးသာ တပ်ပါသည်။ တဠုမဇ္ဈတ္တတာ
စေတသိက်သည် ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင် ကိစ္စ
တပါးသာတပ်ပါသည်။ ဆန္ဒစေတသိက်သည်
ဆန္ဒဒွိပါဒ် ကိစ္စတပါးသာ တပ်ပါသည်။ လော
ကုတ္တရာ ဗိတံသည် ဗိတ္တိဒွိပါဒ် ကိစ္စတပါးသာ
တပ်ပါသည်။ သမ္မဝါစာစေတသိက်သည် သမ္မ
ဝါစာမဂ္ဂင်ကိစ္စ တပါးသာတပ်ပါသည်။ သမ္မာ
ကမ္မန္တစေတသိက်သည်။ သမ္မာကမ္မန္တမဂ္ဂင်ကိစ္စ
တပါးသာ တပ်ပါသည်။ သမ္မာ အာဇီဝစေတ
သိက်သည် သမ္မာအာဇီဝ မဂ္ဂင်ကိစ္စတပါးသာ
တပ်ပါသည်။ ဤသို့လျှင် ကိုးပါးသောဗိတံစေ
တသိက်တို့သည် တကိစ္စ တဌာနစီသာတပ်ပါ
သည်။

မေး။ ဝိရိယာစေတသိက်သည် ဌာနပေါင်း အဘယ်မျှ
တပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သမ္ပပဋ္ဌာန် လေးဌာန ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒ် ဝိရိယိန္ဒြေ
ဝိရိယာဓိလ် ဝိရိယာသမ္ပောဇ္ဈင် သမ္ပဝါယာမမဂ္ဂင်
အားဖြင့် ဌာနပေါင်း ကိုးဌာန တပ်ပါသည်။

မေး။ သတိစေတသိက်သည် ဌာနပေါင်း အဘယ်မျှ
တပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သတိပဋ္ဌာန်လေးဌာန သတိန္ဒြေသတိဓိလ်သတိ
သမ္ပောဇ္ဈင် သမ္ပာသမာဓိမဂ္ဂင် အားဖြင့် ဌာန
ပေါင်းရှစ်ဌာနတပ်ပါသည်။

မေး။ ကောဂ္ဂတာ စေတသိက် သည် ဌာနပေါင်း အ
ဘယ်မျှတပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သမာဓိန္ဒြေ သမာဓိဓိလ် သမာဓိ သမ္ပောဇ္ဈင်
သမာဓိ မဂ္ဂင် အားဖြင့် ဌာနပေါင်း လေးဌာန
တပ်ပါသည်။

မေး။ ပညာစေတသိက်သည် ဌာနပေါင်း အဘယ်မျှ
တပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ် ပညိန္ဒြေ ပညာဓိလ် ဓမ္မာဝိစရ
သမ္ပောဇ္ဈင် သမ္ပာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်အားဖြင့်ဌာနပေါင်း
ငါးဌာနတပ်ပါသည်။

မေး။ သဒ္ဓါစေတသိက်သည် ဌာနပေါင်း အဘယ်မျှ
တပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သဒ္ဓိန္ဒြေသဒ္ဓါဓိလ်အားဖြင့်ရှစ်ဌာနတပ်ပါသည်။

မေး။ လောကုတ္တရာဗိတ် ရှစ်ပါးတို့၌ ၃၇-ပါးသော
ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကိုအကုန်ရပါသလော။

ဖြေ၊ လောကုတ္တရာ ပထမဈာန် ရှစ်ပါး တို့၌သာ အကုန်ရပါသည်။ ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် စိတ်တို့၌ ဝိတက် စေတသိက်ကို၎င်း၊ စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန်စိတ်တို့၌ ဝီတိ စေတသိက်ကို၎င်းကြည့်၍ ၃၆-ပါးသံာရပါသည်။

မေး။ လောကီကုသိုလ်စိတ်တို့၌ဗောဓိပက္ခိယတရား တို့ကိုရပါသေးသလော။

ဖြေ၊ ခြောက်ပါးသော ဝိသုဒ္ဓိတို့၏ ဖြစ်သောအခါ၌ ယှဉ်သင့်သည်အားလျှော်စွာရပါသေးသည်။
သဗ္ဗသင်္ခဟကိုပြခြင်း၊

မေး။ စတုဘူမိကခန္ဓာတို့ကား၊ အဘယ်မျှ အရေအတွက် ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ သညက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာအားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါး အရေအတွက် ရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ် တရား တို့ကို ရူပက္ခန္ဓာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ နှစ်ဆယ်ရှစ်ပါးသောရုပ်တရားတို့ကိုရူပက္ခန္ဓာဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် တရား တို့ကို ဝေဒနက္ခန္ဓာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဝေဒနာစေတသိက်ကို ဝေဒနက္ခန္ဓာဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် တရား တို့ကို သညာက္ခန္ဓာဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ သညာစေတသိက်ကို သညာက္ခန္ဓာဟု ခေါ်ပါ သည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ ဝေဒနာသညာမှ ကြွင်းသော ငါးဆယ်သော စေတသိက် တို့ကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟု ခေါ်ပါ သည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ စိတ်တခု ယုတ်ကိုး ဆယ်သော တရား တို့ကို ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ရုပ်-ဝေဒနာ-သညာစသောတရားတို့ကို ခန္ဓာ ဟုအဘွဲ့ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရုပ်-ဝေဒနာ-သညာစသော တရား တို့ကို အပေါင်းအစုပြု၍ပြသောကြောင့် ခန္ဓာဟုခေါ်ပါ သည်။

မေး။ ဝေဒနာ-သညာတို့၌ အပေါင်းအစုမရှိ၊ တခု သာဖြစ်သောကြောင့် ခန္ဓာဟု မခေါ်သင့်သည် မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ။ သုခဝေဒနာ- ဒုက္ခဝေဒနာ- ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဟူ၍ အတိတ်စသော တဆွဲတပါးသော အရာ

တို့၌ ဝေဘန်အပ်သောစတုဘူမကဝေဒနာအစု
ကိုပေါင်း၍ ခန္ဓာဟုဆိုသောကြောင့် ခေါ်သင့်
ပါသည်။

(သညာ၌လည်းစက္ခုသမ္ပဿဇာသညာ၊ သော
တသမ္ပဿဇာသညာ၊ ဃာနသမ္ပဿဇာသညာ၊
ဇိဌိသမ္ပဿဇာသညာ၊ ကာယသမ္ပဿဇာ
သညာ၊ မနောသမ္ပဿဇာသညာဟူ၍-ထိုတဆွဲ
တပါးသောအရာတို့၌ ဝေဘန်အပ်သော စတု
ဘူမကသညာအစုကိုပေါင်း၍ခန္ဓာဟုဆိုသော
ကြောင့်ခေါ်သင့်ပါသည်။)

မေး။ ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော၊ တိဘူမက ခန္ဓာ
တို့ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓာ- ဝေဒနပါဒါနက္ခန္ဓာ - သည၊
ပါဒါနက္ခန္ဓာ - သင်္ခါရပါဒါနက္ခန္ဓာ-ဝိညာဏု
ပါဒါနက္ခန္ဓာအားဖြင့် ငါးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာဟု
ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥပါဒါန်၏အာရုံဖြစ်သော လောကီစိတ် ရှစ်ဆွဲ
တပါးကို ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဝေဒနာ-သညာတို့ကို ခန္ဓာအသီးအခြားပြု၍၊
အဘွဲကြောင့်ဟောတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝနုတရားတို့၌ သာရာခြင်း၊ ထိုသာရာ ခြင်း၏
အကြောင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုနှစ်ပါးသော

တရား တို့ကိုသာလျှင်၊ ခန္ဓာအသီးပြု၍ ဟော
တော်မူပါသည်။

မေး၊ အာယတနတို့သည် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ခြောက်ပါးသော ဇွါရ-ခြောက်ပါးသော အာရုံ
တို့၏အပြားအားဖြင့် အာယတန တဆွဲနှစ်ပါး
ရှိပါသည်။

မေး၊ ထိုတဆွဲနှစ်ပါးတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် အာယတန
ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ရှည်စွာသော သံသရာ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေ
တတ်သောကြောင့်၎င်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်စသည်
တို့၏တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် အာယတနဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အာယတန တဆွဲနှစ်ပါး၏ အရသာရုပ်ကို ရေ
တွက်ပြစမ်းပါ။

ဖြေ၊ စက္ခာယတန သောတာယတန ဗာနာယတန
ဇိတ္တိယတန ကာယတန မနာယတန ရူပါယ
တန သဒ္ဓါယတန ဂန္ဓာယတန ရသာယတန
ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဓမ္မာယတနအားဖြင့် အာယ
တနတဆွဲနှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး၊ အဘယ်ပသာဒရုပ်ကို စက္ခာယတနဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ၊ စက္ခုပသာဒ ရုပ်ကို စက္ခာယတနဟု ခေါ်ပါ
သည်။

မေး။ အဘယ်ပသာဒရုပ်ကို သောတာယတနဟု ခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ သောတာယတ ပသာဒရုပ်ကို သောတာယတနဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပသာဒရုပ်ကို ဗာနာယတနဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ဗာနာပသာဒရုပ်ကို ဗာနာယတနဟု ခေါ်ပါ
သည်။

မေး။ အဘယ်ပသာဒရုပ်ကို ဇိတ္တိယတနဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ဇိတ္တိပသာဒရုပ်ကို ဇိတ္တိယတနဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပသာဒရုပ်ကို ကာယာယတနဟု ခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာယပသာဒရုပ်ကို ကာယာယတနဟု ခေါ်ပါ
သည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်ကို မနာယတနဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်ကို မနာယတနဟု ခေါ်
ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို ရူပါယတနဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါရုံကို ရူပါယတနဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို သဒ္ဓါယတနဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သဒ္ဓါရုံကို သဒ္ဓါယတနဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို ဂန္ဓာယတနဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဂန္ဓရုံကို ဂန္ဓာယတနဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်အခါရုံကိုရသီယတနဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ရသာရုံကို ရသာယတနဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်အခါရုံကို ဖေါဋ္ဌဗ္ဗယတနဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပထဝီ တေဇော - ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံကိုဖေါဋ္ဌဗ္ဗယတနဟုခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ် တရားတို့ကို ဓမ္မာယတနဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ-သုခဓရေ သောဠာနိဗ္ဗာန်ကို ဓမ္မာယတနဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ ဓါတ်တို့သည် အရေအတွက် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ခြောက်ပါးသောနွါရ-ခြောက်ပါးသော အာရုံ၊ ထိုနွါရအာရုံကို မှီ၍ဖြစ်သော ဝိညာဏ်အစဉ်ဖြင့် ဓါတ်သည် တဆဲ့ရှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး၊ ထိုတဆဲ့ရှစ်ပါးသောတရားတို့ကို အဆဲ့ကြောင့် ဓါတ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ မိမိ အနက် သဘောကို ဆောင်တတ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဝါ-များသော အပြား ရှိသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲကိုစီရင်တတ်သောကြောင့် ဓါတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ခါတ်တသွဲရှစ်ပါးအရ သရုပ်ကို ရေတွက် ပြစမ်းပါ။

ဖြေ။ စက္ခုဗါတ် သောတဗါတ်၊ ဃာနဗါတ်၊ ဇိဌာဗါတ်၊ ကာယဗါတ်၊ ရူပဗါတ်၊ သဒ္ဓဗါတ်၊ ဂန္ဓဗါတ်၊ ရသဗါတ်၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗဗါတ်၊ စက္ခုဝိညာဏဗါတ်၊ သောတဝိညာဏဗါတ်၊ ဃာနဝိညာဏဗါတ်၊ ဇိဌာဝိညာဏဗါတ်၊ ကာယဝိညာဏဗါတ်၊ မနောဗါတ်၊ ဓမ္မဗါတ်၊ မနောဝိညာဏဗါတ် အားဖြင့် တသွဲရှစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ပဿာဒရုပ်ကို စက္ခုဗါတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စက္ခုပဿာဒရုပ်ကို စက္ခုဗါတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ပဿာဒရုပ်ကို သောတဗါတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သောတပဿာဒရုပ်ကို သောတဗါတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ပဿာဒရုပ်ကို ဃာနဗါတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဃာနပဿာဒရုပ်ကို ဃာနဗါတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ပဿာဒရုပ်ကို ဇိဌာဗါတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇိဌာပဿာဒရုပ်ကို ဇိဌာဗါတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပသာဒရုပ်ကို ကာယခါတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာယပသာဒရုပ်ကို ကာယခါတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို ရူပခါတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဆင်းဟူသော ရူပါရုံကို ရူပခါတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို သဒ္ဓါခါတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အသိဟူသော သဒ္ဓါရုံကို သဒ္ဓါခါတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို ဂန္ဓခါတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာရုံကို ဂန္ဓခါတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို ရသခါတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အရသာ ဟူသော ရသာ ရုံကို ရသခါတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် အာရုံကို ဖေါဠဗ္ဗ ဓာတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အတွေ့ဟူသော ဖေါဠဗ္ဗာရုံကို ဖေါဠဗ္ဗဓာတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်ကို စက္ခုဗိညာဏဓာတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ၊ စက္ခု ဝိညာဏ်ဒွေ စက္ခုဝိညာဏ ဓာတ်ဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်စိတ်ကို သောတဝိညာဏဓာတ်ဟုခေါ်
ပါသနည်း။

ဗြေ၊ သောတ ဝိညာဏ် ဒွေကို သောတ ဝိညာဏ်
ဓာတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်စိတ်ကို ဃာနဝိညာဏဓာတ်ဟုခေါ်ပါ
သနည်း။

ဗြေ၊ ဃာနဝိညာဏ်ဒွေကို ဃာနဝိညာဏ ဓာတ်ဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်စိတ်ကို ဇိဝှိဝိညာဏဓာတ်ဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဗြေ၊ ဇိဝှိဝိညာဏ် ဒွေကို ဇိဝှိဝိညာဏ ဓာတ်ဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်စိတ်ကို ကာယဝိညာဏ ဓာတ်ဟုခေါ်
ပါသနည်း။

ဗြေ၊ ကာယဝိညာဏ် ဒွေကို ကာယဝိညာဏ ဓာတ်
ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်စိတ်ကို မနောဓာတ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ၊ ပဉ္စဒါရဝဇ္ဇာန် သဒ္ဓဋ္ဌိန္ဒြိယဒွေကို မနောဓာတ်
ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ် တရား တို့ကို ဓမ္မဓာတ်ဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ စေတသိက်ဒွေပညာသ သုခုမရုပ် သောဠသ နိဗ္ဗာန်ကို မွေ့ဇာတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်တို့ကို မနောဝိညာဏ ဇာတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ် ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇာန်သမ္ပုဒ် နှိုင်းဒွေကြဉ်သော ခုနစ်ဆွဲခြောက်ပါးသော စိတ်တို့ကို မနောဝိညာဏ ဇာတ်ဟု ခေါ်ပါ သည်။

မေး။ အရိယာ သစ္စာတို့သည် အဘယ်မျှ အရေအ တွက်ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂ သစ္စာဟု လေးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို ဒုက္ခ သစ္စာဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ လောကီစိတ်ရှစ်ဆွဲတပါး၊ လောဘကြဉ်သော စေတသိက်ငါးဆွဲတပါး၊ ရုပ်နှစ်ဆွဲရှစ်ပါးတို့ကို ဒုက္ခသစ္စာဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို သမုဒယသစ္စာဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ လောဘစေတသိက်ကို သမုဒယသစ္စာဟု ခေါ် ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားကို နိရောဓသစ္စာဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဧပြီ။ အသစ်တခတ် ဖြတ်သောနိဗ္ဗာန်ကို နိရောဓ သစ္စာဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် တရား တို့ကို မဂ္ဂသစ္စာဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဧပြီ။ မင်္ဂလိက လေးခုနှင့် ယှဉ်သော သမာဒိဋ္ဌိ သမာ သင်္ကပ္ပ စသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့ကို မဂ္ဂသစ္စာ ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ လောဘမှတစ်ပါးကုန်သော ဒုက္ခ၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော တရား တို့သည် ရှိကုန်လျက် လောဘစေတသိက်ကိုသာလျှင် သမုဒ္ဓသစ္စာဟု အဘွဲ့ကြောင့် ဟောတော်မူပါသနည်း။

ဧပြီ။ လောဘသည် ဆင်းရဲခြင်း၏ ထူးသော အ ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် လောဘကိုသာလျှင် သမုဒ္ဓယသစ္စာဟု ဟောတော်မူပါသည်။

မေး။ ထိုလေးပါးသော သစ္စာတို့ကို အရိယသစ္စာဟု အဘွဲ့ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဧပြီ။ ထိုလေးပါးသောသစ္စာတို့သည် အရိယာ၏ အ ဖြစ်ကိုပြုတတ်သောကြောင့် ဝါ-အရိယာတို့၏ ဥက္ခာဖြစ်သောကြောင့် အရိယာသစ္စာဟု ခေါ် ပါသည်။

မေး။ မင်္ဂလိက္ခပုဒ် ၂၉-ခု ဒိလ်မိတ္တပုဒ် ၃၇-ခု တို့သည် အဘယ်သစ္စာထိုက်ပါသနည်း။

အဘိဓမ္မာ အလိုအားဖြင့် သစ္စာ လေးပါးမှ လွတ်သောကြောင့် သစ္စာမိလ္လာနဖြစ်ပါသည်။ သုတ္တန်အလိုအားဖြင့် ဒိလိခိတ်လေးခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိစသော ရှစ်ပါးသော တရားတို့သည် သဒ္ဓသုပစာရဏ အားဖြင့် ဂေဝသစ္စာ ထိုက်ပါသည်။ မဂ်စိတ္တ၊ ပွါဒ် ၂၉ ခု၊ ဒိလိခိတ္တ၊ ပွါဒ် ၂၉ ခု တို့သည် သင်္ခါရဒုက္ခအားဖြင့် တူသည်ဖြစ်၍ သဒ္ဓသုပစာရဏအားဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာ ထိုက်ပါသည်။

မေး။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသော အရေ အတွက်မှ အာပွဲကြောင့် လွတ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ နိဗ္ဗာန်သည် ဗာဟိရ ပဿိတ သုခုမ ဒုရတရား ဖြစ်၍ အတိတ် အနာဂတ် ပဋ္ဌုပ္ပန် အတ္တုတ္တိက ဗာဟိရ သုခုမ ဩဇ္ဇာဒိက ဟိနပဿိတ ဒုရအာသန္န အားဖြင့် အပြား မရှိသောကြောင့် ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်ပါသည်။

မေး။ သတ္တဝိညာဏ ဓာတ်တို့သည် အဘယ်အာယတနကပြားပါသနည်း။

အဖြေ။ နောယတနတပါးက ဝိညာဏဓာတ် ခုနစ်ပါး ပြားပါသည်။

(သမုစ္စည်းပိုင်းငြိုး၏။)

ပစ္စည်းပိုင်း။

ပစ္စယသင်္ဂဟကိုပြုခြင်း။

မေး။ ပစ္စယသင်္ဂဟ၌ နည်းအားဖြင့်ဘယ်နှစ်ပါးရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်း၊ ပဋ္ဌာန်းနည်း၊ အားဖြင့်နှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ ထိုနည်းနှစ်ပါးတို့သည် အဘယ်သို့ ထူးကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ပစ္စယ၌ မွေ၏ဖြစ်သော အခြင်းအရာမျှကို စွဲ၍ ဖြစ်သောနည်းသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းမည်၏။ ပစ္စယသတ္တိကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောနည်းသည် ပဋ္ဌာန်းနည်းမည်၏။ ဤကား သင်္ခေပ ဝဏ္ဏနာဆရာ အလိုတည်း။ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေ့ရှိကုန်သော သင်္ခါရ အစရှိကုန်သော အကျိုးတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော အခြင်းအရာမျှဖြင့် မှတ်အပ်သော နည်းသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းမည်၏။ အကျိုးကိုပြီးစေတတ်သောအထူးပြီးစေ၍ဖြစ်သောပစ္စည်းဟုဆိုအပ်သော တည်ရာကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သော နည်းသည် ပဋ္ဌာန်းနည်းမည်၏။ ဤကား ဝိကာကျော်အလိုတည်း။ ဤသို့နည်းနှစ်ပါးထူးကြပါသည်။

မေး၊ အဘယ်နည်းသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် နည်းမည်ဟု သနည်း။

ဖြေ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာသဠာယတနံ၊ သဠာယတနပစ္စယာဗေသာ၊ ဗေသာပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပဒါနံ၊ ဥပဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏသောကပရိဒေဝ-ဒုက္ခ-ဒေါမနဿုပါယာသာသမ္ဘဝန္တိဟုဟောတော်မူအပ်သော နည်းသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းမည်ဟုသည်။

မေး၊ အဘယ်တရားကို အဝိဇ္ဇာဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကိုမသိမမြင်နိုင်အောင်သတ္တဝါတို့အား ဖုန်းလွှမ်းတတ်သော မောဟကို အဝိဇ္ဇာဟုခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ အပုညာဘိသင်္ခါရ အာနဉ္ဇာဘိသင်္ခါရဟုသုံးပါးရှိပါသည်။

မေး၊ အဘယ်သင်္ခါရကို ပုညာဘိသင်္ခါရဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မဟာကုသိုလ် စေတနာ ၅၈ပါး၊ ရူပကုသိုလ် စေတနာ ၁၆ပါးအားဖြင့်စေတနာတဆွဲသုံးပါး ကို ပုညာဘိသင်္ခါရဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သင်္ခါရကို အပုညာဘိသင်္ခါရဟု ခေါ် ပါသနည်း။

ဖြေ။ အကုသိုလ်စေတနာတဆွဲနှစ်ပါးကို အပုညာဘိ သင်္ခါရဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သင်္ခါရကို အနုညာဘိသင်္ခါရဟု ခေါ် ပါသနည်း။

ဖြေ။ အရူပကုသိုလ်စေတနာလေးခုကို အနုညာဘိ သင်္ခါရဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ သင်္ခါရကြောင့် ဖြစ်သော ဝိညာဏ် ဟူသည် အဘယ်တရားကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်တခုယုတ်နှစ်ဆယ်ကို၎င်း၊ ပဝတ္တိ အခါ လောကီဝိပါက်ဗတ္တိ သ(၃၂)ပါးကို၎င်း ဝိညာဏ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဝိညာဏ်ကြောင့် ဖြစ်သော နာမ် ရုပ်ဟူသည် အဘယ်တရားကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စေတသိက်ဒွိပညာသ ရုပ်အဋ္ဌာရီသကို နာမ်ရုပ် ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ နာမ်ရုပ်ကြောင့်ဖြစ်သော သဠာယတနဟူသည် အဘယ်တရားကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ်တယုတ် ကိုးဆယ် ပသာဒရပ် ငါးပါးကို သဠာယတနဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ သဠာယတနကြောင့် ဖြစ်သော သောတဟူသည် အဘယ်တရားကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စက္ခုသမ္ဗဿ သောတသမ္ဗဿ ဗောဓိသမ္ဗဿ ဇိဝှိသမ္ဗဿ ကာယသမ္ဗဿ မနောသမ္ဗဿ အားဖြင့် ခြောက်ပါးသောတရားတို့ကို ပသာ ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ပသာကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာဟူသည် အဘယ်တရားကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သုခ ဝေဒနာ ဒုက္ခ ဝေဒနာ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ အားဖြင့် သုံးပါးသောတရားတို့ကို ဝေဒနာဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဝေဒနာကြောင့် ဖြစ်သော တဏှာဟူသည် အဘယ်တရားကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ သုံးပါးကိုတဏှာဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တဏှာကို ကာမ တဏှာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပါရုံစသော အာရုံခြောက်ပါးကို တပ်တတ်သောတဏှာကို ကာမတဏှာဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် တဏှာကို ဘဝတဏှာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

- ဗြေ။ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ဖြစ်သောတဏှာကို ဘဝ
တဏှာဟုခေါ်ပါသည်။
- မေး။ အဘယ်တဏှာကို ဝိဘာဝတဏှာဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။
- ဗြေ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏှာကို ဝိဘာ
ဝတဏှာဟုခေါ်ပါသည်။
- မေး။ တဏှာကြောင့်ဖြစ်သော ဥပါဒါန်ဟူသည် အ
ဘယ်တရားကိုခေါ်ပါသနည်း။
- ဗြေ။ လောဘ ဒိဋ္ဌတရားနှစ်ပါးကို ဥပါဒါန်ဟု ခေါ်
ပါသည်။
- မေး။ ဥပါဒါန်ကြောင့်ဖြစ်သော ဘဝသည် အဘယ်မျှ
ပြားပါသနည်း။
- ဗြေ။ ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝအားဖြင့် နှစ်ပါးပြားပါ
သည်။
- မေး။ အဘယ် စေတနာကို ကမ္မဘဝဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။
- ဗြေ။ အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ် သတ္တ
ရသနှင့်ယှဉ်သော စေတနာတခုယုတ်သုံးဆယ်
(၂၉)ကို ကမ္မဘဝဟုခေါ်ပါသည်။
- မေး။ ဥပပတ္တိဘဝကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။
- ဗြေ။ ကာမဘဝ ရူပဘဝ အရူပဘဝ သညီဘဝ အ
သညီဘဝ နေဝသညီ နာသညီဘဝ ဧကဝေါ
ကာရဘဝ စတုဝေါကာရဘဝ ပဉ္စဝေါကာ

ရတဝအားဖြင့် ဥပပတ္တိဘဝသည် ကိုးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ် တရား တို့ကို ကာမဘဝဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမဝိပါက် တေဒီသ (၂၃) ကမ္မဇရုပ်ဒီသ (၂၀)တို့ကို ကာမဘဝဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကိုရူပဘဝဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပဝိပါက်ငါးခု ကမ္မဇရုပ်ပန္နရသကို ရူပဘဝဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို အရူပဘဝ စတုဝေါကာရဘဝဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အရူပါဝစရဝိပါက်စိတ် လေးပါးတို့ကို အရူပဘဝ စတုဝေါကာရဘဝဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် တရား တို့ကို သညီဘဝဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါက်ကြည့်သေ၊ လောကီဝိပါက်ဒကတိံသကမ္မဇရုပ်ဒီသတို့ကို သညီဘဝဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် တရားတို့ကို အသညီဘဝ ဧကဝေါကာရဘဝဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇိဝိတနဝကလောင်ရုပ်ကို အသညီဘဝ ဧကဝေါကာရဘဝဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားကို နေဝသည့်နာသည့် ဘဝဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါဏ်စိတ်ကို နေဝသည့်နာသည့်ဘဝဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို ပဉ္စဝေါကာရဘဝဟုခေါ် ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမဝိပါဏ်တေဝိသ ရူပဝိပါဏ်ငါးခု ကမ္မဇ ရုပ်ဝိသတို့ကို ပဉ္စဝေါကာရ ဘဝဟု ခေါ်ပါ သည်။

မေး။ ဘဝကြောင့်ဖြစ်သော ဇာတိဟူသည် အဘယ် တရားကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး နိပ္ပန္နရုပ်အဋ္ဌာရသတို့၏ဖြစ် ဆဲကို ဇာတိဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဇာတိကြောင့်ဖြစ်သော ဇရာဟူသည် အဘယ် တရားကိုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး နိပ္ပန္နရုပ်အဋ္ဌာရသတို့၏ရင့် ဆဲကို ဇရာဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဇာတိကြောင့် ဖြစ်သော မရဏဟူသည် အ ဘယ်တရားကို ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး နိပ္ပန္နရုပ် အဋ္ဌာရသတို့၏ ပျက်ဆဲကို မရဏဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားကိုသောကဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒေါသမူဒွေ၌ ရှိသော ဒေါမနဿ ဝေဒနာကို သောကဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားကို ပရိဒေဝဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်း အစရှိသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဝိကြွေးမည် တန်းသော အခြင်းအရာ ဖြင့် ဖြစ်သော ဗိပလ္လာသသဒ္ဓကို ပရိဒေဝဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားကို ဒုက္ခဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်၌ ရှိသော ဝေဒနာစေတသိက်ကို ဒုက္ခဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားကို ဒေါမနဿဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒေါသမူဒွေ၌ ရှိသော ဝေဒနာ စေတသိက်ကို ဒေါမနဿဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားကို ဥပယာသဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ညာတိဗျသန အစရှိသည်တို့ဖြင့် တွေ့သောသူ အားလွန်စွာ ဖြစ်သော စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေ၌ ရှိသော ဒေါသစေတသိက်ကို ဥပယာသဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့သည် ကာလအားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အတိတ်ကာလအနာဂတ်ကာလပစ္စုပ္ပန်ကာလဟု သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို အတိတ် ကာလဟု ခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရတရားတို့ကို အတိတ်ကာလဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို အနာဂတ်ကာလဟု ခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇာတိဇရာမရဏ တို့ကို အနာဂတ် ကာလဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို ပစ္စုပ္ပန်ကာလဟု ခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ တဏှာ ဥပါဒါနိဘဝတို့ကို ပစ္စုပ္ပန်ကာလဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့သည် အင်္ဂါအားဖြင့် အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် သဠာယ
တန ဗဿ ဝေဒနာ တဏှာ ဥပါဒါနိ ဘဝ
ဇာတိ ဇရာ မရဏဟု အင်္ဂါအားဖြင့် တဆဲ့
နှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ သောကစသော တရားတို့ကို အင်္ဂါ၏ အဖြစ်ဖြင့်
အဘွဲ့ကြောင့် မဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ သောကစသော တရားတို့သည် ဇာတိ၏ အကျိုး
ဆက်မျှသာ ဖြစ်၍ မချ အကျိုး တရားမဟုတ်
သောကြောင့် အင်္ဂါ၏ အဖြစ်ဖြင့် မဆိုပါ။

မေး။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရကိုယူသဖြင့် တဏှာဥပါဒါနိဘဝကို အဘွဲ့ကြောင့်ယူပါသနည်း။

ဖြေ။ တဏှာ ဥပါဒါနိတို့သည် အဝိဇ္ဇာနှင့် ကိလေသာခြင်း တူသောကြောင့်၎င်း၊ ကမ္မဘဝသည် သင်္ခါရနှင့်ကံခြင်းတူသောကြောင့်၎င်း၊ တဏှာ ဥပါဒါနိဘဝကို ယူပါသည်။

မေး။ ဇာတိဇရာ မရဏကို ယူသဖြင့် ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဗဿ၊ ဝေဒနာတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇာတိဇရာ မရဏတို့သည် ဝိညာဏ် စသည်တို့၏ ဖြစ်ဆဲ ရင့်ဆဲ-ပျက်ဆဲ မှုသာ ဖြစ်သောကြောင့် ဇာတိ ဇရာ မရဏကို ယူသဖြင့် ဝိညာဏ်စသည်ကိုလည်း ယူရပါသည်။

မေး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတို့သည်၊ အခြင်း အရာအားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အတိတ်အကြောင်းငါးပါး၊ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးငါးပါး၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း ငါးပါး၊ အနာဂတ်အကျိုးငါးပါး အားဖြင့် အခြင်းအရာ နှစ်ဆယ်ရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို အတိတ်အကြောင်း ငါးပါးဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ တဏှာ ဥပါဒါနိကမ္မဘဝတို့ကို အတိတ်အကြောင်းငါးပါးဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို ပစ္စုပ္ပန် အကျိုးငါးပါးဟု ခေါ်ပါသနည်း။

မပြ။ ဝိညာဏ်နာမ်ရုပ် သဠာယတန ပဿဝေဒနာ တို့ကို ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးငါးပါးဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းငါးပါး ဟုခေါ်ပါသနည်း။

မပြ။ တဏှာဥပါဒါန် ကမ္မဘဝအဓိဇ္ဇာ သင်္ခါရတို့ကို ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းငါးပါးဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကိုအနာဂါတ်၌အကျိုးငါးပါး ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

မပြ။ ဇာတိ ဇရာမရဏဟု ဆိုအပ်သော ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ပဿ ဝေဒနာ တို့ကို အနာဂါတ်၌အကျိုးငါးပါးဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတို့သည် အလ္လ္လာအားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

မပြ။ အတိတ်အကြောင်း ငါးပါးတလ္လာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အ ကျိုးငါးပါးတလ္လာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းငါးပါး တလ္လာ၊ အနာဂါတ် အကျိုးငါးပါး တလ္လာအား ဖြင့် လေးလ္လာရှိပါသည်။

မေး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတို့သည် အစပ်အားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

မပြ။ အတိတ်အကြောင်းနှင့် ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး အကြား တစပ် ပစ္စုပ္ပန် အကျိုးနှင့် ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်း

အကြားတစပ် ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းနှင့် အနာဂတ်အကျိုး အကြားတစပ် ဤသို့ အားဖြင့်သုံးစပ်ရှိပါသည်။

မေး၊ ဝန်တရားကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ကိလေသာဝန် ကမ္မဝန် ဝိပါကဝန် အားဖြင့် သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး၊ အဘယ် တရားတို့ကို ကိလေသာ ဝန်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာ ဥပါဒါန်တို့ကို ကိလေသာဝန်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်တရားတို့ကို ကမ္မဝန်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ သင်္ခါရကမ္မဘဝတို့ကို ကမ္မဝန်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ် တရားတို့ကို ဝိပါကဝန်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဗ္ဗာယတန၊ ဒဿဝေဒနာ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့ကို ဝိပါကဝန်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ မူလတရားကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာအားဖြင့် မူလတရားနှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး၊ တဏှာသည် အကျယ်အားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဧပြီ၊ ကာမေတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာသုံးပါးကို အာရုံမြှောက်ပါးနှင့်မြှောက်လျှင်(၁၈)ပါးဖြစ်၏။ ၎င်း ၁၈-ပါးကို ကာလသုံးပါးနှင့်မြှောက်လျှင်(၅၄)ပါးဖြစ်၏။ ၎င်း(၅၄)ပါးကို သန္တာန်နှစ်ပါးနှင့်မြှောက်လျှင် တဏှာအကျယ်(၁၀၈)ပါးရှိပါသည်။

မေး၊ သင်္ခါရနှင့်ကမ္မဘဝသည် စေတနာချည်းဖြစ်၍ ၎င်း ၂ - ပါး၏ အထူးဘယ်သို့ မှတ်ရမည်နည်း အထူးဘဲမှတ်ရမည်လော။

ဧပြီ၊ အနာဂါတ် ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်သော စေတနာသည် ကမ္မဘဝမည်၏။ ပစ္စုပ္ပန် ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်သော စေတနာသည် သင်္ခါရမည်၏။ ဤသို့အားဖြင့် သင်္ခါရနှင့်ကမ္မဘဝတို့ ထူးကြပါသည်။

မေး၊ ဝနိတရားသည် စက်ယန္တရားခြား ရဟတ် တို့ကဲ့သို့ မပြတ်စပ်ခါ ငှည့်လည်၍သာ နေပါသလော။

ဧပြီ၊ မူလတရား နှစ်ပါးတို့၏ အရဟတ္တမဂ် ညာဏ်ဖြင့်အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့်ဝနိတရားသည် ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့် သံသရာစက်ပြတ်ပါသည်။

မေး။ အဝိဇ္ဇာကို အဦးအစထား၍ ဆိုသောကြောင့် ထိုအဝိဇ္ဇာသည် အကြောင်းကင်း၍ မိမိအလို အလျောက်ဖြစ်ပါသလော။

ဖြေ။ ဇရာမရဏပစ္စယာအာသဝေါ အာသဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုသောကြောင့်၎င်း၊ ဇရာမရဏ မုစ္ဆာယ - လ - အဝိဇ္ဇာစပဝတ္တိဟူသောဂါထာ ကိုထောက်၍၎င်း၊ အဝိဇ္ဇာသည်မိမိအလို အလျောက်မဖြစ်ပါ အာသဝကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ပဋ္ဌာန်းနည်းကိုပြခြင်း။

မေး။ အဘယ် နည်းသည် ပဋ္ဌာန်းနည်း မည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဟောဘုပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အဝိပတိပစ္စယော၊ အနန္တရပစ္စယော၊ သမနန္တရပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယော၊ အညမညပစ္စယော၊ နိဿယပစ္စယော၊ ဥပ နိဿယပစ္စယော၊ ပုရေဇာတပစ္စယော၊ ပစ္ဆိမဇာတပစ္စယော၊ အာသေဝနပစ္စယော၊ ကမ္မပစ္စယော၊ ဝိပါကပစ္စယော၊ အါဘိရပစ္စယော၊ ဣန္ဒြိယပစ္စယော၊ ဈာနပစ္စယော၊ မဂ္ဂပစ္စယော၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ အတ္ထိပစ္စယော၊ နတ္ထိပစ္စယော၊ ဝိဂတပစ္စယော၊ အဝိဂတပစ္စ

ယောတိ၊ အယမေတ္တပဋ္ဌာနယောဟုဟေါတော်
 မူအပ်သောနည်းသည်ပဋ္ဌာန်းနည်းမည်ပါသည်
 ဟေတုပစ္စယော၊ ဟိတ်ဖြစ်၍ကျေးဇူးပြုတတ်
 သောတရား၎င်း၊ အရမ္မဏ ပစ္စယော၊ အာရုံ
 ဖြစ်၍ ကျေးဇူး ပြုတတ်သော တရား၎င်း၊ အဓိ
 ပတိပစ္စယော၊ အကြီး အမှူးဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြု
 တတ်သော တရား၎င်း၊ အနန္တရ ပစ္စယော၊ အ
 ခြားမဲ့ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား၎င်း၊
 သမနန္တရပစ္စယော၊ ကောင်းစွာအခြားမဲ့ဖြစ်၍
 ကျေးဇူး ပြုတတ်သောတရား၎င်း၊ သဟဇာတ
 ပစ္စယော၊ တကွဖြစ်၍ ကျေးဇူး ပြုတတ်သော
 တရား၎င်း၊ အညမည ပစ္စယော၊ အချင်းချင်း
 ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား၎င်း၊ နိဿ
 ယပစ္စယော၊ ဖြိုရာဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သော
 တရား၎င်း၊ ဥပနိဿယ ပစ္စယော၊ အားကြီး
 သော အကြောင်းဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သော
 တရား၎င်း၊ ပုရေဇာတ ပစ္စယော၊ ရှေ့၌ဖြစ်၍
 ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား၎င်း၊ ပစ္ဆိမဇာတ
 ပစ္စယော၊ နောက်၌ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သော
 တရား၎င်း၊ အာသေဝန ပစ္စယော၊ အဘန်တ
 လဲလဲ ဖြိုဝဲထုံအပ်သည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်
 သောတရား၎င်း၊ ကမ္မပစ္စယော မျိုးစေ့ဖြစ်၍
 ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရား၎င်း၊ ဝိပါကပစ္စ

ယောအကျိုးဖြစ်၍ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား
 ၎င်း၊ အာဟာရပစ္စယော၊ ထေဝံပုံခိုင်းစေသည့်
 ဖြစ်၍ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား၎င်း၊ နေ့နိယ
 ပစ္စယော၊ အစိုးရသည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်
 သောတရား၎င်း။ ချာနပဇ္ဇယော ကပ်၍ရှုတတ်
 သည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား၎င်း၊
 မဂ္ဂပဇ္ဇယော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်
 သောတရား၎င်း သမ္ပယုတ္တပစ္စယော ယှဉ်သည်
 ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား၎င်း၊ ဝိပ္ပ
 ယုတ္တပစ္စယော၊ မယှဉ်သည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြု
 တတ်သောတရား၎င်း။ အတ္ထိပဇ္ဇယော၊ ငှါသည်
 ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား၎င်း၊ နတ္ထိ
 ပဇ္ဇယောမရှိသည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သော
 တရား၎င်း ဝိဂတပဇ္ဇယော၊ ကင်းသည်ဖြစ်၍
 ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား၎င်း၊ အဝိဂတ
 ပဇ္ဇယော၊ မကင်းသည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်
 သောတရား၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စတုဝိသတိပဇ္ဇ
 ယာ နှစ်ဆဲ့လေး ပစ္စည်းတို့သည်။ မဟာပကာ
 ရဏေ၊ အနန္တနယဖြစ်သော သမန္တပဋ္ဌာန်း
 ကျမ်းကြီး၌။ ဥတာ၊ တည်ကုန်သည် ဟောန္တိ
 ဖြစ်ကုန်၏။

မေး။ နှစ်ဆဲ့လေးပစ္စည်းတို့သည် သတ္တိတူရာကိုပေါင်း
 လျှင် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

မိဖြူ။ နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့သည်။ နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့အား ခြောက်ပါးသော ပစ္စယ သတ္တိကျေးဇူးပြုခြင်းတပါး၊ နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့သည်။ နာမ်ရုပ်တရားတို့အား ငါးပါးသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းတပါး၊ နာမ်တရားသည်။ ရုပ်တရားအား တပါးသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းတပါး၊ ရုပ်တရားသည် နာမ်တရားအား တပါးသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းတပါး၊ ပညတ်နာမ်ရုပ်တို့သည်။ နာမ်တရားအား နှစ်ပါးသော ပစ္စယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းတပါး၊ နာမ်ရုပ်တရား နှစ်ပါးသည်။ နာမ်တရားနှစ်ပါးအား ကိုးပါးသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းတပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် သတ္တိတူရာကိုပေါင်းလျှင်(၆)ပါးရှိပါသည်။

ဆခေ နာမန္တ၊ နာမသမ္ဘာကိုပြခြင်း။

မေး။ ဆခါ၏အရပစ္စည်းကို ရေတွက်၍ ပြစမ်းပါ။

မိဖြူ။ အနန္တရပစ္စည်း၊ သမနန္တရပစ္စည်း၊ နတ္ထိပစ္စည်း၊ ဝိဂတပစ္စည်း၊ အာသေဝနပစ္စည်း၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းအားဖြင့် ခြောက်ပါးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အခြားမဲ့ချုပ်ကုန်ပြီးသောရဟန္တာတို့၏ စုတိ
စိတ်ကြည်သော ရှေ့ဖြစ်သော စိတ်တရုယုတ်
ကိုးဆယ် စေတသိက် နွေပညာသတို့ကို အ
နန္တရပစ္စည်း သမနန္တရပစ္စည်း နုတ္တိပစ္စည်း
ဝိဂတပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုလေးပါးသော ပစ္စည်းတို့သည် အဘယ်ပစ္စ
ယုပ္ပန်တရားကိုအား အနန္တရသတ္တိ သမနန္တရ
သတ္တိ နုတ္တိသတ္တိ ဝိဂတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါ
ကုန်သနည်း။

ဖြေ။ ရဟန္တာ တို့၏ စုတိစိတ်နှင့် တကွ နောက်
နောင်သော စိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ်စေတသိက်
နွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား အနန္တရ
သတ္တိ၊ သမနန္တရသတ္တိ၊ နုတ္တိသတ္တိ၊ ဝိဂတသတ္တိ
ဖြင့် ကျေးဇူးပြုကြပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို အာသေဝနပစ္စည်းဟု ခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရှေးရှေး၌ဖြစ်သော အဆုံးစော မဂ်စော ဖိုလ်
စောကြည်သော စော (၄၇)ခု စေတသိက်နွေ
ပညာသတို့ကို အာသေဝနပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါ
သည်။

မေး။ ထိုအာသေဝန ပစ္စည်းသည် အဘယ်ပစ္စယုပ္ပန်
တရားတို့အား အာသေဝနသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး
ပြုပါသနည်း။

ဗြူး နောက်နောက်၌ဖြစ်သော ပထမဇောဒိုလ်ဇော
ကြည့်သော ဇောကေပညာသ (၅၁) ပါး စေ
တသိက်ဒွေပညာသ ပဗ္ဗယုပ္ပန် တရားတို့အား
အာသေဝနသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းဟု ခေါ်
ပါသနည်း။

ဗြူး အချင်းချင်း အားတက်သော အလုံးစုံသောစိတ်
တခုယုတ် ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ
ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့ကို
သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုသမ္ပယုတ္တပစ္စည်းသည် အဘယ် ပဗ္ဗယုပ္ပန်
တရားတို့အား သမ္ပယုတ္တသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု
ပါသနည်း။

ဗြူး အချင်းချင်းမှထောက်အပ်သော အလုံးစုံသော
စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေပညာ
သ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ တို့အား သမ္ပ
ယုတ္တသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်ကို အဘွဲ့ကြောင့် ကြည့်
ပါသနည်း။

ဗြူး ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်မှနောက်၌ စိတ်စေတ
သိက်ဟု ဆိုအပ်သော ပဗ္ဗယုပ္ပန်တရား၏ မရှိ
ခြင်းကြောင့် ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်ကို ကြည့်
ပါသည်။

မေး၊ အဆုံးဖြစ်သော ဇောကို အဘွဲကြောင့် ကြည့်ပါ သနည်း။

ဖြေ၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော အဆုံးဇောနောင် ဇောမရှိ သောကြောင့်အဆုံးဇောကိုကြည့်ပါသည်။

မေး၊ ပထမဇောကိုအဘွဲကြောင့်ကြည့်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပထမဇော၏ရှေ့၌ဇောမရှိသောကြောင့်ပထမ ဇောကိုကြည့်ပါသည်။

မေး၊ မင်္ဂဇောကို အဘွဲကြောင့်ကြည့်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဇာတ်ပြားသော ဖိုလ်ဇောအား အာသေဝန ပစ္စည်း မတတ်သောကြောင့် မင်္ဂဇောကိုကြည့် ပါသည်။

မေး၊ ဖိုလ်ဇောကိုအဘွဲကြောင့်ကြည့်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဖိုလ်ဇောသည် နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်ပင်ဖြစ်သော် လည်း မိမိတို့ အချင်းချင်း အာသေဝနပစ္စည်း မတတ်သောကြောင့်ဖိုလ်ဇောကိုကြည့်ပါသည်။

ပဉ္စဇောမရပီနံအရကိုပြခြင်း။

မေး၊ ပဉ္စဇော၏အရပစ္စည်းကို ရေတွက်၍ပြစမ်းပါ။

ဖြေ၊ ဟေတုပစ္စည်း၊ ဈာနပစ္စည်း၊ မဂ္ဂပစ္စည်း၊ ကမ္မ ပစ္စည်း၊ ဝိပါကပစ္စည်း အားဖြင့် (၅)ပါးရှိပါ သည်။

မေး၊ အဘယ်တရားတို့ကို ဟေတုပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဧပြီ။ ဟိတ်ခြောက်ပါးတရားတို့ကို ဟောတုပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဟောတု ပစ္စည်းသည် အဘယ်ပစ္စယုပ္ပန် တရား တို့အား ဟောတုသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဧပြီ။ သဟိတ်စိတ်ဇောသတ္တိ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ ကြည်သော စေတသိတ်နွေပညာသ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ဟောတုပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို ဈာနပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဧပြီ။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်ကြည်သောစိတ်တခုယုတ် ရှစ်ဆယ်၌ရှိသော ဝိတက် ဝိစာရ ဝီတိ ဇောဂ္ဂ တာဝေဒနာဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်နင်တရား ကိုယ်ငါးပါးတို့ကို ဈာနပစ္စည်းဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဈာနပစ္စည်းသည် အဘယ်ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့ အားဈာနသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဧပြီ။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်ကြည်သော စိတ်(၉၇) ပါးစေတသိက် နွေပညာသ စိတ္တဇရုပ် ပဋိ သန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား ဈာနပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။

မေး။ အဘယ် တရား တို့ကို မဂ္ဂပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ သဟိတ်စိတ်ဧကသတ္တတိ၌ရှိသောပညာ၊သတိ၊ ဝိတက်၊ သမ္မဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ ဗီရိယ၊ သတိ၊ ကေဂ္ဂတာ ဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ကိုးပါးတို့ကို မဂ္ဂပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ မဂ္ဂ ပစ္စည်းသည်၊ အဘယ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား မဂ္ဂသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ စေတသိက် နွေပညာသ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား မဂ္ဂသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ ကမ္မပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ ပြားပါသနည်း။

ဖြေ။ သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း၊ နာနက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းဟု နှစ်ပါးပြားပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို သဟဇာတကမ္မ ပစ္စည်းဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၌ရှိသော စေတနာတခုယုတ် ကိုးဆယ်ကို သဟဇာတကမ္မ ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုသဟဇာတကမ္မပစ္စည်းသည် အဘယ်ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား သဟဇာတကမ္မသတ္တိဖြင့် ကျေး ဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ် - စေတနာကြည်သော စေတသိက်ဇကပညာသ၊ ဝိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား သဟဇာတ ကမ္မသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို နာနက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အတိတ်ဖြစ်သောကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာ (၃၃) ပါးကို နာနက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုနာနက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းသည် အဘယ်ပစ္စ ယုပ္ပန်တရားတို့အား နာနက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိ ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိပါက်ဆတ္တိသ စေတသိက်အဋ္ဌတိသ ပဋိ သန္ဓေကမ္မဇရုပ်အသညသတ်ကမ္မဇရုပ် ပဝတ္တိ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား နာနက္ခ ဏိက ကမ္မသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို ဝိပါကပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဖြေ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ စေတသိက်အဋ္ဌကိံသ ပဝတ္တိ
ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး တို့ကို ဝိပါက
ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုဝိပါကပစ္စည်းသည် အဘယ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား
တို့အား ဝိပါကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ တပါးသည် တပါးအား၎င်း၊ အတူတကွဖြစ်
သော ဝိညတ် နွေကြည်သော စိတ္တဇရုပ် ပဋိ
သန္ဓေကမ္မရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ဝိပါက
သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ ဝိညတ်နွေကို အဘွေကြောင့် ကြည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိပါက်ဆတ္တိံသတို့သည်၊ ဝိညတ်ရုပ်ကို မြစ်
စေ့နိုင်သောကြောင့် ကြည်ပါသည်။

ကောဓေသုနရူပသကိဉ္စိန္ဒြိယံ။

မေး။ အဘယ် တရားတို့ကို ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်းဟု
ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပစ္ဆဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်ခိုက်ဖြစ်နေ အရူပဝိပါက်
စိတ်လေးခုကြည်သော ပထမဘဝင်အစရှိသော
နောက်နောက်သော စိတ်ရှစ်ဆယ်ငါးခု၊ စေတ
သိက်နွေပညာသတို့ကို ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းသည်၊ အဘယ်ပစ္စယုပ္ပန်
တရားတို့အား ပစ္ဆာဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး
ပြုပါသနည်း။

ဗြေ။ ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဦးသို့ ရောက်သော ကေဇကာယ၊ နှိဇကာယ၊ တိဇကာယ၊ စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်၏ ခဏ၌ဖြစ်သောရုပ်ကို ကေဇကာယဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏ၌ဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်ကို ကေဇကာယဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်၏ ခဏ၌ဖြစ်သောရုပ်ကို နှိဇကာယဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ဦးခဏ၊ ဘင်ခဏစသည်တို့နှင့် တကွဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်တို့ကို နှိဇကာယဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်စိတ်၏ ခဏ၌ဖြစ်သောရုပ်ကို တိဇကာယဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ပထမဘဝင်အစရှိသော စိတ်တို့နှင့်အတူတကွ ဖြစ်သောရုပ်ကို တိဇကာယဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရုပ်ကို စတုဇကာယဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ဩဇာ၏ပြန့်နှံ့သောအခါကိုစွဲ၍ စိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သောရုပ်ကို စတုဇကာယဟု ခေါ်ပါသည်။

ရူပံနာမဿစေကဘေအရုက္ခိဗြုဒ္ဓိနိး။

- မေး။ ပူရေဇာတပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဝတ္ထု၊ ပူရေဇာတပစ္စည်း၊ အာရမ္မဏပူရေဇာတပစ္စည်းဟု နှစ်ပါးပြားပါသည်။
- မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို ဝတ္ထု၊ ပူရေဇာတပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ မဇ္ဈိမယုကဖြစ်၍ အဘိတဘဝင်တချက်လွန်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခု၊ ဝဏ္ဏ၊ သောတဝဏ္ဏ၊ ဃာနဝတ္ထု၊ ဇိဝှါဝတ္ထု၊ ကာယဝတ္ထု၊ ဗဒ္ဓိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ နိရောဓ သမာ ပတ်မှထသောအခါ၊ ရှေးဖြစ်သောဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာ သန္ဓေအခါ၊ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသည်ရှိသော်-တဆဲခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ခြောက်ပါးသော ဝတ္ထုရုပ်တို့ကို ဝတ္ထု၊ ပူရေဇာတပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ ထိုဝတ္ထု၊ ပူရေဇာတ ပစ္စည်းသည်၊ အဘယ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ဝတ္ထု၊ ပူရေဇာတ ပစ္စယုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပဝတ္ထိအခါ၌၊ ခုနစ်ပါးသော ဝိညာဏဓါတ်
ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ဝတ္ထုပူရေဇာတပစ္စယ
သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး၊ အဘယ် တရားတို့ကို အာရမ္မဏ ပူရေဇာတ
ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ တို့ကို
အာရမ္မဏ ပူရေဇာတပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ ထိုအာရမ္မဏပူရေဇာတပစ္စည်းသည် အဘယ်
ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား အာရမ္မဏ ပူရေဇာတ
ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပဉ္စဝိညာဏ ဝိထိဟု ဆိုအပ်သော ပစ္စယုပ္ပန်
တရားတို့အား အာရမ္မဏ ပူရေဇာတ ပစ္စယ
သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

ပညတ္တိနာမရူပါနိနာမဿဒုဗ္ဗိခေအရကိုပြခြင်း။

မေး၊ ဒုဝိခ၏အရသရုပ်ကို ရေတွက်ပြစမ်းပါ။

ဖြေ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းအားဖြင့်
နှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ အပြားရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ၊ အာရုံ၏အစွမ်းအားဖြင့် ခြောက်ပါး အပြားရှိ
ပါသည်။

မေး။ ထိုအာရမ္မဏ ပစ္စည်းသည် အဘယ် ပစ္စယုပ္ပန်
တရား တို့အား အာရမ္မဏ ပစ္စယ သတ္တိဖြင့်
ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ်တရယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ခွေပညား
သ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား အာရမ္မဏ ပစ္စယ
သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ နိဿယပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ အပြား ရှိပါ
သနည်း။

ဖြေ။ အာရမ္မဏ၊ ပနိဿယ၊ အနန္တရူပနိဿယ၊ ပက
တူပ နိဿယ ပစ္စည်းအားဖြင့် သုံးပါး အပြား
ရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ် တရား တို့ကို အာရမ္မဏူပ နိဿယ
ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ပစ္စုပ္ပန် အတိတ်
အနာဂတ် ဣဒ္ဓ ဖြစ်သော နိပ္ပန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ၊
ဒေါသမူဒွေ မောဟမူဒွေဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယ
ဝိညာဏ် ကြည်သောစိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု၊ ဒေါသ၊
ဣဿ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်
သော စေတသိက် သတ္တစက္ကာလီသ၊ ကာလ
ဝိမုတ်ဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်တို့ကို အာရမ္မဏူပနိဿ
ယပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုအာရမ္မဏူပ နိဿယပစ္စည်းသည် အဘယ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား အာရမ္မဏူပနိဿယ ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ မဟာကုသိုလ်စိတ်ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်လေးခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသ၊ ဣဿ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိ ကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စစက္ကာလီသ ဟု ဆိုအပ်သော ပစ္စယုပ္ပန် တရား တို့အား အာရမ္မဏူပနိဿယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါ သည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို အနန္တရူပနိဿယ ပစ္စည်း ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ် ကြဉ်သော ရှေးရှေး သောစိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်ခွေ ပညာသ တို့ကို အနန္တရူပနိဿယ ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုအနန္တရူပနိဿယပစ္စည်းသည် အဘယ်ပစ္စ ယုပ္ပန်တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ရဟန္တာတို့၏စုတိစိတ်နှင့်တကွ၊ နောက်နောက် ဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ခွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား အနန္တရူပ နိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး၊ အဘယ်တရားတို့ကို ပကတူပနိဿယပစ္စည်း ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ပဋ္ဌာန၊ ဒါန၊ သီလ၊ သုတစာဂ၊ ပညာ၊ ကာယိကသုခ၊ ကာယိကဒုက္ခ၊ ကလျာဏမိတ္တစသောပုဂ္ဂိုလ် လျှောက်ပတ်သည်စသောဘောဇဉ်၊ လျှောက် ပတ်သည် စသော အချမ်းအပူဥတု လျှောက် ပတ်သည်စသော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို ၎င်း၊ ဗလဝ ဖြစ်သောကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ ကို၎င်း၊ ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါ သည်။

မေး၊ ထိုပကတူပနိဿယပစ္စည်းသည် အဘယ်ပစ္စ ယုပ္ပန်တရားတို့အား ပကတူပနိဿယ သတ္တိ ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်တို့၌၊ ထိုက် သည်အား လျှော်စွာ ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝိသ၊ အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသ၊ ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ် ဝိသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ နာမက္ခန္ဓာဟုဆိုအပ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ အား၎င်း၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ နာမက္ခန္ဓာဟုဆို အပ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား၎င်း၊ ပက တူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

ဒွယံဒွယသသနဝေအရကိုပြခြင်း။

မေး။ နဝမာဏီအရ ပစ္စည်းတို့၏သရုပ်ကို ရေတွက် ပြစမ်းပါ။

ဖြေ။ အဓိပတိပစ္စည်း၊ သဟဇာတပစ္စည်း၊ အညမည ပစ္စည်း၊ နိဿယပစ္စည်း၊ အာဟာရပစ္စည်း၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စည်း၊ အဝိဂတပစ္စည်းအားဖြင့် ကိုးပါးအပြား ရှိပါ သည်။

မေး။ အဓိပတိပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ အပြား ရှိပါ သနည်း။

ဖြေ။ အာရမ္မဏ ဖိပတိပစ္စည်း၊ သဟဇာတ ဖိပတိ ပစ္စည်းအားဖြင့် နှစ်ပါးပြားပါသည်။

မေး။ အာရမ္မဏဖိပတိပစ္စည်းသည် အဘယ်ပစ္စည်း နှင့်တူပါသနည်း။

ဖြေ။ အာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စည်းနှင့် တူပါသည်။

မေး။ အဘယ် တရား တို့ကို သဟဇာတ အဓိ ပတိ ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဓိပတိတပ်ခိုက်တပ်နေ - မောဟမူဇ္ဇေ ဟာသိ တုပ္ပါဒ်ကြည်သော သာဓိပတိဇော (၅၂) ပါး၌ ရှိသော ဆန္ဒ၊ ဝီရိယ၊ ဝိသီသ၊ သာဓိပတိဇော ငါးဆယ်နှစ်ခု တို့ကို သဟဇာတ အဓိပတိ ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုသဟဇာတအဓိပတိပစ္စည်းသည် အဘယ်
ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား သဟဇာတ အဓိပတိ
သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ အတူတကွဖြစ်ကုန်သော အဓိပတိတရားကိုယ်
ကြည့်သော သာဓိပတိဇော(၅၂)ခု၊ ငိမိက်န္တာ
ကြည့်သော စေတသိက်နကပညာ၊ သာဓိပတိ
စိတ္တဇရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့
အား သဟဇာတအဓိပတိသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါ
သည်။

မေး။ သဟဇာတပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှသောပစ္စယု
သတ္တိအပြားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ သဟဇာတ ပစ္စည်းဖြစ်သော စိတ်စေတသိက်
တို့သည် မိမိတို့အချင်းချင်းအား၎င်း၊ သဟဇာတ်
ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်တို့
အား၎င်း၊ သဟဇာတပစ္စည်းဖြစ်သော မဟာ
ဘုတ်တို့သည် မိမိတို့အချင်းချင်းအား၎င်း၊ ဥပါ
ဒါနိရုပ်တို့အား၎င်း၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌၊ သဟ
ဇာတပစ္စည်းဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ပဉ္စဝေါ
ကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် မိမိတို့အ
ချင်းချင်းတပါးသည် တပါးအား၎င်း၊ သဟ
ဇာတပစ္စယုသတ္တိဖြင့် သုံးပါးပြား၍ ကျေးဇူး
ပြုပါသည်။

မေး။ အညမညပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှသော ပစ္စယ သတ္တိအပြားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ အညမညပစ္စည်းဖြစ်သော စိတ်စေတသိက်တို့ သည်၊ မိမိတို့အချင်းချင်း တပါးသည် တပါး အား၎င်း၊ အညမညပစ္စည်းဖြစ်သော မဟာ ဘုတ်တို့သည်၊ တပါးသည် တပါးအား၎င်း၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌ အညမည ပစ္စည်း ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စုပ္ပန်ဝါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ တို့သည်၊ တပါးသည် တပါးအား၎င်း၊ အည မညပစ္စယသတ္တိဖြင့် သုံးပါးပြား၍ ကျေးဇူးပြု ပါသည်။

မေး။ နိဿယပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ အပြား ရှိပါ သနည်း။

ဖြေ။ သဟဇာတနိဿယပစ္စည်းနှစ်ပါး၊ ပူရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းအားဖြင့် သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ် တရား တို့ကို သဟဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ်စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော နာမက္ခန္ဓာတို့ကို ၎င်း၊ မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ကို၎င်း၊ သဟဇာတ နိဿယပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုသဟဇာတ နိဿယပစ္စည်းသည် အဘယ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား သဟဇာတနိဿယ ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ တပါးသည် တပါးအား
 ၎င်း၊ အတူတကွ ဖြစ်သော ဗိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိ
 သန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်တို့အား၎င်း၊ မဟာဘုတ်တို့
 သည်၊ တပါးသည် တပါးအား၎င်း၊ ဥပါဒါန်
 ရုပ်တို့အား၎င်း၊ သဟဇာတနိဿယသတ္တိဖြင့်
 ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ အဘယ် တရား တို့ကို ပူရေဇာတ နိဿယ
 ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မဇ္ဈိမယုကဖြစ်၍ အဘိတဘဝင်တချက်လွန်၌
 ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခု၊ ဝတ္ထု၊ ပ-ကာယဝတ္ထု၊
 ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်
 သော ဟဒယဝတ္ထု၊ နိရောဓ သမာပတ်မှ ထ
 သောအခါ ရှေးဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရ
 ကာသန္ဓအခါ စုတိ စိတ်မှ ပြန်၍ ရေသည်
 ရှိသော်-တဆင့်ခုနစ်ချက် မြှောက်သောစိတ်နှင့်
 အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ဟုဆိုအပ်သော
 ခြောက်ပါးသော ဝတ္ထုရုပ်တို့ကို ပူရေဇာတ
 နိဿယပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုပူရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းသည် အဘယ်
 ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား ပူရေဇာတနိဿယ
 သတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ။ အရူပ
 ဝိပါက် လေးခုကြည့်သော ခုနစ်ပါး ကုန်သော

ဝိညာဏ ဓါတ်တို့အား ပူရေဇာတ နိဿယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ အာဟာရပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ အပြားရှိပါ သနည်း။

ဖြေ။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း၊ နာမ်အာဟာရ ပစ္စည်း အားဖြင့် နှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို ရုပ်အာဟာရ ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အလုပ်အလေ့ကို မပြုတတ်သော်လည်း ပြု တတ်သကဲ့သို့သော အဇ္ဈိတ္တသန္တာန်၌ ရှိသော စတုသမုဋ္ဌာနိကဩဇာ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ရှိသော ဥတုဇဩဇာတို့ကို ရုပ်အာဟာရ ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုရုပ် အာဟာရ ပစ္စည်းသည် အဘယ် ပစ္စ ယုပ္ပန် တရားတို့အား ရုပ်အာဟာရ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ကလောင်တူ ဩဇာ ကြည်သော ကလောင်တူ ကလောင်ပြားဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိကကာယ ပစ္စယုပ္ပန် တရားအား ရုပ်အာဟာရ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို နာမ်အာဟာရ ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ ဝိညာဏ်တရားတို့ကို နာမ်အာဟာရပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ ထိုနာမ် အာဟာရ ပစ္စည်းသည် အဘယ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား နာမ်အာဟာရ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ အဘူတက္ခဖြစ်သော စိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ဗိက္ခဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား နာမ်အာဟာရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ အပြား ရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပူရေဇာတိန္ဒြိယ၊ ရူပဒိဝိတိန္ဒြိယ၊ သဟဇာတိန္ဒြိယအားဖြင့် ဣန္ဒြိယပစ္စည်းသည် သုံးပါး အပြား ရှိပါသည်။

မေး၊ အဘယ်တရားတို့ကို ပူရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မဇ္ဈိမယုကဖြစ်၍ အဘိတာဘဝင်တချက်လွန်နှင့် ဥပါဒ်မြိုင်သော ငါးပါးသော ပဿာဇရုပ်တို့ကို ပူရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ ထိုပူရေဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်းသည် အဘယ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ပူရေဇာတိန္ဒြိယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ငါးပါးကုန်သော ဝိညာဏ်၏တို့အား ပူရေ
ဇာတိန္ဒြိယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်းဟု
ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဝတ္ထိ ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့် ပြားသောရုပ် ဇိဝိ
တိန္ဒြိယကို ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါ
သည်။

မေး။ ထိုရူပဇိဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်းသည် အဘယ် ပစ္စ
ယုပ္ပန်တရားတို့အား ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယ သတ္တိဖြင့်
ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယကြည်သော ကလာပ်တူကလာပ်
ပြားဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ အသည
သတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္ထိ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်
တရားတို့အား ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး
ပြုပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို သဟဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း
ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဇိဝိတိန္ဒြိယ၊ စိတ်၊ ဝေဒနာ၊ သဒ္ဓါ၊ ဝိရိယ၊ သတိ၊
ကောဂ္ဂတာ၊ ပညာအားဖြင့် နာမ်တို့၏ ရှစ်ပါး
တို့ကို သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုသဟဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်းသည် အဘယ် ပစ္စ
ယုပ္ပန် တရားတို့အား သဟဇာတိန္ဒြိယ သတ္တိ
ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဧပြီ။ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်နေ့ပညာ
သ၊စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်
ဘရား တို့အား သဟဇာတိန္ဒြိယ သတ္တိဖြင့်
ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ ဣန္ဒြိယ - ဗုဒ္ဓိသိန္ဒြိယတို့သည်၊ အဘွဲ့ကြောင့်
ဣန္ဒြိယပစ္စည်းမတတ်ပါသနည်း။

ဧပြီ။ ကာလကာသန္တိယိုဣန္ဒြိယနှစ်ပါးတို့သည် ရှိကုန်
သော်လည်း လိင်စသည်တို့၏ မရှိသေးသော
ကြောင့်၊ ယိုဣန္ဒြိယနှစ်ပါးတို့သည်၊ လိင်စသည်
တို့၏ဣန္ဒြိယအဖြစ်ကို မပြီးစေနိုင်သောကြောင့်
ဣန္ဒြိယပစ္စည်းမတတ်နိုင်ပါ။

မေး။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ အပြား ရှိပါ
သနည်း။

ဧပြီ။ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပ
ယုတ္တပစ္စည်း၊ ဝတ္ထုပူရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း
အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ် တရား တို့ကို သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ
ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဧပြီ။ ပဋိသန္ဓေ ခဏန္တိ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ
နာမက္ခန္ဓာနှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝဋ္ဋကို
သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုသဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းသည်၊ အဘယ်
ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ
သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ တို့အား
သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါ
သည်။

မေး။ အဘယ် တရား တို့ကို သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ
ပစ္စည်းဟု တနည်းခေါ်ပါသေးသနည်း။

ဖြေ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်ခိုက်ဖြစ်နေ အရူပဝိပါက်
စိတ်လေးခု၊ ဗွိပဉ္စဝိညာဏ် (၁၀) တဆယ်၊
ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်ကြည်သော စိတ်(၇၅)
ပါး စေတသိက် ဒွေပညာသ နာမက္ခန္ဓာ
တို့ကို သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းဟု တနည်း
ခေါ်ပါသေးသည်။

မေး။ ထိုသဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းသည် အဘယ်
ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ
သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ သဟဇာတ ဖြစ်သော ဝိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ
ကမ္မဇရုပ်တို့အား သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိ
ဖြင့်ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ အဘယ် တရားတို့ကို ပစ္စာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ
ပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဉ္စဝေါကာရသုံး၌ဖြစ်ခိုက်ဖြစ်နေ အရူပဝိပါက်
စိတ်လေးခုကြည်သော နောက်နောက်၌ဖြစ်ကုန်
သော ပထမအစရှိကုန်သော စိတ်ရှစ်ဆယ်
ငါးခု စေတသိက် ခွေပညာသ နာမက္ခန္ဓာ
တရားတို့ကို ပစ္စာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုပစ္စာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းသည်၊ အဘယ်
ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား ပစ္စာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ
သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်
အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဗြိသိုရောက်သော ကေဇ
ကာယ၊ ဗွိဇကာယ၊ တိဇကာယ၊ စတုဇကာယ
ရုပ်တရားတို့အား ပစ္စာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိ
ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို ဝတ္ထု၊ ဗုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ
ပစ္စည်းဟုခေါ် ပါသနည်း။

ဖြေ။ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ ရှေးဦးအစ အတိတာဘဝင်
စိတ်နှင့် ဥပါဒ်၌ ဖြစ်သော စက္ခုဝတ္ထု၊ သောတ
ဝတ္ထု၊ ဃာနဝတ္ထု၊ ဇိဌာဝတ္ထု၊ ကာယဝတ္ထု၊
ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်
အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ နိရောဓသမာ
ပတ်မှထသောအခါ ရှေးဖြစ်သောဟဒယဝတ္ထု
ရေဏာသန္တအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသည်

ရှိသော် တဆွဲချနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော မြောက်ပါးသော ဝတ္ထုရှင်တို့ကို ဝတ္ထုပူရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ထိုဝတ္ထု ပူရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းသည် အဘယ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ဝတ္ထုပူရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဝတ္တိအခါ၌ အရူပဝိပါက် စိတ်ကြည်သော ခုနစ်ပါး ကုန်သော ဝိညာဏ ဓာတ်တို့အား ဝတ္ထုပူရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ အတ္တိပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သဟဇာတတ္တိ၊ ပူရေဇာတတ္တိ၊ ပစ္ဆိမဇာတတ္တိ၊ အာဟာရတ္တိ၊ ရူပဇိဝိတတ္တိအားဖြင့် ငါးပါး အပြားရှိပါသည်။

မေး။ အဝိဂတ ပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သဟဇာတာဝိဂတ၊ ပူရေဇာတာဝိဂတ၊ ပစ္ဆိမဇာတာဝိဂတ၊ အာဟာရဝိဂတ၊ ရူပဇိဝိတာဝိဂတအားဖြင့် ငါးပါး အပြားရှိပါသည်။

မေး။ ပူရေဇာတတ္တိ၊ ပူရေဇာတာဝိဂတ ပစ္စည်းတို့သည် အဘယ်ပစ္စည်းတို့နှင့်တူပါကုန်သနည်း။

ဖြေ၊ ပူရေဇာတပစ္စည်းနှစ်ပါးတို့နှင့် တူကြပါသည်။

မေး၊ သဟဇာတတ္ထိ၊ သဟဇာတာဝိဂတ ပစ္စည်းတို့သည် အဘယ်ပစ္စည်းတို့နှင့်တူကြကုန်သနည်း။

ဖြေ၊ သဟဇာတပစ္စည်းသုံးပါးတို့နှင့်တူကြပါသည်။

မေး၊ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ၊ ပစ္ဆာဇာတာဝိဂတ ပစ္စည်းတို့သည် အဘယ်ပစ္စည်းတို့နှင့် တူပါကုန် သနည်း။

ဖြေ၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းနှင့်တူပါသည်။

မေး၊ အာဟာရတတ္ထိ၊ အာဟာရာဝိဂတ ပစ္စည်းတို့သည် အဘယ်ပစ္စည်းနှင့်တူပါသနည်း။

ဖြေ၊ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်းနှင့်တူပါသည်။

မေး၊ ရူပဇိဝိတတ္ထိ၊ ရူပဇိဝိတာဝိဂတပစ္စည်းတို့သည် အဘယ်ပစ္စည်းနှင့်တူပါသနည်း။

ဖြေ၊ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်းနှင့် တူပါသည်။

မေး၊ အကျယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော (၂၄) ပါး သော ပစ္စည်း တို့သည် သဘောတူရာကို ပေါင်းလျှင် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယ ပစ္စည်း၊ ကမ္မ ပစ္စည်း၊ အဇ္ဈိပစ္စည်းအားဖြင့် (၄) ပါး ရှိပါသည်။

မေး၊ သဟဇာတ် ဟူသော ပုဒ်အရ အဘယ်ရုပ်တို့ကို ယူရမည်နည်း။

ဖြေ၊ ပဝတ္တိအခါ၌ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ကို၎င်း၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်ကို၎င်း၊ ယူရပ်သည်။

မေး။ အဘယ်ပစ္စည်းတို့သည် - အတိတ်ကာလ နှင့် ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အနန္တရပစ္စည်း၊ သမနန္တရပစ္စည်း၊ အာသေဝနပစ္စည်း၊ နန္တရပစ္စည်း၊ ဝိဂတပစ္စည်း - အားဖြင့် ငါးပါးသော ပစ္စည်းတို့သည် အတိတ်ကာလနှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပစ္စည်းတို့သည် ပစ္စုပ္ပန် ကာလ နှင့် ယှဉ်ပါကုန်သနည်း။

ဖြေ၊ ဟေတုပစ္စည်း၊ သဟဇာတပစ္စည်း၊ အညမညပစ္စည်း၊ နိဿယပစ္စည်း၊ ပူရေဇာတပစ္စည်း၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၊ ဝိပါကပစ္စည်း၊ အာဟာရပစ္စည်း၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ဈာနပစ္စည်း၊ မဂ္ဂပစ္စည်း၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ အတ္တိပစ္စည်း၊ အဝိဂတပစ္စည်းအားဖြင့် ၁၅ပါးသောပစ္စည်းတို့သည် ပစ္စုပ္ပန်ကာလနှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပစ္စည်းသည်၊ ပစ္စုပ္ပန် အတိတ်ကာလ နှစ်ပါးနှင့် ယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ကမ္မပစ္စည်းသည်၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ အတိတ်ကာလ နှစ်ပါးနှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပစ္စည်းတို့သည် ကာလသုံးပါးနှင့် ယှဉ် ကုန်သနည်း။

ဖြေ။ အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ အနိပတိပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယ ပစ္စည်းတို့သည် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ကာလ သုံးပါးနှင့် ယှဉ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပစ္စည်းတို့သည် အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓသန္တာန် နှစ်ပါး၌ ဖြစ်ကုန်သနည်း။

ဖြေ။ အာရမ္မဏ၊ အနိပတိ၊ သဘာဝာတ၊ အညမည နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ အာဟာရ၊ အတ္တိ၊ အဝိ ဂတအားဖြင့် ဤကိုးပစ္စည်းတို့သည် သန္တာန် နှစ်ပါး၌ ဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပစ္စည်းတို့သည် အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ် ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကိုးပစ္စည်းမှ ကြွင်းသော ၁၅ ပစ္စည်းတို့သည်— အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ပဋ္ဌာန်း ပါဠိထော်၌ ဟောတော် မူအပ်သော တရားတို့သည် အကျဉ်းအားဖြင့် ရေတွက်လျှင် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ပညတ်နာမ်ရုပ်အားဖြင့် သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို ရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပက္ခန္ဓာတရားတို့ကို ရုပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့ကို အရူပဟူ၍ ၎င်း၊ နာမ် ဟူ၍ ၎င်း ခေါ်ပါသနည်း။

မဖြေ၊ စိတ်စေတသိတ်ဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာ လေးပါး
တို့ကို၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း၊ အရူပဟူ၍၎င်း၊ နာမ်
ဟူ၍၎င်း ခေါ်ပါသည်။

ပညတ္တိအရက်ပြခြင်း။

မေး၊ ပညတ်သည် အဘယ်မျှအပြားရှိပါသနည်း။

မဖြေ။ အတ္တပညတ်၊ သဒ္ဓ ပညတ် အားဖြင့် ရှစ် ပါး
အပြားရှိပါသည်။

မေး၊ အတ္တပညတ်သည်- အဘယ်မျှ အပြား ရှိပါ
သနည်း။

မဖြေ။ သန္တာနပညတ်၊ သမူဟပညတ်၊ ဇာတိပညတ်၊
ဒိဿပညတ်၊ ကာလပညတ်၊ မာသပညတ်
အာကာသပညတ်၊ နိမိတ္တပညတ်အားဖြင့် ရှစ်
ပါး အပြားရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပညတ်ကို သန္တာနပညတ်ဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

မဖြေ။ အပေါင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် - ဖြစ်ကုန်သော
မဟာဘုတ်တို့၏ပေါက်ပြန်သော အခြင်းအရာ
အားဖြင့် ပေါက်ပြန်သည်ကိုစွဲ၍ ပထဝီအဆိုင်
အခဲ၊ အဖျ၊ အဆစ်၊ အထပ်အလွှာ ရှိသည်ကို
စွဲ၍ ပဗ္ဗတဟု သမုတ်သည်ကို သန္တာနပညတ်
ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပညတ်ကို သမူဟပညတ်ဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ သစ်သားအပေါင်းကိုစွဲ၍ ဂေဟ ဝန်ရိုးလှံည်း သန်စသောအပေါင်းကိုစွဲ၍ ရထ၊ သကဒ္ဒ၊ ဟု သမုတ်သည်ကို သမူဟ ပညတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပညတ်ကို ဇာတိပညတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကိုစွဲ၍၊ မိန်းမ၊ ယောကျ်ား ဟု သမုတ်ခြင်းကို ဇာတိပညတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပညတ်ကို ဒိသာပညတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လနေနက္ခတ်တို့၏ မြင့်မိုရ်တောင်ကို လကျာ ရစ်လည်ခြင်းစသည်ကိုစွဲ၍ အရှေ့၊ အနောက် အရပ်ဟု သမုတ်ခြင်းကို ဒိသာပညတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပညတ်ကို ကာလပညတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နံနက်ကာလ မွန်းတည့်ကာလစသည်ဟု သမုတ်ခြင်းကို ကာလပညတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပညတ်ကို မာသပညတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကဆုန်လ၊ နယုန်လ စသည်ဟု သမုတ်ခြင်းကို မာသပညတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပညတ်ကို အာကာသပညတ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အခေါင်းအစရှိသော အခြင်းအရာကိုစွဲ၍ ကူပ၊ ဂူဟ-စသည်ဖြင့် သမုတ်ခြင်းကို အာကာသပညတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပညတ်ကို နိမိတ္တပညတ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကသိုဏ်းနိမိတ်၊ အသုဘနိမိတ်၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်ဟုသမုတ်ခြင်းကို နိမိတ္တပညတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ သဒ္ဓပညတ်သည် အဘယ်မျှအပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ နာမ-နာမကမ္မ၊ နာမဓေယျ၊ နာမနိရုတ္တိ၊ နာမဗျဉ္ဇန၊ နာမဘိလာပအားဖြင့် သဒ္ဓပညတ်သည် ခြောက်ပါးအပြားရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်သဒ္ဓါကို နာမဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အနက်၌ ညွတ်တတ်သော စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော သဒ္ဓါကို နာမဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သဒ္ဓါကို နာမကမ္မဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ပြုအပ်သောအက္ခရာအစဉ်ဟု ဆိုအပ်သော သဒ္ဓါကို နာမကမ္မဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သဒ္ဓါကို နာမဓေယျဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အနက်၌ ညွတ်သည့်ဖြစ်၍ ထားအပ်သော အက္ခရာအစဉ်ဟု ဆိုအပ်သော သဒ္ဒါကို နာမ ဝေယျဟုခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်သဒ္ဒါကို နာမနိရုတ္တိဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ မိမိကြောင့်ဖြစ်သော အနက်ကို ထုတ်၍ဆိုအပ် သော ဗိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော အက္ခရာအစဉ်ဟု ဆိုအပ်သော သဒ္ဒါကို နာမနိရုတ္တိဟု ခေါ်ပါ သည်။

မေး၊ အဘယ်သဒ္ဒါကို နာမဗျဉ္ဇနဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အနက်ကို ပြတတ်သော အက္ခရာအစဉ်ဟု ဆို အပ်သော သဒ္ဒါကို နာမဗျဉ္ဇန ခေါ်ပါသည်။

မေး၊ အဘယ်သဒ္ဒါကို နာမဘိလာပ ဟု ခေါ်ပါသ နည်း။

ဖြေ၊ မိမိသည်ဟောအပ်သောအနက်ကို ရှေးရှုသည် ဖြစ်၍ ထိုအနက်ကို ဟောတတ်သော ဗိတ္တဇ အက္ခရာအစဉ်ဟုဆိုအပ်သော သဒ္ဒါကို နာမ ဘိလာပဟုခေါ်ပါသည်။

မေး၊ ထိုခြောက်ပါးသော အမည်ဖြင့် ပြအပ်သော သဒ္ဒါပညတ်သည် အဘယ်မျှပြားပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဝိဇ္ဇာမာနပညတ်၊ အဝိဇ္ဇာမာနပညတ်၊ ဝိဇ္ဇာ မာနေန အဝိဇ္ဇာမာနပညတ်၊ အဝိဇ္ဇာမာနေန ဝိဇ္ဇာမာန ပညတ်၊ ဝိဇ္ဇာမာနေန ဝိဇ္ဇာမာန ပညတ်၊ အဝိဇ္ဇာမာနေန အဝိဇ္ဇာမာန ပညတ်

မေး။ ဟု သဒ္ဓပညတ်သည်ခြောက်ပါးပြားပါသည်။
အဘယ်ပညတ်ကို ဝိဇ္ဇာမာနပညတ်ဟုခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိသော ရူပ-ဝေဒနာ
အစရှိသော သဒ္ဓပညတ်သည်။ ပရမတ္ထအား
ဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ရုပ်ဝေဒနာဟူသော အ
နက်ကို သိစေတတ်ရကား၊ ထိုရူပ - ဝေဒနာ
စသော သဒ္ဓပညတ်ကို ဝိဇ္ဇာမာန ပညတ်ဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပညတ်ကို အဝိဇ္ဇာမာန ပညတ်ဟုခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော ဘူမိ-ပဗ္ဗ
တ စသော သဒ္ဓပညတ်သည် - ပရမတ္ထအား
ဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော မြေတောင်စသော အ
နက်ကို သိစေတတ်ရကား ထိုဘူမိ - ပဗ္ဗတ
စသော သဒ္ဓပညတ်ကို အဝိဇ္ဇာမာန ပညတ်ဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပညတ်ကို ဝိဇ္ဇာမာနေန-အဝိဇ္ဇာမာန
ပညတ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော အဘိညာဉ်
ခြောက်ပါးဖြင့် အညပုဒ်၏ အရဖြစ်သော ပရ
မတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အ
ပြားအားဖြင့် သိကြောင်းဖြစ်ရကား-ထိုဆဋ္ဌာ

ထိညောဟူသော သဒ္ဓပညတ်ကို ဝိဇ္ဇာမာနေ
န အဝိဇ္ဇာမာနေပညတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပညတ်ကို အဝိဇ္ဇာမာနေန - ဝိဇ္ဇာမာနေ
ပညတ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရှေ့ပုဒ်၏အရဖြစ်သော- ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်
ရှား မရှိသော မိန်းမဖြင့် - ပရမတ္ထ အားဖြင့်
ထင်ရှားရှိသောအသံကို အပြားအားဖြင့် သိ
ကြောင်း ဖြစ်ရကား ထိုမျှတ္ထသဒ္ဓေါဟူသော
သဒ္ဓါကို အဝိဇ္ဇာမာနေန ဝိဇ္ဇာမာနေ ပညတ်ဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပညတ်ကို ဝိဇ္ဇာမာနေန ဝိဇ္ဇာ မာနေ
ပညတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော စက္ခု၊ ဝဠု၊
အားဖြင့် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှား ရှိသော
စက္ခုဝိညာဏ်ကိုအပြားအားဖြင့်သိစေကြောင်း
ဖြစ်ရကား ထိုစက္ခု ဝိညာဏ်ဟူသော နာမ
ပညတ်ကို ဝိဇ္ဇာမာနေန ဝိဇ္ဇာမာနေ ပညတ်ဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပညတ်ကို အဝိဇ္ဇာမာနေန အဝိဇ္ဇာမာ
န ပညတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရှေ့ပုဒ်၏အရဖြစ်သော ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်
ရှားမရှိသောမင်းဖြင့် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်
ရှား မရှိသော သားကို သိကြောင်း ဖြစ်ရ

ကား၊ ထိုရာဇပုတ္တောဟူသော သဒ္ဓပညတ်ကို အဝိဇ္ဇာမာနေန အဝိဇ္ဇာမာနပညတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဝဇီဃော သာနုသာဓရေနစသောဂါထာ၏ အရကိုပြခြင်း။

မေး။ ဝဒန္တပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုတ်ဆို အပ်သော နာမပညတ်ကို ကြားသောအခါ၊ သုနန္တ - ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဘယ်နှစ်ဝိထိကျမှ အတ္တပညတ်ကို သိပါသနည်း။

ဖြေ။ တလုံးသော အက္ခရာ ရှိသော ဂေါစသောပြုယုတ်၌ ဂေါဟူသောပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဓါရုံကို အာရုံပြု၍၊ ရှေးဦးစွာသောတဒ္ဓါရတဝိထိ၊ ထို့နောက် အတိတ်ဖြစ်သော ထိုသဒ္ဓါရုံကို အာရုံပြု၍ နှစ်ကြိမ်မြောက် တဒန္တဝတ္ထက မနောဒ္ဓါရတဝိထိ၊ ထို့နောက် ဂေါဟူသော နာမပညတ်ကို အာရုံပြု၍ သုံးကြိမ်မြောက် သုဒ္ဓမနောဒ္ဓါရ တဝိထိ၊ ထို့နောက် နာမပညတ်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့် နွား၏ခန္ဓာ ပဉ္စကဒြပ်ဟု ဆိုအပ်သော အတ္တပညတ်ကို အာရုံပြု၍ လေးကြိမ်မြောက် သုဒ္ဓမနောဒ္ဓါရတဝိထိ၊ ဤသို့အားဖြင့် လေးဝိထိကျမှ အတ္တပညတ်ကိုသိပါသည်။

မေး။ အဘယ်အကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံမှ၊ အတ္တပညတ် သိပါသနည်း

မဖြေ၊ သောဝိညာဏ်၏ အာရုံအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း သင်္ကေတပညတ်ဖြင့် ဂေါသဒ္ဓါသည် နွားဟူသော အနက်ကိုဟော၏ဟု ရှေးဦးမှတ်ဘူးခြင်း ဤနှစ်ပါးသော အကြောင်းနှင့်ပြည့်စုံမှ သိပါသည်။

မေး၊ ဣတ္ထိ သဒ္ဓါကိုကြားသောအခါ ဘယ်နှစ်သိကျမှ မိန်းမဟူသော အတ္ထပညတ်ကိုသိပါသနည်း။

မဖြေ၊ ဣဟူသော သဒ္ဓါရုံကို အာရုံပြု၍ သောတဒ္ဓါရတဝီထိ၊ တဒန္တဝတ္ထကမနောဒ္ဓါရတဝီထိ၊ ထ်ဟူသောသဒ္ဓါရုံကို အာရုံပြု၍ ထို့အတူ နှစ်ဝီထိ ထို့နောက် အသိဉာဏ်ဖြင့် ယူအပ်သော နာမပညတ်ဟုဆိုအပ်သော ဣတ္ထိဟူသော အက္ခရာအစဉ်ကို အာရုံပြု၍ သုဒ္ဓမနောဒ္ဓါရတဝီထိ ထို့နောက်၊ မိန်းမ၏ ခန္ဓာပဉ္စကဒြပ်ဟု ဆိုအပ်သော အတ္ထပညတ်ကို အာရုံပြု၍ သုဒ္ဓမနောဒ္ဓါရတဝီထိ၊ ဤသို့အားဖြင့် ခြောက်ဝီထိကျမှ အတ္ထပညတ်ကိုသိပါသည်။

ဤနည်းအတူ အက္ခရာများလျှင် ဝီထိအကျများကို သိပါလေ။

ပစ္စည်းသိဒ္ဓိးအမေးအဖြေကားဦးဦး၊

ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း။

ကမ္မဋ္ဌာနကိုပြခြင်း။

မေး။ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း၌၊ ဘာဝနာသည် အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘာဝနာသည် သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာအားဖြင့် နှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ သမထဘာဝနာဟု အဘွဲ့ကြောင့် ခေါ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ နိဝရဏ တရား တို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သောကြောင့် သမထဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဝိပဿနာဟုအဘွဲ့ကြောင့်ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အနိစ္စအစရှိသော အထူးထူးသောအချင်းအရာအားဖြင့် ရှုတတ်သောကြောင့် ဝိပဿနာဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ သမထဘာဝနာသည် အရေအတွက် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကသိုဏ်းဆယ်ပါး၊ အသုဘဆယ်ပါး၊ အနုဿတိ ဆယ်ပါး၊ အပ္ပ မညာလေးပါး၊ ပဋိကူလ သညာတပါး၊ စတုဓာတုဝ ဝတ္ထုန် တပါး၊ အာရပ္ပလေးပါးအားဖြင့် သမထဘာဝနာ လေးဆယ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ကသိုဏ်းဆယ်ပါးအရ ရေတွက်၍ ပြစမ်းပါ။

ဖြေ။ ပထဝီကသိုဏ်း၊ အာပေါကသိုဏ်း၊ တေဇောကသိုဏ်း၊ ဝါယောကသိုဏ်း၊ နီလကသိုဏ်း၊ ဝိတဏသိုဏ်း၊ လောဟိတကသိုဏ်း၊ ဩဒါတကသိုဏ်း၊ အာကာသကသိုဏ်း၊ အာလောကသိုဏ်း အားဖြင့် ဆယ်ပါးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အသုဘဆယ်ပါး၏အရကိုရေတွက်ပြစမ်းပါ။

ဖြေ။ ဥဒ္ဓုမာတက၊ ဝိနိလက၊ ဝိပုဗ္ဗက၊ ဝိန္တိဒ္ဓက၊ ဝိက္ခာယိတက၊ ဝိက္ခိတ္တက၊ ဟတဝိက္ခိတ္တက၊ လောဟိတက၊ ပုဠုဝက၊ အဗ္ဗိက အားဖြင့် ဆယ်ပါးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အနုဿတိဆယ်ပါး၏အရ သရုပ်ကိုရေတွက်ပြစမ်းပါ။

ဖြေ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဓမ္မာနုဿတိ၊ သံဃာနုဿတိ၊ သီလနုဿတိ၊ စာဂါနုဿတိ၊ ဒေဝတာနုဿတိ၊ ဥပသမာနုဿတိ၊ မရဏာနုဿတိ၊ ကာယဂတာနုဿတိ၊ အာနာပါဏာနုဿတိ အားဖြင့် ဆယ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အပ္ပမညာလေးပါး၏အရ သရုပ်ကိုရေတွက်ပြစမ်းပါ။

ဖြေ။ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ အားဖြင့် လေးပါးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ သညာကားအဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဧပြီ။ အာဟာရေပဋိကူလသညာအားဖြင့်တပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဝဝတ္ထန်ကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဧပြီ။ စတုဓာတုဝဝတ္ထန်အားဖြင့် တပါးရှိပါသည်။

မေး။ အာရုပ္ပလေးပါး အရသရုပ်ကို ရေတွက်ပြစမ်းပါ။

ဧပြီ။ အာကာသာနဉ္စ အာရုပ္ပ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန အာရုပ္ပ၊ အာကိဉ္စညာယတန အာရုပ္ပ၊ နေဝ သညာ နာသညာယတနအာရုပ္ပအားဖြင့် လေးပါးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ပထဝီကသိုဏ်းကို စီးဖြန်းလိုသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်ကသိုဏ်းဝန်းကို အာရုံပြု၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဧပြီ။ နေအာရုံ အဆင်းနှင့်တူသောမြေကိုယူ၍ ကြိုးစွအဆုံး ကောက်နယ်တလင်းခန့်၊ ငယ်စွအဆုံး ခွက်မျှ၊ စကောမျှ၊ အချင်းတထွာ၊ လက်လေးသစ်ရှိသော ကသိုဏ်းဝန်းကိုပြု၍၊ ပထဝီ၊ ပထဝီဟု စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်ကြည့်ရှု၍ စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ အာပေါကသိုဏ်းကို စီးဖြန်းလိုသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်ကသိုဏ်းကို အာရုံပြု၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဧပြီ။ မြူကြေးမတင် သန့်ရှင်းစင်သော ရေကို၊ သ
ပိတ်၊ အိုးအင်၊ လင်ဘန်း၊ ရေခွက် စသည်၌
ပြည့်အောင်ထည့်၍ အာပေါအာပေါဟု၊ စက္က
ဝိညာဏ်ဖြင့်ရှု၍ စီးဖြန်းရပါသည်။

၆၆၈။ တေဇောကသိုဏ်း စီးဖြန်းလိုသော ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်ကသိုဏ်းကို အာရုံပြု၍
စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဧပြီ။ များစွာသော ထင်းတို့ကိုစုပုံ၍ စီးဖြင့်တိုက်ပြီး
လျှင်၊ ရှိုင်ဖျာစသည်တို့ဖြင့်ကာ၍ ထိုရှိုင်ဖျာစ
သည်တို့၌စက်ကွင်းဖောက်ပြီးလျှင်၊ မီးတောက်
ကိုကြည့်၍ တေဇော တေဇောဟု စီးဖြန်းရပါ
သည်။

၆၆၉။ ဝါယောကသိုဏ်းကို စီးဖြန်းလိုသော ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဘယ်ကသိုဏ်းကို အာရုံပြု
၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဧပြီ။ သစ်ပင်စသည်တို့၌ ထိခိုက်သောလေကို ဤအ
ရပ်၌ ထိခိုက်၏ဟု သတိကိုပြု၍၎င်း၊ ကိုယ်၌
ထိခိုက်သောလေကို ဤအရပ်၌ ထိခိုက်၏ဟု
သတိကိုပြု၍၎င်း၊ ဝါယောဝါယောဟု စီးဖြန်း
ရပါသည်။

၆၇၀။ နီလကသိုဏ်းကို စီးဖြန်းလိုသော ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဘယ်အာရုံကိုကြည့်ရှု၍စီးဖြန်း
ရသနည်း။

ဖြေ။ အောင်းမဲညို၊ မဲပြာညို၊ စသည်တို့ကို အာရုံပြု၍ နိလကံနိလကံဟု စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်ကြည့်ရှု၍ စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ဝိတကသိုဏ်းကို စီးဖြန်းလိုသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်အာရုံကို ရှုကြည့်၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆေးဒါန်း နန္ဒင်းမြင်းသီလာ ဖဲဝါစသည်တို့ကို ကသိုဏ်းဝန်းပြု၍ ဝိတကံ ဝိတကံဟု စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် ရှုကြည့်၍စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ လောဟိတကသိုဏ်းကိုစီးဖြန်းလိုသောယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်အဆင်းကို အာရုံ ပြု၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဟင်းသပတား ပတ္တမြား-နီပါးစသည်ကို ကသိုဏ်းဝန်းပြု၍ လောဟိတကံ လောဟိတကံဟု စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်ရှု၍ စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ဩဒါတကသိုဏ်းကို စီးဖြန်းလိုသောယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်အဆင်းကို အာရုံ ပြု၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဖြင်ဖြူ၊ ပိတ်ဖြူ၊ ထုံးဖြူ စသည်ကို ကသိုဏ်းဝန်းပြု၍ ဩဒါတံ ဩဒါတံဟု (ဝါ) အဖြူအဖြူ၍ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်ကြည့်ရှု၍စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ အာကာသ ကသိုဏ်းကို စီးဖြန်း လိုသော

ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်ကို အာရုံပြု၍
စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ နံရံစသည်၌ တထွာလက်လေးသစ်ချင်း စက်
ကွင်းပေါက်ပြု၍ အာကာသံ အာကာသံဟု
(ဝါ)အပေါက် အပေါက်ဟု ကသိုဏ်းဝန်းကို
စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်ကြည့်ရှု၍ စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ အာလောက ကသိုဏ်းကို စီးဖြန်း လိုသော
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်အဘယ်အရောင်ကို အာရုံ
ပြု၍စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ နံရံပေါက်စသည်မှဝင်၍ ထင်လာသော နေလ
စသည်တို့၏အရောင်အလင်းကို စက္ခုဝိညာဏ်
ဖြင့် ရှုကြည့်၍ အာလောက အာလောက(ဝါ)
အလင်းအလင်းဟုအဘန်ဘန်စီးဖြန်းရပါသည်။

အသုဘဆယ်ပါးကိုဗွားများပုံ။

မေး။ ဥဒ္ဓုမာတကကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို
ကြည့်ရှု၍စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ သေပြီး၍အညိုကွက်မလာခင်ဖူးဖူးရောင်သော
သူသေကောင်ကို ကသိုဏ်းနိမိတ် ယူဘိသကဲ့
သို့မျက်စိနှင့်ရှုကြည့်၍စိတ်ထဲ၌ထင်လာအောင်
ဥဒ္ဓုမာတကံဥဒ္ဓုမာတကံဟု အဘန်ဘန်စီးဖြန်း
ရပါသည်။

မေး။ ဝိနိလကကိုစီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို ကြည့်ရှု

၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဖူးဖူးရောင်ပြီး၍ ကွဲ ပေါက် ခါ နီး၊ အညှိ အနိ စသည် ရောလျက်အကွက်အကွက်ပေါ်၍ပုတ် ယိသောသူသေကောင်ကိုနိမိတ်ယူ၍ စိတ်ထဲ၌ ထင်လာအောင် မျက်စိနှင့်ရှုကြည့်၍ ဝိနိလကံ ဝိနိလကံ ဟု အဘန်ဘန်စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ဝိပုဗ္ဗကကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကိုကြည့်ရ ၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ပုဂံယိပြီး၍သွေးပြည်တို့ဖြင့် အက်ကွဲယိုကျနေ သော သူသေကောင်ကို မျက်စိနှင့် ရှုကြည့်၍ စိတ်ထဲ၌ ထင်လာအောင် ဝိပုဗ္ဗကံ ဝိပုဗ္ဗကံ အဘန်ဘန်စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ဝိန္တုဒ္ဓကကိုစီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို ကြည့်ရ ၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ နှစ်ပိုင်းပြတ်သော သူသေကောင်ကို မျက်စိနှင့် ရှုကြည့်၍စိတ်ထဲ၌ ထင်ထင်လာအောင် ဝိန္တုဒ္ဓ ကံ ဝိန္တုဒ္ဓကံဟု အဘန်ဘန် စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ဝိက္ခာယိတကကို စီးဖြန်း လိုလျှင် အဘယ်ကို ကြည့်ရ၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ကျုံး၊ ခွေး၊ လင်းတ စသည်တို့ ထိုးဆွ ကိုက်ခဲ့ ၍ စားရာတွေရှိသော သူသေကောင်ကို မျက် စိနှင့်ရှုကြည့်၍ စိတ်ထဲ၌ထင်လာအောင် ဝိက္ခာ ယိကတကံ ဝိက္ခာယိတကံဟု အဘန်ဘန်

စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ဝိက္ခိတ္တကကိုစီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို ကြည့်
ရှု၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ခြေတခြား လက်တခြား ခေါင်းတခြား ကိုယ်
တခြား အားဖြင့် တကွဲစီ တခြားစီ ပစ်သွင့်၍
ထားသော သူသေကောင်ကို တစပ်ထည်း စုပုံ
ယှဉ်ထား၍ နိမိတ်ယူပြီးလျှင် မျက်စိနှင့် ရှုကြည့်
၍ စိတ်ထဲ၌ ထင်လာအောင် ဝိက္ခိတ္တကံ၊ ဝိက္ခိတ္တ
ကံဟု အဘန်ဘန်စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ဟာတဝိက္ခိတ္တကကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို
ကြည့်ရှု၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ကျိုးခြေသဏ္ဌာန် အစရှိသည်ဖြင့် ထား လက်
နက် တို့ဖြင့် ထိုးခုတ်၍ အထူးထူး အပြားပြား
ပစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်တွယ်ရှိသော အ
ကောင်ပုတ်ကို မျက်စိနှင့် ကြည့်ရှု၍ စိတ်ထဲ၌
ထင် မြင် လာ အောင် ဟာတဝိက္ခိတ္တကံ၊ ဟာတ
ဝိက္ခိတ္တကံဟု အဘန်ဘန်စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ လောဟိတကကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို
ကြည့်ရှု၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ထိုမှ ဤမှ သွေးယိုထွက်၍ ကိုယ်၌ အနံ့အပြား
သွေး လိမ်း ကျံ့၍ နေသော သူသေကောင်ကို
မျက်စိနှင့် ရှုကြည့်၍ စိတ်ထဲ၌ ထင်လာအောင်
လောဟိတကံလောဟိတကံဟု စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ပုဠ္ဗဝကကိုစီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို ကြည့်ရှု၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ပိုးလောက်တွေကျိကျိတက်၊ ရှုရှုတက် ပြည့်၍ နေသော သူသေကောင်ပုတ်ကို မျက်စိနှင့် ရှုကြည့်၍ စိတ်ထဲ၌ ထင်လာအောင် ပုဠ္ဗဝကံ ပုဠ္ဗဝကံဟု အဘန်ဘန်လုံးသွင်း၍ စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ အဋ္ဌိကကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို ကြည့်၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ သူသေကောင်၏ အရိုးကို မျက်စိနှင့် ရှုကြည့်၍ စိတ်ထဲ၌ ထင်လာအောင် အဋ္ဌိ၊ အဋ္ဌိဟု အဘန်ဘန် စီးဖြန်းရပါသည်။

အနုဿတိကို ဖွားဖွားယုယု။

မေး။ ပုဒ္ဓါနုဿတိပုန်၌ ဘုရားဂုဏ်တော် အကျဉ်းအားဖြင့် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အရဟံဂုဏ်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်၊ ဝိဇ္ဇာ စရဏသမ္ပန္နဂုဏ်၊ သုဂတ ဂုဏ်၊ လောက ဝိဒ္ဓဂုဏ်၊ အနုတ္တရော ပုရိသ ဓမ္မသာရံထိဂုဏ်၊ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနဂုဏ်၊ ဗုဒ္ဓဂုဏ်၊ ဘဂဝါဂုဏ်အားဖြင့် ကိုးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အရဟံကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရမည်နည်း။

ဖြေ။ ဘုရားရှင်၏ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ ဟူ

သော ရန်သူတို့ကို အရ ဟတ္တ မဂ် ဉာဏ် ဖြင့်
ပယ်ဖျက် သတ်ဖြတ်တော်မူနိုင်သော အစွမ်း
သတ္တိဂုဏ်ကိုအောက်မေ့၍ သောဘဂဝါဏ္ဍတိ
ပိ အရဟံဟု စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို
အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို ဆရာမရှိ မိမိအလို
လို ကောင်းမွန်စွာသိတော်မူနိုင်သော အစွမ်း
သတ္တိဂုဏ်ကို အောက်မေ့၍ သောဘဂဝါ
ဏ္ဍတိပိသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါဟု အဘန်ဘန်စီးဖြန်းရ
ပါသည်။

မေး။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဗုဒ္ဓောကိုစီးဖြန်းလိုလျှင်အဘယ်
ကို အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး စရဏတစ်ဆယ့်ငါးပါး
တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အစွမ်းသတ္တိဂုဏ်
ကို အောက်မေ့၍ သောဘဂဝါ ဣတိပိဝိဇ္ဇာ
စရဏ သမ္ဗုဒ္ဓောဟု အဘန်ဘန် စီးဖြန်းရပါ
သည်။

မေး။ သုဂတောကို စီးဖြန်း လိုလျှင် အဘယ်ကို
အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့ ချမ်းသာ ကောင်းကျိုး
ဖြစ်ကြောင်းစကားကောင်းကိုသာမမှားမ ယင်း
ထင်လင်းသေချာ ကောင်းမွန်စွာ ဆိုတော်မူ

တတ်သော အစွမ်းသတ္တိဂုဏ်ကို အောက်မေ့၍
သောဘဂဝါ ဣတိပိသုဂတောဟု အဘန်ဘန်
စိတ်မနေ၌ ထင်ပေါ်လာအောင် စီးဖြန်းရပါ
သည်။

မေး။ လောကဝိဒ္ဓဂုဏ်ကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို
အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ သတ္တဝါဟူသော သတ္တလောက ရုပ်နာမ် ဟူ
သော သင်္ခါရလောက ထိုသင်္ခါရ နှစ်ပါးတို့
တည်ရာဋ္ဌာနဟူသော ဩကာသလောက ဤ
လောကသုံးပါးကို ဆရာမရှိ၊ မိမိအလိုလို
ကောင်းမွန်စွာထိုးတွင်း၍ သိတော်မူနိုင်သော
အစွမ်းသတ္တိဂုဏ်ကိုအောက်မေ့၍ သောဘဂ
ဝါ၊ ဣတိပိလောကဝိဒ္ဓဟု စီးဖြန်း ရပါသည်။

မေး။ အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာရထိဂုဏ်ကို စီးဖြန်း
လိုလျှင် အဘယ်ကို အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရ
မည်နည်း။

ဖြေ။ ဆုံးမထိုက်သောမယဉ်ကျေးသော တိရစ္ဆာန်
ယောက်ျား၊ လူယောက်ျား၊ နတ်ယောက်ျား
တို့ကို အတုမရှိ ယဉ်ကျေးအောင်ဆုံးမတော်
မူနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိဂုဏ်ကို အောက်မေ့
၍ သောဘဂဝါ ဣတိပိ အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မ
သာရထိဟုအဘန်ဘန်စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ သက္ကာဒေဝမနွံသာန ဂုဏ်ကို စီးဖြန်းလိုလျှင်

အဘယ်ကို အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရမည်နည်း။
 ဖြေ။ လူနတ်ဗြဟ္မာ သက္ကဝါတို့အား ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး
 သံသရာအကျိုး လောကီအကျိုး လောကုတ္တရာ
 အကျိုးတို့ တိုးပွား ဖြစ်ပေါ် လာအောင်
 ကောင်းစွာသွန်သင်ပြသဆုံးမတော်မူပေတတ်
 သော အစွမ်းသတ္တိ ဂုဏ်ကို အောက်မေ့၍
 သက္ကာဒေဝ မနုဿာနံဟု အဘန်ဘန်စီးဖြန်း
 ရပါသည်။

မေး။ ဗုဒ္ဓေါရုဏ်ကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို
 အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရမည်နည်း။

ဖြေ။ သဗ္ဗာလေးပါးတရားကို ဆရာမရှိ မိမိအလိုလို
 ကိုယ်တော်မြတ်လည်း သိတတ် ဝေနေယျ
 သက္ကဝါတို့ကိုလည်း သိစေတော် မူပေတတ်
 သော အစွမ်းသတ္တိဂုဏ်ကို အောက်မေ့၍
 သောဘဂဝါ ဣတိပိဗုဒ္ဓေါဟု အဘန်ဘန်စီး
 ဖြန်း ရပါသည်။

မေး။ ဘဂဝါဂုဏ်ကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို
 အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရမည်နည်း။

ဖြေ။ မိမိစိတ်ကိုအစိုးရခြင်း ဣဿရိယ လောကုတ္တရာ
 တရားဟူသော ဓမ္မအခြွေအရံ အကျော်
 အစောဟူသော ယသ၊ ဘုန်းကြွက်သရေ
 တော်ဟူသော သီရိ မိမိအကျိုးစီးပွား သူတ
 ပါးတို့၏အကျိုးစီးပွားနှစ်ပါးစုံကိုလိုလားခြင်း

ကာမ၊ ထိုလိုလားတော်မူတိုင်း၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ
အောင် တတ်စွမ်းတော် မူနိုင်ခြင်း၊ ပယအ္ဋ၊
ဤဘုန်းတော်ခြောက်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်
မူသော အစွမ်းသတ္တိဂုဏ်ကို အောက်မေ့၍
ဣတိပိသောဘဂဝါဟု အဘန်ဘန်စီးဖြန်းရပါ
သည်။

မေး။ ဓမ္မာနုဿတိပုဒ်၌ တရားတော်၏ဂုဏ်ကား အ
ဘယ်မျှ အရေအတွက်ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သွာက္ခာတဂုဏ်၊ သန္နိဋ္ဌိတဂုဏ်၊ အကာလိက
ဂုဏ်၊ ဟိပဿိကဂုဏ်၊ ဩပနေယျဉာဏ ဂုဏ်
ပစ္စက္ခဝေဒိဘဗ္ဗဂုဏ်အားဖြင့် ခြောက်ပါးရှိပါ
သည်။

မေး။ သွာက္ခာတဂုဏ်ကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို
အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရမည်နည်း။

ဖြေ။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ဓမ္မက္ခန္ဓာအားဖြင့် ဆယ် ပါး
သော တရားတော်မြတ်၏ အာဒိ ကဿာဏ
မဇ္ဈေ ကဿာဏ၊ ပရိယောဿာဒု ကဿာဏ
သတ္တ၊ သဗျဉ္ဇန စသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် ပြည့်စုံ
ကောင်းစွာဟောတော်မူအပ်သောသွာက္ခာတ
ဂုဏ်ကိုအောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ သန္နိဋ္ဌိကဂုဏ်ကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ် ကို
အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရမည်နည်း။

ဖြေ။ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်အားဖြင့် ကိုးပါးသော တရား

တော်မြတ်၏ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ မျက်
မှောက် ထင်ထင် သိမြင်ထိုက်တဲ့ သဒ္ဓိဋ္ဌိက
ဂုဏ်ကို အောက်မေ့၍ အဘန်ဘန်စီးဖြန်းရပါ
သည်။

မေး။ အကာလိကဂုဏ်ကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို
အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရမည်နည်း။

ဖြေ။ မဂ် လေးပါး တရားတော်မြတ်၏ ငါး ရက်
ခြောက်ရက်စသည် အကျိုး ပေး ရာ အချိန်
ကာလကို မငံ့လင့်ဘဲ မိမိ၏အခြားခွဲ၌ အကျိုး
ပေးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သောအကာလိကဂုဏ်ကို
အောက်မေ့၍ အဘန်ဘန်စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ဇဟိပဿိကဂုဏ်ကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်
ကို အောက်မေ့၍စီးဖြန်းရမည်နည်း။

ဖြေ။ ကိုးပါးသော တရားတော်မြတ်၏ စဉ် ကျယ်
သန့်ရှင်း ထင်ရှား ရှိသည်ဖြစ်၍ လာပါ-ရှုပါ
ကြည့်ရှုပါဟု ခေါ်ဆိုခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူ
သော ဇဟိပဿိကဂုဏ်ကိုအဘန်ဘန်အောက်
မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ဩပနေယျကဂုဏ်ကိုစီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်
ကို အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရမည်နည်း။

ဖြေ။ ကိုးပါးသောတရားတော်မြတ်၏ ပုဆိုးဥသျှောင်
မီးပင် လောင်သော်လည်း မသတ်ဘဲ သာ
ဘာဝနာဖြင့် မိမိစိတ်မှာ မြစွာစွဲကပ် ဆောင်

ခြင်းငှါ၊ ထိုက်သော ဩပနေယျက ဂုဏ်ကို အာနိဘန်အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗ္ဗဂုဏ်ကိုစီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ကိုးပါးသောတရားတော်မြတ်၏ သစ္စာလေးဝ မြတ်ဓမ္မကို ကျနသိမြင် ပညာရှင်တို့သာ နေ့ည မပြတ်၊ ကိုယ်စီ ကိုငှါ ရှုမြင်သို့အပ် ခံစားအပ်သော ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗ္ဗ ဂုဏ်ကိုအာနိဘန်အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ သံဃာနဲ့ သမာတိပုဒ်၌ သံဃာတော်၏ဂုဏ်ကား အရေအတွက်အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သုပ္ပဒိုပန္နဂုဏ်၊ ဥဇ္ဇုပ္ပဒိုပန္နဂုဏ်၊ ဉာယပ္ပဒိုပန္နဂုဏ်၊ သာမိဗိပ္ပဒိုပန္နဂုဏ်၊ အာဟုနေယျဂုဏ်၊ ပါဟုနေယျဂုဏ်၊ ဒက္ခိနေယျဂုဏ်၊ အဇ္ဈလိကရဏီယ ဂုဏ်၊ ပုညက္ခေတ္တဂုဏ်အားဖြင့် ကိုးပါးရှိပါသည်။

မေး။ သုပ္ပဒိုပန္နဂုဏ်ကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘုရားရှင်၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်း တရားတော်၌ ဆုံးမတော်မူတိုင်းသာ ကျင့်တော်မူ

သည့်ဖြစ်၍ သုပ္ပဒိုပန္နဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု အ
ဘန်ဘန် အောက်မေ့၍ သုပ္ပဒိုပန္နောဟု စီး
ဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ဥဒုပ္ပဒိုပန္နဂုဏ်ကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို
အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘုရားရှင်၏ တပည့်သားသံဃာတော်သည် မာ
ယာသာထေယျစသော အပြစ်မှကင်းလွတ်၍
ဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်တော်မူသဖြင့် ဥဒုပ္ပဒိုပန္န
ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံပေ၏ဟု အဘန်ဘန်အောက်မေ့
၍ ဥဒုပ္ပဒိုပန္နော၊ ဥဒုပ္ပဒိုပန္နောဟု စီးဖြန်းရ
ပါသည်။

မေး။ ဥပာယုပ္ပဒိုပန္နဂုဏ်ကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်ကို
အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘုရားရှင်၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည်
ခပ်သိမ်းသော ဝန်ရုက္ခ၏ ငြိမ်းရာကေန စင်
စစ်မှန်သော နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ ကျင့်တော်မူသ
သဖြင့် ဥပယုပ္ပဒိုပန္န ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံပေ၏ဟု
အဘန်ဘန် အောက်မေ့၍ ဥပယုပ္ပဒိုပန္နော
ဥပယုပ္ပဒိုပန္နောဟု စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ သာမိစိပ္ပဒိုပန္နဂုဏ်ကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်
ကို အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘုရားရှင်၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည်
ဗြဟ္မာနတ်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့ ကြည်ဖြူစလှ

မိုသေထိုက်အောင် ကျင့်တော်မူသဖြင့် သာမိ
စိပ္ပဋိပန္နဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူပေ၏ဟု အဘန်
ဘန် အောက်မေ့၍ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော သာမိ
စိပ္ပဋိပန္နောဟုစီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ အာဟုဏေယျဂုဏ်ကိုစီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်
ကို အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘုရားရှင်၏တပည့်သား သံဃာတော် သည်
အဝေးမှဆောင်ယူ ကြည်ဖြူ နှင်ဖြူ ပူဇော်
အပ်သော ပစ္စည်းကို ခံတော်မူထိုက်သဖြင့်
အာဟုဏေယျ ဂုဏ်နှင့် ပြည့်တော်မူပေ၏ဟု
အဘန်ဘန်အောက်မေ့၍အာဟုနေယျော၊အာ
ဟု ဏေယျောဟု စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ပါဟုဏေယျဂုဏ်ကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်
ကို အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘုရားတပည့်သားသံဃာတော်သည် လွန်စွာ
ဝေးကွာ ရပ်ဒီသာမှ ရောက်လာမိတ္တ ဉာတ
ကါအားရည်ရွယ်၍ထားပစ္စည်းများကိုခံတော်
မူထိုက်သော ပါဟုဏေယျ ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ
တော် မူပေ၏ဟု အဘန်ဘန် အောက်မေ့၍
ပါဟုဏေယျော ပါဟုဏေယျောဟု စီးဖြန်း
ရပါသည်။

မေး။ ဒက္ခိဏေယျဂုဏ်ကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်
ကို အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရမည်နည်း။

ပြေ။ ဘုရားတပည့်သား သံဃာတော်သည် ချမ်းသာ အကျိုး၊ ပွားတိုးအံ့ဉာ် ရည်သံ တောင့်တပေးသွကြသည့်ကို ခံတော်မူထိုက်သော ဒက္ခိဏေယျ ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေ၏ဟု အဘန်ဘန်အောက်မေ့၍ ဒက္ခိဏေယျော ဒက္ခိဏေယျောဟု စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ အဋ္ဌလိကဂုဏ်ယာဂုဏ်ကိုစီးဖြန်းလိုမှု၊ အဘယ်ကို အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ပြေ။ ဘုရားတပည့်သားသံဃာတော်သည်လက်အုပ်ချီမိုး ရှိရိုးဝပ်ချ ရှိသေထိုက်သည်ဖြစ်၍ အဋ္ဌလိကဂုဏ်ယာ ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေ၏ဟု အဘန်ဘန် အောက်မေ့၍ အဋ္ဌလိကဂုဏ်ယော၊ အဋ္ဌလိကဂုဏ်ယော စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ပုညက္ခေတ္တဂုဏ်ကို စီးဖြန်းလို မူ အဘယ်ကို အောက်မေ့၍စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ပြေ။ ဘုရားသားတော် သံဃာတော်သည် လူနတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်း၏ တုဘက်မရ လွန်ကဲ ထူးမြတ်သော ကောင်းမှုမျိုး၏ စိုက်ပျိုးပစ်ချရာ လယ်တာ မြေကောင်း အထူး ဖြစ်တော်မူသဖြင့် ပုညက္ခေတ္တဂုဏ် နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေ၏ဟု အဘန်ဘန် အောက်မေ့၍ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ပုညက္ခေတ္တံဟုစီးဖြန်းရပါသည်။

- မေး။ သီလဝါသနာသတိကိုပွားလိုလျှင် အဘယ်ကိုအာရုံ ပြု၍ အောက်မေ့ရပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကျိုးပေါက်ခြင်းမရှိသော မိမိ၏ သီလဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ အဘန်တလဲလဲ ငါ ၏ သီ လ သည် ခရသင်းပွတ်သစ်စကဲ့သို့စင်ကြယ်၏ဟုအောက် မေ့ရပါသည်။
- မေး။ စာဂါနသတိကိုပွားလိုလျှင် အဘယ်ကိုအာရုံ ပြု၍ အောက်မေ့ရပါသနည်း။
- ဖြေ။ နှစ်မြောမဘက် သဒ္ဓါသက်သက်ဖြင့် ယူဒါန်း စွန့်ကြဲအပ်သော မိမိ ၏ အ ယူ စာ ဂ ဂုဏ် ကျေးဇူးကို အာရုံပြု၍ အဘန်တလဲလဲ အောက် မေ့ရပါသည်။
- မေး။ ဒေဝနာနသတိကို ပွားလိုလျှင် အဘယ် ကို အာရုံပြု၍ အောက်မေ့ရပါသနည်း။
- ဖြေ။ သဒ္ဓါအစရှိသည်တို့နှင့်ပြည့်စုံကုန်သောနတ်တို့ သည် နတ်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုနတ် တို့၏ သဒ္ဓါအစရှိသည်တို့သည် ငါ၌လည်း ရှိ ကုန်၏ဟု နတ် တို့ကို သက်သေအရာ၌ထား၍ မိမိသဒ္ဓါအစရှိသော ဂုဏ်ကိုအာရုံပြု၍ အဘန် တလဲလဲ အောက်မေ့ရပါသည်။
- မေး။ ဥပသမာနသတိကို ပွားလိုလျှင် အဘယ်ကို အာရုံပြု၍ အောက်မေ့ရပါသနည်း။

ဖြေ။ နိဗ္ဗာန်၏ ဝဋ္ဋ၊ ပစ္ဆေဒ၊ တဗျောက္ခယာ ဝိရာဂ
နိရောဓ၊ စသောဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ အဘန်
တလဲလဲ အောက်မေ့ရပါသည်။

မေး။ မရဏာနုဿတိကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်
ကို အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ တခုသောဘဝ၌ အကျုံးဝင်သော ဖိဗိတိန္ဒေ
အစဉ်၏ ပြတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော သေခြင်းကို
အာရုံပြု၍ အဘန်တလဲလဲ မရဏံမောဘဝိဿတိ
မရဏံဘောဝိဿတိဟု စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ ကာယဂတာသတိကို မှားလိုလျှင် အဘယ်ကို
အောက်မေ့၍ မှားရသနည်း။

ဖြေ။ ဆံပင်၊ အမွှေး၊ လက်သည်း၊ ခြေသည်း၊ သွား
အစရှိသော ၃၂-ပါးသော ကောဋ္ဌာသကာယာ
ကို အဆင်းသဏ္ဌန် တည်ရာဋ္ဌာန အရိုင်း အ
ခြား ပရိစ္ဆေဒ ဤလေးပါးသော အခြင်းအရာ
တို့ဖြင့်မှတ်၍ ဆံပင် ကသည်ကြိုင်ငယ် ကြိုင်
ငယ် ကသည်ဆံပင်ကျအောင် အနုလုံ ပဋိလုံ
အားဖြင့် အဘန်တလဲလဲ စီးဖြန်းပွားများရပါ
သည်။

မေး။ အာနာပါနာနုဿတိကို စီးဖြန်းလိုလျှင် အဘယ်
ကို အောက်မေ့၍ စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ထွက်သက် ဝင်သက် လေကို မနှေး မမြန်
မပြော့မပြင်း၊ မှန် မှန် ဖြစ်စေ၍ နှာခေါင်း၌

စိတ်ကိုထားလျက်၊ ထွက်သက် ထွက်လာလျှင် ထွက်လေဟူ၍ သိအပ်၏ မှတ်အပ်၏။ မ သိ လိုက်ဘဲ မမှတ်မိလိုက်ဘဲ မထွက်စေအပ်၊ ဝင် သက် လေဝင် ပြန်လျှင်လည်း၊ ထိုနည်းတူစွာ ဝင်လေဟူ၍သာ သိအပ်၏ မှတ်အပ်၏။ မ သိ လိုက်၊ မမှတ်မိလိုက်ဘဲ ဝေငံစေအပ်၊ ပွတ် ကြိုး ဆွဲသော ယောက်ျားကဲ့သို့ ၎င်း၊ ဖိုထိုး သော ယောက်ျားကဲ့သို့ ၎င်း၊ ထွက်သက် ဝင် သက် လေကိုလည်း မိမိ အလိုရှိသလို ရံ ခါ ရံခါလည်း၊ ဖြည်း ဖြည်း ရှည် ရှည် မျှင်းမျှင်း လည်း ထွက်စေအပ်၏။ ရံခါ ရံခါလည်း ရှူး ခဲ့ ရှူးခဲ့ဟု မြန်မြန် တိုတို ထွက်ဝင်သည်ဟု အသိသညာဖြင့်သိမှတ်၍သာလျှင်သိစေအပ်၏။ ဤသို့ တခြားအာရုံသို့ စိတ်ကို မသွားစေဘဲ ထွက်လေဝင်လေကိုသာလျှင် သတိဖြင့်မှတ်၍ ထွက်လေ ဝင်လေဟု အောက်မေ့မှတ်သား၍ စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ အနုသ တိဆ ယ်ပါးတို့တွင်ရှေ့ရှစ်ပါးတို့၌အနု သဒ္ဓါပါသကဲ့သို့ နောက် နှစ်ပါးတို့၌ အဘွဲ ကြောင့် အနုသဒ္ဓါမပါသနည်း။

ဖြေ။ ရှေ့ရှစ်ပါးတို့သည် ပရမတ္ထသဘောဖြစ်သော ကြောင့်၊ ဥပစာရသမာဓိမျှသာဖြစ်နိုင်ပါသည်။ နောက် နှစ်ပါးမှာ မူကား၊ ပညတ် ဖြစ်သော

ကြောင့် ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိနှစ်ပါး
ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့အထူးကိုသိစေလိုသော
ကြောင့် ကာယဂတာသတိ၊ အာနာပါနာသတိ
နှစ်ပါး၌ အနုသဒ္ဓါမပါခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မေး။ မေတ္တာကိုပွားလိုလျှင် အဘယ်ကို အာရုံပြု၍
ပွားရပါသနည်း။

ဖြေ။ အတ္တဇီယ၊ မဇ္ဈတ္တ၊ ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ကို၎င်း၊ အနော
ဒိဿ၊ ဩဒိဿ အားဖြင့် အပိုင်းအခြားပြု၍
သော်၎င်း၊ သတ္တဝါပညတ်ကိုအာရုံပြု၍ အဟံ၊
အဝေရာဟောသိ၊ အဗျာပဇ္ဇောဟောသိ၊ အနိ
ဃောဟောသိ၊ သုခိတက္ခာနံပရိဟာရာသိ၊ မမ
ဇီယပုဂ္ဂလာ၊ အဝေရာဟောန္တု၊ မမ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂ
လာ အဝေရာဟောန္တု၊ မမ ဝေရီပုဂ္ဂလာ အဝေ
ရာ ဟောန္တု၊ သဗ္ဗေသတ္တာအဝေရာဟောန္တု၊
သဗ္ဗေပါဏာအဝေရာဟောန္တု၊ သဗ္ဗေဘူတာ
အဝေရာ ဟောန္တု၊ သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ အဝေရာ
ဟောန္တု၊ သဗ္ဗေအတ္တဘာဝ ပရိယပန္နာ အဝေ
ရာ ဟောန္တု၊ သဗ္ဗာ ဣတ္ထိ ယော အဝေရာ
ဟောန္တု၊ သဗ္ဗေပုရိသာ၊ သဗ္ဗေအရိယာ၊ သဗ္ဗေ
အနရိယာ၊ သဗ္ဗေဒေဝါ၊ သဗ္ဗေမနုဿာ၊ သဗ္ဗေ
ဝိနိပါတိကာ၊ အဝေရာ ဟောန္တု၊ အဗျာပဇ္ဇော
ဟောန္တု၊ အနိဃာဟောန္တု၊ သုခိ အတ္တာနံ
ပရိဟာရန္တု၊ စသည်ဖြင့် ပွားများရပါသည်။

မေး။ ကရုဏာကိုစီးဖြန်းလိုမှု၊ အဘယ်ကို အာရုံပြု၍ ပွားရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒုက္ခိတ သတ္တဝါ ပညတ် ကို အာရုံပြု၍ သဗ္ဗေသတ္တာဒုက္ခာမုစ္ဆန္တု၊ သဗ္ဗေသတ္တာ ဒုက္ခာ မုစ္ဆန္တုဟု အတန်တန်ပွားရပါသည်။

မေး။ မုဒိတာကိုပွားလိုလျှင်၊ အဘယ်ကို အာရုံပြု၍ ပွားရပါသနည်း။

ဖြေ။ ချမ်းသာသောသုခိတ သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြု၍ သဗ္ဗေသတ္တာ ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိတော မာဝိဂန္တန္တု၊ ဟု အတန်တန်ပွားရပါသည်။

မေး။ ဥပေက္ခာကိုစီးဖြန်းလိုမှု၊ အဘယ်ကို အာရုံပြု၍ ပွားရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိပာယုဂ္ဂိုလ်၊ ဒုက္ခိတ၊ သုခိတ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကို အာရုံမပြုဘဲ၊ လျှစ်လျှူရှုထား၍ ကြွင်းမဲ့ ဥဿုံ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့သည်၊ ကံသာလျှင် ကိုးကွယ် အားထားရာ ရှိကုန်၏ဟု အာရုံပြု၍ သဗ္ဗေသတ္တာကမ္မသကာဟု အတန်တန် ပွားရပါသည်။

မေး။ သညာကိုပွားလိုမှု၊ အဘယ်ကို နှစ်လုံးသွင်း အာရုံပြု၍ ဆင်ခြင်ရမည်နည်း။

ဖြေ။ ဆွမ်းစသည်တို့ကို သွားလာ ရှာဖွေခြင်း၊ သုံးဆောင်ခြင်း စသည်တို့၌ ဆင်ခြင်သည်၏ အ

စွမ်း အားဖြင့် စားအပ်၊ မျှအပ်သော အာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဘွယ်ရှိ၏ဟု ဆွမ်းစသည်ကို အာရုံပြု၍ ဆင်ခြင်ရပါသည်။

မေး။ ဝဝတ္ထုန်ကို ပွားလိုလျှင်၊ အဘယ်ကို ပွားများ ဆင်ခြင်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ပထဝီဓါတ်စသော ဓါတ်လေးပါးတို့ကို လက္ခဏာ အားဖြင့်၎င်း၊ ဆံ အစရှိသော ၃၂ ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့ကို ပိုင်းခြားသော အားဖြင့်၎င်း၊ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်၍ ပွားများအားထုတ်ရပါသည်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် စပ်လျှင်းသော စကားတို့သည်ကား ဤကျမ်း၌ အနည်းငယ်အမြွက်မျှသာဖြစ်ပါသည်။ အကျယ်ကိုသိလိုပါက ဝိသုဒ္ဓိ၊ ခုဂ္ဂအဋ္ဌကထာမှာ ရှုကြည့်ပါလေ။

မေး။ ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့တွင် သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်းကား အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ မေတ္တာ၊ မရဏသမုတိ၊ အသုဘသညာ အားဖြင့် သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဤသုံးပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်းဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မည်သည့် စရိုက်ပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ခပ်သိမ်းသော အရော့၌ပင်လျှင် အလို ရှိအပ်သောကြောင့် သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ပါရိဟာရိယ ကမ္မဋ္ဌာန်းကား၊ အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သဗ္ဗတ္ထကမ္မဋ္ဌာန်းမှ အကြွင်းပါရိဟာရိယ ကမ္မဋ္ဌာန်းကား ၃၇ ပါး၊ ရှိပါသည်။

မေး။ ၃၇ ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို အဘွဲ့ကြောင့် ပါရိဟာရိယဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စရိုက်အားလျှော်စွာ အမြဲမပြတ် ဆောင်အပ်သောကြောင့် ပါရိဟာရိယဟုခေါ်ပါသည်။
သဒ္ဓါသဘောကိုပြခြင်း။

မေး။ စရိုက်ကား အဘယ်မျှ အရေ အတွက် ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ရာဂ စရိုက်၊ ဒေါသစရိုက်၊ မောဟစရိုက်၊ သဒ္ဓါစရိုက်၊ ဗုဒ္ဓိစရိုက်၊ ဝိတက်စရိုက်အား ခြောက်ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်၊ ရာဂစရိုက်ပြောသောသူအား လျှောက်ပတ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အသုဘဆယ်ပါး ကာယဂတံ သတိအားဖြင့် တဆွဲတပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်၊ ရာဂပြောသောသူ၊ ရာဂများသောသူအား လျှောက်ပတ် ပါသည်။

မေး။ ထိုတဆွဲတပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ ရာဂပြောသောသူအား အဘယ်ကြောင့် လျှောက်ပတ် ပါသနည်း။

- ဖြေ။ ရာဂဏိဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော
ကြောင့် လျှောက်ပတ်ပါသည်။
- မေး။ အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ဒေါသ ပြောသောသူ
အား လျှောက်ပတ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ အပ္ပမညာလေးပါ။ နီလ၊ ဝိတာ၊ လောဟိတ
ဩဒါတ အားဖြင့် ရှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်း
သည် ဒေါသပြောသောသူ များသောသူအား
လျှောက်ပတ်ပါသည်။
- မေး။ ထိုရှစ်ပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းသည် အဘွဲ့ကြောင့်
ဒေါသပြောသောသူအား လျှောက်ပတ်ပါ သ
နည်း။
- ဖြေ။ ဒေါသဏိ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်
သောကြောင့် လျှောက်ပတ်ပါသည်။
- မေး။ အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ မောဟစရိုက် ဝိတက်
စရိုက် ပြောသော သူအား လျှောက်ပတ်ပါ
သနည်း။
- ဖြေ။ အာနာပါနသတိသည် မောဟစရိုက် ဝိတက်
စရိုက် ပြောသော သူအား လျှောက် ပတ် ပါ
သည်။
- မေး။ အဘွဲ့ကြောင့် အာနာပါနသတိသည် မောဟ
စရိုက်၊ ဝိတက် စရိုက် ပြော သော သူ အား
လျှောက်ပတ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အာနာပါန သတိသည် ပညာ၏ အာရုံ ဖြစ်၍
မောဟ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း
ကမ္မဋ္ဌာန်းမှအပဖြစ်သော များစွာသောအာရုံ
တို့၌ ဝိတက်၏ ထိုမှဤမှပြောခြင်းကိုသာ ဖြစ်
တတ်သော ကြောင့် ၎င်း၊ လျှောက် ပတ် ပါ
သည်။

မေး။ အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည် သဒ္ဓါစရိုက် ပြော
သောသူအား လျှောက်ပတ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အစ၊ ဒေဝတာ နုဿတိ အဆုံး
ခြောက်ပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းသည် သဒ္ဓါ စရိုက်
ပြောသောသူ များသူအား လျှောက် ပတ် ပါ
သည်။

မေး။ ထိုခြောက်ပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းသည် သဒ္ဓါများ
သောသူအား အဘွဲ့ကြောင့် လျှောက်ပတ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ သဒ္ဓါတရား တိုးပွားခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်
သောကြောင့် သဒ္ဓါ အားကြီးသောသူ များ
သောသူအား လျှောက်ပတ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ဗုဒ္ဓိစရိုက် ပြောသော
သူအား လျှောက်ပတ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မရဏသတိ၊ ဥပသမာသတိ၊ ပဋိကူလသညာ
စတုစေတု ၀ ၀ အ္ဋန အားဖြင့် လေးပါးသော

ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ပညာများသော သူအား
လျှောက်ပတ်ပါသည်။

မေး။ ထိုလေးပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်အဘွဲ့ကြောင့်
ပညာများသော သူအား လျှောက်ပတ်ပါ သ
နည်း။

ဖြေ။ နက်နဲသည်ဖြစ်၍ ပညာ၏ အာရုံ ဖြစ်သော
ကြောင့် ပညာများသောသူအား လျှောက်ပတ်
ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည် စရိုက် ခြောက်ပါး
လုံး ပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လျှောက်ပတ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပထဝီကသိုဏ်း၊ အာပေါကသိုဏ်း၊ တေဇော
ကသိုဏ်း၊ ဝါယော ကသိုဏ်း၊ အာကာသ
ကသိုဏ်း၊ အာလောက ကသိုဏ်း၊ အာရုပ္ပ
လေးပါးအားဖြင့် ဆယ်ပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့
သည် စရိုက်ခြောက်ပါးလုံးပြောသောပုဂ္ဂိုလ်
တို့အား လျှောက်ပတ်ပါသည်။

မေး။ အာရုပ္ပလေးပါးကြည့်သော ခြောက်ပါးသော
ကသိုဏ်းတို့၌ မောဟ ကြီးသောသူအား အ
ဘယ်မျှသောကသိုဏ်းဝန်းသည် လျှောက်ပတ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကြီးစွာ အ ဆုံး ကောက်နယ် တလင်းခန့်မျှရှိ

သော ကသိုဏ်းဝန်းသည် မောဟ ကြီးသော သူအား လျှောက်ပတ်ပါသည်။

မေး။ အဘွဲ့ကြောင့် မောဟ ကြီးသောသူအား ကောက်နယ် တလင်းခန့်မျှရှိသော ကသိုဏ်း ဝန်းသည် လျှောက်ပတ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မောဟကြီးသောသူသည် ကျဉ်းမြောင်းသော အရပ်၌ စိတ်၏ အတိုင်းအရှည်ထက် လွန်စွာ တွေဝေသောကြောင့် ကြီးသောကသိုဏ်းဝန်း သာ လျှောက်ပတ်ပါသည်။

မေး။ ဝိတက်များသောသူအား၊ အဘယ် ကသိုဏ်း ဝန်းသည် လျှောက်ပတ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ငယ်စွာအဆုံး၊ ခွက်ငယ် ဗန်းငယ်မျှ ရှိသော က သိုဏ်းဝန်းသည် ဝိတက် များသော သူအား လျှောက်ပတ်ပါသည်။

မေး။ အဘွဲ့ကြောင့် ခွက်ငယ် ဗန်းငယ်မျှရှိသော က သိုဏ်းဝန်းသည် ဝိတက် များသော သူအား လျှောက်ပတ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကြီးသော အာရုံသည် ဝိတက်ဖြစ်ခြင်း၏ အ ကြောင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်း၊ ဝိတက်နှင့် ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်း၊ ငယ်သောကသိုဏ်းဝန်းသာ ဝိတက်များ သော သူအား လျှောက်ပတ်ပါသည်။

ဘာဝနာအခြားကိုပြခြင်း။

မေး။ ဘာဝနာကား၊ အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ပရိကမ္မဘာဝနာ၊ ဥပစာရဘာဝနာ၊ အပ္ပနာဘာဝနာအားဖြင့် သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဘာဝနာကို ပရိကမ္မဘာဝနာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပထဝီ၊ ပထဝီစသည်ဖြင့် အတန်တလဲလဲ စီးဖြန်းခြင်းကို ပရိကမ္မဘာဝနာဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဘာဝနာကို ဥပစာရဘာဝနာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နိဝရဏတည်းဟူသော ဘေးရန်တို့ကို ပယ်သည်မှစ၍ ဂေါတြိဘူ အဆုံးရှိသော ဘာဝနာကို ဥပစာရဘာဝနာဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဘာဝနာကို အပ္ပနာဘာဝနာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အပ္ပနာဈာန်သို့ ရောက်သောဘာဝနာကို အပ္ပနာဘာဝနာဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ပရိကမ္မဘာဝနာကို အဘယ် ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌ ရပါသနည်း။

ဖြေ။ အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့၌ ရပါသည်။

မေး။ ဥပစာရဘာဝနာသာ ဖြစ်၍ အပ္ပနာဘာဝနာ

မဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကား အဘယ်ရှိမျှ ရှိပါသနည်း။

ဗြေ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အစရှိသော ရှစ်ပါးသောနုဿတိ အာဟာရေ ပဋိကူလ သညာ၊ စတုဓာတု ဝဝတ္ထန်အားဖြင့် ဆယ်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ ဥပစာရဘာဝနာကို အဘယ် ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌ ရပါသနည်း။

ဗြေ။ အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့၌ ရပါသည်။

မေး။ အပ္ပနာ ဘာဝနာကို အဘယ် ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌ ရပါသနည်း။

ဗြေ။ ကသိုဏ်းဆယ်ပါး အသုဘဆယ်ပါး၊ ကာယဂတာသတိ၊ အာနာပါနာသတိ၊ အပ္ပမညာလေးပါး၊ အာရပ္ပလေးပါးအားဖြင့် ၃၀ သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌သာ ရပါသည်။

မေး။ ကသိုဏ်းဆယ်ပါးအာနာပါနာသတိကိုစီးဖြန်းလျှင် အဘယ်ချာန်ကိုရနိုင်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ရူပါဝစရချာန် ငါးပါးလုံးကို ရနိုင်ပါသည်။

မေး။ အသုဘဆယ်ပါး၊ ကာယဂတာသတိကို စီးဖြန်းလျှင် အဘယ်ချာန်ရနိုင်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ရူပဝစရ ပထမချာန်ကိုရနိုင်ပါသည်။

မေး။ ထိုတဆွဲတပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည် အ

ဘဲကြောင့် ဒုတိယချာန် စသည်ကို မရပဲ
သနည်း။

ဖြေ။ အသုဘ ဘာဝနာသည် စက်ဆုပ် အပ်သော
အာရုံဖြစ်၍ ဝိတက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်
အသုဘ အာရုံ၌ သမာဓိ ဖြစ်သော ကြောင့်
ဝိတက်ကင်းသော ဒုတိယချာန် စသည်တို့၌
သမာဓိမဖြစ်သောကြောင့် ဒုတိယချာန်စသည်
မဖြစ်နိုင်ပါ။

မေး။ ပထမချာန်ကား သောမနဿ၊ အသုဘ အာရုံ
ကား စက်ဆုပ်ဖွယ် ဖြစ်၍ အဘယ်သို့ လျှင်
အာရုံအာရမ္မဏိက ဖြစ်နိုင်ကြသနည်း။

ဖြေ။ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသော်လည်း မချွတ်၊ ငါသည်
ဤမျှအကျင့်ဖြင့် ဇရာမရဏမှလွတ်အံ့ဟုအကျိုး
ကို မြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ နိဝရဏ
တည်းဟူသော ပူပန်ခြင်းကို ပယ်သဖြင့်၎င်း၊
ဝိတိသောမနဿဖြစ်ရကား အာရုံအာရမ္မဏိ
က ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

မေး။ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာကိုပွားလျှင် အဘယ်
ချာန်ကို ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ရူပဝစရ ပထမချာန်၊ ဒုတိယချာန်၊ တတိယ
ချာန်၊ စတုတ္ထချာန်တို့ကို ရနိုင်ပါသည်။

မေး။ အဘဲကြောင့် ရူပါဝစရပဉ္စမချာန်ကို မရနိုင်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ မေတ္တာစသည်တို့သည် သောမနဿနှင့် ကင်း
၍ အပ္ပနာသို့မရောက်သောကြောင့် ဥပေက္ခာ
နှင့် ယှဉ်သော ပဉ္စမဈာန်ကိုမရနိုင်ပါ။

မေး။ အာရပ္ပလေးပါးကို အစဉ်အတိုင်း ပွားလျှင်
အဘယ်ဈာန်ကိုရပါသနည်း။

ဖြေ။ အရူပါဝစရ ဈာန်လေးပါးကို အစဉ်အတိုင်း
ရပါသည်။

မေး။ ရူပါဝစရ ပထမဈာန်စိတ်သည် အဘယ် ကမ္မ
ဋ္ဌာန်းတို့ကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ကသိုဏ်းဆယ်ပါး၊ အသုဘဆယ်ပါး၊ ကာယ
ဂတာသတိ၊ အာနာပါဏာသတိ၊ အပ္ပ မညာ
သုံးပါးအားဖြင့် ၂၅ ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့
ကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ ရူပါဝစရ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထဈာန်စိတ်
တို့သည် အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အာရုံ ပြုပါ သ
နည်း။

ဖြေ။ ကသိုဏ်းဆယ်ပါး၊ အာနာပါနာသတိ၊ မေတ္တာ
ကရုဏာ မုဒိတာအားဖြင့် ၁၄ ပါးသော ကမ္မ
ဋ္ဌာန်းတို့ကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ ရူပါဝစရ ပဉ္စမဈာန်စိတ်သည် အဘယ် ကမ္မ
ဋ္ဌာန်းတို့ကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ကသိုဏ်းဆယ်ပါး၊ အာနာပါနာသတိဥပေက္ခာ

ဗြဟ္မဝိဟာရအားဖြင့် ၁၂ ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်း
တို့ကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ အာကာသာနဉ္စ ယတနဈာန်စိတ်သည် အဘယ်
ကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ အာကာသသည် ကြည်အပ်သော ကသိုဏ်းပဒို
ဘာဂ နိမိတ်ကိုးပါးတို့တွင် တပါးပါးကို စွဲ၍
ရအပ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ကို အာရုံပြု
ပါသည်။

မေး။ ဝိညာနဉ္စယတန ဈာန်စိတ်သည် အဘယ်ကို
အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ အာကာသာနဉ္စယတနဈာန်စိတ်ကိုသာ အာရုံ
ပြုပါသည်။

မေး။ အာကိဉ္စညာယတန ဈာန် စိတ်သည် အဘယ်
ကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ အာကာသာနဉ္စယတန ဈာန်၏မရှိခြင်း တည်း
ဟူသောနတ္ထိသောပညတ်ကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ နေဝသညာ နာသညာယတန ဈာန်စိတ်သည်
အဘယ်ကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ အာကိဉ္စညာယတန ဈာန်ကိုသာ အာရုံပြုပါ
သည်။

နိမိတ်အခြားကိုပြခြင်း၊

မေး။ နိမိတ်ကား အရေအတွက် အဘယ်မျှရှိပါ သ
နည်း။

ဗြေ။ ပရိကမ္မနိမိတ်၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဒိုဘာဂနိမိတ်
အားဖြင့် သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို ပရိကမ္မနိမိတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ပထဝီ ကသိုဏ်းဝန်း စရှိသော အာရုံကို ပရိကမ္မနိမိတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ပထဝီ၊ ပထဝီစသည်ဖြင့်စီးဖြန်းသော ယောဂီ၊
ပုဂ္ဂိုလ်အား စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်ဘိ သကဲ့
သို့ မနောဒွါရအား ထင်ခြင်းသို့ရောက်သော
ပထဝီကသိုဏ်းဝန်း အစရှိသော အာရုံကို ဥဂ္ဂ
ဟ နိမိတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို ပဒိုဘာဂနိမိတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ပရမတ္ထဓမ္မမှလွတ်သော ပညတ်ဖြစ်သော အ
အိမ်မှ ထုတ်အပ်သော ကြေးမျှဝန်း ကဲ့သို့၊
ကောင်းစွာပွတ်အပ်သော ခရုသင်းကဲ့သို့၊ တိမ်
တိုက်ကြားမှ ထွက်သော လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့၊
ထို ဥဂ္ဂဟ နိမိတ်ထက် အဆ အရာ၊ အဆ
အထောင်မကစင်ကြယ်သော ပထဝီကသိုဏ်း
ဝန်း အစရှိသော အာရုံကို ပဒိုဘာဂနိမိတ်ဟု
ခေါ်ပါသည်။

- မေး။ ပရိကမ္မနိမိတ်၊ ဥဂ္ဂဟ နိမိတ်တို့ကို အဘယ်
ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌ မုချအားဖြင့်ရပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကသိုဏ်းဆယ်ပါး၊ အသုဘဆယ်ပါး၊ ကာယ
ဂတာသတိ၊ အာနာပါနသတိတို့၌ အာရုံ ထင်
သောကြောင့် မုချ အားဖြင့် နိမိတ်နှစ်ပါးကို
ရပါသည်။
- မေး။ ထိုနှစ်ပါးသော နိမိတ်တို့ကို အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်း
တို့၌ သဒိယူပစာအားဖြင့်ရပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကြွင်းသော တဆွဲရှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌
ကား၊ အာရုံနိမိတ်၏အဖြစ်ဖြင့်တူသောကြောင့်
သဒိယူပစာအားဖြင့်သာရပါသည်။
- မေး။ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုကား အဘယ်မျှသော ကမ္မ
ဋ္ဌာန်းတို့၌ ရအပ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ ကသိုဏ်းဆယ်ပါး၊ အသုဘဆယ်ပါး၊ ကာယ
ဂတာသတိ၊ အာနာပါနသတိအားဖြင့် ၂၂ ပါး
သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌သာ ပဋိဘာဂ နိမိတ်ကို
ရပါသည်။
- မေး။ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ၂၂ ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့
၌သာ အဘယ်ကြောင့်ရပါသနည်း။
- ဖြေ။ ပညတ်ပရမတ် ဖြစ်သော နှစ်ပါးသော အာရုံ
နိမိတ်ကို ရအပ်လေသောကြောင့် ၂၂ ပါး
သောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌သာလျှင် ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို
ရပါသည်။

မေး၊ အဘယ်ကြောင့် ကြွင်းသော ၁၈ ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုမရပါသနည်း။

ဖြေ၊ ထို ၁၈ ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင် အချို့သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ပရမတ်ဖြစ်သော အာရုံကိုသာရအပ်သောကြောင့် ပဋိဘာဂ နိမိတ်ကိုမရအပ်ပါ။

မေး၊ အဘယ်နိမိတ်ကို အာရုံပြု၍ ဥပစာရ သမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်နှင့် တူသော ညှိသော အဆင်းစသော ကသိုဏ်းအဖြစ်မှကင်းသော ဥပစာရ အပ္ပနာတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကသိုဏ်းဝန်း အစရှိသည်ဟုဆိုအပ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အာရုံပြု၍ ဥပစာရ သမာဓိ၊ အပ္ပနာ သမာဓိ ဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်သည်မှ နောက်၌ အဘယ်ဘာဝနာသည် ပြည့်စုံပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ် ထင်သည်မှ စ၍ ပယ် အပ်ပြီးသော နိဝရဏတည်းဟူသောဘေးရန်ရှိသော ကာမဝစရသမာဓိဟုဆိုအပ်သော ဥပစာဘာဝနာ ပြည့်စုံပါသည်။

မေး၊ ဥပစာဘာဝနာပြည့်စုံသည်မှနောက်၌အဘယ်

စိတ်သည် အပ္ပနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဖြေ။ ထိုပဋိဘာဂ နိမိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ပထဝီကသိုဏ်းအစရှိသော အာရုံကိုပင်ပထဝီ၊ ပထဝီစသည်ဖြင့် အဘန်တလဲလဲစီးဖြန်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပါဝစရပထမချာန်သည် အပ္ပနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ပထမချာန်ကိုရပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒုတိယချာန်စသည်ကိုရအောင် ဘယ်လိုအားထုတ်၍ စီးဖြန်းမှရပါသနည်း။

ဖြေ။ မိမိရအပ်ပြီးသောပထမချာန်ကို အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ သမာပဇ္ဇနဝသီ၊ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ ခုဋ္ဌာနဝသီ၊ ပဉ္စဝေက္ခဏာဝသီတော် ငါးပါးတို့ဖြင့် လေ့လာသည်ကိုပြု၍ ဝိတက်အစရှိသော ရုံရင်းသော ချာန်အင်္ဂါကို ပယ်ခြင်း၊ ဝိစာရ အစရှိသော သိမ်မွေ့သော ချာန်အင်္ဂါကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ အဘန်တလဲလဲ ပထဝီ၊ ပထဝီ အစရှိသည်ဖြင့်စီးဖြန်းခြင်းပရိကံကို အားထုတ်မှသာလျှင်၊ ဒုတိယချာန် စသည်တို့ကို ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ရနိုင်ပါသည်။

မေး။ အပ္ပမညာလေးပါးတို့သည် အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြု၍ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သုခိသတ္တဝါ၊ ဒုက္ခိတသတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံ ပြု၍ ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အာကာသာနဉ္စ ယတန ဈာန် ကို ရအောင် အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ အာကာသ ကသိုဏ်းသည်၊ ကြဉ်အပ်သော ကသိုဏ်း ကိုးပါးတို့တွင်၊ အမှတ် မရှိသော ကသိုဏ်းကိုခွါ၍ ရအပ်သော ကောင်းကင် ပညတ်ကိုအာရုံပြု၍ အာကာသံ အနန္တံ အာကာသံ အနန္တံဟု အဘန်တလဲလဲ စီးဖြန်းလျှင် အာကာသာနဉ္စယတနဈာန်ကိုရပါသည်။

မေး။ ကသိုဏ်းခြင်းတူပါလျက် အာကာသကသိုဏ်း ကို အဘွဲ့ကြောင့်ကြဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အာကာသ ကသိုဏ်းသည်၊ ကောင်းကင်၏ အာရုံဖြစ်သောကြောင့် ခွါခြင်းငှါ၊ မတတ် ကောင်းသည်ဖြစ်၍ အာကာသ ကသိုဏ်း ကို ကြဉ်ပါသည်။

မေး။ ဝိညာဏဉ္စယတနဈာန်ကို ရအောင် အဘယ် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ ပထမာရပ္ပဝိညာဏ်ကို အာရုံပြု၍၊ အနန္တံ ဝိညာဏံ အနန္တံဝိညာဏံဟု အဘန်တလဲလဲ စီးဖြန်းရပါသည်။

မေး။ အာကိဉ္စညာယတန ဈာန်ကိုရအောင် အဘယ် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ၊ ပထမာရုပ္ပဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်းတည်းဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်ကို အာရုံပြု၍၊ နတ္ထိကိဉ္ဇိ၊ နတ္ထိ ကိဉ္ဇိဟု အဘန်တလဲလဲစီးဖြန်းရပါသည်။

မေး၊ နေဝသညာနာသညာယတန ဈာန်ကိုရအောင် အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ၊ တတိယာရုပ္ပဝိညာဏ်ကို အာရုံပြု၍ သန္တံ မေတံ သန္တံ မေတံဟု အဘန်တလဲလဲစီးဖြန်းရပါသည်။

မေး၊ တတိယာရုပ္ပဈာန်သည် အဘွဲ့ကြောင့် သန္တံ ပဏီတ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ အာကာသာနညာယတနဈာန်၏ မရှိခြင်းတည်း ဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်မျှကိုသာ အာရုံပြု သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တတိယာရုပ္ပဈာန်သည် သန္တံ ပဏီတဖြစ်ပါသည်။

မေး၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်မှလွန် လိုသောပုဂ္ဂိုလ် သည်၊ ထိုဈာန်ကိုပင် အဘွဲ့ကြောင့် သန္တံ မေ တံ၊ ပဏီတံမေတံဟု ပရိကံပြုပြန်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ သဘောအားဖြင့် သန္တံ ပဏီတ ဖြစ်သော ကြောင့် ပြန်၍ပရိကံပြုပါသည်။

မေး၊ မြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိသော တတိယာရုပ္ပ ဈာန်ကိုပင် တဖန်ပြန်၍ အဘယ်ကြောင့် အာရုံ ပြု၍စီးဖြန်းပါသနည်း။

ဖြေ၊ အပြစ်ကို မြင်ညားသော်လည်း၊ တတိယာရုပ္ပ

ဈာန်မှတစ်ပါး၊ အာရုံပြုစရာ မရှိသောကြောင့်
သာ အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ အကယ်၍၊ သန္တပဏိတအားဖြင့် နှလုံးသွင်း
သည်ဖြစ်အံ့၊ အဘယ်သို့ ထိုတတိယာရူပဈာန်
မှ လွန်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ထိုတတိယာရူပဈာန်ကိုဝင်စားခြင်းငှါ၊ အလို
မရှိရကား လွန်နိုင်ပါသည်။

မေး။ အဘွဲ့ကြောင့် တတိယာရူပဈာန်ကို ဝင်စား
ခြင်းငှါ၊ အလိုမရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အာကိဉ္ဇသ္မာယတနဈာန်ထက်၊ နေဝသညာ နာ
သညာယတနဈာန်သည် အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်
သောကြောင့် ဝင်စားခြင်းငှါ အလိုမရှိပါ။

မေး။ အပ္ပနာကို မရှုက်ဆောင်တတ်သော အနုဿတိ
ရှစ်ပါး၊ သညာဝဝတ္ထန်တို့ဝယ်၊ အဘယ်သို့
ပရိကမ္မဘာဝနာ ဥပစာရဘာဝနာ ဖြစ်ကြပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ထိုဆယ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌ ဘုရားဂုဏ်
အစရှိသော အာရုံကို၊ အာရုံပြု၍ သောဘဂဝါ
ဣတိပိအရဟံ၊ သောဘဂဝါ ဣတိပိ သမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓေါ အစရှိသည်ဖြင့်၊ အဘန်တလဲလဲ စီး
ဖြန်းခြင်း၊ ပရိကံကိုပြု၍ ထိုဘုရားဂုဏ် အစရှိ
သော အာရုံကို ကောင်းစွာယူအပ်သည် ရှိ

သော်၊ ပရိကမ္မဘာဝနာ၊ ဥပစာရဘာဝနာဖြစ်
ကြပါသည်။

မေး။ ထိုဆယ်ပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌အဘဲ ကြောင့်
အပ္ပနာဘာဝနာ၊ အပ္ပနာသမာဓိ မဖြစ်နိုင်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ အရဟံအစရှိသောဂုဏ်တို့သည် အလွန် နက်နဲ
သိမ်မွေ့သော ပရမတ္ထတရားတွေဖြစ်၍ နိမိတ်
ရကောင်းသော တရား မဟုတ်သောကြောင့်
အပ္ပနာဈာန်၊ အပ္ပနာသမာဓိ မဖြစ်နိုင်ပါ။

ဂေါဓရဘောဒကိုပြခြင်း။

မေး။ အဘိညာဏ်ကိုဝင်စားလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်
အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းစသည်ကိုမပြုမီ ရှေ့အတို့၌ အ
ဘယ်ဈာန်ကို ဝင်စားရပါသနည်း။

ဖြေ။ အဘိညာဏ်၏အခြေဖြစ်သောရှုပါဝစရပဉ္စမ
ဈာန်ကို ဝင်စားရပါသည်။

မေး။ အဘယ်အခါမှာ ဓိဋ္ဌာန်ခြင်းစသည်ကိုပြု၍ စီး
ဖြန်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ အဘိညာဏ်၏အခြေဖြစ်သောရှုပါဝစရ ပဉ္စမ
ဈာန်မှထသောအခါ၊ ဓိဋ္ဌာန်ခြင်းစီးဖြန်းခြင်းကို
ပြုရပါသည်။

မေး။ ထိုအဘိညာဏ်တို့ကား အရေအတွက်အဘယ်
မျှရှိပါသနည်း။

ဗြေ။ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဏ်၊ ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဏ်
ပရစိတ္တဝိဇာနန အဘိညာဏ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ
နုဿတိအဘိညာဏ်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဏ်
အားဖြင့် ငါးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်အဘိညာဏ်ကို ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဏ်
ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ အထူးထူးအပြားပြား တန်ခိုးတန်ဆင်းခြင်းငှါ
စွမ်းနိုင်သော အဘိညာဏ်ကို ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိ
ညာဏ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် အဘိညာဏ်ကို ဒိဗ္ဗသောတ အဘိ
ညာဏ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ နတ်၏နားကဲ့သို့ အဝေးမှအသံကိုကြားစွမ်းနိုင်
သော အဘိညာဏ်ကိုဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဏ်
ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အဘိညာဏ်ကို ပရစိတ္တအဘိညာဏ်
ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ သူတပါး၏စိတ်ကိုသိစွမ်းနိုင်သောအဘိညာဏ်
ကို ပရစိတ္တဝိဇာနန အဘိညာဏ်ဟု ခေါ်ပါ
သည်။

မေး။ အဘယ်အဘိညာဏ်ကို ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ
အဘိညာဏ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ရှေး၌ဖြစ်ခဲ့ဘူးသောခန္ဓာအစဉ်ကို အာနာပါ
လဲ အောက်မေ့ခြင်းသတိနှင့်ယှဉ်သော အဘိ

ညာဏ်ကို ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဏ်
ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အဘိညာဏ်ကို ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ်
ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နတ်၏မျက်စိတဲ့သို့အဝေးမှအဆင်းကိုမြင်စွမ်း
နိုင်သော အဘိညာဏ်ကို ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိ
ညာဏ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဏ်သည် အဘယ်အာရုံကို အာ
ရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော အာရုံခြောက်ပါး
ကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဏ်သည် အဘယ် အာရုံ
ကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဒ္ဓါရုံကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဏ်သည် အဘယ် အာ
ရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ် တ
ခု ယုတ်ကိုးဆယ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံကို
အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဏ်သည် အ
ဘယ် အာရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ အတိတ်ဖြစ်သော အာရုံခြောက်ပါးကို အာရုံ
ပြုပါသည်။

မေး။ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဏ်သည် အဘယ် အာရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဗ္ဗုပ္ပန်ဖြစ်သော ရူပါရုံကိုအာရုံပြုပါသည်။

မေး။ ဣဒ္ဓိဝိစအဘိညာဏ်ကို ပွားလိုလျှင် ဘယ် လို ပွားရပါသနည်း။

ဖြေ။ အဘိညာဏ်၏အခြေဖြစ်သော ပဉ္စမဈာန်မှထ၍ သတံဟောမိ၊ သတံဟောမိ၊ သဟဿံဟောမိ စသည်ဖြင့် ပွားရပါသည်။

ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဏ်မှာ ဇေတံသဒ္ဓံသုဏောမိ ဟုပွားရပါသည်။ ပရစိတ္တဝိဇာနန အဘိညာဏ်မှာ အသုကစိတ္တံဇာနာမိ စသည်ဖြင့် ပွားရပါသည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဏ်မှာ ပုဗ္ဗေနိဝုဇ္ဈံ ခန္ဓံဇာနာမိ စသည်ဖြင့် ပွားရပါသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဏ်မှာ ဇေတဿရူပံပဿသာမိ စသည်ဖြင့် ပွားရပါသည်။

(သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကားပြီး၏။)

ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်ကိုပြခြင်း။

မေး။ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ၌ ဝိသုဒ္ဓိကား အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂညာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ ပဋိပဒါ

ဉာဏ်သုဒ္ဓိ-ဉာဏသုဒ္ဓိသုဒ္ဓိအားဖြင့် ခုနစ်
ပါးရှိပါသည်။

မေး။ သီလဝိသုဒ္ဓိကား အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသေး
သနည်း။

ဖြေ။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၊ ဣန္ဒြိယ သံဝရသီလ၊
အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ၊ ပစ္စယသန္တိသီတသီလ
အားဖြင့် လေးပါးပြားပါသေးသည်။

မေး။ အဘယ်သီလကို ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလဟု
ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပါတိမောက်၌ဟောတော်မူအပ်သော သိက္ခာ
ပုဒ်တို့ကို လွန်ကြူး ခြင်းမှ စောင့်ရှောက်
ကြောင်းဖြစ်သောစေတနာကိုပါတိမောက္ခသံ
ဝရသီလဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သီလကို ဣန္ဒြိယ သံဝရသီလဟု ခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ စက္ခု၊ နှောစသောဣန္ဒြေခြောက်ပါးတို့ကို ချုပ်
ရုံစသော အာရုံခြောက်ပါးတို့မှ စောင့်သော
အစွမ်းဖြစ်၍ ကာယကံ၊ ဝစီကံတို့ကို ကောင်း
စွာ ထားတတ်သော စေတနာကို ဣန္ဒြိယ သံ
ဝရသီလဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် သီလကို အာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိသီလ ဟု
ခေါ်ပါသနည်း။

ဗုဒ္ဓါဇီဝမှ ကြည်သဖြင့် အသက်မွေးခြင်း စသော အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့ကို လွန်စွာဆောင်တတ်သော စေတနာကိုအာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိသီလဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သီလကို ပစ္စယသန္နိသီတသီလဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဗုဒ္ဓ။ ပစ္စည်းလေးပါးကိုအခွံပြု၍ ထိုပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ဤသံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းအကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အဘန်တလဲလဲ ဉာဏ်၌သက်ဝင်ချက် ပဋိသန္ဓိယောနိသော အစရှိသည်ဖြင့်ဆင်ခြင်တတ်သည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ကို လွန်စွာ ဆောင်တတ်သော စေတနာကို ပစ္စယသန္နိသီတသီလဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သမာဓိ၏ တည်ခြင်းကို စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဗုဒ္ဓ။ ဈာန်၏ အနီး၊ မဂ်၏အနီးသို့ ရောက်သော ကာမာဝရ သမာဓိတည်းဟူသော တည်ကြည်ခြင်း ဥပစာရသမာဓိ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်သို့ရောက်သော တည်ကြည်ခြင်းတည်းဟူသော အပ္ပနာသမာဓိ၊ ဤသမာဓိနှစ်ပါးတို့၏ စင်ကြယ်ခြင်းကို စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ သမာဓိသည် ဝိသုဒ္ဓိမည်နဲ့ပါ။ သမာဓိဝိသုဒ္ဓိ ဟု မဆိုမှု၍ အဘဲ ကြောင့်စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဟု ခေါ် ပါသနည်း။

ဖြေ။ နိဿယဖြစ်သော စိတ်ပြဋ္ဌာန်းသည်၏အစွမ်း ဖြင့် ညွှန်းအပ်သောကြောင့် သမာဓိဝိသုဒ္ဓိဟု မခေါ်ဘဲ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဟူ၍သာခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားတို့၏ သိမ်းဆည်းခြင်းစင်ကြယ် ခြင်းကို ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တေဘူမကတရားတို့၏ သဘောတည်းဟူ သော လက္ခဏာ၊ ပြည့်စုံခြင်း တည်းဟူသော ရသ၊ အကျိုးတည်းဟူသော ပစ္စုပ္ပန်၊ နိုးစွာ သော အကြောင်းတည်းဟူသော ပဒဋ္ဌာန် ၏ အစွမ်းဖြင့်နာမ်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို ဒိဋ္ဌိ ဝိသုဒ္ဓိဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားကိုသိမ်းဆည်းခြင်း၊ လွန်မြောက် ခြင်းကို ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နာမ်ရုပ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော ပဒဋ္ဌာန်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း၊ တဆွဲမြောက်ပါးသော ယုံ မှားခြင်းကို လွန်နိုင်သောဥာဏ်အမြင်၏ စင် ကျယ်ခြင်းကို ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိဟု ခေါ်ပါ သည်။

မေး။ အဘယ်တရားကိုသိမ်းဆည်းတတ်သောဥာဏ်

ကို မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဧ။

အကြောင်းနှင့် တကွ ပိုင်းခြား၍ သိပြီးသော ပောဘိပုဂ္ဂိုလ်သည်တောဘူမက၊ နာမ်ရပ်တရား နှစ်ပါးကိုလက္ခဏာယာဉ်သုံးပါးသို့တင်၍ က လာပ သမ္မသန နည်း၊ သဒ္ဓါ သမ္မသန နည်း၊ သန္တတိသမ္မသနနည်း၊ ခဏသမ္မသနနည်း လေး ပါးတို့ဖြင့် သုံးသတ်ဆင်ခြင်၍ နာမ်ရပ်တို့၏ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှုကို ရှင်းလင်းစွာ သိမြင်သော အခါ လွန်စွာ စိတ်ကြည်လင်ခြင်းဖြစ်ရကား ကိုယ်မှထွက်သော ခါတ်မီး အလင်းရောင်နှင့် တူသောဩဘာသ၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်းတည်း ဟူသော ငီတိ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ ငြိမ်းခြင်း တည်းဟူသော ပဿဒ္ဓိ၊ သဒ္ဓါရုံ ကြည်ခြင်း အာရုံကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း တည်းဟူသော အမိ မောက္ခ၊ ထောက်ပံ့နိုင်စေခြင်း၊ ချိုးမြှောက် ခြင်း တည်းဟူသော ပဂ္ဂဟ၊ ဝိပဿနာစိတ်နှင့် ယှဉ်သော ချမ်းသာခြင်းတည်းဟူသော သုခ၊ မိုဃ်းကြိုးဝရဇိန် စက်နှင့် တူသော လက္ခဏာ ရေးသုံးပါး၌ ထင်ခြင်းတည်းဟူသော ဉာဏ် ပြုအပ်ပြီးသော အမှန်သည်တို့ကို အောက်မေ့ နိုင်သော သတိတည်းဟူသော ဉာဇ္ဇာန၊ လျစ် လျူ ရှုတပ်သော တဩမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ၊ ဖနော

ဒွါရဝဇ္ဇန်းစိတ်နှင့်ယှဉ်သော စေတနာ တည်း
 ဟူသော အာဝဇ္ဇ နှပေက္ခာအားဖြင့် နှစ်ပါး
 သော ဥပေက္ခာ၊ ထိုသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကိုး
 ပါးသော တရားတို့၌ တတ်ခြင်းကို ပြုတတ်
 သော သိမ်မွေ့သော တဏှာ၊ ဤပိပဿနာ
 ညစ်ငြူးကြောင့်၊ တေးရန်ဆယ်ပါးကို သိမ်း
 ဆည်းတတ်သည်ဖြစ်၍ မဂ်ဟုတ်သည်၊ မဂ်
 ဟုတ်သည်ကို သိသောဉာဏ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း
 ကို၊မဂ္ဂ၊မဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဉာဏ်ကို ပဋိပဒါ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ
 ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍၊ သစ္စာ နှလောမဉာဏ်၊
 တိုင်အောင် အစဉ်သဖြင့်တောဘူမကနာမ် ရုပ်
 တရားတို့ကို လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါးသို့ တင်၍
 သုံးသတ်သောဉာဏ်ကို ပဋိပဒါဉာဏဒဿန
 ဝိသုဒ္ဓိဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဉာဏ်ကိုဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဟု ခေါ်ပါ
 သနည်း။

ဖြေ။ ခြောက်ပါးသောဝိသုဒ္ဓိတို့၏အစဉ်ဖြင့်ပွားအပ်
 သော လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်၏ စင်ကြယ်
 ခြင်းကို ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဟုခေါ်ပါသည်။

လက္ခဏာကုဋ်ခြင်း။

မေး။ လက္ခဏာကား အရေအတွက် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အနိစ္စလက္ခဏာ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ၊ အနတ္တလက္ခဏာ အားဖြင့် သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်လက္ခဏာကို အနိစ္စလက္ခဏာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နာမ်ရုပ်တရားနှစ်ပါးတို့၏ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း ရင့်ခြင်းသဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြသောသဘော မရှိဟု မှတ်အပ်သောလက္ခဏာကိုအနိစ္စလက္ခဏာဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်လက္ခဏာကို ဒုက္ခလက္ခဏာဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ၏ဟု မှတ်အပ်သော လက္ခဏာကို ဒုက္ခလက္ခဏာဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်လက္ခဏာကို အနတ္တလက္ခဏာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တိတ္ထိတို့သည် ကြံဆအပ်သော အတ္တ၏ မရှိခြင်းသည်သာလျှင် မှတ်အပ်သော လက္ခဏာကို အနတ္တလက္ခဏာဟုခေါ်ပါသည်။

အနုပဿနာကိုပြခြင်း။

မေး။ အနုပဿနာကား အဘယ်မျှအရေအတွက်ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ အနတ္တာနုပဿနာအားဖြင့်သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်သို့ရှုခြင်းကို အနိစ္စာနုပဿနာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၌ ဖြစ်တတ်ပျက်တတ်၊ ရင့်တတ်သောသဘောကြောင့် အမြဲမရှိဟု အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းကို အနိစ္စာနုပဿနာဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သို့ရှုခြင်းကို ဒုက္ခာနုပဿနာဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့သည် ဖြစ်မှု၊ပျက်မှုတို့၏အနှိပ်စက်ကိုခံကြရသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ၏ဟု အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းကိုဒုက္ခာနုပဿနာဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သို့ ရှုခြင်းကို အနတ္တာနုပဿနာ ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့ကို သဘာဝလက္ခဏာအားဖြင့် မိမိအလိုသို့ လိုက်၍ မဖြစ်သောကြောင့် ငါကောင် မဟုတ်၊ သူ့အလိုအတိုင်းသာ ဖြစ်ပျက်သော သဘောတရားမျှသာ ဟု အဘန်

တလဲလဲ ရှုခြင်းကို အနတ္တာနုပဿနာဟု ခေါ်
ပါသည်။

ဥပဿနာအားကိုပြခြင်း။

မေး။ ဝိပဿနာဉာဏ်တို့သည် အဘယ်မျှ အရေ အ
တွက် ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သမ္မသနဉာဏ်၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ ဘင်္ဂဉာဏ်၊
ဘယဉာဏ်၊ အာဒိနဝဉာဏ်၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊ မုစ္စိ
တုကာမျတာဉာဏ်၊ ပဋိသင်္ခါရဉာဏ်၊ သင်္ခါရ
ပေက္ခာဉာဏ်၊ အနုလောမဉာဏ်အားဖြင့် အ
ရေ အတွက် ဆယ်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဝိပဿနာဉာဏ်ကို သမ္မသနဉာဏ်ဟု
ခေါ် ပါသနည်း။

ဖြေ။ ခန္ဓာစသည်တို့ကို အပေါင်းအစည်းအားဖြင့်
သုံး သပ် သည် ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော
ဉာဏ်ကို သမ္မသနဉာဏ်ဟုခေါ် ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်
ဟု ခေါ် ပါသနည်း။

ဖြေ။ ခန္ဓာစသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို အဘန်
တလဲလဲရှုသည်၏ အစွမ်းအားဖြစ်သော ဉာဏ်
ကို ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဟုခေါ် ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ဘင်္ဂဉာဏ်ဟုခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ သင်္ခါရတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကိုလွှတ်၍ ပျက်
ခြင်းကိုသာလျှင် အဘန်တလဲလဲ ရှုသည် ၏
အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ဉာဏ်ကို ဘင်္ဂဉာဏ်
ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ဝိသယပနာဉာဏ်ကို ဘယဉာဏ်ဟု
ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သင်္ခါရတရားတို့ကိုဘေးအားဖြင့် အဘန်တလဲ
လဲ ရှုတတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော
ဉာဏ်ကို ဘယဉာဏ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဉာဏ်ကို အာဒိနဝဉာဏ်ဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ မြင်အပ်သော ဘေးရန်ရှိသော သင်္ခါရတရား
တို့ကို အပြစ်အားဖြင့်ရှုသော ဉာဏ်ကို အာဒိ
နဝဉာဏ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုနိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဟုခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ မြင်အပ်သောအပြစ်မရှိသော သင်္ခါရတရားတို့
၌ ငြီးငွေ့သည့်အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ဉာဏ်
ကို နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ဝိပဿနာဉာဏ်ကို မုဗ္ဗိတုကမျှတော
ဉာဏ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ငြီးငွေ့၍ သင်္ခါရတရားတို့မှ လွတ် လို သည်

အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သောဥာဏ်ကို မုစွိတုက
မျှတဥာဏ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဝိပဿနာဥာဏ်ကို ပဋိသန္ခိရဥာဏ်
ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လွတ်ခြင်း၏ဥပါယ်ကို ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါ၊
တဖန်သန္ခိရတရားတို့ကိုသိမ်း ဆည်း သည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ဥာဏ်ကို၊ ပဋိသန္ခိ
ရဥာဏ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ် ဝိပဿနာဥာဏ် ကို သန္ခိရပေက္ခာ
ဥာဏ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆင်ခြင် အပ်ပြီးသော- သန္ခိရတရားတို့၌
ကြောက်ခြင်းနှစ်သက်ခြင်းကို ကြဉ်သည်၏ အ
စွမ်းအားဖြင့် လျစ်လျူရှု၍ဖြစ်သော ဥာဏ်ကို
သန္ခိရပေက္ခာဥာဏ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဝိပဿနာဥာဏ်ကို အနုလောမဥာဏ်
ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရှေ့၌ဖြစ်ကုန်သော ကိုးပါးသော ဉာဏ်တို့၏
ကိစ္စပြီးခြင်းအား၎င်း၊ အထက်၌လည်း သုံးဆဲ့
ခုနှစ်ပါးသောဗောဓိပက္ခိယတရားတို့အား၎င်း
လျှော်သောဥာဏ်ကို အနုလောမဥာဏ်ဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ခြောက်ပါးသောဝိသုဒ္ဓိတို့၏ အစဉ်ဖြင့် နာမ်
ရပ်တရားနှစ်ပါးကို ပွားများ အားထုတ်သော

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား မဂ်ဇောမကျသီရှေ့အဖို့၌ အဘယ်ဇောစိတ်တို့သည် ဖြစ်ကြပါသနည်း။

ဖြေ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍ သစ္စာနုလောမိကဉာဏ် တိုင်အောင် ဝိပဿနာအသက်ဆက်အားဖြင့် ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အပ္ပနာဖြစ်သော မဂ်စိတ် သည်၊ ဖြစ်လတ္တံ့ဟု ဆိုထိုက်သောအခါ၌ ဘဝင် အလျှင်ကိုဖြတ်၍ မနော၊ ရဝဇ္ဇန်းစိတ် တကြိမ်၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးတို့တွင် တပါး ပါးကို အာရုံပြု၍ ပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံအားဖြင့် ဇောသုံးကြိမ်၊ ဂေါတြဘူစိတ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ ပုထုဇ္ဇန်အနွယ်ကိုနှိပ်စက်၍ အရိယာ၏ အနွယ်ကိုပွားစေလျက်တကြိမ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဂေါတြဘူစိတ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သည်၏ အခြားမဲ့၌ဘဝင်ကျလေတော့သလော အဘယ်စိတ်ဖြစ်ပါသေးသနည်း။

ဖြေ၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုပိုင်းခြား၍သိခြင်း၊ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်း၊ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ကိစ္စလေးပါးကို တပျှိုင်နက်ပြီးစေလျက် မဂ်ဇောတကြိမ် ဖြစ်ပြီးနောက်၊ ဒိုလ်ဇောနှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်ဖြစ်၍ ထို့နောက်ဘဝင်စိတ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဘဝင်ကိုဖြတ်၍ အဘယ်ဥာဏ်တို့သည်ဖြစ်ပါကုန်သနည်း။

ဖြေ။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ၊ ကြွင်းသော ကိလေသာတို့ကို အာရုံပြု၍ ပစ္စဝေက္ခဏာဥာဏ်တို့ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ပယ်အပ်ပြီးသောကိလေသာ၊ ကြွင်းသော ကိလေသာတို့ကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းပင် ဆင်ခြင်တော် မူပါသလော။

ဖြေ။ အချို့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကားဆင်ခြင်ပါသည်၊ အချို့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား၊ ဆင်ခြင်တော် မမူကြပါ။

ဝိမောက္ခဘောဒကို ပြခြင်း။

မေး။ ဝိမောက္ခဘောဒကားအဘယ်မျှအပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သုညတဝိမောက္ခ၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခ၊ အပ္ပဏိဟိတ ဝိမောက္ခအားဖြင့် သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဝိမောက္ခကိုသုညတဝိမောက္ခဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အတ္တမှဆိတ်သည်ဖြစ်၍ သံယောဇဉ်စသည်တို့မှ လှုတ်သောမဂ်ကို သုညတ ဝိမောက္ခမဂ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဝိမောက္ခကို အနိမိတ္တဝိမောက္ခဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နိဗ္ဗာန်မိတ်မရှိသည့်ဖြစ်၍ သံယောဇဉ်တို့မှလွတ်သောမဂ်ကို အနိမိတ္တဝိမောက္ခဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဝိမောက္ခကို အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တဏှာတည်းဟူသော တောင့်တခြင်း ကင်းသည့်ဖြစ်၍ သံယောဇဉ်တို့မှကင်းသောမဂ်ကို အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဟု ခေါ်ပါသည်။

အနုပဿနာကိုပြခြင်း။

မေး။ အနုပဿနာကား အရေအတွက်အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သုညတာနုပဿနာ၊ အနိမိတ္တာနုပဿနာ၊ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာအားဖြင့် အရေအတွက် သုံးပါးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်နုပဿနာကို သုညတာနုပဿနာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အတ္တမှဆိတ်ခြင်း၌ အာနိတလဲလဲရှုခြင်းကို သုညတာနုပဿနာဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်နုပဿနာကို အနိမိတ္တာနုပဿနာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ နိစ္စနိမိတ်မရှိသည်၌ အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းကို အ
နိမိတ္တာနုပဿနာဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်နုပဿနာကို အပ္ပဏီဟိတာနုပဿနာ
ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ တဏှာတည်းဟူသော တောင့်တခြင်း ကင်း
ခြင်း၌ အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းကို အပ္ပဏီဟိတာ
နုပဿနာဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ မဂ်သည် ဝိပဿနာ တည်းဟူသော ရောက်
ကြောင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် အမည်တယ်နှစ်ပါး
ရပါသနည်း။

ဗြေ။ သုညတဝိမောက္ခမဂ်၊ အနိမိတ္တ ဝိမောက္ခမဂ်၊
အပ္ပဏီဟိတဝိမောက္ခမဂ်ဟု အမည်သုံးပါးရ
ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သို့ ရှု၍ ရသော မဂ် ကို သုညတဝိ
မောက္ခမဂ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ အပါယ်စသည်တို့မှ၎င်း၊ သင်္ခါရ နိမိတ်မှ၎င်း၊
ထခြင်းဟုဆိုအပ်သောမဂ်သို့ ရောက်ကြောင်း
ဝိပဿနာသည် အနတ္တအားဖြင့် (ဝါ) အနတ္တ
ဟူ၍ အကယ်၍ရှိသည်ဖြစ်အံ့ ဤသို့အနတ္တအား
ဖြင့်ရှု၍ရသောမဂ်ကို သုညတ ဝိမောက္ခမဂ်ဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သို့ရှု၍ ရသောမဂ်ကို အနိမိတ္တမဂ်ဟု
ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ့။ အပါယ်စသည်တို့မှ၎င်း၊ သင်္ခါရ နိမိတ်မှ၎င်း၊ ထခြင်းဟုဆိုအပ်သော မဂ်သို့ရောက်ကြောင်း ဝိပဿနာသည်၊ အနိစ္စအားဖြင့်(ဝါ) အနိစ္စဟူ၍ အကယ်ရှိသည်ဖြစ်အံ့ ဤသို့အနိစ္စအားဖြင့် ရှု၍ ရသောမဂ်ကို အနိမိတ္တဝိမောက္ခမဂ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သို့ရှု၍ ရသောမဂ်ကို အပ္ပဏိဟိတ ဝိမောက္ခမဂ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ့။ အပါယ်စသည်တို့မှ၎င်း၊ သင်္ခါရ နိမိတ်မှ၎င်း၊ ထခြင်းဟုဆိုအပ်သော မဂ်သို့ရောက်ကြောင်း ဝိပဿနာသည် ဒုက္ခအားဖြင့်(ဝါ) ဒုက္ခဟူ၍ အကယ်ရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ ဤသို့ ဒုက္ခအားဖြင့် ရှု၍ ရသောမဂ်ကို အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခမဂ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ မဂ္ဂဝိသိန္ဓုမဂ်တည်းဟူသော ရောက်ကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖိုလ်သည် အဘယ်အမည်ကို ရပါသနည်း။

ဗြေ့။ သုညတဝိမေက္ခဖိုလ်၊ အနိမိတ္တ ဝိမောက္ခဖိုလ်၊ အပ္ပဏိဟိတ ဝိမောက္ခဖိုလ်အားဖြင့် အမည်သုံးပါးရပါသည်။

မေး။ ပလသမာပတ္တိဝိသိန္ဓု ဝိပဿနာတည်းဟူသော ရောက်ကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖိုလ်သည် အဘယ်မျှအမည်ကို ရပါသနည်း။

ဖြေ၊ သုညတဝိမောက္ခဗိုလ်၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခဗိုလ်
အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဗိုလ်အားဖြင့် အမည်သုံး
ပါးရပါသည်။

မေး။ အဘယ် အနုပဿနာကိုရှု၍ ဗိုလ်ကို ဝင်စား
လျှင် ထိုဗိုလ်ကိုအဘယ်ဗိုလ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အနတ္တာနုပဿနာကိုရှု၍ ဗိုလ်ကို ဝင်စားသည်
ဖြစ်အံ့၊ ထိုဗိုလ်ကို သုညတ ဝိမောက္ခဗိုလ်ဟု
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဝိပဿနာကိုရှု၍ ဗိုလ်ကိုဝင်စားလျှင်
ထိုဝင်စားသောဗိုလ်ကိုအဘယ်ဗိုလ်ဟုခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ အနိစ္စာနုပဿနာကိုရှု၍ ဗိုလ်ကို ဝင်စားသည်
ဖြစ်အံ့ ထိုဝင်စားသော ဗိုလ်ကို အနိမိတ္တဝိ
မောက္ခဗိုလ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ဝိပဿနာကိုရှု၍ ဗိုလ်ကိုဝင်စားလျှင်
ထိုဝင်စားသောဗိုလ်ကိုအဘယ်ဗိုလ်ဟုခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ဒုက္ခာနုပဿနာကိုရှု၍ ဗိုလ်ကို ဝင်စားသည်
ဖြစ်အံ့ ထိုဝင်စားသော ဗိုလ်ကို အပ္ပဏိဟိတဝိ
မောက္ခဗိုလ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘွဲ့ကြောင့် ဗလသမာပတ္တိဝိသိ၌ ဗိုလ်သည်
မဂ္ဂါဂမနဏိအစွမ်းအားဖြင့် အမည်ကိုမရပါသ
နည်း။

ဖြေ၊ ထိုပလသမာပတ္တိဝိထိ၌ မဂ်မဖြစ်ရကား မဂ်သည် အကြောင်းဖြစ်ခြင်းငှါ၊ မသင့်သောကြောင့် မဂ္ဂါဂမနုဏိအစွမ်းအားဖြင့် အမည်ကို မရပါ။

မေး။ မဂ်ဖိုလ်တို့သည် အာရုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့် အဘယ်အမည်ကို ရပါသနည်း။

ဖြေ။ သုညတမဂ်၊ သုညတဖိုလ်၊ အနိမိတ္တမဂ်၊ အနိမိတ္တဖိုလ်၊ အပ္ပဏိဟိတမဂ်၊ အပ္ပဏိဟိတဖိုလ်ဟု အမည်သုံးပါးစီရပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်ကို သုညတမဂ်၊ သုညတဖိုလ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သုညတနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော မဂ်ကို သုညတမဂ်၊ သုညတဖိုလ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်ကို အနိမိတ္တမဂ်၊ အနိမိတ္တဖိုလ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အနိမိတ္တနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်ကို အနိမိတ္တမဂ်၊ အနိမိတ္တဖိုလ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်ကို အပ္ပဏိဟိတမဂ်၊ အပ္ပဏိဟိတဖိုလ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အပ္ပဏိဟိတနိဗ္ဗာန်အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်ကို အပ္ပဏိဟိတဖိုလ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အပြားကိုပြခြင်း။

မေး။ သောတာပတ္တိမဂ်ကိုပွား၍ သောတာပန်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဘယ်အကုသိုလ် စိတ်တို့ကို ပယ်သတ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အပါယကမနိပာဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်စိတ်လေးပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟာရုဏ်စိတ်တပါးအားဖြင့် ငါးပါးသော အကုသိုလ်စိတ်တို့ကို ပယ်သတ်နိုင်ပါသည်။

မေး။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပါယ်၌ ဖြစ်ပါသေးသနည်း။

ဖြေ။ မဟာသောတာပန်ဖြစ်လျှင် အပါယ်၌ဖြစ်ခြင်း မရှိတော့ပါ။

မေး။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ကားအဘယ်မျှအပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ကောဇိဇေသောတာပန်၊ ကောလာ ကောလသောတာပန်၊ သတ္တက္ခတ္တပရမ သောတာပန်အားဖြင့် သုံးယောက်အပြားရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်သောတာပန်ကိုကောဇိဇေသောတာပန်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဤလူတို့မှာ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် တကြိမ်သာလာ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော သောတာပန်ကို ကောဇိဇေသောတာပန်ဟုခေါ်ပါသည်။

- မေး။ အဘယ်သောတာပန်ကို ကောလာ ကောလ
သောတာပန်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ မြတ်သောအမျိုးတမျိုးမှ မြတ်သော အမျိုးသို့
နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ် ပဋိသန္ဓေနေ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု
သော သောတာပန်ကို ကောလာ ကောလ
သောတာပန်ဟု ခေါ်ပါသည်။
- မေး။ အဘယ်သောတာပန်ကို သတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမ
သောတာပန်ဟုခေါ်ပါသနည်း။
- ဖြေ။ လူ့ပြည်နတ်ပြည်အရောက်အားဖြင့်ခုနှစ်ကြိမ်
ပဋိသန္ဓေနေ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော သောတာ
ပန်ကို သတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမသောတာပန်ဟု ခေါ်
ပါသည်။
- မေး။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သံသရာ၌ကြည်လည်
သောအခါ၊ ယုတ်နိမ့် သိန်ခြင်းသော အမျိုး၌
ဖြစ်ရသေးသလော။
- ဖြေ။ ယုတ်နိမ့်သိန်ခြင်းသောအမျိုး၌မဖြစ်မူ၍ များ
သောဥစ္စာရှိသော မြင့်မြတ်သော အမျိုး၌သာ
ဖြစ်ပါသည်။
- မေး။ ထို သုံး ယောက် သော သောတာပန်တို့တွင်
ဤသင်္ကြံဟိကျမ်း၌ အဘယ် သောတာပန်ကို
ဆိုတော်မူပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဤသင်္ကြံဟိကျမ်းသတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမသောတာပန်
ကို ဆိုတော်မူပါသည်။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ဟုတ်မဟုတ် စမ်းနည်း။

မေး။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လျှင် သူ့ အသက်ကို သတ်ခြင်း၊ သေရည်သေရက်ကို သောက်ခြင်း၊ စသည်ကို ပြုပါသေးသနည်း။

ဖြေ။ မဂ်ဖြင့်အကြွင်းမဲ့ပယ်သတ်အပ်ပြီးသော ဝိရုဏိ သည်ကား ပျက်ခြင်းမည်သည် မရှိတော့ပါ။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည် သံသရာဘဝ၌ ကြည် လည်ညးသော်လည်း အသက်မွေးလိုသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အသက် သတ်ခြင်း သေရည်သေရက် သောက်ခြင်းစသော ဒုစွ ရိုက်အမှုတို့ကို မပြုလုပ်တော့ပါ။

မေး။ အဘယ်သုတ်၏အဋ္ဌကထာစကားကို ထောက် ချ် သိရပါသနည်း။

ဖြေ။ သေတုဃာတဝိရုဏိယာပနဘောဒေါနာမနတ္ထိ၊ ဘဝန္တရေပိဟိအရိယသဘဝကော ဖိဝိတဟေ တုပိနေဝပါဏံဟနတိ၊ နသုရံပိဝတိ၊ သစေ ပိဿသုရဉ္စ ခီရဉ္စပိဿေတော မုခေပက္ခိပန္တိ ခီရမေဝပဝိသတိ၊ နသုရာ၊ ယထာကိံကောဉ္စ သကုဏာနံ၊ ခီရိဿကေ ဥဒကေခီရမေဝပဝိ သတိ၊ နဥဒကံ၊ ဣဒံယောနိသိဒ္ဓန္တိ၊ ဣဒံဓမ္မတာ သိဒ္ဓန္တိ စဝေဒိတဗ္ဗံဟူသော၊ နံပါတ် ၂၄၀၊ ကု ရဒန္တသုတ်ဖွင့် သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာစကား ကို ထောက်ချ်သိရပါသည်။

မေး။ သကဒါဂါမိမဂ်ကိုပွား၍သကဒါဂါမိဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်အကုသိုလ် တရားတို့ကို ခေါင်းပါးအောင်ပြုနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရာဂဒေါသဒုက္ခ၊ ရာဂဒေါသနှင့် တကွဖြစ်သော မောဟတို့ကိုခေါင်းပါးအောင် ပြုနိုင်ပါသည်။

မေး။ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဋိသန္ဓေ နေသော အားဖြင့်ဤလူ့ ဘုံသို့ဘယ်နှစ်ကြိမ် လာပါသေး သနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့်ဤလူ့ ဘုံသို့ တကြိမ် သာ လာပါသည်။

မေး။ အနာဂါမိ မဂ်ကိုပွား၍ အနာဂါမိ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်အကုသိုလ် တရားတို့ကို အကြွင်းမရှိပါယ်သတ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမရာဂဗျာပါဒတို့ကို အကြွင်း မရှိ ပါယ် သတ်နိုင်ပါသည်။

မေး။ အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိသန္ဓေနေသောအား ဖြင့် ဤကာမဘုံသို့ ဘယ်နှစ်ကြိမ် လာပါသေး သနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် ဤကာမဘုံသို့ တ ကြိမ်တခါမျှမလာတော့ပါ။

မေး။ အဟတ္တမဂ်ကိုပွား၍ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော လောကသုံးပါး၌ မြတ်သောအလှူကို ခံထိုက်

သောရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဘယ်အကုသိုလ်
တရားတို့ကို အကြွင်းမရှိ ပယ်သတ်တော်မူနိုင်
ပါသနည်း။

ဗြူ။ အလုံးစုံသောအကုသိုလ်တရားတို့ကို ဝါသနာ
နှင့် တကွပယ်သတ်နိုင်ပါသည်။

ဗလသမာပတ်ကိုပြုခြင်း။

မေး။ ဗလသမာပတ်ကို အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ
ဝင်စားနိုင်ပါသနည်း။

ဗြူ။ ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့သာ ဗလသမာ
ပတ်ကို ဝင်စားနိုင်ပါသည်။

မေး။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့သည် အမှတ်မရှိအ
လိုရှိရာဖိုလ်ကို ဝင်စားနိုင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါ
သလော။

ဗြူ။ မိမိတို့ရပြီးသော ဖိုလ်ကိုသာလျှင် ဝင်စားနိုင်
ပါသည်။ မရသေးသော အထက်ဖိုလ်ကို၎င်း၊
အောက်ဖိုလ်ကို၎င်း၊ မဝင်စားနိုင်ကြပါ။

မေး။ ဗလသမာပတ်ကို အဘယ်အကျိုးကို အလိုရှိ၍
ဝင်စားကြပါသနည်း။

ဗြူ။ လောက၌ မင်းများ နတ်များသည် မိမိတို့၏
ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်သောမင်းစည်းစိမ်ချမ်းသာ နတ်
စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ကို ခံစားကုန်သကဲ့သို့ အ
ရိယာတို့သည်လည်း မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင် ဖြစ်

သော ဖိုလ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ ဟူသော
လောကုတ္တရာချမ်းသာကို မျက်မှောက်၌ ပင်
ခံစားခြင်းအကျိုးငှါ ဖိုလ်ကို ဝင်စားတော်မူကြ
ပါသည်။

နိရောဓသမာပတ်ကို ငြင်းဆိုခြင်း။

မေး။ နိရောဓသမာပတ်ကို အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်
ဝင်စားနိုင်ပါကုန်သနည်း။

ဖြေ။ သမာပတ်ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံကြသောကာမဘုံ
ရူပဘုံ၌ရှိသော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့
သာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စား နိုင်ကြပါ
သည်။

မေး။ စတုဝေါကာယာဘုံ၌ အနာဂါမ်ရဟန္တာတို့ အ
ဘုံကြောင့် နိရောဓသမာပတ်ကို မဝင်စားနိုင်
ကုန်သနည်း။

မေး။ မိမိတို့ရပြီးသော အောက်ဖိုလ်ကို အဘယ်
ကြောင့် မဝင်စားနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သကဒါဂါမ်စသော ပုဂ္ဂိုလ်တပါး၏ အဖြစ်သို့
ရောက်သဖြင့် အောက်ဖိုလ်သည် ငြိမ်းလေပြီး
သောကြောင့် မဝင်စားနိုင်ပါ။

ဖြေ။ ပထမချာန်စသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းမရှိရကား စ
တု ဝေါကာရဘုံ၌ရှိသော အနာဂါမ်ရဟန္တာ
တို့ နိရောဓသမာပတ်ကို မဝင်စားနိုင်ကြကုန်။

မေး။ နိရောဓသမာပတ်ကို အဘယ်သို့ဝင်စားတော်
မူကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ပထမချာန်အစရှိသော မဟဂ္ဂုတ်သမာပတ်ကို
အစဉ်အတိုင်းဝင်စားပြီးလျှင်၊ ထိုချာန်မှထ၍ထို
မဟဂ္ဂုတ်သမာပတ်၌ဖြစ်သော သင်္ခါရတရား
တို့ကို ဝိပဿနာရှု၍ အာ ကိဉ္ဇ ညာ ယ တ န
ကုသိုလ် ကြိယာချာန်တို့ကို ထိုက်သည်အား
လျှော်စွာဝင်ကြပါသည်။

မေး။ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာချာန်မှ
ထသောအခါ မိဋ္ဌာန်ခြင်းအစရှိသော ပုဗ္ဗကိစ္စ
ကို အဘယ်သို့ပြုကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ကိုယ်နှင့်မစပ်သောအသီးအသီးထားအပ်သော
သင်္ကန်းသပိတ်အစရှိသော ပရိက္ခရာ၊ ကျောင်း
အစရှိသည်တို့ကို မီးအစရှိသည် တို့ ကြောင့်
မပျက်စီး နိုင်အောင် မိဋ္ဌာန်ခြင်း၊ သံဃာတို့
မျှော်လင့်ခြင်း၊ ဘုရားရှင်ခေါ်တော်မူခြင်းတို့၏
ရှေးဦးစွာထအံ့ဟုမိဋ္ဌာန်ခြင်း၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း
၌၊ ကမ္မဇရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောဇိဝိတိန္ဒြေ၏
တည်ရာကာလကိုကြည့်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော
ပုဗ္ဗကိစ္စလေးပါးကိုမိဋ္ဌာန်တော်မူကြပါသည်။

မေး။ ပုဗ္ဗကိစ္စလေးပါးကိုပြုပြီးသည်နောက်၊ အဘယ်
ချာန်ကို ဝင်စားတော်မူပါသနည်း။

အဖြေ။ နေဝသညာ နာသညာယတနကုသိုလ် ကြိယာ
ချာန်ကိုထိုက်သည်အားလျှော်စွာဝင်စားတော်
မူကြပါသည်။

မေး။ နေဝသညာ နာသညာယတနချာန်ကို ဝင်စား
တော်မူသောအခါ၊ အဘယ်တရားတို့သည်ချုပ်
ခြင်းသို့ရောက်ပါသနည်း။

အဖြေ။ စိတ်အစဉ်ပြတ်၍ စိတ်စေတသိတ်စိတ္တဇရုပ်တို့
၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်ပါသည်။

မေး။ နိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါ၊ အနာဂါမ်
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်စိတ်ဖြစ်သနည်း။

အဖြေ။ အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အနာဂါမ် ဖိုလ်စိတ်
ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား အရဟတ္တ ဖိုလ်စိတ်
တကြိမ်စီဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ ဖိုလ်စိတ်ချုပ်ပြီးနောက်၊ အဘယ်စိတ်တို့ဖြစ်ပါ
သေးသနည်း။

အဖြေ။ ၎င်းဖိုလ်ဇောနောက် ဘဝင်ကျ၍ ချုပ်ပြီးလျှင်
ပစ္စဝေက္ခဏဥာဏ်တို့ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ သမာပတ်ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံကြကုန်သော
တိဟိတ် ပုထုဇ္ဇန်၊ သောတာပန် သကဒါဂါမ်
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အဘွဲ့ကြောင့် နိရောဓသမာ
ပတ်ကို မဝင်စားနိုင်ကြပါသနည်း။

အဖြေ။ သမာဓိ၏ဘေးရန်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါး

နှိုင်းယှဉ်သောကာမရာဂကို မပယ်နိုင်ကြသေး
သောကြောင့် နိရောဓသမာပတ်ကို မဝင်စား
နိုင်ကြပါ။

မေး၊ နိရောဓသမာပတ်ကို အဘယ်အကျိုးကို အလိုရှိ
၍၊ ဝင်စားတော်မူကြပါသနည်း။

ဖြေ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း၌ငြီးငွေ့
တော်မူကြ၍၊ ပျက်မှောက်ဖြစ်သော အတ္တ
ဘော၌ စိတ်မရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာနေလို
သောကြောင့် နိရောဓသမာပတ်ကို အနာဂါမ်
ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့ ဝင်စားတော်မူကြပါ
သည်။

(ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်းအမေးအဖြေကားပြီး၏။)

နိဂုံး။

မယာတုပညာဝံသေန၊ ရုစိတောယံသုနိဋ္ဌိတော။

ကတ္တိကေ တိဇက်တေကမ္ပိ၊ ဇုဏှပက္ခစတုဒ္ဓသေ။

ပညာဝံသေနတု၊ နိဂုံး ခါး ပတ် အ ဆုံး သတ် အံ့။
ပညာဝံ သအမည်ရသော။ မယာ၊ ငါသည်။ ရုစိတော
ရေးသားတည်ထွင်စီရင်အပ်သော။ အယံဂန္တော၊ ပုစ္ဆာ
မိသဇ္ဇနာ သညာခေါ်ဆန်း ဤသဖြိုဟ်။ အမေး အဖြေ
ကျမ်းသည်။ တိဇက်တေကမ္ပိ၊ ထောင်သုံးရာ၊ တဆဲ့သုံးခု
နှစ်၌။ ကတ္တိကေ၊ တွက်စစ်မာသဆောင်းလဝင်စ၊ တန်

ဆောင်မုန်းလ၌၊ ဇုဏ္ဏပက္ခစတုဒ္ဒသေ၊ ငွေသေင်္ဂ တသ
လ၊ ရောင်စုံပသည၊ ပက္ခဆန်းဖို၊ တသလေးရက်မြောက်
တိထိ၌၊ သုဒ္ဓိတော၊ အောင်သံထူဆောက်၊ ပြီးဆုံးခြင်း
သို့ရောက်ခဲ့လေပြီ။

ဣမိနာပုညကမ္မေန၊ မေတ္တယျဗုဒ္ဓသာသနော။

မဟိဒ္ဓိကော ဆဋ္ဌာဘိညော၊ ခိဏာသဝေါဘဝါမဟံ။

အဟံ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ခန္ဓာငါးကို၊ ပေါင်း ထား သ
မုတ်၊ အကျွန်ုပ်သည် ဣမိနာပုညကမ္မေန၊ ကျမ်းကို ပြုစု
ဤကောင်း၌ကြောင့်၊ မေတ္တယျ ဗုဒ္ဓသာသနော၊ ကံ
ကော်ပင်ဆန်း၊ ပဉ္စင်နန်း၌ ငွေလန်းထင်ပေါ် ဖွင့်တော်
မူမည့်၊ သုံးလူထွဋ်ထား မေတ္တယျမြတ်ဘုရား၏ ထွန်း
ကား ထိန်ငြိုး၊ သာသနာတော်ကြီး၌၊ မဟိဒ္ဓိကော၊ ကြီး
ကျယ်လွှတ် တန်ခိုးရှိသော ဆဋ္ဌာဘိညော၊ ဘိညာဉ်
ခြောက်ဝ၊ လက်ကိုင်ရသော ခိဏာသဝေါ၊ အာသဝေါ
မြူ၊ စင်ချောဖြူ၍ ရည်တူမရှိ ဖော်အပါ ရဟန္တာ
သည်၊ ဘဝါမိ၊ ပါရမီလျှမ်းတောက်တခမ်းပေါက်လျက်၊
လှမ်းရောက်တည်းခို ဖြစ်ရပါလို၏အရှင်ဘုရား။

နိဗ္ဗိတောစအနာယာသာ၊ ပါဏိနဉ္စယထာအယံ။

သိဃံသိဇ္ဈန္တုသက်ပ္ပ၊ ရာဇာရက္ခသုမေဒနိ။

အယံပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇာဂန္တော၊ ဤသင်္ဂြိုဟ်အမေးအဖြေ
ကျမ်းသည်၊ အနာယာသာ၊ အနာယာသေန၊ နှောက်ရှက်
ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေးသဖြင့် နိဗ္ဗိတောယထာ၊ လုံးစုံ
မကြွင်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်သကဲ့သို့၊ ပါဏိနဉ္စ၊ ခပ်

သိမ်းများစွာ သတွာတို့အားလည်း၊ သက်ပ္ပာ၊ စီမံအား
ထုတ် ပြုလုပ်လိုငြား အကြံအစည်များတို့သည်၊ သိဃံ၊
မရှေးလျှင်စွာသိဇ္ဈန္တ၊ လိုရာပြည့်စုံပြီးစေကုန်သတည်း၊
ရာဇာ၊ ရေမြေပိုင်သအစိုးရသခင်၊ အရှင်မင်းမြတ်သည်။
မေဒနိ၊ မြေကိုဖွဲ့ညား တိုင်းရင်းသားအပေါင်းကို ရကွ
တု၊ ရင်နှစ်အလား သတို့သားသို့ မခြားတူစွာ စောင့်
ရှောက်ပါစေသတည်း။

အနန္တရာယိကာဟောန္တ၊ နှုပဒ္ဒဝါစန္တ၊ နော။

ဓမ္မရက္ခန္တ၊ ရာဇာနော၊ ကာလေဒေဝေါပဝဿတု။

ဇန္တ၊ နော၊ ကြွင်းခဲ့ဥသိုလုံးစုံများစွာ ပြည်ထောင်စု
တွား လူအများတို့သည်၊ အနန္တရာယိကာ ကိုယ်တွင်း
ကိုယ်ပ၊ ရှိကြသွယ်သွယ်၊ အန္တရာယိဘေး၊ ရန် စွယ်
ဝေးကြကုန်သည်၊ ဟောန္တ၊ စင်စစ်မသွေဖြစ်ကြပါစေ
ကုန်သတည်း၊ အနှုပဒ္ဒဝါစ၊ ခန္ဓာကိုယ်ခြပ်၌ကပ်၍မသွေ
နှိပ်စက်ပေတတ် ထေ့ထေ့ထပ်မျှ ဥပဒ္ဒဝေါမရှိကြကုန်
သည်။ ဟောန္တ၊ စင်စစ်မသွေဖြစ်ကြ စေကုန်သတည်း။
ရာဇာနော၊ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်း လုပ်သော သူ တို့
သည်၊ ဓမ္မ၊ မင်းတို့ကျင့်ရန် ဆယ်တန်ဓမ္မကျင့်သိက္ခကို
ရက္ခန္တ၊ မသွင်းမသွေ စောင့်ရှောက်နိုင်ကြပါစေကုန်
သတည်း။ ဒေဝေါ၊ မိဃ်းသည်၊ ကာလေ သင့်တင့်
လျှောက်ပတ်စွာ စိုက်ပျိုးခါ၌၊ ပဝဿတု၊ အရည်ထန်
စွာ၊ ရွာပါစေသတည်း။

ပဏိစ္ဆက္ခက

အာရုံပြုသံပေါက်လင်္ကာ။

ပဉ္စရိညာ မနောဒါ၊ တဒါဟသိန္နော။ ကာမဇကေနံ ၂၅
ဟသိမပါ ဇောကာမာ၊ ဘိညာဒွေရုဋ္ဌော။

ကာမအနေကန် ၃၁

ရိညာနဉ္စာ၊ နာသညာ၊ သင်္ချာဆဟုဟော။

မဟဂ္ဂုတ်ဇကေနံ ၆

ဟသိမပါ၊ ဇောကာမာ၊ ဘိညာဒွေရုဋ္ဌော။

မဟဂ္ဂုတ်အနေကန် ၃၁

ပန္နရသ၊ ဗိတ်ရူပါ၊ အာကာအာကိဉ္ဇော။

ပညတ်ဇကေနံ ၂၁

ဟသိမပါ၊ ဇောကာမာ၊ ဘိညာဒွေရုဋ္ဌော။

ပညတ်အနေကန် ၃၁

ပဉ္စရိညာ၊ မနောဓာ၊ သင်္ချာဘေရသော။

ပစ္စုပ္ပန်ဇကေနံ ၁၃

ကာမနေကာ ပေါ်တွင်သာ၊ တဒါဟသိန္နော။

ပစ္စုပ္ပန်အနေကန် ၄၃

ရိညာနဉ္စာ၊ နာသညာ၊ ဇကေနံအတိတ်ဟော။

အတိတ်ဇကေနံ ၆

ပစ္စုပ္ပန်နေကံ၊ တိစက္ကံ၊ အပ္ပံသိစေသော်။

အတိတ်အနေကန် ၄၃

ဇံကံမပါ·နာဂတာ၊ မိန့်မှာရှင်ပင်ဟော။

အနာဂတ်ဇကေနိမဂ္ဂိ။

ပစ္စုပ္ပန်နေကံ၊ တိစတ္ထံ အမှံသိစေသော်။

အနာဂတ်အနေကန် ၄၃

လောကုတ္တရံ၊ ဖြတ်နိဗ္ဗာန်၊ ဇကံသိစေသော်။

နိဗ္ဗာန်ဇကေနိ ၈

ကာမကုသလံ၊ ကြိညာဏ်၊ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်စေသော်။

ဝုဇ္ဈောဇက၊ ဘိညာဒ္ဒ၊ ဇကောဒသဟော။

နိဗ္ဗာန်အနေကန် ၁၁

ရူပါရူပ နုတ္တရ၊ ပဉ္စတိံ သဟော။ ဓမ္မာရုံဇကေနိ ၃၅

ပစ္စုပ္ပန်နေကံ၊ တိစတ္ထံ၊ အမှံသိစေသော်။

ဓမ္မာရုံအနေကန် ၄၃

ပစ္စုပ္ပန်ဇကံ၊ တေရသံ၊ ရွာညာဏ်ဆ၍ဟော။

ရုပ်ဇကေနိ ၁၃

ပစ္စုပ္ပန်နေကံ၊ တိစတ္ထံ၊ အမှံသိစေသော်။

ရုပ်အနေကန် ၄၃

အတိတ်နိဗ္ဗာန်၊ ယင်းဇကေနိ၊ နှစ်တန်မိဿကော။

နာမ်ဇကေနိ ၁၄

ပစ္စုပ္ပန်နေကံ၊ တိစတ္ထံ၊ အမှံသိစေသော်။

နာမ်အနေကန် ၄၃

ဝိညာနုညာ နာသညာ၊ သင်္ချာဆဟူဟော။

အတ္တတ္တဇကေနိ ၆

စတုပညာ၊ စိတ်ကာမာ၊ ဘိညာနှစ်ခုနှော။

အဇ္ဈတ္တအနေကန် ၅၆

စိတ်ရူပမ္ဘာ၊ လောကုပါ၊ အာကာအာကိဉ္ဇော။

ဗဟိဒ္ဓကေန် ၂၃

စတုပညာ၊ စိတ်ကာမာ၊ ဘိညာနှစ်ခုနှော။

ဗဟိဒ္ဓအနေကန် ၅၆

နတ္ထိကေန်၊ မရှိမှန်၊ ဣညာဏ်ဖွင့်၍ဟော။

အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓကေန်မရှိ၊

စတုပညာ၊ စိတ်ကာမာ၊ ဘိညာထည့်၍ဟော။

၎င်းနှစ်ပါးအနေကန် ၅၆

ကာမနိဗ္ဗာန်၊ တိတ်ကေန်၊ သုံးတန်မိဿကော။

ပရမတ္ထကေန် ၃၉

ဟံသိမပါ၊ ဇောကာမာ၊ ဘိညာဒွေရဋ္ဌော။

ပရမတ္ထအနေကန် ၃၁

စက္ခုဝိညာ၊ တခုသာ၊ မိန့်မှာရှင်ပင်ဟော။

ရူပါရုံကေန် ၁

ကာမနေကာ၊ မနောဓာ၊ တဒါဟသိနှော။

ရူပါရုံအနေကန် ၄၆

ဓသာတဝိညာ၊ တခုသာ၊ မိန့်မှာရှင်ပင်ဟော။

သဒ္ဓါရုံကေန် ၁

ကာမနေကာ၊ မနောဓာ၊ တဒါဟသိနှော။

သဒ္ဓါရုံအနေကန် ၄၆

အာနိညာ၊ တခုသာ၊ မိန့်မှာရှင်ပင်ဟော။

ဂန္ဓာရုံဇကန် ၁

ကာမနေကာ၊ မနောဓာ၊ တဒါဟသိန္နော။

ဂန္ဓာရုံအနေကန် ၄၆

ဇိဝှာရိညာ၊ တခုသာ၊ မိန့်မှာရှင်ပင်ဟော။

ရသာရုံဇကန် ၁

ကာမနေကာ၊ မနောဓာ၊ တဒါဟသိန္နော။

ရသာရုံအနေကန် ၄၆

ကာယရိညာ၊ တခုသာ၊ မိန့်မှာရှင်ပင်ဟော။

ဗောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဇကန် ၁

ကာမနေကာ၊ မနောဓာ၊ တဒါဟသိန္နော။

ဗောဋ္ဌဗ္ဗာရုံအနေကန် ၄၆

ဘုံပုဂ္ဂိုလ်ရ အစားထပ်၊

ဘုံသုံးဆယ်ဇက၊ အနေကြပုဂ္ဂိုလ်၊ မသွေရထုတ်ဆို
မည်၊ နှစ်ချိုချိုစကား၊ အပါယစတုဆိမ္မာ၊ ဒုဂတိလေး
ယောက်ကြနား၊ မနုဿရာဇ်မဟာမှာ၊ ဇက်သင်္ချာနှစ်ပါး
ထက်ငါးခွင်နတ်ဘုံများ၊ စပ်ဆုံငြားဆယ်လီ၊ ပါရိစာ
ဒိလ်ဝေဟ၊ ခိုနေကြကိုးယောက်စီညီ၊ အသညာနံဝေစီး
မှာ၊ စံဇကီ ဟုတ်ရှာလှတာမို့၊ သုဒ္ဓါသ ငါးဘုံပေါ်၊
သုံးယောက်စီပျော်၊ အရူပ အရတော်လျှင်၊ အဋ္ဌနော်
မှတ်မလွဲပါဘု၊ နတ် တွဲ ဘုံစဉ်ခေါ်၊ ဝေါဟာရ နော်၊
ပြောပါကြပုဂ္ဂိုလ်ဖော်တယ်၊ ထုတ်ဆိုတော်မူလိုက်ပါ

မို့လေး။ ။

ဘုံပုဂ္ဂိုလ်ရ သံပေါက်။

ပုဂ္ဂိုလ်အပြားဝါကရား၊ ခြားနားသိစိမ့်ငါ။
 ၎င်းဝါကရားကိုပိဋကတ်သင်္ချာယူ (၂၁၄) နှစ်ရာတဆ လေးရောက်ဖြင့်
 ဒုသုဒ္ဓိတိ၊ ယာအရိ၊ ပေါင်းဘိဒွါဒသာ။
 အပါယ်ဘူမိ၊ ဒုဂ္ဂတိ၊ ရဘိတယောကံသာ။
 လူမဟာရာဇ် ဘုံနှစ်ဆစ် ကြည့်ပစ်ဒုဂ္ဂတာ။
 ဒုသုမဝင်၊ တကျိပ်လျှင်၊ ထက်ခွင်နတ်ဘုံမှာ။
 တိဟိတ်ရိယံ၊ ကိုးယောက်စံ၊ ဆန်တန်မြဲဟူရွာ။
 သုဂတိတစ်၊ ရတုံလစ်၊ ရပ်ပြစ်အသညာ။
 သုဒ္ဓဝါငါး၊ သုံးရောက်ထား၊ ထက်ဖျားအရိယာ။
 မဂ်သောတာပေျောက်၊ တိဟိတ်လှောက်၊

ရှစ်ယောက်အရူပါ။

ပေါင်း၍မနွေး၊ ဘုံလိုက်မေး၊ တွက်ရေးဝါကရား
 နှစ်ရာတဆယ်၊ လေးယောက်ကယ်၊ ဥာဏ်ကျယ်
 ခွဲစိတ်ဖြာ။

ဘုံပုဂ္ဂိုလ်ရသံပေါက်ပြီး၏။ ။

ကာမဘုံစိတ်ရသံပေါက်။

မဟဂ္ဂုတ်မှာ၊ ဝိပါက၊ ကာမ၊ မဖြစ်လာ။
 ရှစ်ဆယ်စိတ္တ ဘုံကာမ၊ ရ၏ဧကန္တ။
 ကာမဘုံစိတ်ရပြီး၏။ ။

ရူပဘုံစိတ်ရ သံပေါက်။

ဒေါသမူပ ဒိတ္တယ၊ မဟာအရူပါ။

ဤနှစ်ဆယ်လျှင်၊ ရှုပခွင်၊ ပယ်လျှင်မရရှာ။
 ခြောက်ဆယ်ကိုးပါး၊ ဤစိတ်များ၊ ဖြစ်ငြား
 ဘုံရူပါ။

ရှုပဘုံစိတ်ရပြီး၏။ ။

အရှုပဘုံစိတ်ရ သံပေါက်။

ရွှေပဋိဃ၊ အဟိတ်မှ၊ မာနကြည်လေပါ။
 မဟာဝိပါက်၊ ရှုပစွက်၊ တချက်မင်သောတာ။
 လေးဆဲ့သုံးပါး၊ ဤစိတ်များ၊ ပါယ်ရှားအရှုပါ။
 အကုသိုလ်က၊ တဆယ်ရ၊ ဟိတ်မှမနောဗ္ဗါ။
 ဟောကုသလ၊ ကြိယ၊ ထည့်ပအရှုပါ။
 သောတာပင်ကြည်၊ ခုနစ်စဉ်၊ ဤလျှင်အမြဲသာ။
 လေးဆယ်ခြောက်ပါး၊ ဤစိတ်များ၊ ဖြစ်ငြား
 အရှုပါ။

ဘုံမန္တရ၊ စိတ်အရ၊ ပုဒ်မနိဋ္ဌတာ။

အရှုပဘုံစိတ်ရပြီး၏။ ။

ကမာဝေခရပုဏ္ဏုလိစိတ်ရသံပေါက်။

မဟာကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ဟိတ်ကိုဟသိကြည်။
 ဒုဂ္ဂတိဟိတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်စိတ်၊ ကိလိဋ္ဌအမြဲယှဉ်။
 သုံးဆယ်ခုနစ်၊ ဤမှဖြစ်၊ လေးရစ်အပါယ်ခွင်။
 ဝိပ္ပယုတ်လေး၊ သွင်းပြန်သေး၊ လေးဆယ်တခုပင်
 ဗွီသုတို့မှာ၊ ဤမျှသာ၊ ရရာအမြဲယှဉ်။

သမ္ဘယုတ္တ၊ သွင်းပြန်က၊ ကာမတိဟိတ်ပင်။
 ဈာန်မရငြား၊ လေးဆယ်ငါး၊ မှတ်သားသတိထင်။
 ဈာန်ရတုံသေး၊ ငါးဆယ်လေး၊ မှတ်ရေး ကြံ
 ဆင်ခြင်။

လေးဆယ်ငါးတွင်၊ ငါးခုပင်၊ နှုတ်ငင်ပယ်လိုက်
 ရှား။

ဖိုလ်သွင်းပြန်လစ်၊ လေးဆယ်တစ်၊ တရစ်ကာမ
 သား။

သကဒါဂါမ်တွင်၊ ၎င်းပင်၊ ဖိုလ်လျှင်လှယ်၍အား။
 သုံးဆယ်ကိုးတန်၊ အနာဂါမ်၊ တရံ သိစိန့်ကြား။
 လေးဆယ်တစ်တွင်၊ ဒေါသပင်၊ နှုတ်ငင်သတိ
 ထား။

ဖိုလ်ခြင်းပလယ်၊ နာဂါမ်ဝယ်၊ သုံးဆယ် ကိုးခု
 ပွား။

သုံးဆယ်ငါးမှာ၊ ရဟန္တာ၊ သေချာကြံစိတ်ထား။
 ဟိတ်ဋ္ဌရသာ၊ ကိရိယာ၊ မဟာဝိပါက်ငြား။
 အရဟတ္တဖိုလ်လျှင်၊ တခုပင်၊ သွင်းလျှင်သုံးဆယ်
 ငါး။

ဈာန်မရလျှင်၊ ဤမျှပင်၊ ဆင်ခြင်နှုလုံးထား။
 ဈာန်ရပြန်က၊ အရူပ၊ ရူပကိရိယာ။
 ကုသိုလ်လည်းကောင်း၊ ကိုးခုလောင်း၊ အပေါင်း
 ဈာန်ရမှာ။

ရဟန္တာမှ၊ ကိရိယ၊ သေက္ခကုသိုလ်သာ။
ကာမာဝစရဘုံ၊ အလုံးစုံ၊ ဥဿုံမကြွင်းရာ။
ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရသံပေါက်ပြီး၏။

ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ် စိတ်ရသံပေါက်။

အကုသိုလ်ဝယ်၊ ဒေါသပါယ်၊ ဟိတ်ဝယ်
ဆွေတစ်သာ။

စက္ခုသောတာ၊ အာဝဇ္ဇ၊ ခုစ္ဆတိရဏာ။
နာမဂ္ဂုတ်ကု၊ မဟာကု၊ တခုပိပါက်သာ။
သုံးဆယ်ကိုးပါး၊ ရူပသား၊ ဖြစ်ငြားတိဟိတ်မှာ။
သုံးဆယ်ကိုးတွင်၊ ဝိကိတ်ကြည်၊ မဟည် ဒိဋ္ဌိ
သမ္ပယုတ်။

ဤမျှတွင်သာ၊ ဖိုလ်ထည့်ပါ၊ ရရာသေက္ခမှာ။
သန္တိရဏ၊ ခုစ္ဆန၊ သောတာစက္ခုမှာ။
အဟတ္တဖိုလ်မှာ၊ ပိပါက၊ ဝိသကြိယာ။
သုံးဆယ်တဝ၊ ရေတွက်ရ၊ ရူပရဟန္တာ။
ရူပါဝစရစိတ်ရသံပေါက်ပြီး၏။

အရူပပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရသံပေါက်။

ဒဿအကု၊ မဟာကု၊ တခုမနောဒွါ။
အရူပကု၊ ပေါင်းလေးခု၊ တခုပိပါကာ။
နှစ်ဆယ်လေးပါး၊ တိဟိတ်သား၊ ဖြစ်ငြားအရူပါ။
၎င်း၊ ဝဇ္ဇင်၊ ငါးခုပင်၊ နှုတ်ငင်အကုသိုလ်။
နှစ်ဆယ်တိတိ၊ သုံးသေက္ခိ၊ သွင်းဘိမိမိဖိုလ်။

မဟာကြိယာ၊ မနောဒွါ၊ အရူပကြိယာလေး၊
မိမိဒိုလ်ပါ၊ ဝိပါက်သာ၊ ထည့်ပါ ဥာဏ်ဖြင့်
ထွေး။

အရူပပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရသံပေါက်ပြီး၏။

သတ္တဝါးသ၊ သံကိစ္စ-သံပေါက်။

ဝိနိပါတိကာ၊ အသုရာ၊ လူ့ရွာနတ်ဘုံတော။

နာနတ္ထကာယ၊ နာနတ္ထသိ

ရူပ၊ ပထမချာန်၊ ပယ်လေးတန်၊ အမှန်ဟိန္ဒူနံ။

နာနတ္ထကာယကေတ္တသည်။

ဒုတိယချာန်ဘုံ၊ အလုံးစုံ၊ ယူတုံတဝ၊ နိယာတ။

ကေတ္တကာယ၊ နာနတ္ထသည်။

တတိယဝေဟမ္ဗလာ၊ သဒ္ဓဝါ၊ ဗြဟ္မဇ္ဇာနဘုံတဝ။

ကေတ္တကာယ၊ ကေတ္တသည်။

အသညသတ်မှာ၊ ဗြဟ္မရွာ၊ ယူရာတဝ ဖြေချ။

ကေတ္တကာယ။

အရူပဘုံ၊ အလုံးစုံ၊ ယူတုံပဇ္ဇေက။

ကေတ္တသည်။

ပြီး၏။

.....:O:.....

